

**KOTKA, KYMINLINNA
KYMIN KAPPELI JA VANHA KYMENKARTANO**

KESKIAIKAISEN KAPPELIN JA KARTANON ALUEEN KOEKAIVAUS

Kaivauskertomus

FM Marita Kykyri
Kymenlaakson maakuntamuseo 2003

ARKISTO- JA REKISTERITIEDOT:

Tutkimuskohde:	Kotka, Kymnlinna: Kymijoen Huumanhaaran länsiranta, Kymn kappelin ja vanha Kymn kartanon alue
Kaupunginosa/tila/kortteli, tontti:	12/Rno 8:7 (kappeli); 12/1201/2-3, 414 Rno 3, Rno 883 1:0, Rno 876 2:0 (kartano)
Tutkimuksen laatu: Kohteen ajoitus:	Historiallisen ajan koekaivaukset 1400-1900-luku
Peruskarttalehti: Yhtenäiskoordinaatit:	PK 3024 10 KARHULA x= 6710 94- 6711 00p, y= 3494 48-54i (kappeli), x= 6711 10-20p, 3494 28-36i (kartano)
Maanomistaja:	Senaatti-kiinteistöt, Kruunuasunnot Oy (kappeli), Oka Oy; Danisco Sweeteners, Graningen Energia Oy, Landbon jakokunta (kartano)
Tutkimuslaitos:	Museovirasto/Rho ja Kymnlaakson maakuntamuseo
Kaivausjohtaja:	FM Marita Kykyri
Kenttätyöaika:	26.5.-25.7. 2003
Tutkitun alueen laajuus:	50 m ²
Tutkimuksen kustantaja:	Museovirasto, Kymnlaakson maakuntamuseo
Esinelöydöt ja säilytyspaikka:	KM 2003113:1-321 KM 2003114:1-222, KyMM
Rakennusfragmentit ja säilytyspaikka:	RF 1-14, KyMM
Näytteet ja niiden säilytyspaikka:	HN 1-1-2, MN 1-8, LN 1-7 KyMM
Mustavalkonegatiivit ja diapositiivit ja niiden säilytyspaikka:	mustavalkonegatiivit: KyMM 51238:1-179, 51240:1-139; diapositiivit: KyMM 51239:1-309, 51241:1-226, 51243:1-167, 51244: 1-209
Kaivauskertomuksen sivumäärä:	94 s.
Kaivauskertomuksen liitteet:	I-IX
Kaivauskertomuksen kopiot:	KyMM, Mv/Rho/Haminan toimipiste
Alkuperäisen kaivauskertomuksen säilytyspaikka:	Museoviraston rakennushistorian osaston arkisto, Helsinki
Arkistoitu kirjeenvaihto:	Kymnlinnan arkeologiset koekaivaukset. Suunnitelma ja sopimus kaivauksesta. Rho.sop. 27/2003 24.4. 2003. Kymnlinnan arkeologisten koekaivausten loppuraportointi, tarkennettu aikataulu. Rho.sop. 106/2003 19.12. 2003.
Aikaisemmat tutkimukset ja tarkastuskäynnit:	Kymnlinnan inventointi 1967. Tapani Ahvenisto Pienen Kymnlinnan koekuopitus 1989. Ilkka Kaskinen

TIIVISTELMÄ:

Marita Kykyri

Museovirasto sekä Kymenlaakson maakuntamuseo suorittivat yhteistyössä touko-heinäkuussa 2003 arkeologisia koekaivauksia Kotkan Kyminlinnan linnoituksen lähimaastossa. Kesän kaivaustutkimusten pääkohteina olivat Kymin ensimmäisen kappelin sekä Kymen vanhan kartanon alueet, minkä lisäksi Kyminlinnan linnoitukseen kuuluneiden tiilitehtaan sekä sotilassairaalan alueilla suoritettiin maastokatselmus.

Arkeologiset kaivaukset tulivat ajankohtaisiksi Kyminlinnan hankesuunnittelun yhteydessä. Koekaivausten tavoitteena oli selvittää mainituilla alueilla sijaitsevien muinaisjäännöksiksi tulkittavien kulttuurikerrosten ja rakenteiden luonne, sijainti ja laajuus. Kaivausten yhteydessä saatu tieto on jatkossa pohjana Hovinsaaren pohjoispään muinaismuistoalueiden rajaamisessa, jollaista alueella ei aiemmin ole suoritettu.

Sekä Kymin kappelin että Kymen vanhan kartanon alue ovat olleet aktiivisen maankäytön kohteina pitkälle 1900-luvulle saakka, mistä johtuen niiden stratigrafiaa leimasivat myöhäiset, 1900-luvun purku- ja täyttökerrokset. Tästä johtuen alueiden ylimmät kulttuurikerrokset olivat sekoittuneita ja alemmatkin kulttuurikerrokset ainakin osittain rikkoontuneita ja mitä todennäköisemmin, paikoitellen kokonaisuudessaan poiskuurittuja ja tuhoutuneita.

Kymin kappelin alueella kaivettiin yhteensä 7 ja Kartanon alueella yhteensä 11 koeojaa ja –kuoppaa. Kappelin alueen vanhin kulttuurikerros liittyi alueelle 1400-1700-luvulla suoritettuihin hautauksiin, joita kaivausten yhteydessä tutkittiin 13. Kartanon alueen vanhimmat säilyneet kulttuurikerrokset ja rakenteet ajoittunevat 1600-1700-luvulle: kaivausalueiden pienialaisuuden, kerrosten sekoittuneisuuden ja löytöjen vähyyden vuoksi vaatisi kulttuurikerrosten tarkempi ajoitus lisätutkimuksia. Näiden lisäksi paljastui molemmilta alueilta myös 1800-1900-luvun kulttuurikerroksia ja rakenteita.

Kaivausten yhteydessä esiin kaivettuja löytöjä leimasi niukkuus ja sekoittuneisuus. Pääosa esineistöstä ajoittui 1800-1900-luvulle, mutta Kartanon alueelta löytyneet vanhimmat ajoitettavat löydöt olivat peräisin jo 1600-luvulta. Kappelin alueen hautaukset olivat arkkunauloja lukuun ottamatta täysin löydöttömiä.

Varsinaisten kaivausten lisäksi Kyminlinnan tiilitehtaan sekä Ruotsinsalmen sotilassairaalan alueella suoritettiin pintapuolinen maastokatselmus, jonka yhteydessä tiilitehtaan alueella ei havaittu maanpäällisiä rakenteita. Sotilassairaalan alueella sijaitsevan kalliopaljastuman päällä oli havaittavissa rakennuksen kivijalan jäännökset, jotka mitä todennäköisimmin ovat peräisin jostain sairaalarakennuskompleksin rakennuksesta.

ASEMAKAAVAOTE 1: 10 000

numero 1: Kappelin alue, numero 2: Kymen vanhan kartanon alue

SISÄLLYSLUETTELO:

1.	JOHDANTO	6
2.	KYMINLINNAN ALUEEN HISTORIAA	8
2.1.	Alueen historia	8
2.1.1.	Kymin kappeli	8
2.1.2.	Kymenkartano	8
2.1.3.	Kyminlinnan linnoitus	10
2.2.	Tutkimushistoria	13
3.	KAIVAUS-, DOKUMENTOINTI- JA MITTAUSMENETELMÄT	14
4.	KAIVAUSALUEET	15
4.1.	Kappelin alue	15
4.2.	Kymenkartanon alue	16
4.3.	Tiilitehtaan ja sotilassairaalan alue	17
5.	KAIVAUSHAVAINTOJEN ESITTÄMISEN PERIAATTEET	17
6.	KAIVAUSHAVAINNOT – KERROKSET JA RAKENTEET	18
6.1.	KYMIN KAPPELI	18
6.1.1.	KOEOJA 1	18
6.1.2.	KOEOJA 2	27
6.1.3.	KOEOJA 3	32
6.1.4.	KOEKUOPPA 1	41
6.1.5.	KOEKUOPPA 2	43
6.1.6.	KOEKUOPPA 3	50
6.1.7.	KOEKUOPPA 4	52
6.2.	KYMEN VANHA KARTANO	54
6.2.1.	KOEOJA 1	54
6.2.2.	KOEOJA 2	59
6.2.3.	KOEOJA 3	63
6.2.4.	KOEOJA 4	68
6.2.5.	KOEKUOPPA 1	71
6.2.6.	KOEKUOPPA 2	73
6.2.7.	KOEKUOPPA 3	75
6.2.8.	KOEKUOPPA 4	76
6.2.9.	KOEKUOPPA 5	78
6.2.10.	KOEKUOPPA 6	83
6.2.11.	KOEKUOPPA 7	87
7.	YHTEENVETO	90
8.	LÄHDEAINEISTO	93
9.	LIITELUETTELO	94

1. JOHDANTO:

Museovirasto sekä Kymenlaakson maakuntamuseo suorittivat yhteistyössä touko-heinäkuussa 2003 arkeologisia koekaivauksia Kotkan Kymminlinnan linnoituksen lähimaastossa. Kesän kaivaustutkimusten pääkohteina olivat Kymin ensimmäisen kappelin sekä Kymen vanhan kartanon alueet, minkä lisäksi Kymminlinnan linnoitukseen kuuluneiden tiilitehtaan sekä sotilassairaalan alueilla suoritettiin maastokatselmus (kuva 1).

Arkeologiset kaivaukset tulivat ajankohtaisiksi Kymminlinnan hankesuunnittelun yhteydessä. Koekaivausten tavoitteena oli selvittää mainituilla alueilla sijaitsevien muinaisjäänöksiksi tulkittavien kulttuurikerrosten ja rakenteiden luonne, sijainti ja laajuus Museoviraston Rakennushistorian osaston Haminan toimiston tutkija Ilkka Kaskisen laatiman kaivaussuunnitelman mukaisesti. Kaivausten yhteydessä saatu tieto on jatkossa pohjana Hovinsaaren pohjoispään muinaismuistoalueiden rajaamisessa, jollaista alueella ei aiemmin ole suoritettu.

Kaivausten esityöt suoritettiin toukokuussa 2003 ja varsinaiset koekaivaukset ajalla 26.5.-28.7. 2003; kaivausten jälkityöt suoritettiin syksyn 2003 ja kevättalven 2004 aikana. Käytännön kenttätöitä suoritettiin pääasiallisesti neljän hengen voimin: Museoviraston Kymminlinnan muurikorjaustyömaalta kaivauksille saatiin avuksi kaksi lapiomiestä (Työvoimaministeriön rahoitus), minkä lisäksi Kymenlaakson maakuntamuseolta kaivauksille osallistui museoharjoittelija Susanna Hietala (työharjoittelu/Kotkan työvoimatoimisto) allekirjoittaneen (virkatyö) toimiessa kenttätöiden johtajana. Kaivausten loppuvaiheessa 18.-25.7. 2003 tutkimuksiin osallistui kaivajana myös Kymenlaakson maakuntamuseon museomestarin apulainen Ari Leppänen (työllistämistuki/Kotkan työvoimatoimisto). Kaivausten valvojana toimi Museoviraston tutkija Ilkka Kaskinen (virkatyö).

Kenttätöiden yhteydessä työnohjauksesta ja –seurannasta, lomakedokumentoinnista, kaivauskarttojen piirtämisestä ja valokuvaamisesta vastasi pääasiallisesti allekirjoittanut. Kaivausten yleiskartoituksesta vastasi I. Kaskinen. Jälkitöiden yhteydessä kaivauslöytöjen pesu ja puhdistus suoritettiin Kymenlaakson maakuntamuseossa (S. Hietala, A. Leppänen ja allekirjoittanut) ja niiden luettelointikuntoon järjestämisestä vastasi allekirjoittanut. Ei-metallilöydöt valokuvasi A. Leppänen ja metallilöydöt Kymenlaakson maakuntamuseon esinekonservattori Tarja Viitala, valokuvauksen yhteydessä suoritettiin myös metallilöytöjen kuntokartoitus (liite VII). Allekirjoittanut esityösti puhtaaksi piirrettävät kenttätökartat, valokuvasi hautauksiin liittyvän luumateriaalin, luetteloi kaivauksiin liittyvän valokuvamateriaalin Kymenlaakson maakuntamuseon Antikvaria-tietokantaan sekä laati kaivauskertomuksen. I. Kaskinen vastasi kaivausten karttamateriaalin puhtaaksi piirtämisestä.

Kaivausten ei-metallilöydöt luetteloi A. Leppänen (ajalla 10.-31.12. 2003 kaivausapulainen/ Museovirasto) I. Kaskisen ohjauksessa ja metalli- sekä luuaineiston jälkimmäisenä mainittu. Metallilöytöjen konservointi tullaan suorittamaan Museovirastossa, Kymenlaakson maakuntamuseon konservointivälineistön ja –tilojen puutteellisuudesta johtuen. Kaivausten löydöt numeroitiin ja pakattiin Kymenlaakson maakuntamuseon toimesta.

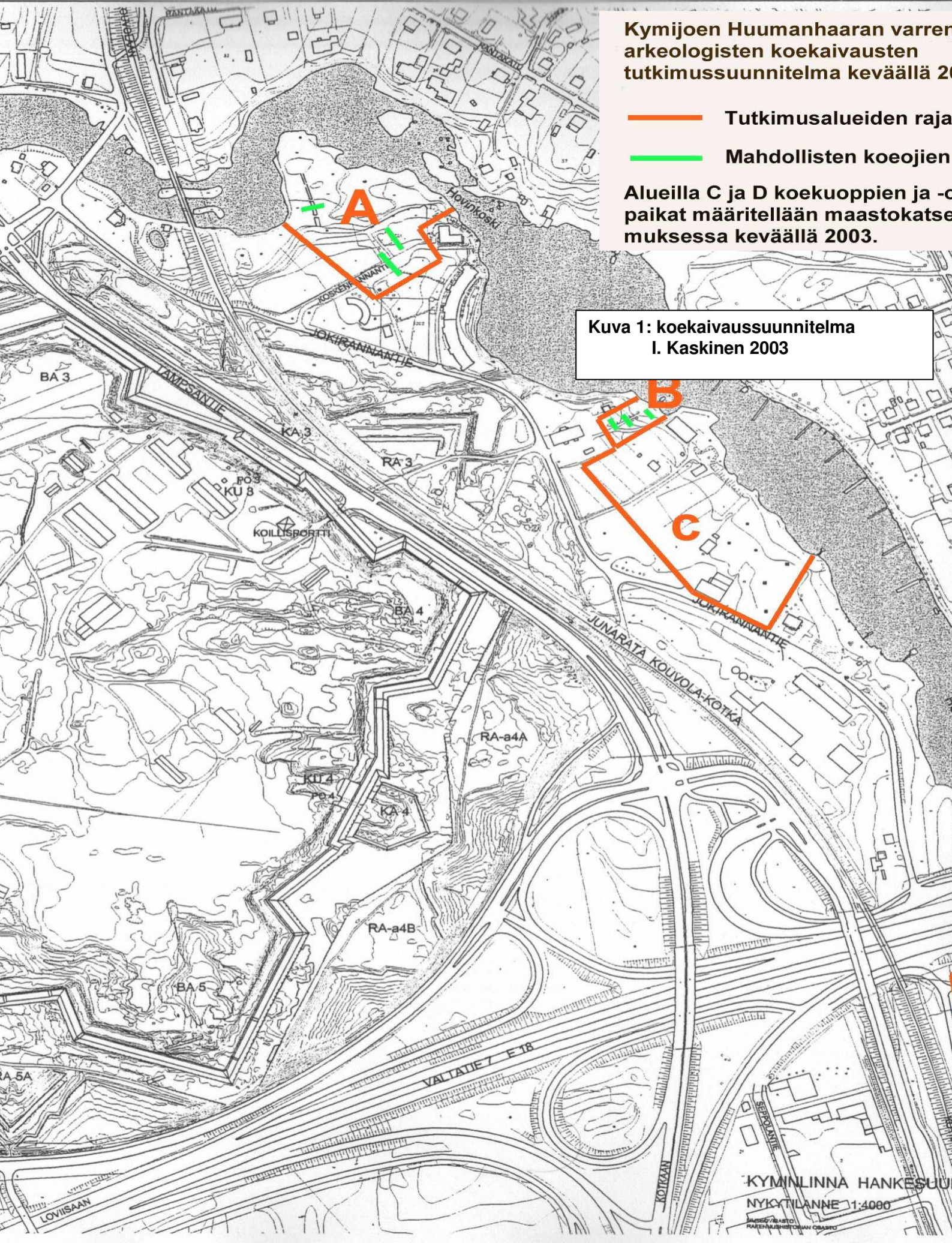
Kaivauksiin liittyen pidettiin kenttätöiden aikana kaksi lehdistötilaisuutta: 12.6. sekä 24.7. 2003. Allekirjoittanut on lisäksi kirjoittanut artikkelin kaivauksista Kymenlaakson maakuntamuseon Kymenlaakson museotiedote –tiedotuslehteen numeroon 1-2/2003.

**Kymijoen Huumanhaaran varren
arkeologisten koekaivausten
tutkimussuunnitelma keväällä 2003**

- Tutkimusalueiden raja
- Mahdollisten koeojien

Alueilla C ja D koekuoppien ja -o
paikat määritellään maastokatsel
muksessa keväällä 2003.

**Kuva 1: koekaivaussuunnitelma
I. Kaskinen 2003**

2. KYMINLINNAN ALUEEN HISTORIAA

2.1. Alueen historia

2.1.1. Kymin kappeli

Ensimmäinen kirjallinen tieto Kymin kappelista on vuodelta n. 1430, jolloin Viipurin linnanpäällikkö Kristiern Niilonpoika Vasen mainitaan rakennuttaneen kappelin Kymenkartanon ja sen alustalaisten käyttöön. Kyminkartanon kappeliseurakunta mainitaan lähteissä samoihin aikoihin, vuonna 1440. Kappelin on oletettu olleen puinen, mahdollisesti kiviperustuksellinen rakennus, mutta 1400- ja 1500-luvun lähteistä, jotka muutoinkin ovat kappelin osalta erittäin niukat, ei löydy tarkempaa kuvausta itse rakennuksesta tai sen sijainnista. Vuodelta 1563 on tieto, että Pyhtään ja Vehkalahden seurakunnan kirkkoherrat kävivät vuoroin pitämässä rukousjumalanpalveluksia ”kappelissa, joka sijaitsee (Kymen) kartanon vieressä”.

Vuonna 1642, perustettiin Kymin seurakunta ja jo hieman aiemmin oli käynnistynyt Kymin uuden puukirkon rakentaminen, joka ehti valmistua juuri ennen seurakunnan perustamista - todennäköisesti sitä edeltäneen kappelin paikalle. Lähteiden pohjalta tiedetään ainoastaan, että tämä ensimmäinen pitäjänkirkko oli puinen ja että se oli jo viidenkymmenen vuoden kuluttua niin huonossa kunnossa, että uuden kirkon rakentamista oli ryhdytty jo suunnittelemaan. 1700-luvun alussa, isonvihan aikana, kirkko oli toimi venäläisten kasakoiden tallina. Samalta ajalta on olemassa kuvaus, jonka mukaan kirkko oli tuolloin jo niin surkeassa kunnossa että tuulisella säällä jumalanpalveluksen pitäminen kirkkotilassa, jonka katto ja seinät olivat kallistuneet, oli hengenvaarallista. Uuden kirkon rakentamista puolsi pitäjänkirkon huonon kunnan lisäksi myös kirkon ympäristö, jota ei alavana ja vetisenä pidetty sopivana hautausmaaksi.

Uuden kirkon suunnittelu vei kuitenkin aikansa johtuen mm. varojen puutteesta ja pitäjäläisten erimielisyyksistä liittyen kirkon sijoituspaikkaan. Tätä kirkkoa ei enää pystytetty edeltäjiensä paikalle, vaan vuonna 1729 Kymin seurakunnan uusi kirkko vihittiin käyttöön Helilässä, runsaan kahden km:n päässä vanhasta kirkosta koilliseen. Vanha pitäjänkirkko jäi nyt lopullisesti kirkollisesta käytöstä, mutta se esiintyy vielä pikkuvihan aikaisella, vuonna 1742 laaditulla, ruotsalais-suomalaisen joukkojen sijaintia kuvaavalla kartalla (kuva 2).

Vainajia haudattiin Kymissäkin kirkkomaan lisäksi myös kirkon lattian alle vielä 1700-luvun alkuvuosikymmeninä, mutta kirkkoon hautaaminen jäi vähitellen pois käytöstä 1700-luvun kuluessa. Lähteet kertovat, että ruttovuotena 1710 pitäjänkirkkoon haudattiin 25 kuollutta kun tavallisina vuosina luku oli 4-8. Kirkkoon hautaamisen käytäntö jatkui vielä Helilän kirkossakin, jonne asiakirjojen mukaan vv. 1729-30 haudattiin noin 30 vainajaa.

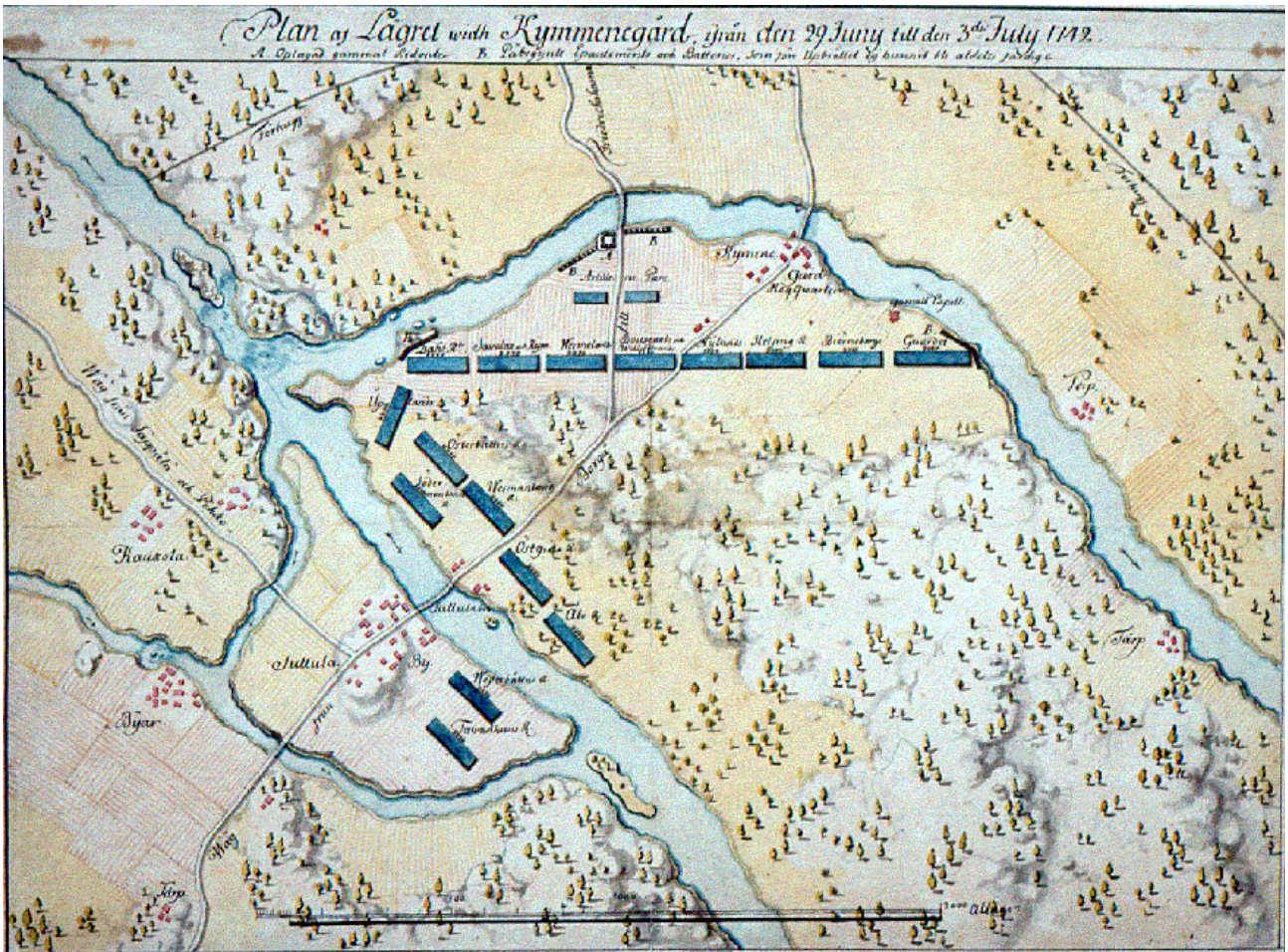
2.1.2. Kymenkartano

Tarkkaa tietoa siitä, milloin Kymenkartano on perustettu ei ole säilynyt, mutta on oletettu, että tämä on tapahtunut viimeistään vuoden 1350 paikkeilla. Noihin aikoihin nimittäin oli Viipurin linnan päällikön ritari Pietari Joninpojan veljenpoika, jaarli Erengisle Sunenpoika, hankkinut itselleen omistusoikeuden ”puoleen tusinaan taloja ja muutamiin lohenkalastamoihin Kymijoen suulla”. Nämä omistukset siirtyivät todennäköisesti jo 1370-luvulla Viipurin linnan ja läänin haltijana toimineelle drotsi Bo Joninpoika Gripille, joka ostamalla ja lahjoitusten kautta sai kartutettua mainittua omaisuutta entisestään. Nämä hankinnat olivat lähtökohtana ”Kymmenae”-nimisen Kymenkartanon tiluskokonaisuuden synnylle.

Kymenkartanon keskus sijaitsi jo alusta alkaen Kymijoen Huumanhaaran länsirannalla Hovinsaaren pohjoispäässä. Kartanon sijaintipaikan valintaan lienee epäilemättä vaikuttanut suuri Rantatie, joka itä-länsisuuntaisena kulki läpi mainitun alueen. Suuri Rantatie oli Suomen tärkein keskiaikainen tie, joka kulki Turusta Viipuriin. Jaakko Teitin vuonna 1555 laaditun valitusluettelon

Kuva 2: Ruotsalais-suomalaisien joukkojen leiri Kymenlinnan alueella vuonna 1742. Kuva-
alan poikki diagonaalisesti alhaalta vasemmalta oikealle ylös kulkee suuri Rantatie, jonka
varrelle on punaisella merkitty Kymenkartanon rakennuksia. Näiden alapuolelle Kymijoen
rantaan on merkitty Kymin kappeli (gammal capell) punaisella ristillä.

Kuva KyMM 25643/VI:2.

kartassa on esitetty Rantatien kulku Kymijokisuistossa ja siitä löytyy myös ensimmäinen kuvaus Kymenkartanosta ja sen sijainnista. Myös Kymijoen rikkaina lohenkalastuspaikkoina jo ammoisista ajoista lähtien tunnetut kosket olivat niiden taloudellisen arvon vuoksi herättäneet valtiiovallan ja sen edustajien mielenkiinnon jo varhain. Alueen talonpojat suorittivatkin vuotuisen veronsa keskiajalta lähtien pääasiallisesti suolatun lohen muodossa.

Jo vuonna 1380 Bo Joninpoika Grip lahjoitti Kymenkartanon tilan Vadstenan luostarille, joka puolestaan luovutti omaisuutensa hoidon Viipurin linnan silloiselle päällikölle ritari Erengisle Niilonpojalle. Kustaa Vaasa vieraili vuonna 1555 Viipuriin tekemänsä tarkastusmatkan yhteydessä myös Kymenkartanossa ja tällä vierailulla oli suuri merkitys kartanon tulevalle kehitykselle. Nyt perustettiin erityinen Kymenkartanon lääni ja voutikunta, minkä lisäksi Kymenkartanosta tehtiin kruunun kuninkaankartano: tila haluttiin kehittää hallintokeskukseksi ja maataloustilaksi. Myös alueen lohikosket haluttiin ottaa aiempaa tehokkaampaan käyttöön, minkä vuoksi oli mm. rakennettava uusia kalastus- ja pyyntilaitteita, parannettava pyyntimenetelmiä sekä uusittava lohiveromaksut. Kartanon uudistus- ja laajennustyöt aloitettiin välittömästi, mm. tilivuonna 1556-1557 rakennutettiin päivätöinä 5 kiviarkkia Kymenkartanon koskiin ja ojitettiin kartanon peltoja, mutta jo vuonna 1571 venäläiset polttivat Kymenkartanon tehdessään hävitysretkiä Kymenlaakson rannikolla ns. venäläissodan yhteydessä.

1617 solmitun Stolbovan rauhan myötä kartano menetti niin sotilaallisen kuin hallinnollisen merkityksensä ja se joutui runsaaksi sadaksi vuodeksi yksityiseen omistukseen, mm. Wrangel- ja Fersen-sukujen haltuun. Myös maanomistusolot muuttuivat 1680-luvun lopussa suoritetun reduktion yhteydessä: Kymenkartanon lampuotilääni otettiin pois kartanon hallinnasta ja lampuotitalot muuttuivat kruunun verotaloiksi. Vuoden 1742 pikkuvihan perääntymisvaiheessa Ruotsi-Suomen sotajoukot polttivat kartanon ja seuraavana vuonna solmitun Turun rauhan yhteydessä valtakuntien välinen raja tuli kulkemaan Kymijoen Ahvenkosken haaraa pitkin, ja Kymenkartanokin tuli osaksi Venäjän valtakuntaa (kuva 2-3).

1780-luvun lopulla Ruotsi-Suomi ja Venäjä olivat jälleen sodassa keskenään ja Ruotsi-Suomen laivaston saatua voiton Ruotsinsalmen meritaistelussa solmittiin Värälässä vuonna 1790 rauha, johon ei liittynyt rajamuutoksia. Rauhan solmimisen jälkeen aloitti Venäjän Katariina II välittömästi Suomenlahden pohjoisrannikon linnoitustyöt, joiden suunnittelusta ja johdosta vastasi kenraali, ruhtinas Aleksander Suvorov. Hänen pyrkimyksensä oli sulkea kaikki Ruotsi-Suomen itään johtavat liikenneväylät linnakkein ja varustuksin. Kymijoen suisto muodosti suunnitelmassa tärkeimmän alueen ja sinne suunniteltiin yhdistetyn maa- ja merilinnoituksen rakentamista.

Vuonna 1791 Hovinsaaren pohjoisosaan ryhdyttiin rakentamaan Kyminlinnan linnoitusta vanhan Kymenkartanon alueelle, jonka Venäjän valtio oli pakkolunastanut kauppias Antony Nahtilta 30 000 ruplan hintaan. Antony Naht rakennutti uuden Kyminkartanon Kymi- ja Huumanjoen haarauman pohjoispuoleiselle niemelle vajaan kilometrin päähän vanhasta kartanosta.

2.1.3. Kyminlinnan linnoitus

Kyminlinnan vaatimaton edeltäjä Hovinsaarella oli 1550-luvulla Venäjän sodan yhteydessä Kierikkalaan vievän sillan kupeeseen rakennettu pieni, halkaisijaltaan n. 40 m kokoinen maalinnake, skanssi. Samantyyppinen linnake rakennettiin saaren pohjoispäähän myös vuosina 1656-58 käydyn ns. ruptuurisodan yhteydessä. Vuosina 1791-1792 rakennettu Suvorovin Kyminlinna (Kymenkartanon linnoitus) oli halkaisijaltaan hieman runsaat 200 m kokoinen umpilinnake ja sen pääfunktio oli suuren Rantatien itärannan sillanpään puolustus Hovinsaarella. Linnoitus havaittiin kuitenkin pian niin kokonsa kuin strategisen sijaintinsa suhteen pieneksi ja tehottomaksi ja jo vuonna 1796 laadittiin luonnos linnoituksen uudistamiseksi (kuva 4).

Kuva 3: Ote O. Forsellin vuonna 1692 laatimasta kartasta Kymenkartanosta lähiympäristöineen. Kartano sijaitsee kuvassa keskellä ylhäällä ja sen alapuolelle on merkitty Kymin kappeli valkoisella neliöllä.

Kartta Kyhika-kokoelma.

Kuva 4: Vuodelta 1795 oleva kartta, johon on merkitty nykyinen Kyminlinna (ruskealla) ja sen edeltäjä pieni Kyminlinna (mustalla). Alhaalla oikealla näkyy Kymenkartanon alueelle Kymijoen rannalla tuolloin sijainneita rakennuksia.

Kartta Kyhika-kokoelma.

Nykyisen Kyminlinnan rakennustyöt alkoivat vuonna 1803 kenraaliluutnantti Leontij Schreiterfeldin johdolla. Uusi linnoitus oli kapioneerisysteemiin perustuva umpilinnoitus ja pinta-alaltaan Suvorovin bastionilinnoitusta huomattavasti suurempi käsittäen koko Hovinsaaren pohjoispään. Suvorovin linnoitus purettiin rakennustöiden edetessä uuden Kyminlinnan tieltä, joka oli strategisesti suunniteltu torjumaan maan puolelta tulevaa mahdollista hyökkäystä ja sulkemaan suuren Rantatien liikenteen Kymijoen tärkeimmässä ylimenokohdassa.

Linnoituksen rakennustyöt etenivät hitaasti useastakin syystä johtuen. Paitsi että työvoimaa oli vaikea löytää, tuotti rakennusmateriaalien hankinta ongelmia lukuun ottamatta tiiliä, joita poltettiin paikallisesti. Tämän lisäksi oli rakennusalueen maaperä koostumukseltaan hyvin vaihtelevaa, mikä sekkin oli omiaan hidastamaan linnoitustöiden etenemistä. Rakennustyöt olivat vielä kesken kun Suomen sota vuonna 1808 syttyi. Sodan seurauksena valtakunnan raja siirtyi Haminan rauhassa vuonna 1809 Ahvenkoskelta Tornionjokeen ja tässä yhteydessä Ruotsinsalmen-Kyminlinnan kaksoislinnoitus menetti strategisen merkityksensä. Linnoituksen rakennustöitä jatkettiin vielä sodanjälkeisinä vuosinakin: tavoitteena oli sisälinnoituksen valmiiksi rakentaminen sekä etuvarustukseen liittyen keskeneräisiksi jääneiden töiden loppuun saattaminen.

Kun Kyminlinnan majoitus- ja huoltorakennukset oli saatu valmiiksi, otettiin linnoitus käyttöön vakinaisten joukkojen koulutuskeskuksena, samoin kuin Ruotsinsalmikin. Krimin sodan yhteydessä vuonna 1855 Ruotsinsalmen merilinnoitus kuitenkin tuhottiin ja Kyminlinna jäi yksinään toimimaan alueen varuskuntakeskuksena ja sotilaskestikievarina. Vakinaisesti virkatalossaan alueella asui ainoastaan varuskunnan paikalliskommandantti apulaisineen.

Hiljaiselo loppui kun talvisodan syttyessä Kyminlinna sijoitettiin paikallisten sotilaspiirin ja rannikkojoukkojen huoltomuodostelmia sotatarvikevarastoihin. Sodan jälkeen Kyminlinna sijoitettiin puolustuslaitoksen keskusvarikko ”Merivoimien varikko 2” ja sen jälkeen vuonna 1950 Haminan Rannikkolinnakkeisto (myöhemmin Rannikkopatteristo nykyisin Rannikkoluoma) siirtyi Kyminlinna. Vuoden 2004 lopussa tämäkin toiminta linnoituksessa loppuu kun Puolustusvoimat lopettaa toimintansa Kyminlinnan linnoituksessa.

Itse varsinaisen linnoituksen muurien ulkopuolelle rakennettiin vuosikymmenten aikana suuri määrä rakennuksia, joista Suvorovin 1700-luvun pikku Kyminlinnaan liittyen tärkeimmät olivat Kymijoen Langinkosken haaran rannalle rakennettu tiilitehdas ja sen Huumanhaaran rannalle rakennettu sotilassairaala. Uuden Kyminlinnan linnoituksen ulkopuolella 1800-luvun alussa sijaitsi mm. kaksi tiilitehdasta ja kaksi erillistä tiilenpolttouunin, Ruotsinsalmen sotilassairaala rakennuksineen, eri komennuskuntien rakennuksia sekä esikuntaupseerin virka-asunto talousrakennuksineen.

Vanhan Kymenkartanon paikalla oli 1810-1820-luvulla venäläisten kauppiaiden omistamia rakennuksia, joista osa oli mahdollisesti peräisin jo kartanon ajoilta. Alueella sijaitsi myös paikalliskommandantin asunto ulkorakennuksineen sekä linnoituksen insinööritoimisto, jonka tiloissa toimi myöhemmin Kymin kunnan lastenkoti. Osa yllä mainitusta rakennuskannasta purettiin linnoituksen lakkauttamisen myötä jo 1810-1820-luvulla, mutta osa niistä siirtyi ajan myötä myös siviilikäyttöön. Linnoitusta ympäröivä viljelymaa annettiin samoihin aikoihin vuokralle sotilas- ja siviilivirkamiehille. Uusia rakennuksia linnoituksen muurien ulkopuolelle ei enää tulevina vuosikymmeninä suuressa määrin rakennettu: näistä voi mainita kuitenkin 1850-luvulla paikallismajurin virka-asunnon läheisyyteen Kymijoen rantaan rakennetun saunan ja vuonna 1879 rakennetun ja vielä nykyisinkin käytössä olevan Kyminlinnan upseerikerhon.

2.2. Tutkimushistoria

Ennen vuoden 2003 kaivauksia ei Kyminlinnan linnoituksessa tai sen lähimaastossa ole tehty arkeologisia tutkimuksia, lukuun ottamatta Tapani Ahveniston kesällä 1966 suorittamaa Kyminlinnan linnoituksen ”rakennusarkeologista” inventointia (joka käsittää ainoastaan maan

päällisiä rakenteita) sekä Ilkka Kaskisen linnoituksessa vuonna 1989 suorittamaa pienimuotoista koekuopitusta.

Ensimmäiset varsinaiset kunnostustyöt linnoituksessa suoritettiin 1930-luvulla Muinaistieteellisen toimikunnan toimesta, joiden yhteydessä mm. linnoituksen pääportti rakennettiin uudelleen. Vuonna 1982 solmivat Museovirasto ja Kotkan kaupunki sopimuksen, joka käynnisti Kotkan linnoitusten korjaus- ja restaurointityöt. Hankkeen tavoitteena on ollut kunnostaa Ruotsinsalmen merilinnoituksen ja Kyminlinnan maalinnoituksen (lähiympäristöineen) vaurioituneet osat ja varmistaa niiden säilyminen historiallisena muistomerkkinä ja nähtävyytenä. Mainitun korjaus- ja restaurointihankkeen ensimmäinen vaihe suoritettiin Kyminlinnassa vv. 1982-1993 ja näiden töiden yhteydessä vuonna 1989 kaivettiin linnoituksessa muutama pieni koekuoppa, joista saatu tieto on ollut apuna pienen Kyminlinnan tarkan sijainnin määrittämisessä (I. Kaskinen).

Vuonna 2002 käynnistyivät työt Kyminlinnassa uudelleen ja näiden yhteydessä on, kuten aiempinakin vuosina, keskitytty itse linnoituksen rakennuskorjaukseen- ja –restaurointiin, joskin niiden yhteydessä on suoritettu myös raivaus- ja hoitotoimenpiteitä linnoituksen lähiympäristössä. Arkeologisia tutkimuksia ei hanke vuoden 1989 jälkeen ole ainakaan toistaiseksi sisältänyt.

3. KAIVAUS-, DOKUMENTOINTI- JA MITTAUSMENETELMÄT

Koekaivaukset suoritettiin stratigrafista kerroskaivausmenetelmää noudattaen, jonka periaatteiden mukaisesti stratigrafiset kokonaisuudet (kerrokset ja rakenteet) kaivettiin esiin, dokumentoitiin ja poistettiin omina yksittäisinä yksikköinä niiden stratigrafista esiintymisjärjestystä ja luonnetta noudattaen. Koska koekaivausten tavoitteena oli selvittää Kyminkappelin ja Kymen vanhan kartanon alueilla sijaitsevien muinaisjäänöksiksi tulkittavien kulttuurikerrosten ja rakenteiden luonne, laajuus ja sijainti, tutkittiin paljastuneet kerrokset systemaattisesti steriiliin pohjasaveen saakka, jatkossa mainittuja poikkeuksia lukuun ottamatta. Esiin tulleet kivirakenteet haluttiin kuitenkin säästää, minkä vuoksi niitä ei poistettu eikä niihin kajottu kuin ainoastaan siinä määrin kun se rakenteiden dokumentoinnin vuoksi oli tarpeellista.

Maanpoisto suoritettiin kerrosten, rakenteiden ym. luonteesta riippuen tapauskohtaisesti joko lastalla, lapiolla tai kaivinkoneella. Ylimmät ja nuorimmat täyttömaakerrokset poistettiin lapiolla, kun sen sijaan hautaukset ja täyttömaan alta paljastuneet ohuemmat kulttuurimaakerrokset tutkittiin ja poistettiin lastoin. Yleistäen pääperiaatteena oli poistaa lapiolla kaikki se maa-aines, jonka luonne antoi siihen mahdollisuuden. Kaivinkonetta käytettiin maanpoistossa ainoastaan kahdessa kaivauskohteessa: kappelin alueen koekuoppa 2:n ja kartanon alueen koeoja 4:n laajentamisessa ja täyttömaan poistossa

Maanläpikäyntimenetelmät olivat yhteydessä tutkittujen kerrosten stratigrafiseen sijaintiin, koostumukseen ja luonteeseen. Ylimmät (ja nuorimmat) täyttömaakerrokset tutkittiin kaivamalla maa-aines suoraan kottikärryihin, joiden äärellä 1-2 henkilöä tarkasti maan lastoin ja otti talteen löydöt, materiaalinäytteet jne. Ohuempien tai muutoin kaivausteknisesti vaativampien lastalla esiin kaivettujen ja poistettujen kulttuurikerrosten löydöt taltioitiin jo kaivamistilanteessa, mutta varmuuden vuoksi maa-aines koekaivannosta poiston jälkeen tarkastettiin vielä tarvittaessa kottikärryissä. Yksittäisissä tapauksissa maa-aines läpikäytiin erityisellä maanläpikäyntiin rakennetulla pöytätasolla, mutta sen käyttö osoittautui hitaaksi ja työlääksi, erityisesti suhteellisen vähälöytöisten täyttömaakerrosten yhteydessä. Osittain samasta syystä luovuttiin maa-aineksen seulomisesta, jota kokeiltiin 5 mm ja 10 mm silmäkoolla varustetuilla seuloilla Kyminkappelin alueen kaivannoissa.

Niin löydöt kuin näytteetkin otettiin talteen koeojittain ja –kuopittain noudattaen pääsääntöisesti niiden ruutu- ja kerrosjakoa. Tarvittaessa löytötiedot sidottiin esiin tulleisiin rakenteisiin ja/tai löydöille mitattiin tarkat koordinaatit. Koekaivantoihin liittyvät havainnot dokumentoitiin kirjallisesti

kerros- ja rakennelomakkein, minkä lisäksi kaivannot piirrettiin ja valokuvattiin. Yleiskarttojen lisäksi koekaivannot dokumentoitiin ”tasoittain”, stratigrafisesti ylimmistä kerroksista alimpiin saakka. Tämän lisäksi kaivantojen seinämistä piirrettiin leikkauskartat (1:20 ja 1:200). Esiin kaivetut tasot kerroksineen ja rakenteineen valokuvattiin yleiskuvin (mustavalko ja dia), minkä lisäksi kaivauskohteista otettiin myös yksityiskohtakuvia. Koekuoppien ja –ojien seinämät dokumentoitiin diakuvoin.

Kaivausalueille ei luotu omaa itsenäistä koordinaatistoa vaan ne on kiinnitetty Kotkan kaupungin omaan koordinaattijärjestelmään (VVJ-järjestelmä). Tutkimusten yhteydessä mitatut korkeudet on määritetty N43-korkeusjärjestelmässä. Kyminkappelin kaivausalueella korkeuspisteenä käytettiin Kotkan kaupungin korkeuskiintopistettä n:o 6314, jonka $x= 710986.658$, $y= 494519.813$ sekä $z= 5.52$ m.m.p.y. Korkeuspiste (rautapultti) sijaitsee Kymin kappelin muistomerkin itäpuolella sijaitsevan kivijalan itänurkassa. Kymenkartanon alueelle korkeuspiste (rautapultti) siirrettiin Kotkan kaupungin korkeuskiintopisteestä n:o 6316, jonka $x= 711230.172$, $y= 494257.563$ ja $z= 3.120$ m.m.p.y. ja joka sijaitsee Koskenrannantien ja Hovinkosken väliseen maastoon ladotun kivipengermän keskivaiheilla. Koekaivausten yhteydessä mitatut korkeudet vaaittiin vaaituskoneella (Leica WILD NA 20) ja yleiskartoitukseen liittyvät mittaukset suoritettiin etäisyysmittarilla (SOKKISHA REDMINI 2) varustetulla teodoliitilla (SOKKISHA DT 6).

4. KAIVAUSALUEET

4.1. Kappelin alue

Kymin kappelin alueelle (kuva 1 alue B, kaivauskartta 1) kaivettiin yhteensä kolme koeojaa sekä neljä koekuoppaa, joiden yhteispinta-ala oli n. 27 m^2 ja kaivettu maamäärä n. 37 m^3 .

Koeojat kaivettiin vuonna 1879 rakennetun Kyminlinnan upseerikerhon itäpuolelle, maaston korkeimmalla kohdalla sijaitsevan Kymin kappelin muistomerkin viereen. Paikalle, jota on perinteisesti pidetty ensimmäisen Kymin kappelin sijaintipaikkana on Kymin historiatoimikunta vuonna 1959 pystyttänyt muistomerkin, jonka sijainti perustuu Olaus Forsellin vuonna 1692 laatimaan karttaan Kymenkartanon lähiympäristöstä (kuva 3). Välittömästi muistomerkin kaakkoispuolella kulkee Kymijoen rantaan polku, joka 1800-luvun alussa oli palvellut tienä joen toisella puolella sijainneelle Kyminlinnan linnoituksen rakennustyöläisten asuinalueelle. Koeojien lisäksi alueelle kaivettiin neljä koekuoppaa. Koekuopat tehtiin koeojien etelä- (koekuopat 1 ja 4) ja luoteispuolelle (koekuopat 2-3), alueelle joka oli aktiivisessa käytössä Kyminlinnan rakennustöihin liittyen viimeistään 1800-luvun alusta lähtien.

Koeojien ja –kuoppien perustiedot:

Oja 1: suunta NE-SW, pituus 5,9 m. Oja paalutettiin aluksi 50 cm levyiseksi, mutta sen päätyruudut 0-1 m (SW-pää) sekä 5-6 m laajennettiin myöhemmin 1 m levyiseksi, jotta ruutujen pohjaan kaivaminen olisi ollut mahdollista. Väliaruutuja 1-5 m ei turpeen poistoa lukuun ottamatta kaivettu syvemmälle. Koeojan suurin syvyys oli 140 cm ja sen pohjaan kaivettu ala oli 2 m^2 .

Oja 2: suunta NE-SW, pituus 5,8 m. Oja paalutettiin aluksi 50 cm levyiseksi, mutta sen ruudut 0-1,5 m laajennettiin myöhemmin 2,5-3 m levyiseksi ja ruudut 1,5-3 m 1 m levyiseksi, jotta kivirakenteiden R1-R2 laajuus saatiin selvitettyä. Ruudut 1-3 m kaivettiin ainoastaan rakenteiden R1 ja R2 pintaan, kun sen sijaan ojan NE-pään ruudut 3-5 m kaivettiin steriiliin pohjasaveen saakka. Koeojan suurin syvyys oli 150 cm ja sen yhteydessä tutkittu ala oli n. 7 m^2 , joista $1,5 \text{ m}^2$ kaivettiin pohjaan.

Oja 3: suunta NW-SE, pituus 6,8 m. Oja paalutettiin aluksi 50 cm levyiseksi, mutta sen NW-pään ruudut 0-3m ja 6-7 m laajennettiin myöhemmin 1 m levyisiksi. Koeojan suurin syvyys oli 150 cm ja sen pohjaan kaivettu ala oli $5,3 \text{ m}^2$.

Koekuoppa 1: 1x1 m, syvyys 30 cm ja pohjaan kaivettu ala 1 m².

Koekuoppa 2: koko alun alkaen 1x1 m, mutta kaivinkonelaajennuksen jälkeen 2,5x3 m (N-S). Suurin syvyys 160 cm ja pohjaan kaivettu ala 7,5 m².

Koekuoppa 3: 1x1 m, syvyys 40 cm ja pohjaan kaivettu ala 1 m².

Koekuoppa 4: 1x1 m, syvyys 30 cm ja pohjaan kaivettu ala 1 m².

4.2. Kymenkartanon alue

Kymenkartanon alueelle (kuva 1 alue A, kaivauskartta 2) kaivettiin yhteensä neljä koeojaa sekä seitsemän koekuoppaa, joiden yhteispinta-ala oli n. 21 m² ja kaivettu maamäärä n. 13 m³.

Koekaivauksia alueella suoritettiin Kymijoen Huumanhaaran länsirannalle vuonna 1959-1964 rakennettujen Itä-Suomen Raakasokeri Oy:n työsuhteasuntojen länsi- ja luoteispuoleisessa maastossa, jossa Kymenkartano oli aikoinaan sijainnut. Alueen halki kulkee Koskenrannantie, jonka etelänpuoleinen alue on nykyisin nurmikenttänä ja pohjoinen puoli osittain nurmikenttänä mutta pääosin umpeenkasvanutta pelto- ja niittyaluetta sekä vesijättömaata. Koskenrannantien pohjoispuolella sijaitsee ns. lohikellari, joka on harmaakivinen maakellari (10x7 m), jota on myöhemmin korjattu tiilimuurauksella. Kellarin iästä ei ole varmuutta, mutta on mahdollista että se on kuulunut jo Kymenkartanon rakennuskantaan.

Nykyisen Koskenrannantien varrella on sijainnut Kymin kunnan ensimmäinen lastenkoti, joka aloitti toimintansa 1920- ja joka purettiin 1950-1960-luvulla. Lastenkoti toimi useammassa alueella sijainneessa rakennuksessa, joita olivat mm. Kyminlinnan linnoituksen paikalliskommandantin asunto sekä linnoituksen entinen insinööri-toimisto. Mainittujen rakennusten pohjoispuolella, Huumanhaaran vesijättömaalla sijaitsee vielä nykyäänkin kivistä ladottu lohipadon pohjaksi tulkittu n. 50 m:n pituinen rakenne, joka on peräisin viimeistään 1700-luvun lopulta.

Koekaivausten yhteydessä tutkittiin Koskenrannantien molemmin puolin yhteensä neljä koeojaa. Pohjoiset kaksi koeojaa sijaitsivat yllä mainitun lohikellarin ja asuinrakennusalueen välisellä nurmikentällä ja eteläiset lohikellaria vastapäätä Koskenrannantien eteläisivustaa rajaavalla nurmikenttäalueella. Tutkituista seitsemästä koekuopasta kaksi kaivettiin Huumanhaaran rantaan vesijättömaalla sijaitsevan lohipadon perustan viereen, kaksi yllämainitun lohikellarin länsipuoliselle peltoalueelle ja kolme Koskenrannantien eteläpuolella sijaitsevalle nurmikenttäalueelle.

Koeojien ja -kuoppien perustiedot:

Oja 1: suunta N-S, pituus 10 m. Oja paalutettiin 1 m levyiseksi, mutta ainoastaan sen päätyruudut 0-1 m(S) ja 9-10 m kaivettiin pohjaan asti. Väliruutuja 1-9 m ei kaivettu vaan niistä suoritettiin ainoastaan pintavaaitus. Koeojan syvyys oli 50 cm ja sen pohjaan kaivettu ala oli 2 m².

Oja 2: suunta NNW-SSE, pituus 7 m. Oja paalutettiin 1 m levyiseksi, mutta ainoastaan sen päätyruudut 0-1 m(SSE) ja 6-7 m kaivettiin pohjaan asti. Väliruutuja 1-9 m ei kaivettu vaan niistä suoritettiin ainoastaan pintavaaitus. Koeojan syvyys oli 50 cm ja sen pohjaan kaivettu ala oli 2 m².

Oja 3: suunta NW-SE, pituus 4 m. Oja paalutettiin 1 m levyiseksi ja mutta ainoastaan ruudut 2-4 m (ojan SE-pää) kaivettiin pohjaan asti. Ruutuja 0-1 m ei kaivettu rakenne R1:n pintaa syvemmälle. Lisäksi ruudun 1-2 m itänurkasta kaivettiin koilliseen päin 110x40 cm kokoinen uloke, jonka avulla pyrittiin selvittämään rakenne R1:n ulottuvuus mainittuun ilmansuuntaan. Ulokkeen kohdalla ei kaivettu rakenne R1:n pintaa syvemmälle. Koeojan syvyys oli 90 cm ja sen tutkittu ala oli 4,5 m², joista pohjaan kaivettiin 2 m².

Oja 4: suunta NW-SE, pituus 3 m. Oja paalutettiin 1 m levyiseksi, mutta laajennettiin myöhemmin 1,5 m levyiseksi. Ojaa ei kaivettu pohjaan asti, sillä se muodostui käytännössä kellaritilasta, johon liittyi sortumavaara. Osin manuaalisesti ja osin koneellisesti kaivetun koeojan syvyys oli 70 cm ja sen pohjaan kaivettu ala oli 4,5 m².

Koekuoppa 1: 1x1 m, syvyys 40 cm ja pohjaan kaivettu ala 1 m².

Koekuoppa 2: 1x1 m, syvyys 40 cm ja pohjaan kaivettu ala 1 m².

Koekuoppa 3: 1x1 m, syvyys 30 cm ja pohjaan kaivettu ala 1 m².

Koekuoppa 4: 1x1 m, syvyys 30 cm ja pohjaan kaivettu ala 1 m².

Koekuoppa 5: alkuperäinen koko 1x1 m, mutta luoteisen laajennuksen jälkeen 2x1 m ja suunta NNW-SSE. Ainoastaan ruutu 1-2 m (NNW) kaivettiin pohjaan, sillä ruudusta 0-1 m paljastui jo ylinten kerrosten poiston yhteydessä kivirakenne R1, jota ei purettu. Koekuopan syvyys oli 80 cm ja tutkittu ala 2 m², joista pohjaan kaivettu ala 1 m².

Koekuoppa 6: 1x1 m, syvyys 80 cm ja pohjaan kaivettu ala 1 m².

Koekuoppa 7: 1x1 m, syvyys 50 cm ja tutkittu ala 1 m². Pohjaan kaivettiin ainoastaan 0,5 m², sillä jo pintamaan poiston yhteydessä koekuopasta paljastui kivirakenne R1, jota ei purettu.

4.3. Tiilitehtaan ja sotilassairaalan alue

Kyminlinnan entisen tiilitehtaan alueelle kaivettiin yksi koekuoppa, joka on kuvailtu Kymin kappelin alueen koekuoppien yhteydessä koekuoppana 4 (ks. luku 6.1.4., kuva 1 alue C). Koekuopan kaivamisen lisäksi tiilitehtaan alueella suoritettiin pintapuolinen maastoprospektointi, jonka yhteydessä varsin tasaisessa maastossa ei havaittu maanpäällisiä tiilenvalmistukseen tms. liittyviä rakenteita. Toisaalta alueen runsas aluskasvillisuus ja puusto hankaloittivat osittain havaintojen tekoa.

Ruotsinsalmen entisen sotilassairaalan alueella suoritettiin samoin ainoastaan pintapuolinen prospektointi. Kaivausten tiukasta aikataulusta johtuen ei paikalla ollut mahdollista tehdä tarkempia arkeologisia tutkimuksia. Alue osoittautui lähes umpeenkasvaneeksi ja voimakkaasti heinikoituneeksi, missä havaintojen teko oli hyvin vaikeaa. Entisen sotilassairaalan alueella sijaitsevan kallionyppylän päällä oli kuitenkin havaittavissa rakennuksen kivijalka, joka mahdollisesti on peräisin jostain sairaalarakennuskompleksin rakennuksista.

5. KAIVAUSHAVAINTOJEN ESITTÄMISEN PERIAATTEET

Koeojitukseen ja –kuopitukseen liittyvät havainnot ja tulkinnot on esitetty seuraavassa luvussa kaivausalueittain ja ne pohjautuvat kenttätöiden yhteydessä suoritettuun kerrosten ja rakenteiden lomakedokumentointiin. Yksittäisten kerrosten ja rakenteiden kuvaus noudattaa kaikkien koeojien ja –kuoppien osalta samaa järjestystä ja kaavaa. Ensimmäiseksi kuvataan Kymin kappelin sekä tiilitehtaan alue ja niillä kaivetut koeojat ja –kuopat juoksevassa numerojärjestyksessä, minkä jälkeen seuraa Kymen kartanon alueen kaivantojen esittely saman periaatteen mukaisesti.

Jokaisesta yksittäisestä kerroksesta ja rakenteesta kuvataan sen koostumus ja/tai rakenne, minkä lisäksi sen laajuus ja koko ilmoitetaan kunkin koeojan ja –kuopan puitteissa. Tämän lisäksi on määritetty kunkin rakenteen ja kerroksen tarkka sijaintikorkeus ja sen suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin.

Mikäli on ollut mahdollista, on eri kaivantojen kerroksia ja rakenteita vertailtu toisiinsa ja niiden välillä olevat vastaavuussuhteet (korrelointi) on ilmoitettu. Kerroksista löytyneestä tai rakenteisiin liittyvästä löytömateriaalista on annettu yleiskuvaus, minkä lisäksi kukin yksittäinen kerros/rakenne on pyritty tulkitsemaan ja ajoittamaan stratigrafisista yksiköistä tehtyjä havaintoja, löytöaineistoa sekä karttamateriaalia hyväksi käyttäen. Kunkin kerroksen/rakenteen kuvauksen yhteyteen on liitetty tieto kyseisestä stratigrafisesta yksiköstä kenttätöiden yhteydessä piirretystä karttamateriaalista, otetuista valokuvista, näytteistä sekä mahdollisista lisähuomioista.

Koekaivantojen pieni pinta-ala, niiden vähälöytöisyys, tutkimusalueilla suoritettujen eri-ikäiset maansiirtotyöt ja aiempien arkeologisten kaivausten puute ovat tietyin osin hankaloittaneet kerrosten ja rakenteiden syntyvän ja funktion selvittämistä sekä ajoittamista. Näiden selvittämisen suhteen osoittautui Kymenkartanon alue Kymin kappelin aluetta vaikeammaksi. Mainituista ongelmista huolimatta on jokaisen kerroksen ja rakenteen yhteyteen liitetty tulkinta mainituista seikoista, joskin joissain tapauksissa on ollut tyydyttävä varsin yleisluontoiseen syntyvän/funktion määrittämiseen sekä ajoitukseen.

On myös huomautettava, että Kymin kappelin alueella tutkittuihin hautauksiin liittyvän luumateriaalin ”osteologinen analyysi” perustuu allekirjoittaneen tulkintaan, eikä ole ammattiosteologin tekemä. Suurimmaksi vaikeudeksi luiden tunnistamisessa osoittautui lähes täysikasvuisten ja täysikasvuisten yksilöiden luiden toisistaan erottaminen. Epävarmojen tapausten yhteydestä on kaivauskertomuksessa ja luuluettelossa (liite IX) kuitenkin selvä maininta.

6. KAIVAUSHAVAINNOT - KERROKSET JA RAKENTEET:

6.1. KYMIN KAPPELI

6.1.1. KOEOJA 1:

Kerros 1:

Kuvailu: hiekkansekainen multa, paikoin hieman savensekainen. Kerroksessa esiintyi tiilenpaloja (\emptyset 0,5- 4 cm) sekä joitain hiilenpaloja ($\emptyset < 1$ cm) ja siinä oli havaittavissa muutamia puhtaan saven keskittymiä (\emptyset 2-5 cm). Kerros oli tiivis ja väriltään tasaisen tumman ruskea.

Laajuus: r: 0-6 m.

Sijainti, z-pinta:580-550 ja –pohja: 550-520 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerroksen päällä sijaitsi turvekerros ja alapuolella kerrokset 2 (r:0-1) ja 3 (r:5-6). Kerros korreloi koeojien 2 ja 3 kerroksen 1 kanssa.

Löydöt: KM 2003114:1-25, 145, 148, 161: resenttejä rautanauvoja, vihreää pullolasia, väritöntä ja turkoosia ikkunalasia, punasaviastioiden paloja, valkoista fajanssia.

Tulkinta: myöhäinen täyttökerros. Mahdollisesti Kymin kappelin muistomerkin pystyttämisen yhteydessä vuonna 1959 syntynyt kerros.

Ajoitus: 1900-luvun jälkipuolisko.

Lisätiedot/muita huomioita: tiilenpaloja esiintyi muita ruutuja enemmän ruudussa 5-6m.

Kartat: n:o 1, 3

Mv-valokuvat: 51238:5

Diat: 51239:5, 46-49, 169-172, 51243:1-13, 107, 109

Kerros 2:

Kuvailu: savinen hieno hiekka, jossa esiintyi runsaasti tiilenpaloja ($\emptyset < 5$ cm), jonkin verran hiiltä ($\emptyset < 1$ cm), puunsilppua ($\emptyset < 1$ cm) sekä pieniä kiviä ($\emptyset 3$ cm). Kerros oli väriltään harmaanruskea ja pakkautunut.

Laajuus: r: 0-1m.

Sijainti, z-pinta: n. 550 ja –pohja: n. 540 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 1 alapuolella ja kerroksen 4 yläpuolella. Kerros korreloi r:5-6 m kerroksen 3 kanssa. Kerros korreloi koeojien 2 ja 3 kerroksen 2 kanssa.

Löydöt: KM 2003114:26-33, 146, 162-165: 1 pennin raha vuodelta 1866 aivan kerroksen yläpinnasta. Lisäksi resenttejä nauloja, valkoista fajanssia, punasaviastioiden palasia sekä turkoosia ikkunalasia.

Tulkinta: purku- ja täyttökerros liittyen koeojan 2 rakenteiden R1 ja R2 purkamiseen.

Ajoitus: 1900-luvun alkupuolisko. Paikalla sijainnut rakennus esiintyy mm. kartalla VIK Kymminlinna 44 vuodelta 1911. Kotkan kaupungin vuoden 1948 kantakartalla rakennusta ei enää esiinny, mikä rajaa purkuvuoden mainittujen vuosien väliin. Alunperin rakennus on toiminut saunana ja myöhemmin sitä on käytetty kellarina.

Lisätiedot/muita huomioita: kerroksen alaosa on samassa ruudussa kaivettu omalla kerrosnumerolla 4. Ruudussa 5-6 sama kerros on kaivettu kerrosnumerolla 3.

Kartat: n:o 3

Mv-valokuvat: 51238:8,10

Diat: 51239:8,10, 46-49, 169-172, 51243:14-25, 108, 117-118

Kerros 3:

Kuvailu: Savinen hiekkamulta, jossa runsaasti tiilenpaloja (\emptyset pääasiassa < 10 cm), tiilimurskaa ja –rouhetta, hieman lähes maatumutta puulastua, hiiltä ($\emptyset < 1$ cm) ja nokea. Kerros oli irtonainen ja väriltään tummanruskea. Kerroksen aineosaset olivat epätasaisesti jakaantuneet: erityisen paljon nokea ja hiiltä (palojätettä?) havaittiin ruudun N-nurkasta.

Laajuus: r: 5-6 m.

Sijainti, z-pinta: 525-510 ja –pohja: n. 500 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 1 ala- ja kerroksen 6 yläpuolella. Kerros korreloi koeojien 2 ja 3 kerroksen 2 kanssa.

Löydöt: KM 2003114:34-44, 149, 166-167, 205-207, 220: 2 kopeekan raha vuodelta 18(11). Lisäksi rautanauvoja, valkoista ja värillistä fajanssia, posliinia, turkoosia ikkunalasia, eläinten luita, ihmisen reisiluun katkelma.

Tulkinta: sama purku- ja täyttökerros, joka r:0-1m kaivettiin kerroksina 2 (kerroksen yläosa) ja 4 (kerroksen alaosa).

Ajoitus: 1900-luvun alkupuolisko.

Lisätiedot/muita huomioita: ruudun NW-sivustalla, korkeudella n. 520 cm.m.p.y., sijaitsi huonokuntoisen, palamattoman, laudan jäännökset. Lauta oli 3-4 cm paksuinen 10 cm levyinen ja jatkui ruudun NE- ja SW-seinämien sisään. Lauta on tulkittu irtolaudaksi eikä sille annettu omaa rakennenumeroa.

Kartat: n:o 3

Mv-valokuvat: 51238:9-10

Diat: 51239:9-10, 46-49, 169-172, 51243:26-38, 110-111, 119

Kerros 4:

Kuvailu: hienon hiekan sekainen savi, jossa esiintyi runsaasti tiilimurskaa ja tiilenpaloja ($\varnothing < 1-15$ cm), joiden joukossa oli joitain tiilenpuolikkaita: tiilikoko 60x100x(135) mm ja 65x125x(140) mm. Osassa tiilenpaloja oli pinnalla havaittavissa laastia ($\varnothing 3$ cm). Tiilenpalojen lisäksi kerroksessa esiintyi hieman laastin paloja ($\varnothing 1-3$ cm) sekä puunsälää. Kerros oli pakkautunut ja väriltään vaaleanoranssi.

Laajuus: r: 0-1 m.

Sijainti, z-pinta:540 ja -pohja: 510 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 2 ala- ja kerroksen 5 yläpuolella. Kerrokset 2 ja 4 muodostivat käytännössä yhden ja saman luonnollisen kerroksen, joka tutkittiin kahdessa osassa (kerros 2 on kerroksen ylä- ja kerros 4 sen alaosa). Kerros 4 korreloi r:5-6 m kerroksen 3 kanssa sekä koeojien 2 ja 3 kerroksen 2 kanssa.

Löydöt: KM 2003114:45-49, 168-169: väritöntä, vihreää ja turkoosia ikkunalasia, rautanauvoja, valkoista fajanssia, kaksi ihmisen luun fragmenttia.

Tulkinta: purku- ja täyttökerros.

Ajoitus: 1900-luvun alkupuolisko.

Lisätiedot/muita huomioita: fyysisesti sama kerros kuin kerrokset 3 (r:5-6 m) ja 4 ruudussa 0-1m.

Kartat: n:o 3

Mv-valokuvat: 51238:11

Diat: 51239:11, 46-49, 169-172; 51243:112-113, 166

Näytteet: RF 1-2

Kerros 5:

Kuvailu: likainen savi, joka aavistuksen verran hienon hiekan sekainen; paikoin kerroksessa oli havaittavissa pieniä multa- ja sinisavitäpliä. Siellä täällä kerroksessa esiintyi tiilenpaloja ($\varnothing < 5$ cm) ja jokunen hiilen palanen ($\varnothing < 0,5$ cm); tiiltä kerroksessa esiintyi vielä 2 hautaustason korkeudella. Pientä puunsälää esiintyi kerroksen yläosasta sen pohjalle. Kerros oli irtonainen ja väriltään vihreän rusehtava.

Laajuus: r: 0-1 m.

Sijainti, z-pinta: 510 ja –pohja: 440 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 4 ala- ja kerroksen 8 yläpuolella. Kerros korreloi r: 5-6 m kerroksen 6 (kerroksen yläosa) ja 7 (kerroksen alaosa) kanssa. Lisäksi kerros korreloi koeoja 2:n profiileissa esiintyvän kerroksen 4 kanssa sekä koeojan 3 kerroksen 3 ja 6 kanssa (3=6).

Löydöt: KM 2003114:50-62, 147, 170-171, 199-202, 219, 221-222: kerroksen yläosassa turkoosia ja vihreää tasolasia ja rautanauvoja; korkeudelta n. 490 cm.m.p.y. alkoi kerroksessa esiintyä paikalle suoritetuista hautauksista peräisin olevia huonokuntoisia ihmisen luiden katkelmia ja arkkunauvoja, joissa oli kiinni puuta.

Tulkinta: paikalle suoritettuihin hautauksiin liittyvä hautauskerros, jonka yläosaan oli kajottu myöhempinä aikoina (irtoluut).

Ajoitus: 1400-1700-luvun alkupuoli. Ajoittavia löytöjä ei hautausten yhteydestä löydetty, minkä vuoksi ajoitus pohjautuu kirjallisista lähteistä saatuihin tietoihin.

Lisätiedot/muita huomioita: kahteen ylimpään hautaustasoon liittyvät luut olivat täysin sekoittuneet ja osittain rikkoutuneita. Korkeudelta 476-466 cm.m.p.y. paljastuivat ensimmäisen, alkuperäisellä paikallaan säilyneen vainajan jäännökset (vainaja 1, hautaustaso 3). Mainittujen jäännösten lisäksi paljastui ruudusta 0-1 m kahden muun, alkuperäisellä paikallaan säilyneen vainajan, jäännökset (vainajat 2 ja 3). Näiden lisäksi löytyi kaikista 5 hautaustasosta ihmisen irtoluita ja arkuista peräisin olevia arkkunauvoja.

Kartat: n:o 3

Mv-valokuvat: 51238:13-14

Diat: 51239:13-14, 46-49, 169-172, 51243:39-44, 114; 51243:146-147, 165

Näytteet: MN 1

Muuta: kerrokseen liittyvät hautaukset dokumentoitiin 5 hautaustasona, joiden kuvaus seuraa alla:

Kerrokseen 5 liittyvät hautaukset:

Hautaustaso 1:

Kuvailu: kerroksessa alkoi esiintyä ihmisen luita vertikaalisuunnassa noin kerroksen keskivaiheilla. Hautaustaso 1 kaivettiin teknisesti korkeudelle, jossa ylimmät luut saatiin pääosin esille. Paljastuneet luut olivat rikkoontuneita ja huonokuntoisia kallon- ja pitkien raajojen luita, joiden lisäksi kerroksesta löytyi myös pienempiä luita ja niiden fragmentteja (kylkiluita ja nikamia). Luut olivat sekoittuneet ja peräisin useammasta aikuisesta ja keskenkasvuisesta vainajasta.

Laajuus: r: 0-1 m.

Sijainti, z-pinta: 489 ja –pohja: 482 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kuten kerros 5.

Löydöt: KM 2003114:50-52, 55-60: punasavikeramiikkaa, valkoista fajanssia, kirkasta, vihreää ja turkoosia tasolasia, eläinten luita, rautanauvoja, arkkunauvoja.

Kartat: n:o 3
 Mv-valokuvat: 51238:27-30, 27-30
 Diat: 51239:28-31, 35; 51243:162

Hautaustaso 2:

Kuvailu: hautatason 1 alla luut olivat edelleen rikkoontuneita ja sekoittuneita ja ne koostuivat tunnistettavilta osin samantyyppisistä luista kuin hautatasossa 2. Taso kaivettiin teknisesti korkeudelle, jossa uusi kerros luista tuli esiin ylempien poiston jälkeen. Tämän tason yhteydessä alkoi paljastua vainaja 1:n luista, joka oli stratigrafisesti ylin alkuperäisellä paikallaan säilynyt vainaja/hautaus.

Laajuus: r: 0-1 m.

Sijainti, z-pinta: 482 ja –pohja: 471 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kuten kerros 5.

Löydöt: KM 2003114:53: valkoista fajanssia, vihreää ja turkoosia tasolasia sekä arkkunauloja.

Kartat: n:o 3
 Mv-valokuvat: 51238:40-43
 Diat: 51239:42-45; 51243:115-116; 51243:126

Hautaustaso 3:

Kuvailu: hautaustason yhteydessä irtoluiden luiden määrä väheni, mutta pääosa tason luista koostui edelleen rikkoontuneista hautauksista peräisin olevista ihmisen luista: tunnistettavissa oli mm. kallon- ja pitkien raajojen luista. Ainoastaan ruudun E-nurkkaan tehty hautaus (**vainaja 1**) oli säilynyt ehjänä. Kyseessä oli n. E-W –suuntaan suoritettu hautaus ja vainaja oli luiden koon perusteella ollut aikuinen. Vainajasta saatiin kaivettua esiin ainoastaan vartalon yläosa, sillä hautauksen jalkopää jatkui kaivausruudun NE-seinämän sisään. Vainaja oli haudattu kasvot itään päin, niin että kädet oli aseteltu 90 ° kulmassa vainajan rinnan päälle. Arkusta, johon vainaja tasosta löytyneiden arkkunaulojen (4 kpl) perusteella oli haudattu, ei ollut säilynyt minkäänlaisia jäännöksiä. Taso kaivettiin teknisesti korkeudelle, jossa vainaja 1:n luut (z: 466-476 cm.m.p.y.) saatiin kokonaisuudessaan esille.

Laajuus: r: 0-1m.

Sijainti, z-pinta: 476 ja –pohja: 459 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kuten kerros 5.

Löydöt: KM 2003114:54: punasavikeramiikkaa, arkkunauloja.

Kartat: n:o 3
 Mv-valokuvat: 51238:74-75
 Diat: 51239:91-95, 51243:41-42, 148-149, 164

Hautaustaso 4:

Kuvailu: hautaustason yhteydessä esiin kaivettujen irtoluiden määrä edelliseen tasoon verrattuna väheni mutta luonteeltaan ne olivat edelleen rikkonaisia ja huonokuntoisia. Luiden joukossa oli

sekä lapsen että aikuisen luita: tunnistettavissa oli mm. kasvonluita sekä pitkien raajojen luita. Taso oli luonteeltaan tekninen ja se kaivettiin ylempään hautaustasoon kuuluvien luiden poiston jälkeen korkeudelle, jossa alkoi paljastua alempana sijaitseviin hautauksiin liittyviä luita.

Vainaja 1:n alapuolelta, ruudun 0-1 m SE-puoliskosta paljastui toisen, alkuperäisellä paikallaan säilyneen vainajan jäännökset (**vainaja 2**). Kyseessä oli suuntaan NE-SW haudattu aikuinen, jonka pää ja alaraajat sijaitsivat kaivausruudun ulkopuolella niin, että ainoastaan vainajan ylä- ja keskivartalo, reisiluut sekä toinen sääriluu oli mahdollista kaivaa esille. Vainaja, joka oli haudattu kasvot koilliseen, sijaitsi korkeudella 458-467 cm.m.p.y. Koska vainajasta yläraajan luista ei ollut säilynyt kuin toinen olkaluu, ei alkuperäistä käsien asento ollut mahdollista määrittää. Arkkuun viittaavia nauloja tai puun jäännöksiä ei vainajan yhteydestä havaittu.

Laajuus: r: 0-1 m

Sijainti, z-pinta: 467 ja –pohja: 449 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kuten kerros 5.

Löydöt: -

Kartat: n:o 3

Mv-valokuvat: 51238:85-87

Diat: 51239:104-106

Hautaustaso 5:

Kuvailu: hautaustason tutkimuksen yhteydessä paljastui kaivausruudun stratigrafisesti alin ja ruudun NW-sivustan ainut varmuudella alkuperäisellä paikallaan säilynyt hautaus (**vainaja 3**). Vainaja oli haudattu suunnassa NE-SW kasvot koilliseen päin, ja ainakin vainajan vasen käsi oli aseteltu siten, että se lepäsi alavatsan päällä niin, että olka- ja kyynärloo muodostivat keskenään tylpän kulman. Vainajasta, joka luiden koon perusteella oli aikuinen, saatiin kaivettua esiin ainoastaan ylä- ja keskivartalo sekä toinen reisiluu ja lantion puolikas: muu osa vainajaa jatkui kaivausruudun ulkopuolelle. Hautaustaso oli luonteeltaan tekninen ja se kaivettiin korkeudelle, jossa vainaja 3 luut saatiin kokonaisuudessaan esille.

Jo ylemmän hautaustason yhteydessä (taso 4) paljastui kaivausruudun luoteissivustalta korkeudelta 466 cm.m.p.y. maatonutta, muutaman mm:n paksuista puunsälää suoraan vainaja 3 luiden yläpuolelta. Maatonutta, erittäin huonokuntoista ja maatonutta puunsälää havaittiin myös välittömästi vainajan jäännösten alapuolelta. Tämä sekä vainajan vierestä ja alapuolelta löytyneet naulat viittaavat siihen, että vainaja oli ollut haudattu puiseen arkkuun. Vainaja 3:n jäännösten poiston jälkeen sen alta paljastui vielä ihmisenluita, jotka käsitellään kerroksen 8 kuvauksen yhteydessä.

Laajuus: r: 0-1m

Sijainti, z-pinta: 462 ja –pohja: 444 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kuten kerros 5

Löydöt: arkkunauloja

Kartat: n:o 3

Mv-valokuvat: 51238:101-104

Diat: 51239:121-125, 51243:150-152

Kerros 6:

Kuvailu: likainen, hienon hiekan sekainen savi, jossa yläpinnalla hieman pieniä kiviä ja tiilenpaloja ($\emptyset < 5$ cm), puulastua ja hiilenpaloja ($\emptyset < 0,5$ cm). Alaspäin kerros muuttuu "puhtaaksi", vihreänruskeaksi ja tahmeaksi saveksi.

Laajuus: r: 5-6m

Sijainti, z-pinta: n. 500 ja –pohja: 450 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 3 ala- ja kerroksen 7 yläpuolella. Kerros korreloi r:0-1m kerroksen 5 kanssa ja r:5-6 m kerroksen 7 kanssa (kerroksen alaosa). Lisäksi kerros korreloi koeoja 2:n kerroksen 4 kanssa (profiileissa) sekä koeoja 3:n kerrosten 3 ja 6 kanssa (3=6).

Löydöt: KM 20031 14:63-74, 150: valkoista ja sinivalkokoristeista fajanssia, vihreää ja turkoosia tasolasia, vihreää pullolasia, arkkunauloja, ihmisen katkelmallisia irtoluita.

Tulkinta: paikalle suoritettuihin hautauksiin liittyvä hautauskerros, johon oli myöhemmin aikoina kajottu. Tämän yhteydessä kerrokseen oli sekoittunut sekundääristä löytöaineistoa. Alkuperäisellä paikallaan sijaitsevia hautauksia ei paikalta enää löytynyt, mutta kerroksessa esiintyvät ihmisen luiden fragmentit (kylkiluita, raajanluita) sekä arkkunaulat olivat mitä todennäköisimmin peräisin paikalla alunperin sijainneista hautauksista.

Ajoitus: 1400-1900-luku.

Kartat: n:o 3

Mv-valokuvat:51238:15-16, 24-25

Diat: 51239:15-16, 24-26, 46-49, 169-172, 51243:45-55, 127

Kerrokseen 6 liittyvät rakenteet:**Rakenne R1:**

Kuvailu: kaivausruudun koillisreunasta paljastui osittain kerrokseen 7 kaivettu NE-SW- suuntainen 40 cm pituinen ja runsaan 15 cm:n levyinen "sylinterimäinen onkalo", joka jatkui kaivausalueen koilliseen sisään (**R1**). Onkalon sisäinen maa oli koostumukseltaan muutoin samanlaista kuin kerros 6, mutta se oli tätä irtonaisempaa. Onkalon sisällä ei ollut havaittavissa puuta, mutta sitä ympäröivässä värjäytyneessä savessa oli havaittavissa maatonutta puunsälää, joka viittaa siihen, että itse rakenne oli ollut puusta tehty.

Laajuus: r: 5-6m, koillissivusta.

Sijainti, z-pinta: 482 ja –pohja: 460 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: rakenne oli kaivettu kerrokseen 7. Sen yläpuolella sijaitsi kerros 6 ja alapuolella kerros 7.

Löydöt: -

Tulkinta: Viemäri-, salaoja- tms. putki liittyen paikalla myöhemmin sijainneeseen saunaan/kellariin, joka koeojassa 2 nimettiin rakenteiksi **R1-R2**.

Ajoitus: 1900-luvun alkupuolisko

Kartat: n:o 3
Mv-valokuvat: 51238:24-25
Diat: 51239:24-26, 51243:

Kerros 7:

Kuvailu: hiesunsekainen tiivis ja kostea savi, jossa paikoin multaa. Kerroksen yläosassa esiintyi hieman tilienmurenia, puulastua ja pieniä kiviä ($\varnothing < 5$ cm). Väritään kerros oli vaaleanvihreän harmaa, mutta paikoin steriilin rautaoksidin ruskeankirjavaksi värjäämä.

Laajuus: r: 5-6 m.

Sijainti, z-pinta: n. 470 ja –pohja: 440 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsee kerroksen 6 ala- ja 8 yläpuolella. Kyseessä on paikalle suoritettuihin hautauksiin liittyvän hautauskerroksen alaosa, joka r: 0-1 m kaivettiin kerroksena 5 ja jonka yläosa r: 5-6 m kaivettiin kerroksena 6. Kerros korreloi koeoja 2:n kerroksen 4 (profiileissa) ja koeoja 3:n kerroksen 3 ja 6 kanssa (3=6).

Löydöt: -

Tulkinta: paikalle suoritettuihin hautauksiin liittyvän hautauskerroksen pohja.

Ajoitus: 1400-1700-luvun alkupuoli.

Kartat: n:o 3
Mv-valokuvat: 51238:26
Diat: 51239:27, 46-49, 169-172

Kerros 8:

Kuvailu: vihertävänharmaan ruskea, hieman hiesun sekainen savi, jossa rautaoksiditäpliä ($\varnothing < 2$ cm). Sinisaven päällä sijaitseva sitkeä ja kostea savikerros.

Laajuus: r: 0-1m ja 5-6 m.

Sijainti, z-pinta: 446-438 (r:0-1 m), 456-438 (r:5-6 m) ja –pohja: 426 (r:0-1 m) 428 cm.m.p.y. (r:5-6 m). Kerrosta ei kaivettu pohjaan saakka vaan siihen tehtiin koekuoppa, josta puhtaan sinisaven pinta saatiin esille.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsee kerrosten 5 ja 7 alapuolella ja kerroksen 9 yläpuolella.

Löydöt: -

Tulkinta: luonnollinen kerros, jonka pintaan stratigrafisesti alin koeojan hautauksista oli suoritettu.

Ajoitus: luonnollinen kerros

Lisätiedot/muita huomioita: Kerrosta ei kaivettu kokonaisuudessaan esille ruuduissa 0-1 m ja 5-6 m, vaan niihin molempiin kaivettiin koekuoppa, joiden yhteydessä kerroksen koostumus ja sijaintikorkeus selvitettiin. Ruudussa 0-1 m koekuoppa (30x30 cm) kaivettiin ruudun länsinurkkaan ja ruudussa 5-6 m sen koillissivustalle (20x20 cm).

Kartat: n:o 3
Mv-valokuvat: 51238:26,34, 129-130
Diat: 51239:27, 46-49, 168-172

Kerrokseen 8 liittyvä hautaus:

Kuvaus: aivan kerroksen 8 pinnasta (kerrosten 5 ja 8 vaihde), koeruudun 0-1 m länsinurkasta paljastui koeojan stratigrafisesti alimpaan hautaukseen kuuluvia luuta. Kyseessä oli todennäköisesti vainajan sääriluut, joiden päät törröttivät kaivausruudun SW-profiilista. On mahdotonta sanoa varmuudella, olivatko luut alkuperäisellä sijaintipaikallaan, mutta mainittujen luiden lisäksi ei muita ihmisen luuta tavattu kerroksen yhteydessä. Mikäli luut sijaitsivat alkuperäisellä paikallaan, olivat ainakin vainajan jalkaterät tuhoutuneet jossain myöhemmässä vaiheessa: mahdollisesti samassa yhteydessä kun vainaja 3 oli haudattu.

Laajuus: r: 0-1 m.

Sijainti, z-pinta: 442 ja –pohja: 440 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: hautaus sijaitsi kerros 5 pohjassa ja kerroksen 8 pinnassa (kerrosten vaihde).

Löydöt: -

Ajoitus: 1400-1700-luvun alkupuoli.

Kartat: n:o 3

Kerros 9:

Kuvailu: Puhdas vaaleansiniharmaa, sitkeä ja kostea pohjasavi.

Laajuus: r: 0-1 ja 5-6 m.

Sijainti, z-pinta: 430 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 8 alapuolella.

Löydöt: -

Tulkinta: luonnollinen kerros.

Ajoitus: luonnollinen kerros

Lisätiedot/muita huomioita: Kerrosta ei kaivettu kokonaisuudessaan esille ruuduissa 0-1 m ja 5-6 m, vaan niihin molempiin kaivettiin koekuoppa, joiden yhteydessä kerroksen koostumus ja sijaintikorkeus selvitettiin. Ruudussa 0-1 m koekuoppa (30x30 cm) kaivettiin ruudun länsinurkkaan ja ruudussa 5-6 m sen koillissivustalle (20x20 cm).

Kartat: n:o 3
Mv-valokuvat: 51238:34, 129-130
Diat: 51239: 168-172

6.1.2. KOEOJA 2:

Kerros 1:

Kuvailu: hiekansekainen multa, joka paikoin puhtaan saven sekainen. Kerroksessa esiintyi hieman puunsälää ja harmaakiviä (\varnothing 10-20 cm) sekä runsaasti tiilimurskaa, -rouhetta ja tiilenkappaleita, joissa osassa oli päällä valkoista kalkkilaastia. Kerroksessa esiintyvät tiilet olivat mitattavilta osin pääasiassa seuraavan kokoisia: 60x125x(190), 60x140x(240), 65x120x(240), 60x135x(180)mm, joiden lisäksi kerroksessa esiintyi deformatuneita tiiliä joiden koko vaihteli välillä 70-80x90-105x275-295 mm - erityisen paljon tiiltä esiintyi kerroksen yläosassa. Kerros oli luonteeltaan irtonainen ja väriltään tumman ruskea.

Laajuus: r: 0-6m.

Sijainti, z-pinta: r:0-3 m: 580-525 cm.m.p.y., r:3-6 m: 525-436 cm.m.p.y. ja –pohja: r:0-3 m: 520-490 cm.m.p.y., r:3-6 m: 490-409 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsee turvekerroksen ala- ja kerroksena 2 kaivetun kerroksen (profiileissa kerrokset 1-2) sekä kivirakenteiden R1 ja R2 yläpuolella. Kerros korreloi koeoja 1 ja 2 kerroksen 1 kanssa.

Löydöt: KM 2003114:75-82, 173-175: valkoista fajanssia, turkoosia tasolasia, vihreää pullolasia ja rautanauvoja.

Tulkinta: myöhäinen purkujätettä sisältävä täyttömaakerros.

Ajoitus: 1900-luvun jälkipuolisko.

Lisätiedot/muita huomioita: kerrosta 1 ruuduissa r:3-6 m kaivettaessa on mainitun kerroksen yhteydessä poistettu myös alla sijaitsevan kerroksen 2 yläosaa (profiileissa kerrosno: 2), eli itse asiassa kahta stratigrafisesti päällekkäin sijaitsevaa kerrosta. Tämä johtuu siitä, että mainittujen kerrosten välinen kerrosraja oli fyysisesti vaikeasti erotettavissa kerrosten koostumuksen samanlaisuudesta johtuen. Kerros 2 korreloi koeojien 1 ja 3 kerroksen 2 kanssa.

Kartat: n:ot 1, 4

Mv-valokuvat: 51238: 6, 37, 44-45

Diat: 51239:6, 38, 50, 126-134; 51243:120

Näytteet: RF 3

Kerros 2:

Kuvailu: savensekainen, paikoin hieman multainen hiesu, jossa joitain pieniä hiilen, laastin ja tiilen murenia (\varnothing 1-4 cm); kerroksen yläosassa esiintyi sen alaosaan enemmän isompiakin tiilenpaloja. Kerros oli pakkautunut ja väriltään tasaisen tumman ruskea.

Laajuus: r: 0-6 m.

Sijainti, z-pinta:520-490 (r: 0-3m) – 490-409 (r: 3-6 m) ja –pohja: 426-390 cm.m.p.y. (r: 0-3 m; kerrosta ei kaivettu pohjaan ruuduissa 0-3m).

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsee kerroksena 1 kaivetun kerroksen (profiilikartoissa kerrokset 1-2) ala- ja kerroksena 3 (profiilikartoissa kerrokset 5-7) kaivetun kerroksen yläpuolella.

Löydöt: KM 2003114:83-90, 151-153, 177: erittäin vähän löytöjä: valkoista fajanssia, vihreää pullolasia, väritöntä ikkunalasia, kuulainten katkelma.

Tulkinta: yläosa kerroksesta on purku- ja täyttömaata (profiilikartoissa krs 2 pohja), alaosa vastaa koeojan 1 hautauskerrosta (krs:t 5-7).

Ajoitus: purku- ja täyttömaa: 1900-luvun alkupuolisko; hautauskerros 1400-1700-luvun alkupuoli.

Lisätiedot/muita huomioita: kerroksen yhteydessä poistettiin kerroksen 2 pohja sekä sen alapuolella sijaitseva kerros 4 (profiileissa numerot 2 ja 4), joista edellinen korreloi koeojien 1 ja 3 kerroksen 2 kanssa ja jälkimmäinen koeoja 1:n hautauskerroksen 5-7 ja koeoja 3:n kerrosten 3 ja 6 kanssa.

Kerroksen 2 yhteydessä poistettiin lisäksi profiileissa numerolla 3 merkitty (ainoastaan r:3-4 m havaittavissa ollut) katkelmallinen, ja tasossa jotakuinkin näkymätön, ohut (1-2 cm) punaruskea horisontti, joka sisälsi pieniä kiviä, jauhemaista tiilenpurua sekä mahdollisesti maatumutta puuta. Mainittu horisontti sijaitsi välittömästi kivirakenteen R1 alapuolella ja hautauskerroksen päällä, ja sillä lienee yhteys mainitun kivirakenteen pystyttämiseen. Profiilikarttoihin numerolla 3 merkityllä horisontille ei havaittu vastaavuutta muissa koeojissa tai –kuopissa.

Kartat: n:o 4

Mv-valokuvat: 51238: 12, 21-23, 44-45

Diat: 51239:12, 23-25, 50, 126-134, 51243:56-63, 123-124

Näytteet: MN 2

Kerroksen 1-2 alapuoliset kivi- ja puurakenteet:

Kivirakenne R1:

Kuvailu: osa todennäköisesti NE-SW -suuntaisen rakennuksen kiviperustusta (**R1**): rakenteesta saatiin kaivettua esiin 0,5 m sen koillisseinästä ja 1,5 m sen luoteisseinästä. Perustus oli muurattu punagraniittisista lohkokivistä, joiden pinnalla oli havaittavissa valkoisen kalkkilaastin jäänteitä sekä porausreikiä, joiden Ø oli 3 ja 5 cm.

Rakennuksen koillisseinän perustuksesta oli jäljellä kolme kivikertaa: kivikoko oli mitattavilta osin 30-40 cm. Luoteisseinämän perustuksessa kiviä oli havaittavissa kahdessa kerroksessa: säilyneet ylimmät kivet olivat halkaisijaltaan 50-60x30 cm, joiden alla oli kerros pienempää, 30-40x30 cm:n kokoista lohkokiveä.

Laajuus: r: 0-3 m laajennuksineen.

Sijainti, z-pinta: 560-510 ja –pohja:460 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: Rakenteen ylimmät rakennekivet pilkistivät esiin jo turvekerroksen läpi, mutta varsinaisesti rakenne sijaitsi turvekerroksen alla olevien kerrosten 1 ja 2 alapuolella, jotka olivat kerrostuneet rakenteen päälle. Ruuduissa 0-3m rakennetta ei kaivettu vertikaalisuunnassa pohjaan saakka, mutta ainakin rakennuksen koillisseinä (ruuturaja 3-4m) oli perustettu ohuen punaruskean, mahdollisen puu – ja tiilihorisontin päälle, joka on profiilikartoissa merkitty numerolla 3. Ajallisesti rakenne korreloi myös saman koeojan rakenteiden **R2** ja **P1** kanssa, joiden muodostamaan kokonaisuuteen kuului myös koeojan 1 rakenne **R1**.

Löydöt: KM 2003114:76-77, 80, 88-90

Tulkinta: rakennuksen kiviperustuksen alaosa.

Ajoitus: 1900-luvun alkupuolisko. Rakennus esiintyy vielä 1900-luvun alun kartta-aineistossa (mm. VIK Kymnlinna 44), mutta ei enää Kotkan kaupungin kanta-kartassa vuodelta 1948, jota ennen se on purettu. Alun alkaen rakennus on toiminut saunana, mutta myöhemmin myös kellarirakennuksena. Kartta-aineiston perusteella rakennuksen koko on ollut n. 5,5-6x5,5-6 m.

Lisätiedot/muita huomioita: Rakennuksen kiviperustuksen laajuuden selvittämiseksi sen läheisyyteen tehtiin lapiolla viisi pientä koepistoa, joiden pienialaisuudesta johtuen (\varnothing 20-30 cm) rakennejäännöksen todellista laajuutta ei kuitenkaan saatu varmuudella selvitettyä. Koepistojen pohjalta tehdyt havainnot olivat seuraavat:

koepisto 1: kaivettiin Kymn kappelin muistomerkin itänurkkaan koeojien 2 ja 3 väliselle alueelle. Koepiston yhteydessä selvisi, että muistomerkki oli perustettu 20 cm paksuiselle betonilaatalle, joka lepäsi 15 cm paksuisen kivikerroksen päällä. Kivien \varnothing oli 15 cm ja niiden alla, n. 30 cm turpeen pinnasta alaspäin, oli havaittavissa keltainen, karkea hiekkakerros. Betonilaatan pinta sijaitsi n. 5 cm nykyisen maanpinnan yläpuolella.

koepisto 2: kaivettiin yllä mainitun muistomerkin itänurkasta metrin päähän suuntaan E koeojien 2 ja 3 väliselle alueelle. Siitä paljastui 30 cm:n syvyydeltä savisen tiilensekaisen täyttömaa alta \varnothing 40 cm kokoinen harmaakivi. Alunperin rakenteeseen R1 kuulunut?

koepisto 3: kaivettiin yllä mainitun muistomerkin etelänurkasta metrin päähän suuntaan S, koeojien 1 ja 3 väliselle alueelle. Koepisto kaivettiin 90 cm syvyiseksi, mutta hiekkansekaisesta mullasta, joka sisälsi tiilenpaloja ja pieniä kiviä ei paljastunut mitään, mikä olisi viitannut kiviperustukseen.

koepisto 4: kaivettiin 1,5 m päähän koeoja 2:n laajennuksen NW-reunasta koilliseen ja siitä paljastui kaksi harmaakiveä, joiden \varnothing oli 20 ja 40 cm. Kivet sijaitsivat 15-25 cm turvekerroksen alapuolella ja niiden päälle oli kerrostunut sama tumma, mullan- ja tiilensekainen täyttömaa, joka oli poistettu tulisijarakenteen R2 esiin kaivamisen yhteydessä (krs 1).

koepisto 5: kaivettiin 1,5 m koeoja 1:n koillispuolelle sen keskivaiheille. Koepistosta paljastui yllä olleen mullan- ja savensekaisen täyttömaakerroksen alta, n. 40 cm syvyydeltä, \varnothing 20 cm kokoinen harmaakivi, jonka vieressä samalla korkeudella oli myös tiilenpaloja.

Koeojasta 2 löytyneen rakennuksen perustuksen R1 luoteispuolella, n. 3 m päässä, havaittiin runsaan metrin pituinen pätkä harmaakivistä rakennuksen kivijalkaa, jonka suunta oli yhteneväinen rakenteen R1 kanssa. Rakenne sijaitsi korkeudella 474-467 cm.m.p.y. mutta noin 50 cm koillisemmalla kuin rakenne R1. Koska maanpinnasta pilkistävää rakennetta ei koepistojen kaivamisen yhteydessä tarkemmin tutkittu, on vaikea sanoa, oliko kyseessä yksi ja sama vai kaksi erillistä rakennetta. Koepistoista 4 ja 5 paljastuneet kivet voisivat mahdollisesti olla kyseisen rakenteen NW-seinälinjaan kuuluvia, joskin asian varmistamiseksi paikalla tulisi suorittaa lisätutkimuksia.

Kartat: n:ot 1, 4

Mv-valokuvat: 51238:36, 44-45, 77-80, 83-84, 118-124, 126-128

Diat: 51239:37, 50, 96-99, 102-103, 152-158, 160-161, 51243:62-63; 51243:121-122

Näytteet: LN 1

Kivirakenne R2:

Kuvailu: Kivirakenteen R1 koillisnurkassa sijaitsevan tulisijan pohja (**R2**), joka oli kooltaan 180 (NW-SE) x 240 (NE-SW) cm. Kyseessä oli uunirakenteen alin kivikerta, joka oli ollut muurattu 60x30-40 – 40x30 cm kokoisista punagraniittisista lohkokivistä. Kivien pinnalla oli jäänteitä kalkkilaastista sekä porausreihiä, joiden halkaisija oli 3 ja 5 cm.

Uunikiveyksen päällä ja kivien välissä oleva täyttömaa sisälsi runsaasti eri kokoisia tiilenpaloja sekä myös harmaakiviä (< 20 cm), joista osan pinnalla oli havaittavissa laastinjäänteitä (täyttönä käytettyä purkujätettä). Tiilikoko oli pääasiallisesti 55-65x120-135x(190-240) mm. Täyttömaan joukossa oli myös pahoin deformatuneita tiiliä. Uunikiveyksen alta ei paljastunut varsinaista perustusta, vaan sen isoimpien kivien alla (joiden alusta tarkastettiin) oli ainoastaan hiekan ja saven sekaista multaa, jossa oli havaittavissa hieman maatuneen puun jälkeensä jättämiä punaruskeita laikkuja. Nämä olivat mahdollisesti yhdistettävissä uunin perustusrakenteeseen.

Laajuus: r: 0-3 m.

Sijainti, z-pinta: n. 540-520 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kivirakenne **R2** sijaitsi kerrosten 1 ja 2 alapuolella, jotka korreloivat koeojan 1 (r:5-6 m) kerrosten 1 ja 3 kanssa. Rakenne korreloi stratigrafisesti myös koeojan 2 rakenteiden R1:n ja P1:n kanssa. Koeojasta 1 paljastunut rakenne R1 liittyy myös mainittujen rakenteiden muodostamaan kokonaisuuteen.

Löydöt: uunikiveyksen alapuolelta: punasavikeramiikkaa, väritöntä astialasia.

Tulkinta: rakennuksen pohjoisnurkassa sijaitseva uuni.

Ajoitus: 1900-luvun alkupuolisko.

Lisätiedot/muita huomioita: r:0-3 m ja sen laajennuksessa ei uunirakennetta kaivettu sen pintaa syvemmälle eli käytännössä ruuduissa poistettiin ainoastaan uuninperustuksen päälle kasattu täyttömaa. Näin siksi, ettei se ollut koekaivausten tavoitteiden valossa välttämätöntä, toisaalta isojen kivien nostoon ja siirtoon ei resurssienkaan suhteen olisi ollut mahdollisuutta.

Kartat: n:o 4

Mv-valokuvat: 51238:44-45, 79-84, 118-121, 124, 127-128

Diat: 51239:50, 98-103, 152-154, 156-159, 161-164

Näytteet: RF 4

Puurakenne P1:

Kuvailu: kivirakenteen R1 kaakkoispuolelta, runsaan 10 cm päässä uunikiveyksestä, paljastui sen suuntainen, huonokuntoinen puunkatkelma (**P1**). Kyseessä oli SW-päästään katkennut ja NE-päästään koeojan seinämään jatkuva, alunperin poikkileikkaukseltaan todennäköisesti pyöreä puunranka, jonka Ø oli n. 10 cm. On mahdollista, että puufragmentti liittyi/oli liittynyt funktionaalisesti uunirakenteeseen (puukehyksen jäännös?) tai lattiaan (lattiavasa?): stratigrafisesti sen sijaitsi samalla korkeudella kerroksen 2 pohjalla kuin uunirakenteeseen kuuluneet kivetkin.

Laajuus: r: 0-2 m.

Sijainti, z-pinta: n. 520 cm.m.p.y. ja –pohja: n. 510 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: Puurakenne **P1** sijaitsi kerroksen 2 alapuolella ja korreloi stratigrafisesti rakenteiden **R1-2:n** kanssa.

Löydöt: -

Tulkinta: uuni- tai lattiarakenteisiin funktionaalisesti liittynyt puunjäännös.

Ajoitus: 1900-luvun alkupuolisko.

Lisätiedot/muita huomioita: koejasta1 (r:5-6 m) kerroksen 3 yhteydessä, korkeudelta n. 520 cm.m.p.y., löytyi laudan katkelma, jonka stratigrafinen sijainti vastaa P1:n sijaintia, ja on mahdollista, että nämä ovat peräisin samasta rakenteesta (esim. lattia).

Kartat: n:o 4

Mv-valokuvat: 51238:121, 125,128

Diat: 51239:165-166

Kerros 3:

Kuvailu: Vaalean keltaharmaa, yläpinnaltaan punaruskea tiivis hiesu, jossa ruostevärjäytyimiä ja muutama tiilenmurunen.

Laajuus: 3-6 m.

Sijainti, z-pinta: 426-390 ja –pohja: 381-368 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsee kerroksena 2 kaivetun kerroksen (profiilikartoissa kerrokset 2-3) ala- sekä kerroksen 4 (profiilikartoissa kerros 5) yläpuolella.

Löydöt: ei löytöjä.

Tulkinta: luonnollinen kerros.

Ajoitus: luonnollinen kerros

Lisätiedot/muita huomioita: kerroksen yhteydessä poistettiin profiilikartoissa numerolla 7 merkityn kerroksen lisäksi sen päällä sijaitsevat ja profiilikarttoihin numerolla 5 ja 6 merkityt muutaman cm:n paksuiset horisontit/linssit, jotka sijaitsivat kerroksina 2 ja 3 kaivettujen kerrosten vaihteessa. Katkelmallinen horisontti 5 muodostui nokimaasta ja hiilenpaloista, ja horisontti 6 edellisen alapuolella sijainneesta punaruskeasta hiesulinssistä, jonka väri oli peräisin maatuneesta puusta tai seurausta hiesun altistumisesta kuumuudelle (palaminen). Profiilikartoissa esiintyvillä kerroksille 5-7 ei havaittu vastaavuutta muissa koejissa ja –kuopissa.

Ruuturajalta 3 m, välittömästi rakenne R1:n NE-puolelta, korkeudelta n. 440 cm.m.p.y. paljastui kerroksesta 7, ruudun 3-4 m S-nurkasta, kolmen punagraniittisen luonnonkiven muodostama löyhä rykelmä. Isoin kivistä oli $\varnothing \geq 20 \times 30$ cm ja kaksi muuta tätä pienempiä ja latteampia ($\varnothing \geq 20$ cm, paksuus n. 10 cm). Koeajan seinämän sisään jatkuvien kivien päällä tai välissä ei havaittu sideainetta. Sitä, olivatko kivet peräisin paikalla aikoinaan sijainneesta kivrakenteesta vai pelkästään satunnaisia irtokiviä, on mahdotonta sanoa ilman laajennettuja kaivauksia. Kivien muodostaman mahdollisen rakenteen epämääräisen luonteen vuoksi ei niiden muodostamalle kokonaisuudelle annettu omaa rakennenumeroa.

Kartat: n:o 4

Mv-valokuvat: 51238:31-33

Diat: 51239: 32-34, 126-134

Kerros 4:

Kuvailu: Tiivis, rusehtavan siniharmaa, värjäytynyt pohjasavi. Kerroksessa esiintyy rautaoksidisaostumia siellä täällä.

Laajuus: r: 3-6 m.

Sijainti, z-pinta: 420-370 ja –pohja: 390-350 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksena 3 kaivetun kerroksen (profiilikartoissa numerot 5-7) ala- ja kerroksena 5 kaivetun pohjasaven (profiilikartoissa numero 9) yläpuolella. Kerros korreloi koeojan 1 ja 3 kerroksen 8 kanssa.

Löydöt: ei löytöjä.

Tulkinta: luonnollinen kerros.

Ajoitus: luonnollinen kerros

Lisätiedot/muita huomioita: kerrosta 4 (profiilikartoissa numero 8) ei sen luonteesta johtuen kaivettu pohjaan. Kerroksen koostumus ja sijaintikorkeus selvitettiin koeojaan kaivettujen koekuoppien (r:3-4 m ja 5-6 m) avulla. Ruudussa 3-4 m koekuoppa (20x20 cm) kaivettiin ruudun lounais- ja ruudussa 5-6 m sen koillispuolelle (30x20 cm).

Kartat: n:o 4

Mv-valokuvat: 51238:35, 105

Diat: 51239:36, 126-136

Kerros 5:

Kuvailu: Puhdas vaaleansiniharmaa, sitkeä pohjasavi. Kerrosta ei kaivettu kokonaisuudessaan esille ruuduissa 3-4m ja 5-6 m, vaan niihin molempiin kaivettiin koekuoppa, joiden yhteydessä pohjasaven sijaintikorkeus selvitettiin. Ruudussa 3-4 m koekuoppa (20x20 cm) kaivettiin ruudun lounais- ja ruudussa 5-6- m sen koillispuolelle (30x20 cm).

Laajuus: r: 3-6 m.

Sijainti, z-pinta: 390-350 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros 5 (profiilikartoissa numero 9) sijaitsi kerroksen 4 alapuolella (profiilikartoissa numero 8). Kerros korreloi koeoja 1:n ja 3:n kerroksen 9 kanssa.

Löydöt: -

Tulkinta: luonnollinen kerros.

Ajoitus: luonnollinen kerros

Kartat: n:o 4

Mv-valokuvat: 51238:

Diat: 51239:126-136

6.1.3. KOEOJA 3:

Kerros 0:

Kuvailu: kerrosten 1,4,5,5a ja osittain 7 läpi kaivetun ojan täyttönä käytetty sekoittunut maa, joka koostui mullan ja saven sekaisesta hiekasta. Kerros, joka oli pakkautunut ja väriltään tummanruska sisälsi myös pieniä kiviä ($\varnothing < 5$ cm), hiilenhippuja sekä laastin murenia.

Laajuus: ruuturaja n. 6 m.

Sijainti, z-pinta: 500 ja –pohja: 460 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi turvekerroksen alapuolella ja oli kaivettu läpi kaikkien paikalla olevien kerrosten läpi lukuun ottamatta steriiliä pohjasavea.

Löydöt: -

Tulkinta: n. 40 cm syvyisen ojan täytemaata. Ojan pohjalle oli kaivettu kaapeli korkeudelle 440-470 cm.m.p.y.

Ajoitus: 1900-luvun jälkipuolisko.

Lisätiedot/muita huomioita: Oja oli leveydeltään 40 cm ja suippomaisesti alaspäin kapeneva. Oja kulki kaivausruutu 5-6 m lävitse diagonaalisesti suunnassa E-W ja jatkui koeojan seinämien sisään molempiin ilmansuuntiin.

Kartat: n:ot 1, 5

Mv-valokuvat:-

Diat: 51239: 178-179

Kerros 1:

Kuvailu: hiekkansekainen multa, jossa tiilenpaloja ($\emptyset < 5$ cm), hieman hiilenpalasia ($\emptyset < 1$ cm) sekä pieniä kiviä ($< \emptyset 10$ cm). Kerros oli irtonainen ja väriltään tummanruskea.

Laajuus: r: 0-7 m.

Sijainti, z-pinta: 582- 510 ja –pohja: 567-497 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsee turvekerroksen alapuolella ja kerrosten 2 (r:0-2 m) ja 4 (r: 2-7 m) yläpuolella.

Löydöt: KM 2003114:91-100, 156, 178-179: punasavikeramiikkaa, valkoista ja värillistä fajanssia, turkoosia tasolasia, vihreää pullolasia, vihreää ja väritöntä astialasia, resentejä rautanauvoja ja pellin palasia, eläinten luita sekä ihmisen alaleuanluu (r:0-1 m).

Tulkinta: purku- ja täyttömaakerros.

Ajoitus: 1900-luvun jälkipuolisko.

Lisätiedot/muita huomioita: sama kerros on kaivettu koeojissa 1 ja 2 kerroksena 1.

Kartat: n:o 5

Mv-valokuvat: 51238: 7

Diat: 51239:7, 173-181, 51243:64-80, 125

Kerros 2:

Kuvailu: savensekainen hiekkamulta, jossa hieman tiilenpaloja ($\emptyset < 5$ cm) ja pieniä kiviä ($\emptyset < 5$ cm). Kerroksen alaosassa esiintyi siellä täällä punaruskean, täysin maatuneen puuaineksen läikkiä.

Laajuus: r: 0-3 m.

Sijainti, z-pinta: 567-490 ja –pohja: 506-486 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 1 ala- ja kerrosten 2 ja 4 yläpuolella.

Löydöt: KM: 2003114:101-103, 158, 180-182: kivisavikeramiikkaa, punasavikeramiikkaa, posliinipiipun pesä, kaakelin paloja, resentejä rautanauvoja sekä eläintenluita.

Tulkinta: purku- ja täyttökerros.

Ajoitus: 1900-luvun alkupuolisko

Lisätiedot/muita huomioita: kerros korreloi koeojan 1 täyttömaakerroksien 2-4 sekä koeoja 2:n kerroksena 2 kaivetun kerroksen yläosan (profiilikartoissa numero 2) kanssa.

Kartat: n:o 5

Mv-valokuvat: 51238:17-18,

Diat: 51239:17-18, 173-176, 51243:81-88, 128-129

Kerros 3:

Kuvailu: likainen savi, joka paikoin pienten multa- ja sinisavilaikkujen sekainen. Kerroksessa esiintyy siellä täällä pientä puunlastua sekä tiilenpaloja ($\varnothing < 3$ cm). Kerros oli irtonainen, väriltään vihertävänruskea ja se alaosassa esiintyi rautaoksidilaikkuja.

Laajuus: r: 0-5 m.

Sijainti, z-pinta:506-464 ja –pohja: 445-425 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 2 ja 5 alapuolella sekä kerroksen 7 yläpuolella. Kerros korreloi kerroksen 6 kanssa (r:2-5 m) eli kerrokset olivat samaa fyysistä kerrosta, jotka kaivettiin kahdessa eri otteessa teknisesti kahtena erillisenä kerroksena.

Löydöt: KM 2003114:104-106, 184-191, 205-208, 210-218, 220: kerroksen yläosasta: punasavikeramiikkaa, vihreää pullolasia, rautanauvoja sekä eläinten ja ihmisen luita. Alempana kerroksesta löytyi hautauksiin liittyvien ihmistenluiden lisäksi runsaasti arkkunauvoja.

Tulkinta: paikalle suoritettuihin hautauksiin liittyvä hautauskerros, jossa hautauksia paljastui kolmessa päällekkäisessä tasossa.

Ajoitus: 1400-1700-luvun alkupuoli.

Lisätiedot/muita huomioita: kerros on sama kerros, joka koeojassa 1 poistettiin kerroksena 5-7 ja koeojassa kerroksen 2 alaosana (profiilikartoissa numero 4).

Kartat: n:o 5

Mv-valokuvat: 51238:19-20, 38-39,

Diat: 51239:19-20, 39-41, 169-178, 51243:130-133, 163

Näytteet: MN 3

Kerrokseen 3 liittyvät hautaukset:

Hautaustaso 1:

Kuvailu: stratigrafisesti ylimmät koeojan hautauksista paljastuivat ruuduista 0-2 m n. 40 cm kerroksen yläpinnasta. Hautaustaso 1:n esiin kaivamista ohjasi hautausten sijaintikorkeus ja luonne ja se kaivettiin tasolle, jossa ylimmät koeojan hautauksista saatiin kokonaisuudessaan esille (**vainajat 1-2**) ja jossa hautaustason 2 vainajat tulivat jo osittain esille (**vainajat 3-6**). Yksilöityihin vainajiin liittyvien luiden lisäksi tasosta löytyi myös jonkin verran fragmentaarisia irtoluita mm. kallon, alaleuan ja käden luita, joista osa oli peräisin lapsivainajista. Verrattuna koeojaan 1, oli irtoluiden määrä koeoja 3:ssa vähäinen, mikä on yhteydessä siihen, ettei paikalla ollut suoritettu myöhempiä maansiirtotöitä, jotka olisivat ulottuneet hautausten korkeudelle (vertaa koeoja 1). Hautaustaso kaivettiin korkeudelle n. 440 cm.m.p.y. ja sen yhteydessä hautauksia löytyi ruuduista 0-4 m. Hauta-alueen SE-reuna, jonka ulkopuolelta hautauksia ei mainitussa ilmiansuunnassa enää tavattu, sijaitsi n. 25 cm ruoturajasta 4/5 m luoteeseen. Tämän rajan kaakkoispuolelta hautauksia ei tavattu muidenkaan hautaustasojen yhteydessä.

Laajuus: r: 0-4 m.

Sijainti, z-pinta: 450-439 ja –pohja: 439-430 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kuten kerros 3; ylin alueen hautaustasoista, jonka alla sijaitsi hautaustaso 2.

Löydöt: nauvoja ja arkkunauvoja.

Kartat: n:o 5

Mv-valokuvat: 51238: 46-58

Diat: 51239: 51-67, 87-90, 51243:134-137, 152-153

Hautaukset:

Vainaja 1:

r: 1-2 m, z-pinta: 456-450 cm.m.p.y.

Vainaja (keskenkasvuinen yksilö) oli haudattu suuntaan NE-SW kasvot koilliseen päin ja siitä saatiin esiin kaivettua ainoastaan ylävartalon luita rintakehän korkeudelle asti: muu osa hautausta jatkui koeojan ulkopuolelle. Vainaja oli todennäköisesti haudattu arkussa, sillä sekä sen tasolta että sen alapuolelta löytyi kolme latteaksi taottua, arkkunauloiksi tulkittavaa naulaa. Itse arkku oli ei ollut jättänyt maaperään minkäänlaisia jälkiä, joskin pohjasaveen asti kaivetun hautakuopan kaakkoisreuna oli tasossa selvästi havaittavissa likaisen ja puhtaan (sinertävän) saven välisenä rajana. Hautauksen alla oleva maa oli vajaan 5 cm paksuudelta soransekaista ja sisälsi runsaasti pieniä kiviä ($\varnothing < 5\text{mm}$). Sen alapuolella maa vaihtui likaiseksi, saven ja mullan sekaiseksi saveksi.

Vainaja 2:

r: 1-2 m ja 2-3 m raja, z-pinta: 467-454 cm.m.p.y.

Aikuinen vainaja oli haudattu suuntaan NE-SW kasvot koilliseen päin ja siitä saatiin kaivettua esiin ylävartalo lantioon saakka: vartalon alaosa jatkui koeojan seinämän sisään. Vainajan kädet oli aseteltu vartalon sivuille vartalon suuntaisesti siten, että kämmenet lepäsivät lantion päälle

vierekkäin. Samoin kuin vainaja 1 oli vainaja 2:kin mitä todennäköisimmin haudattu arkussa, sillä sen alapuolelta löytyi yhteensä 7 naulaa (osa pystyssä, osan vaakatasossa), joiden pinnalla oli kiinni puuta. Arkku ei ollut jättänyt maaperään jälkiä, mutta hautaukseen liittyvän hautakuopan luoteisreuna erottui tasossa selvästi likaisen ja puhtaan (sinertävän) saven välisenä rajana. Hautauksen alapuolella havaittiin samanlainen soransekainen savikerros kuin vainajan 1 alapuolelta, jonka alla maa alkoi muuttua selvemmin sinisavensekaiseksi.

Hautaustaso 2:

Kuvailu: hautaustaso oli luonnollinen, jonka esiin kaivamista ohjasi hautausten sijaintikorkeus ja luonne. Taso kaivettiin tason 1 vainajien luiden poiston jälkeen korkeudelle, missä tasoon 2 kuuluvat **vainajat 3-6** saatiin kokonaisuudessaan esiin kaivettua. Tässä yhteydessä alkoi paljastua myös alimpaan hautaustasoon liittyviä hautauksia (**vainajat 7-9**). Edelliseen tasoon verrattuna esiintyi tasossa 2 tätäkin vähemmän irtoluita (pääasiassa kallon, alaleuan ja käden luiden fragmentteja). Hautaustaso 2 kaivettiin korkeudelle n. 435 cm.m.p.y. ja siihen kuuluvia hautauksia paljastui r: 0-4 m. Hautausten SE-reuna, jonka ulkopuolelta hautauksia ei mainitussa ilmiansuunnassa enää tavattu, sijaitsi n. 25 cm ruoturajasta 3-4m ja 4-5 m luoteeseen. Tämän rajan kaakkoispuolelta hautauksia ei tavattu muidenkään hautaustasojen yhteydessä.

Laajuus: r: 0-4 m.

Sijainti, z-pinta: 439-430 ja –pohja: n. 430 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kuten kerros 3; keskimmäinen alueen hautaustasoista, jonka alla sijaitsi hautaustaso 3.

Löydöt: arkkunauloja.

Kartat: n:o 5

Mv-valokuvat: 51238:46-58, 88-100

Diat: 51239:51-67, 107-120, 51243:138, 154-157, 165

Hautaukset:

Vainaja 3:

r: 1-2 m, z-pinta: 449 cm.m.p.y.

Vainaja (keskenkasvuinen?), josta oli säilynyt ainoastaan huonokuntoinen kallo. Kallon asennon perusteella vainaja oli haudattu suuntaan NE-SW kasvot koilliseen päin. Hautaus sijaitsi suoraan ylemmän tason vainaja 1:n alapuolella n. 20 cm edellisestä lounaaseen. On mahdollista, että alempi hautaus on vahingoittunut samalle paikalle myöhemmin suoritetun hautauksen yhteydessä, mikä selittäisi sen, että vainajasta oli säilynyt ainoastaan kallo. Vainaja 3 oli todennäköisesti haudattu arkussa, sillä vainajan kallon vierestä (arkun pääty) löytyi neljä naulaa, joiden pinnassa oli kiinni puuta. Arkusta ei kuitenkaan tavattu maaperässä minkäänlaisia jäännöksiä.

Vainaja 4:

r: 2-3 m, z-pinta: 446-432 cm.m.p.y.

Luiden koon perusteella mahdollisesti keskenkasvuinen vainaja oli haudattu suuntaan NE-SW kasvot koilliseen päin ja siitä oli säilynyt ainoastaan kallo, alaleuka sekä olka-, kyynär- ja varttinäluut. Vainajan kädenluut olivat hieman liikkuneet, mutta niiden asento viittasi siihen, että kädet oli alunperin aseteltu vainajan rinnan päälle 90° kulmaan. Rikkoutuneen hautauksen

yhteydestä, vainajaa ympäröineestä likaisesta savesta löytyi 21 rautanaulaa, joista useiden pinnalla oli havaittavissa puunjäännettä. Osa nauloista muodosti selvän NE-SW-suuntaisen linjan hautauksen kaakkoisreunalla, mikä mitä todennäköisemmin vastasi paikalla olleen arkun kaakkoisseinän sijaintia. Vainajan kallon päällä oli lisäksi hieman lähes täysin maatuneen puun rippeitä, mikä naulojen kanssa viittaisi siihen, että vainaja oli haudattu arkussa. Välittömästi vainajan kallon länsipuolelta paljastui hautaustasoon 3 kuuluneen vainaja 7:n kallo.

Vainaja 5:

r: 2-3 m, z-pinta: 449 cm.m.p.y.

Lapsi, josta oli säilynyt ainoastaan fragmentaarinen kallo, oli kallon asennon perusteella haudattu suuntaan NE-SW kasvot koilliseen päin. Vainaja oli haudattu vainaja 4:n ja vainaja 6:n väliin ja lukuun ottamatta kahta rautanaulaa, joiden pinnalla oli puunjäännettä, ei sen yhteydestä löydetty arkun jäännöksiä. Välittömästi hautauksen lounaispuolelta paljastui vainaja 8:n kallo.

Vainaja 6:

r: 3-4 m, z-pinta: 442-436 cm.m.p.y.

Vainaja, joka luiden koon perusteella oli mahdollisesti keskenkasvuinen yksilö oli haudattu suuntaan NE-SW. Hautaus sijaitsi koeojassa siten, että ainoastaan sen keskivartalo (olka- ja kyynärliut sekä osa selkänikamia) saatiin esiin kaivettua: muu osa vainajaa sijaitsi kaivausalueen ulkopuolella. Vainajaa ympäröineestä likaisesta savesta löytyi neljä rautanaulaa, joista yhden pinnalla oli puuta.

Hautaustaso 3:

Kuvailu: hautaustaso oli luonnollinen, ja se kaivettiin tasoon 2 kuuluneiden vainajien luiden poiston jälkeen korkeudelle, missä tason 3 ja samalla koeojan stratigrafisesti alimmat **vainajat 7-10** saatiin kokonaisuudessaan esiin kaivettua. Edellisistä tasoista poiketen ei alimmassa hautaustasossa esiintynyt enää irtoluita. Hautaustaso 3 kaivettiin korkeudelle 430-425 cm.m.p.y. ja siihen kuuluvia hautauksia paljastui r: 0-4 m. Hautausten SE-reuna, jonka ulkopuolelta hautauksia ei mainitussa ilmiansuunnassa enää tavattu, sijaitsi n. 25 cm ruoturajasta 3-4m ja 4-5 m luoteeseen. Tämän rajan kaakkoispuolelta hautauksia ei tavattu muidenkaan hautaustasojen yhteydessä eli kyseessä oli hautausalueen kaakkoisraja ainakin alinten alueen hautausten osalta.

Laajuus: r: 0-4 m

Sijainti, z-pinta: n. 430 ja -pohja: 430-425 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kuten kerros 5; alin alueen hautaustasoista.

Löydöt: arkkunauloja.

Mv-valokuvat: 51238:106-117

Diat: 51239:137-151, 51243:158-161

Kartat: n:o 5

Vainaja 7:

r: 2-3 m, z-pinta: 436 cm.m.p.y.

Vainaja, josta oli säilynyt ainoastaan kallon pohja, sijaitsi osittain vainajan 4 alapuolella. Kallon päällä ja ympärillä hieman maatuneen puun jäännöksiä; puun syyt olivat NE-SW-suuntaisia. Arkusta oli pohjasavessa säilynyt yhdeksän naulaa, joiden kaikkien pinnalla oli puuta ja jotka muodostivat kallon molemmin puolin NE-SW-suuntaisen rivistön. Naulojen perusteella arkun päädyn leveys oli ollut n. 40 cm. Vainaja oli edellä mainitun perusteella haudattu arkussa, joka oli myöhemmässä vaiheessa (vainajaa 4 haudattaessa?) tuhoutunut, niin että ainoastaan sen lounaispää oli säilynyt ehjänä.

Vainaja 8:

r: 2-3 m, z-pinta: 439 cm.m.p.y.

Samoin kuin vainajasta 4, myös vainajasta 8 oli säilynyt ainoastaan kallo. Kallo sijaitsi välittömästi hautaustason 2 vainajan 5 kallon lounaispuolella (päällekkäiset hautaukset) eikä sen yhteydestä tavattu arkkunauloja eikä arkun jäännöksiä. Tämäkin haudaus oli mitä todennäköisemmin tuhoutunut ylempää hautausta paikalle suoritettaessa.

Vainaja 9:

r: 0-1 m, z-pinta: 432 cm.m.p.y.

Kyseessä oli pohjasaveen kaivettu matala, NE-SW-suuntainen kuopanne, jonka jatkui koillisessa kaivausalueen ulkopuolelle. Kuopan kolmea sivua rajasi suorakaiteen omaisesti seitsemän rautanaulaa, joista osan pinnalla oli jäänteitä puusta. Naulojen sijainnin perusteella arkun päänpuoleisen päädyn leveys oli ollut n. 55 cm. Kuopanteen kaakkoisreunalta löytyi ainoastaan fragmentaarinen ihmisen olkaluu (?) ja kyynärluu, jonka liittyminen hautaukseen on epävarmaa, mutta todennäköistä.

Vainaja 10:

r: 3-4 m, z-pinta: 431-429 cm.m.p.y.

Ainoastaan osa vainajan alaraajan luista (fragmentaariset reisiluut) saatiin esiin kaivettua hautauksen yhteydessä, muu osa vainajaa jatkui koeojan seinämien sisään. Vainajan luiden yhteydestä ei löytynyt arkkuun viittaavaa puuta, mutta niiden ympäröivästä savesta löytyi seitsemän rautanaulaa. Ainakin osa niistä liittyi mitä todennäköisemmin mainittuun hautaukseen, mutta osa oli niiden asennon perusteella peräisin joistain muista hautauksista; neljän naulan pinnalla oli havaittavissa puunjäännöksiä. Vainaja 10 sijaitsi suoraan hautaustason 2 vainajan 6 alapuolella.

Kerros 4:

Kuvailu: pakkautunut karkea hiekkä, jossa runsaasti pieniä kiviä (\emptyset pääasiassa 1-2 cm) ja hieman tiilenmurenia. Kerros oli ohut, paikoin hieman saven ja mullansekainen ja sen väri vaihteli vaaleanruskeasta tummanruskeaan.

Laajuus: r: 2-7 m.

Sijainti, z-pinta: 500-474 ja –pohja: 487-470 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerrosten 1 ja 2 ala- ja kerrosten 3 ja 5 yläpuolella.

Löydöt: KM 2003114:107, 157, 192-193: 5 pennin raha vuodelta 1963, punasavikeramiikkaa, rautanauvoja sekä eläinten luita.

Tulkinta: paikalla kulkeneen tielinjan päällyste.

Ajoitus: 1900-luvun alkupuolisko. 1800-luvun alussa vastakkaiselle puolelle Kymijokea rakennettiin Kyminlinnan linnoitustyömaan työläisten asuinalue, jonne päästiin siltaa pitkin. Joenrantaan johtanut tie on kulkenut ja kulkee edelleenkin koeoja 3:n poikki suunnassa NE-SW ja hieman lähempänä jokea sitä reunustaa korkea kuusikuja.

Lisätiedot/muita huomioita: Kerroksella ei ollut vastaavuutta muissa koeojissa ja -kuopissa. Kerros liittyy funktionaalisesti yhteen kerrosten 5 ja 5a kanssa.

Kartat: n:o 5

Mv-valokuvat: 51238:17-20

Diat: 51239:17-18, 175-180; 51243:139-140

Kerros 5:

Kuvailu: pakkautunut, savensekainen keskikarkea hiekka, jossa pieniä kiviä (\varnothing 1-3 cm) ja tiilenpaloja (\varnothing pääasiassa 1-2 cm). Suurin kerroksesta löytyneistä tiilenpaloista oli kooltaan 55x125x(125 mm) ja sen pinnalla oli jäänteitä kellertävästä kalkkilaastista.

Laajuus: r: 2-7 m.

Sijainti, z-pinta: 487-470 cm.m.p.y. ja –pohja: 480-465 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 4 ala- ja kerrosten 3 ja 5a yläpuolella.

Löydöt: KM 2003114:108, 194-195: valkoista fajanssia ja rautanauvoja, joista yksi hevosenkengännaula.

Tulkinta: paikalla kulkeneen tielinjan päällyste.

Ajoitus: 1800-luku ?

Lisätiedot/muita huomioita: kerroksella ei ollut vastaavuutta muissa koeojissa ja -kuopissa. Kerros liittyy funktionaalisesti yhteen kerrosten 4 ja 5a kanssa.

Kartat: n:o 5

Mv-valokuvat: 51238: 38,

Diat: 51239: 39-40, 175-180, 51243:141

Kerros 5a:

Kuvailu: vaaleankeltainen, pakkautunut, hieman rautaoksidin värjäämä hieno hiekka.

Laajuus: r: 6-7 m.

Sijainti, z-pinta:480 ja –pohja: 478 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 5 ala- ja 7 yläpuolella.

Löydöt: -

Tulkinta: paikalla kulkeneen tielinjan päällyste (?).

Ajoitus: 1800-luku ?

Lisätiedot/muita huomioita: kerroksella ei ollut vastaavuutta muissa koeojissa ja –kuopissa ja koeojassa 3:kin se oli havaittavissa ainoastaan sen NE-profiilissa metrin pituisena ja 2 cm paksuisena horisonttina suoraan pohjasaven päällä. Kerros liittyy funktionaalisesti yhteen kerrosten 4 ja 5 kanssa.

Kartat: n:o 5

Mv-valokuvat: 51238:

Diat: 51239:178-179

Kerros 6:

Kerros korreloi kerroksen 3 kanssa eli on sen kanssa samaa fyysistä kerrosta. Katso tarkempi kuvaus kerroksen 3 yhteydessä.

Kerros 7:

Kuvailu: vihertävänsiniharmaa savi, jossa rautaoksiditäpliä ($\varnothing < 2$ cm). Sinisaven päällä sijaitseva sitkeä ja kostea savikerros.

Laajuus: r: 0-7 m.

Sijainti, z-pinta: n. 445 ja –pohja: n. 410 cm.m.p.y. Kerrosta ei kaivettu pohjaan saakka vaan siihen tehtiin alinten hautausten poiston jälkeen kolme koekuoppaa, josta puhtaan sinisaven pinta saatiin esille. Koekuopat, joiden koko oli 20x30 cm tehtiin r: 0-1 m pohjoisnurkkaan, r: 1-2 m koillisseinustalle sekä r: 6-7 m kaakkoisseinustalle.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerrosten 3 ja 5-5a ala- ja kerroksen 8 yläpuolella.

Löydöt: -

Tulkinta: luonnollinen kerros, johon koeojan hautaukset oli kaivettu.

Ajoitus: luonnollinen kerros.

Lisätiedot/muita huomioita: kerros korreloi koeojan 1 kerroksen 8 ja koeojan 2 kerroksen 4 (profiilikartoissa numero 8) kanssa.

Kartat: n:o 5

Mv-valokuvat: 51238: 131

Diat: 51239:179-181

Kerros 8:

Kuvailu: puhdas vaaleansiniharmaa, sitkeä ja kostea pohjasavi. Kerrosta ei kaivettu kokonaisuudessaan esille vaan sen sijaintikorkeus ja koostumus selvitettiin koekuoppien avulla. Katso kerros 7:n kuvaus.

Laajuus: r:0-7 m.

Sijainti, z-pinta: 410 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsee kerroksen 7 alapuolella.

Löydöt: -

Tulkinta: luonnollinen kerros.

Ajoitus: luonnollinen kerros

Lisätiedot/muita huomioita: kerros korreloi koeojan 1 kerroksen 9 ja koeojan 2 kerroksen 5 (profiilikartoissa numero 9) kanssa.

Kartat: n:o 5

Mv-valokuvat: 51238: 131

Diat: 51239:181

6.1.4. KOEKUOPPA 1:**Kerros 1:**

Kuvailu: hiekkansekainen multa, jossa hieman savea. Kerroksessa esiintyi pieniä kiviä ($\varnothing < 2$ cm) sekä joitain pieniä tiilenmurenia kerroksen pinnassa ($\varnothing < 2$ cm). Irtonainen, tummanruskea kerros.

Laajuus: koko ruutu.

Sijainti, z-pinta: 521-517 –pohja: 511-485 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsee turvekerroksen ala- ja kerrosten 2 ja 3 yläpuolella.

Löydöt: ei löytöjä

Tulkinta: luonnollinen kerros, jossa hieman tiilenmurenia.

Ajoitus: ei löytöjä (luonnollinen kerros).

Lisätiedot/muita huomioita: Vielä Kotkan kaupungin vuoden 1948 kantakartassa on koekuopan eteläpuoleinen alue merkitty pelloksi ja koekuopan välittömässä läheisyydessä kulkee kapea tie rannassa sijainneelle saunarakennukselle.

Kartat: n:ot 1, 6

Mv-valokuvat: 51238:133

Diat: 51239:183, 189

Kerros 2:

Kuvailu: Aavistuksen savensekainen ruskea hiesu, jossa muutama tiilenmuren.
Laajuus: koko ruutu.

Sijainti, z-pinta: 511-497 ja –pohja: 484-498 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 1 ala- ja kerroksen 3 yläpuolella. Kerros korreloi mitä todennäköisimmin koeoja 2:n kerroksen 7 (profiilikartat) kanssa. Myös koekuoppa 3:n kerros 2 korreloinee kerrosta.

Löydöt: ei löytöjä.

Tulkinta: luonnollinen kerros, jossa muutama tiilenmuren.

Ajoitus: luonnollinen kerros.

Kartat: n:o 6
Mv-valokuvat: 51238:134
Diat: 51239:184-185, 189

Kerros 3:

Kuvailu: ruskean siniharmaa tiivis ja kuiva savi, joka oli rautaoksidin värjäämä.

Laajuus: koko ruutu.

Sijainti, z-pinta: 485 ja –pohja: 459 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 2 ala- ja kerroksen 4 yläpuolella.

Löydöt: ei löytöjä.

Tulkinta: luonnollinen kerros.

Ajoitus: luonnollinen kerros.

Lisätiedot/muita huomioita: kerrosta ei kaivettu esille kokonaisuudessaan, vaan sen sijaintikorkeus ja koostumus selvitettiin kaivausruudun keskelle kaivetun koekuopan avulla (Ø 25 cm).

Kartat: n:o 6
Mv-valokuvat: 51238:134, 136-137
Diat: 51239:184-186, 189

Kerros 4:

Kuvailu: harmaansininen, kostea ja sitkeä puhdas pohjasavi.

Laajuus: koko ruutu.

Sijainti, z-pinta: 459 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 3 alapuolella.

Löydöt: ei löytöjä.

Tulkinta: luonnollinen kerros.

Ajoitus: luonnollinen kerros.

Lisätiedot/muita huomioita: kerroksen sijaintikorkeus ja koostumus selvitetiin kaivausruutuun kaivatun koekuopan avulla.

Kartat: n:o 6

Mv-valokuvat:51238:137

Diat: 51239:187-188

6.1.5. KOEKUOPPA 2:

Kerros 1:

Kuvailu: hienon hiekan sekainen multa, jossa hieman tiilenpaloja ($\emptyset < 5$ cm) sekä pieniä kiviä ($\emptyset < 2$ cm). Keskiruskea irtonainen kerros muuttui pohjaa kohti selvästi pakkautuneeksi sisältäen kerroksen yläosaa enemmän kiviä.

Laajuus: r: 0-1 m.

Sijainti, z-pinta: 519-514 –pohja: 491-484 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi nurmikerroksen ala- ja kerroksen 2 yläpuolella. Kerros korreloi mahdollisesti koeojien 1-3 kerroksen 1 kanssa.

Löydöt: KM 2003114:109-113 valkoista fajanssia, valkoista posliinia, tummanvihreää pullolasia, kirkasta tasolasia ja punasavisen kukkaruukun palasia.

Tulkinta: täyttökerros.

Ajoitus: 1900-luvun jälkipuolisko.

Lisätiedot/muita huomioita: kerroksen kaivamisen yhteydessä paljastui koekuopan NE-nurkasta halkaisijaltaan n. 30x40 cm kokoinen lohkokivi. Kivi, joka sijaitsi korkeudella 522 cm.m.p.y. ei ollut rakennekivi vaan luonteeltaan irtonainen harmaakivi.

Kartat: n:ot 1, 7

Mv-valokuvat: 51238:142

Diat: 51239:194, 268-272, 276-279, 51243:142

Kerros 2:

Kuvailu: hieman savinen, hienon hiekan sekainen multa. Kerroksessa esiintyi jonkin verran tiilenpaloja ($\emptyset < 5$ cm), pieniä kiviä ($\emptyset < 4$ cm) sekä laastinpaloja ($\emptyset < 4$ cm). Keskiruskea, tiivis kerros oli todennäköisesti kerroksen 1 savensekainen pohjaosa, joka kerroksen koostumuksen perusteella kaivettiin omana yksittäisenä kerroksenaan.

Laajuus: r: 0-1 m.

Sijainti, z-pinta: 491-484, pohja 486-475 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 1 ala- ja kerroksen 3 yläpuolella.

Löydöt: KM 2003114:114, 159, 196: valkoista fajanssia, resenttejä rautanauvoja, muutama eläimenluun palanen.

Tulkinta: täyttökerros 1:n pohja.

Ajoitus: 1900-luvun toinen puolisko.

Kartat: n:o 7

Mv-valokuvat: 51238:145147

Diat: 51239:197-199, 268-272, 276-279; 51243:142

Kerros 3:

Kuvailu: savensekainen ja pakkautunut ruskea hieno hiekka . Kerros oli paikoin hyvin savinen: sekoitteena oleva savi oli paikoin puhdasta sinisavea, mutta pääasiallisesti likaista savea. Kerroksessa esiintyi lisäksi runsaasti tiilenpaloja (pinnalla laastin jäänteitä) ja tiilimurskaa ($\varnothing < 10$ cm), valkokeltaisen kalkkilaastin paloja ($\varnothing < 3$ cm), kiviä ($\varnothing < 30$ cm), soraa, puunlastua, kaarnaa sekä joitain pieniä hiilenpaloja ($\varnothing < 2$ cm).

Laajuus: r: 0-1m ja sen eteläinen laajennus (r:1-3 m).

Sijainti, z-pinta: 486-475 cm.m.p.y. ja –pohja: 442-431 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 2 ala- ja kerroksen 4 sekä **R1**:n yläpuolella.

Löydöt: KM 2003114:115-120, 160, 197: punasavikeramiikkaa (kukkaruukku), väritöntä ja turkoosia tasolasia, väritöntä, turkoosia, vihreää ja ruskeaa pullolasia, resenttejä rautanauvoja sekä muutama eläimen luu.

Tulkinta: purku- ja täyttömaakerros.

Ajoitus: 1900-luvun toinen puolisko. Vielä Kotkan kaupungin kantan kartalla vuodelta 1948 paikalla on merkitty Kymminlinnan upseerikerhoon liittyvä kellari, joka on rakennettu todennäköisesti aivan 1900-luvun alussa. Kooltaan rakennus, on ollut 4x5,5 m (E-W). Kerros 3 on tämän rakennuksen (**R1**) purkamiseen liittyvä.

Kartat: n:o 7

Mv-valokuvat: 51238:150-152

Diat: 51239:205-207, 268-272, 276-279

Kerroksen 3 alapuoliset rakenteet:

Kalkkisementti- ja tiilirakenne R1:

Kuvailu: koekuopan eteläpuoliskosta paljastui E-W-suuntainen muurattu/valettu rakenne (**R1**), joka koekuopan laajentamisen jälkeen osoittautui olevan osa paikalla sijainneen rakennuksen itä(?)päädyn perustusta. Rakennetta ei ollut mahdollista kaivausten yhteydessä paljastaa kokonaisuudessaan, mutta tutkimusten yhteydessä selvisi, että rakennuksen perusta jatkui koekuopan ulkopuolelle niin etelässä kuin lännessäkin.

Perustus oli muottiin valettu kalkkisementtilaastista ja tasoitettu yläpinnaltaan tasaiseksi ja suoraseinäiseksi laataksi, jonka leveys oli 40cm (itäseinä) - 50 cm (pohjoisseinä) ja paksuus 12-15 cm. Laatan alapinta oli epätasainen ja muodostui kalkkisementtimassasta, jossa oli kiinni jo käytössä olleita kokonaisia ja katkelmallisia seinätiiliä sekä pienempiä tiilen paloja, joiden pinnalla oli jäljellä valkoista kalkkilaastia. Valettu perustuslaatta lepäsi suoraan pohjustushiekkakerroksen 6 päällä ja koekuoppa 3:n itäseinämässä laatan alareunassa oli havaittavissa lähes kokonaisuudessaan maatuoneen puun rippeitä. Rakenteessa käytetty kalkkisementti oli väriltään keskiharmaata ja sisälsi pieniä kiviä ($\varnothing < 1-10$ mm, pääasiassa $\varnothing < 5$ mm) sekä tiilenpaloja ($\varnothing 2-3$ cm).

Perustuslaatan yläpinnassa oli kiinni väriltään valkoisen, kovan kalkkilaastin rippeitä, jossa sekoitteena oli käytetty keskikarkeaa hiekkaa. Laastissa kiinni oli tiilenrippeitä, joiden perusteella paikalla olleen rakennuksen ulkoseinässä oli ollut tiilimuurausta. Muurauksessa esiintyi seuraavia tiilikokoja: 60x125x(185), 60x130x(180), 65x130x(110) ja 70x120x(170) mm.

Laajuus: koekuoppa laajennuksineen. Rakenteen 50 cm levyistä pohjoisseinää ja 40 cm levyistä itäpäätyä saatiin molempia paljastettua n. 2,4 m pituudelta.

Sijainti, z-pinta: 432-422 ja –pohja: 416-406 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: rakenne R1 sijaitsi kerroksen 3 ala- ja kerrosten 6 ja 7 yläpuolella. Rakennuksen perustuskuoppa oli aikoinaan kaivettu kerrosten 5 ja 7 läpi.

Löydöt: ei löytöjä.

Tulkinta: osa rakennuksen valettua perustusta.

Ajoitus: 1900-luvun alku.

Lisätiedot/muita huomioita: paikalla olleen rakennuksen perustus muodostui alinna olevasta **R1a**:sta (alin tukirakenne), suoraan sen päällä olevasta pohjustushiekasta (kerros 6) sekä suoraan edellisen yläpuolella sijaitsevasta valetusta perustusrakenteesta (**R1**), jonka päälle puolestaan rakennuksen tiiliseinä oli muurattu.

Kartat: n:o 7

Mv-valokuvat: 51238:156-159, 164-167, 174-179

Diat: 51239:211-214, 218-222, 227-232, 242-267, 273-275, 281-286

Näytteet: LN 2-3

Tiili- ja kivirakenne R1a:

Kuvailu: Rakenteen **R1** alla olleen pohjustushiekkakerroksen 6 alta paljastui osa tiilistä ja kivistä ladottua rakennetta (koekuopat 1-3), joka liittyi funktionaalisesti rakenteen R1 ja kerroksen 6 muodostamaan kokonaisuuteen. Kyseessä oli stratigrafisesti alin osa paikalla sijainneen rakennuksen perustusta, joka muodostui rakenne **R1a**:sta, sen päällä sijaitsevasta pohjustushiekkakerroksesta 6 sekä tämän päällä sijaitsevasta valetusta rakenne R1:stä.

Rakennetta **R1a** ei kaivettu esille kokonaisuudessaan, mutta koekuoppien 1-3 avulla sen rakenne saatiin kuitenkin selvitettyä. Kyseessä oli pääasiallisesti käytetyistä tiilistä yhteen kerrokseen ladottu, rakenne R1:n kulkua ja mittoja noudattava kylmämuurattu ”taso”, jossa tiilet ja ainakin kaksi punagraniittista kiveä oli asetettu vierekkäin, niin että ne muodostivat vaakasuoran ”patjan” R1:n alapuolella.

Rakenteessa käytetyt tiilet olivat kooltaan 60x120x(180), 65x130x(200) ja 70x125x(150)mm, minkä lisäksi niiden joukossa oli täysin deformatuneita tiiliä. Useimpien tiilien pinnalla oli laastia, mikä osoitti niiden olevan peräisin jostain vanhemmasta tiilirakenteesta. Rakenteessa käytettyjen kivien koko vastasi yllämainittuja tiilimittoja.

Laajuus: R1:n alustan tutkimisen yhteydessä kaivetut pienet koekuopat 1-3.

Sijainti, z-pinta: n. 395 ja –pohja: 385 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: rakenne sijaitsi kerroksen 6 ala- ja kerrosten 7 ja 8 yläpuolella.

Löydöt: ei löytöjä.

Tulkinta: osa rakennuksen perustusrakennetta.

Ajoitus: kuten rakenne R1

Lisätiedot/muita huomioita: paikalla olleen rakennuksen perustus muodostui alinna olevasta **R1a**:sta (alin tukirakenne), suoraan sen päällä olevasta pohjustushiekasta (kerros 6) sekä suoraan edellisen yläpuolella sijaitsevasta valetusta perustusrakenteesta (**R1**), jonka päälle puolestaan rakennuksen tiiliseinä oli muurattu.

Kartat: n:o 7
Diat: 51239:273-274
Näytteet: RF 6-7

Kalkkisementtirakenne R2:

Kuvailu: Rakenne **R1**:n koillisesta sisänurkasta paljastui kalkkisementtilaastinen, yläpinnaltaan tasaiseksi rapattu lattiataso, joka oli lohkeillut ja säilynyt ainoastaan fragmentaarisena. Rapatun lattian paksuus oli n. 1 cm ja se oli perustettu suoraan eristys- ja pohjustushiekkakerros 6a:n päälle. Savilaastinen lattiapinnoite puuttui suurimmasta osasta rakennuksen esiin kaivettua sisätalaa, missä oli havaittavissa ainoastaan lattiapinnan alla sijainneen hiekkakerroksen (kerros 6a) laikulliset rippeet.

Rakenne **R2**:n pinnassa oli havaittavissa hieman maatuneen puun jäännöksiä korkeudella 420 cm.m.p.y., mutta sitä, liittyivätkö ne paikalla mahdollisesti olleeseen rapattua lattiaa nuorempaan puukatteeseen lattiaan, on mahdotonta jäännösten luonteesta johtuen sanoa mitään varmaa. Rakennuksen alkuperäinen rapattu lattiataso oli rikkoutunut alueella myöhemmin maansiirtotöitä tehtäessä ja lattiakatteen paloja löytyi koekuoppaa kaivettaessa jo kerrosten 1 ja 2 vaihteesta korkeudelta 487-480 cm.m.p.y. Rakenteellisesti rapattu lattia (R2) ei ollut yhteydessä rakennuksen perustaan R1, vaan niiden välissä, niin rakennuksen pohjois- kuin itäseinustallakin, oli havaittavissa 2 cm levyinen sauma.

Laajuus: rakenne R1:n koillinen sisänurkka, x= 0-3 m , y= 0-2 m.

Sijainti, z-pinta: 430-422 ja –pohja: cm.m.p.y. 427-419 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: rakenne R1a sijaitsi kerroksen 3 ala- ja kerroksen 6a yläpuolella.

Löydöt: suoraan lattian alta koekuopasta 3 löytyi tiili, joka oli kooltaan 75x130x275 cm.

Tulkinta: osa paikalla olleen rakennuksen lattiaa.
Ajoitus: kuten rakenne R1

Lisätiedot/muita huomioita: paikalla olleen rakennuksen perustus muodostui alinna olevasta R1a:sta (alin tukirakenne), suoraan sen päällä olevasta pohjustushiekasta (kerros 6) sekä suoraan edellisen yläpuolella sijaitsevasta valetusta perustusrakenteesta (R1), jonka päälle puolestaan rakennuksen tiiliseinä oli muurattu.

Kartat: n:o 7
Mv-valokuvat: 51238:174-179
Diat: 51239:242-267, 275
Näytteet: RF 5, LN 4

Kerros 4:

Kuvailu: likainen, hieman savensekainen tumman punaruskea hiesu, jossa muutama tiilenmurunen ($\emptyset < 2\text{cm}$).

Laajuus: r: 0-1m ja sen läntinen laajennos (r: 1-3 m).

Sijainti, z-pinta: 442-431 cm.m.p.y. ja –pohja: 427 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 3 ala- ja kerroksen 5 yläpuolella.

Löydöt: ei löytöjä.

Tulkinta: luonnollinen kerros, joka oli yläpinnaltaan sekoittunut kerroksen 3 kanssa (savi).
Kerroksen 5 yläosa, joka kaivettiin omana stratigrafisena yksikkönään.

Ajoitus: luonnollinen kerros.

Kartat: n:o 7
Diat: 51239:219-222, 268-272, 276-279

Kerros 5:

Kuvailu: harmaanruskea pakkautunut, likainen hiesu.

Laajuus: kerrosta ei kaivettu esiin koko laajuudessaan vaan se oli havaittavissa pienialaisissa koekuopissa 1 ja 2, jotka kaivettiin rakenne R1:n pohjoisseinän koillisen ulkonurkan edustalle (koekuoppa 1) ja saman seinän sisäpuolelle rakenteen eteläsivustalle (koekuoppa 2). Koekuoppa 1 oli laajuudeltaan 60x50 cm ja syvyydeltään 90 cm. Koekuoppa 2 oli edellistä hieman pienempi: 40x30 cm ja sen syvyys oli 80 cm

Sijainti, z-pinta: n. 430 ja –pohja: 420 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 4 ala- ja kerroksen 7 yläpuolella.

Löydöt: ei löytöjä.

Tulkinta: luonnollinen kerros, jonka sekoittunut yläosa poistettiin kerroksena 4.

Ajoitus: luonnollinen kerros.

Lisätiedot/muita huomioita: pienialaiset koekuopat 1-3 kaivettiin rakenne R1:n perustuksen alaosan luonteen selvittämiseksi mainitun rakenteen E-W- (kuopat 1-2) ja N-S-puolelle (kuoppa 3). Koekuopat kaivettiin steriiliin pohjasaveen saakka (kerros 9).

Kartat: n:o 7

Diat: 51239:271-272

Kerros 6:

Kuvailu: hieno, irtonainen keltaruskea hiekka, jossa hieman pieniä kiviä (\varnothing 1-5 cm).

Laajuus: kerrosta ei kaivettu esiin koko laajuudessaan vaan se oli havaittavissa koekuopissa 1 ja 3, jotka kaivettiin rakenne R1:n pohjoisseinän koillisen ulkonurkan edustalle (koekuoppa 1) ja rakenteen itäseinän sisäpuolelle mainitun seinän länsisivustalle (koekuoppa 3). Koekuoppa 1 oli laajuudeltaan 60x50 cm ja syvyydeltään 90 cm. Koekuoppa 3 oli kooltaan 80x40 cm ja syvyydeltään 100 cm. Koekuoppien tarkoituksena oli selvittää R1:n alaosan rakenne.

Sijainti, z-pinta: 418-405 ja –pohja: 402-395 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi rakenteen R1:n ala- ja kerroksen 7 sekä rakenne R1a:n yläpuolella.

Löydöt: KM 2003114:114: hioimen katkelma.

Tulkinta: rakenne R1:een liittyvä pohjustushiekka.

Ajoitus: 1900-luvun alku.

Lisätiedot/muita huomioita: pohjustushiekkaa varten oli alla olevaan kerrokseen 7 kaivettu rakenteen R1:n laajuinen kaivanto, joka oli täytetty kerroksella 6.

Paikalla olleen rakennuksen perustus muodostui alinna olevasta **R1a**:sta (alin tukirakenne), suoraan sen päällä olevasta pohjustushiekasta (kerros 6) sekä suoraan edellisen yläpuolella sijaitsevasta valetusta perustusrakenteesta (**R1**), jonka päälle puolestaan rakennuksen tiiliseinä oli muurattu

Kartat: n:o 7

Diat: 51239:271-272, 273-275, 51243:89-92

Kerros 6a:

Kuvailu: hieno, irtonainen keltainen hiekka.

Laajuus: kerrosta ei kaivettu esiin koko laajuudessaan vaan se oli havaittavissa koekuopassa 3, joka kaivettiin rakenteen R1:n itäseinän sisäpuolelle mainitun seinän länsisivustalle (koekuoppa 3). Koekuoppa 3 oli kooltaan 80x40 cm ja syvyydeltään 100 cm. Koekuopan tarkoituksena oli selvittää R1:n alaosan rakennetta.

Sijainti, z-pinta: 428-420 ja –pohja: 426-418 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi rakenteen R2:n ala- ja kerrosten 7 ja 8 yläpuolella.

Löydöt: ei löytöjä.

Tulkinta: rakenne R2:een liittyvä eriste- ja pohjustuskerros.

Ajoitus: 1900-luvun alku.

Kartat: n:o 7

Diat: 51239:275

Kerros 7:

Kuvailu: vaaleanharmaa, rautaoksidin täplittämä pakkautunut hiesu.

Laajuus: kerrosta ei kaivettu esiin koko laajuudessaan vaan se oli havaittavissa R1:n alaosan rakenteen selvittämiseksi kaivetuissa pienissä koekuopissa 1, 2 ja 3.

Sijainti, z-pinta: 418-402 ja –pohja: 400-350 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerrosten 5, 6, 6a sekä rakenteen R1 ala- ja sekä kerroksen 9 yläpuolella.

Löydöt: ei löytöjä.

Tulkinta: luonnollinen kerros.

Ajoitus: luonnollinen kerros.

Kartat: n:o 7

Diat: 51239:273-274

Kerros 8:

Kuvailu: likainen, tummanharmaa värjäytynyt savi, jossa hieman tiilenmurenia ja puulastua.

Laajuus: kerros oli havaittavissa R1:n alaosan rakenteen selvittämiseksi kaivetussa koekuopassa 3.

Sijainti, z-pinta: 416-386 ja –pohja: 350 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 6a sekä rakenteen R1a:n ala- ja kerroksen 9 yläpuolella.

Löydöt: KM 2003114:121: punasavikeramiikan palanen.

Tulkinta: täyttömaa.

Ajoitus: 1900-luvun alku.

Lisätiedot/muita huomioita: kerros oli muodostunut R1:n perustamisen yhteydessä kerrosten 7 ja 9 läpi kaivetun kaivannon täytön yhteydessä. Kaivannon koko laajuutta ei tutkimusten yhteydessä ollut mahdollista selvittää.

Kartat: n:o 7

Diat: 51239:273-274

Kerros 9:

Kuvailu: tiivis ja kostea, puhdas siniharmaa savi.

Laajuus: kerrosta ei kaivettu esiin kokonaisuudessaan vaan se oli havaittavissa R1:n alaosan rakenteen selvittämiseksi kaivetuissa koekuopissa 1, 2 ja 3.

Sijainti, z-pinta: 395-350 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsee kerroksen 7 ja 8 alapuolella.

Löydöt: ei löytöjä.

Tulkinta: luonnollinen kerros.

Ajoitus: luonnollinen kerros.

Lisätiedot/muita huomioita: pohjaveden pinta sijaitsee koekuopassa korkeudella 430 cm.m.p.y.

Kartat: n:o 7

6.1.6. KOEKUOPPA 3:

Kerros 1:

Kuvailu: hienon hiekan sekainen irtonainen punaruskea multa, jossa hieman tiilenpaloja ja kiviä ($\emptyset < 5$ cm).

Laajuus: koko ruutu.

Sijainti, z-pinta: 394-391 ja -pohja: 382-369 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsee nurmikerroksen ala- ja kerroksen 2 yläpuolella.

Löydöt: KM 2003114:126-134: väritöntä ja vihreää tasolasia, vihreää pullolasia, valkoista fajanssia, punasavi-, kivisavi- ja mustasavikeramiikkaa.

Tulkinta: täyttökerros, jossa hyvin eri-ikäisiä löytöjä.

Ajoitus: 1900-luku. Vielä vuoden 1948 Kotkan kaupungin kantakartalla alueelle on merkitty kasvitarha marjapensaineen.

Kartat: n:ot 1, 8

Mv-valokuvat: 51238:141

Diat: 51239:193, 51243:95-101

Kerros 2:

Kuvailu: tiivis punaruskea hiesu.

Laajuus: koko ruutu.

Sijainti, z-pinta 374 –366 cm.m.p.y. ja –pohja: 373-366 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsee kerroksen 1 ala- ja kerroksen 3 yläpuolella.

Löydöt: ei löytöjä.

Tulkinta: luonnollinen kerros.

Ajoitus: luonnollinen kerros.

Kartat: n:o 8

Mv-valokuvat: 51238:148-149

Diat: 51239:200-201, 217-218

Kerros 3:

Kuvailu: tiivis, vaalean keltaharmaa hiesu. Kerros oli yläpinnastaan mullan ja muutoin kauttaaltaan rautaoksidin täplittämä.

Laajuus: koko ruutu.

Sijainti, z-pinta: 373-366 ja –pohja: 347 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 2 ala- ja kerroksen 4 yläpuolella.

Löydöt: ei löytöjä.

Tulkinta: luonnollinen kerros.

Ajoitus: luonnollinen kerros.

Kartat: n:o 8

Mv-valokuvat: 51238:160-161

Diat: 51239:208-209, 215-218

Kerros 4:

Kuvailu: rautaoksidin täplittämä, kuiva ja pakkautunut savi.

Laajuus: koko ruutu.

Sijainti, z-pinta: 347 ja –pohja: 310 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 3 ala- ja kerroksen 5 yläpuolella.

Löydöt: ei löytöjä.

Tulkinta: luonnollinen kerros.

Ajoitus: luonnollinen kerros.

Lisätiedot/muita huomioita: kerrosta ei kaivettu esille koko ruudun alalta vaan ainoastaan sen lounaisnurkassa n. 40x40 cm kokoiselta alalta.

Kartat: n:o 8
Mv-valokuvat: 51238:160-161
Diat: 51239:215-216

Kerros 5:

Kuvailu: tiivis ja kostea, puhdas siniharmaa savi.
Laajuus: koko ruutu.

Sijainti, z-pinta: 310 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsee kerroksen 4 alapuolella.

Löydöt: ei löytöjä.

Tulkinta: luonnollinen kerros.

Ajoitus: luonnollinen kerros.

Lisätiedot/muita huomioita: kerroksen sijainti ja koostumus selvitetään kaivausruudun lounaisnurkkaan kaivetun 30x30 cm:n kokoisen koekuopan avulla.

Kartat: n:o 8
Diat: 51239:215-216

6.1.7. KOEKUOPPA 4:

Kerros 1:

Kuvailu: savinen, ruskeanharmaa, tiivis ja kostea peltomulta, jossa hieman tiilenpaloja sekä pieniä kiviä ($\varnothing < 5$ cm).

Laajuus: koko ruutu.

Sijainti, z-pinta: 460-456 ja –pohja: 443-438 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsee turvekerroksen ala- ja kerroksen 2 yläpuolella.

Löydöt: KM 2003114:135-136: valkoista fajanssia, punasavikeramiikkaa, turkoosilasitteista kaakelia.

Tulkinta: peltomultaa, johon oli sekoittunut (resentejä) löytöjä.

Ajoitus: 1900-luvun alkupuolisko. Kotkan kaupungin kantakartalla vuodelta 1948 alue on merkitty peltoalueeksi.

Kartat: n:ot 1, 9
Mv-valokuvat: 51238:135
Diat: 51239:185, 202-204, 51243:102-106

Kerros 2:

Kuvailu: tummanruskea, irtonainen, hieman mullansekainen savi, jossa jokunen pieni kivi ($\emptyset < 2$ cm). Kerroksessa esiintyi pieniä puhtaan sinisaven täpliä.

Laajuus: koko ruutu.

Sijainti, z-pinta 443-438 ja –pohja: 433-430 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsee kerroksen 1 ala- ja kerroksen 3 yläpuolella.

Löydöt: KM 2003114:137-143: valkoista posliinia, punasavikeramiikkaa, kirkasta pullo- ja astialasia, vihreää pullolasia.

Tulkinta: peltosavikerros, johon on sekoittunut (resenttejä) löytöjä.

Ajoitus: 1900-luvun alkupuolisko.

Lisätiedot/muita huomioita: löytöjä ei löytynyt enää kerroksen alimmista viidestä cm:stä.

Kartat: n:o 9

Mv-valokuvat: 51238:143

Diat: 51239:195, 202-204

Kerros 3:

Kuvailu: siniharmaa, kuiva ja rautaoksidin täplittämä savi.

Laajuus: koko ruutu.

Sijainti, z-pinta: 433-432 ja –pohja: n. 400 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsee kerroksen 2 ala- ja kerroksen 4 yläpuolella.

Löydöt: ei löytöjä.

Tulkinta: luonnollinen kerros.

Ajoitus: luonnollinen kerros.

Lisätiedot/muita huomioita: kerrosta ei kaivettu esille koko ruudun alalla vaan sen sijaintikorkeus ja koostumus selvitettiin kaivausruudun etelänurkkaan kaivetun 20x20 cm kokoisen koekuopan avulla.

Kartat: n:o 9

Mv-valokuvat: 51238:144

Diat: 51239:196, 202-204

Kerros 4:

Kuvailu: tiivis ja kostea, puhdas siniharmaa savi.

Laajuus: koko ruutu.

Sijainti, z-pinta: 428-426 ja –pohja 396 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsee kerroksen 3 alapuolella.

Löydöt: ei löytöjä.

Tulkinta: luonnollinen kerros.

Ajoitus: luonnollinen kerros.

Lisätiedot/muita huomioita: kerroksen sijainti ja koostumus selvitetiin kaivausruudun etelänurkkaan kaivetun koekuopan avulla.

Kartat: n:o 9

6.2. KYMEN VANHA KARTANO

6.2.1. KOEOJA 1:

Kerros 1:

Kuvailu: pakkautunut, tummanruskea hienon hiekan sekainen multa, jossa runsaasti pieniä kiviä ($\varnothing < 2$ cm) ja hieman tiilenpaloja ($\varnothing < 5$ cm).

Laajuus: r: 0-1 m ja 9-10 m

Sijainti, z-pinta: 524-519 (r:0-1 m), 486-480 (r:9-10 m) ja –pohja: 510-501 (r:0-1 m), 477-468 cm.m.p.y. (r:9-10 m).

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi nurmikerroksen ala- ja kerrosten 2 ja 4 (r: 0-1 m) sekä kerroksen 3 (r: 9-10 m) yläpuolella.

Löydöt: KM: 2003113:1-7, 233, 235, 260-262: punasavikeramiikkaa, sinivalkokoristeista fajanssia, valkoista posliinia, väritöntä ja turkoosia tasolasia, väritöntä astialasia, rautanauvoja (osa resenttejä), piitä, eläinten luita. Suurin osa löydöistä sijaitsi ruudussa 0-1 m.

Tulkinta: nurmikentän alainen täyttö- ja tasoitekerros, joka sisältää eri-ikäisiä löytöjä.

Ajoitus: 1900-luku.

Kartat: n:o 2, 10

Mv-valokuvat: 51240:3-4

Diat: 51241:3, 5-7, 23-27, 45-49 , 51244:178-179

Kerros 2:

Kuvailu: irtonainen, karkean hiekan sekainen keltaruskea sora.

Laajuus: r: 0-1 m pohjoissivusta n. 20-40 cm:n levyisenä kaistaleena.

Sijainti, z-pinta: 510-501 ja –pohja: 508-500 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 1 ala- ja kerroksen 4 yläpuolella. Kerros korreloi todennäköisesti koeoja 2:n kerrosten 2 ja 3 muodostaman kokonaisuuden kanssa.

Löydöt: KM 2003113:8-12: punasavikeramiikkaa, valkoista posliinia, vihreää pullo- ja tasolasia.

Tulkinta: tasoitehiekkakerros.

Ajoitus: löytöjen perusteella aikaisintaan 1700-luku, mutta todennäköisesti 1800-luku (?).

Lisätiedot/muita huomioita: kaivausruudun pohjoisseinämästä pilkisti kaksi (\varnothing 10-15 cm:n kokoista; z-pinta: 512 cm.m.p.y.) pyöreäpintaista kiveä, joille ei kuitenkaan annettu omaa rakennenumeroa. Mitä todennäköisemmin kivet olivat jäännöstä tuhoutuneesta mukulakiveyksestä, jonka alla kerros 2 sijaitsi.

Kartat: n:o 10

Mv-valokuvat: 51240:8

Diat: 51241:8-9, 45-49, 51244:1-4

Kerros 3:

Kuvailu: tummanharmaan ruskea, irtonainen savinen multa, jossa tiilenpaloja (\varnothing pääasiassa < 3cm) ja hieman pieniä kiviä (\varnothing < 5 cm).

Laajuus: r: 9-10 m.

Sijainti, z-pinta: 477-468 ja –pohja: 473-469 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 1 ala- ja kerroksen 5 yläpuolella.

Löydöt: KM 2003113:13-15, 236, 263-264: rautanauvoja, karrelle palanut keramiikan palanen, kuonan palanen, palaneen luun palanen.

Tulkinta: kulttuurikerros/täyttö?, joka sisälsi palaneita löytöjä..

Ajoitus: 1800-luku (?).

Lisätiedot/muita huomioita: kerros sisälsi tulelle alttiina olleita löytöjä.

Kartat: n:o 10

Mv-valokuvat: 51240:9

Diat: 51241:10, 23-27, 51244:179

Kerros 4:

Kuvailu: tummanruskea, hienon hiekan sekainen pakkautunut multa, jossa hieman savea. Kerros sisälsi lisäksi pieniä kiviä, joiden \varnothing oli pääasiassa < 1 cm.

Laajuus: r: 0-1 m

Sijainti, z-pinta: 515-504 ja –pohja: 506-501 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 1 ja 2 ala- sekä kerroksen 8 yläpuolella.

Löydöt: KM 2003113:16-18, 265-266: valkoista fajanssia, vihreää pullolasia, rautanauvoja, rautaesineen katkelma.

Tulkinta: tien, pihan pinta?

Ajoitus: 1800-luku (?).

Kartat: n:o 10

Mv-valokuvat: 51240:8, 11

Diat: 51241:8-9, 11, 45-49, 51244:180

Kerros 5:

Kuvailu: tiivis ruskeanharmaa, likainen savi, jossa joitain pieniä kiviä ($\emptyset < 1-2$ cm).

Laajuus: r: 9-10 m.

Sijainti, z-pinta: 473-469 ja –pohja: 466-464 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 3 ala- ja kerroksen 6 yläpuolella. Kerros korreloi stratigrafisesti saman koeojan r: 0-1 m kerroksen 12 kanssa sekä koeoja 2 kerroksen 6, koeoja 3 kerroksen 5, koekuoppa 5 kerroksen 6, koekuoppa 6 kerroksen 6 ja koekuoppa 7 kerroksen 3 kanssa.

Löydöt: ei löytöjä.

Tulkinta: kulttuurikerros.

Ajoitus: 1600-1700-luku.

Kartat: n:o 10

Mv-valokuvat: 51240:10

Diat: 51241:12, 23-27

Kerros 6:

Kuvailu: siniharmaa ja tiivis rautaoksidipilkkuinen savi.

Laajuus: r: 0-1m ja 9-10 m.

Sijainti, z-pinta: 475-471 (r:0-1 m), 466-464 (r:9-10 m) ja –pohja: 425 (r:0-1 m ja 9-10 m)

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerrosten 12 (r:0-1 m) ja 5 (r:9-10 m) alasekä kerroksen 7 (r:0-1 m ja 9-10 m) yläpuolella.

Löydöt: ei löytöjä.

Tulkinta: luonnollinen kerros.

Ajoitus: luonnollinen kerros.

Lisätiedot/muita huomioita: kerrosta ei kaivettu esiin kokonaisuudessaan vaan sen koostumus ja sijaintikorkeus selvitettiin r: 0-1 m itäsivustalle kaivetun koekuopan (25x25 cm) sekä r: 9-10 m pohjoissivustalle kaivetun koekuopan (20x30 cm) avulla.

Kartat: n:o 10

Mv-valokuvat: 51240:12, 17, 23, 28

Diat: 51241:13, 18, 23-27, 50

Kerros 7:

Kuvailu: sitkeä ja kostea, puhdas siniharmaa savi.

Laajuus: r: 0-1 m ja 9-10 m.

Sijainti, z-pinta: 425 cm.m.p.y. (r: 0-1 m ja 9-10 m).

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsee kerrosten 8 (r: 0-1 m) ja 6 (r: 9-10 m) alapuolella.

Löydöt: ei löytöjä.

Tulkinta: luonnollinen kerros

Ajoitus: luonnollinen kerros.

Lisätiedot/muita huomioita: kerrosta ei kaivettu esiin kokonaisuudessaan vaan sen koostumus ja sijaintikorkeus selvitettiin r: 0-1 m itäisivustalle kaivetun koekuopan (25x25 cm) sekä r: 9-10 m pohjoisivustalle kaivetun koekuopan (20x30 cm) avulla.

Kartat: n:o 10

Mv-valokuvat: 51240:17, 23, 28

Diat: 51241:18, 50

Kerros 8:

Kuvailu: erittäin pakkaantunut ruskea ja hieno hiekka, jossa runsaasti pieniä kiviä (\emptyset pääasiallisesti < 1 cm) sekä joitain pieniä tiilenpalasia ($\emptyset < 3$ cm)

Laajuus: r: 0-1 m.

Sijainti, z-pinta: 506-501 ja –pohja: 499-497 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsee kerroksen 4 ala- ja kerroksen 9 yläpuolella.

Löydöt: KM 2003113:19-23, 267-269: kivisavikeramiikkaa, valkoista fajanssia ja posliinia, väritöntä ikkunalasia, vihreää pullolasia, rautanauvoja, rautaesineen katkelmia.

Tulkinta: pihapinta? tie? Kerroksella oli todennäköisesti funktionaalinen yhteys kerroksen 9 kanssa.

Ajoitus: 1700-luku?

Kartat: n:o 10

Mv-valokuvat: 51240:15

Diat: 51241:15, 45-49, 51244:180

Kerros 9:

Kuvailu: vaaleankeltainen, irtonainen, lähes puhdas hieno hiekka, jossa seassa hieman tummanharmaan saven täpliä, ja pieniä multalaikkuja ($\emptyset < 1$ cm). Kerroksessa esiintyi lisäksi muutama tiilenpalanen, joista osa väritään keltaisia ja pyörityneitä. ($\emptyset < 3$ cm).

Laajuus: r: 0-1 m.

Sijainti, z-pinta: 499-497 ja –pohja: 496-491 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsee kerroksen 8 ala- ja kerroksen 10 yläpuolella.

Löydöt: KM 2003113:24-25, 270: kivisavikeramiikkaa, rautaesineen katkelma.

Tulkinta: pihapinta? kiveyksen tasoitehiekkä? tie? Kerroksella oli todennäköisesti funktionaalinen yhteys kerroksen 8 kanssa.

Ajoitus: 1700-luku?

Kartat: n:o 10

Mv-valokuvat: 51240:16

Diat: 51241:16-17, 45-49, 51244:5-8, 181

Kerros 10:

Kuvailu: tiivis, oranssi, hieno hiekkä, jossa runsaasti pientä kiveä (\varnothing 2-20 mm, pääasiassa < 50 mm).

Laajuus: r: 0-1 m.

Sijainti, z-pinta: 496-491 ja –pohja: 495-491 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsee kerroksen 9 ala- ja kerroksen 11 yläpuolella.

Löydöt: KM 2003113:26-29: valkoista posliinia, kirkasta astialasia, vihreää taso- ja pullolasia.

Tulkinta: pihapinta? kiveyksen tasoitehiekkä? tie?

Ajoitus: aikaisintaan 1700-luku.

Kartat: n:o 10

Mv-valokuvat: 51240:22

Diat: 51241:28, 45-49

Kerros 11:

Kuvailu: tiivis, hienon hiekan sekainen, tumman harmaanruskea multa, jossa joitain pieniä tiilenpaloja ($\varnothing < 2$ cm) ja kiviä ($\varnothing < 1-2$ cm).

Laajuus: r: 0-1 m.

Sijainti, z-pinta: 495-491 ja –pohja: 487-483 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsee kerroksen 10 ala- ja kerroksen 12 yläpuolella.

Löydöt: KM 2003113:30-35, 234, 271: kivisavikeramiikkaa, punasavikeramiikkaa, valkoista fajanssia, liitupiipun varsia, vihreää taso- ja pullolasia, rautaesineen katkelmia, eläinten luita.

Tulkinta: kulttuurikerros.

Ajoitus: aikaisintaan 1600-luku, todennäköisesti 1700-luku (?).

Kartat: n:o 10

Mv-valokuvat: 51240:23

Diat: 51241:29, 45-49, 51244:11-16, 181

Kerros 12:

Kuvailu: ruskeanharmaa, likainen, irtonainen savi, jossa hieman pieniä tiilenpaloja ($\varnothing < 3$ cm), pieniä kiviä ($\varnothing < 5$ cm) sekä pieniä nokitäpliä ($\varnothing < 0,5$ cm) siellä täällä.

Laajuus: r: 0-1 m.

Sijainti, z-pinta 487-483 ja –pohja: 475-471 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 11 ala- ja kerroksen 6 yläpuolella.

Löydöt: KM 2003113:36-39, 272: kivisavikeramiikkaa?, vihreää tasolasia, kirkasta astialasia, rautainen haka.

Tulkinta: kulttuurikerros.

Ajoitus: 1600-1700-luku.

Lisätiedot/muita huomioita: Kerros korreloi mitä todennäköisemmin r: 9-10 m kerroksen 5 kanssa sekä koeoja 2 kerroksen 6, koeoja 3 kerroksen 5, koekuoppa 5 kerroksen 6, koekuoppa 6 kerroksen 6 ja koekuoppa 7 kerroksen 3 kanssa.

Kartat: n:o 10

Mv-valokuvat: 51240:26

Diat: 51241:32, 45-49, 51244:17-26, 182

6.2.2. KOEOJA 2:

Kerros 1:

Kuvailu: irtonainen, hienon hiekan sekainen tummanruskea multa, jossa hieman pientä kiveä ($\varnothing < 2$ cm).

Laajuus: r: 0-1 m ja 6-7 m.

Sijainti, z-pinta: 561-556 (r:0-1 m), 533-526 (r:6-7 m) ja –pohja: 555-546 (r:0-1 m), 522-515 cm.m.p.y. (r:6-7 m).

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi suoraan aluskasvillisuuden (ruoho, heinä) alla ja kerroksen 2 yläpuolella.

Löydöt: ei löytöjä.

Tulkinta: aluskasvillisuuden alainen resentti multakerros.

Ajoitus: resentti kerros.

Kartat: n:ot 2, 11
 Mv-valokuvat: 51240:5
 Diat: 51241:4, 34-38, 40-43

Kerros 2:

Kuvailu: tummanruskea ja pakkautunut, erittäin runsaasti pieniä kiviä (\varnothing 1-2 cm) sisältävä karkea hiekkasora (hiekkasora), jossa muutama tiilenpalanen (\varnothing <2 cm)

Laajuus: r: 0-1 m ja 6-7 m.

Sijainti, z-pinta: 555-546 (r:0-1 m), 522-515 (r:6-7 m) ja –pohja: 546-543 (r:0-1 m), 513-506 cm.m.p.y. (r:6-7 m).

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 1 ala- ja kerroksen 3 yläpuolella. Kerros muodosti mitä todennäköisemmin funktionaalisen kokonaisuuden kerroksen 3 kanssa. Kerros korreloi mahdollisesti koeoja 1:n kerroksen 2 kanssa.

Löydöt: KM 2003113:40-41: kirkasta tasolasia.

Tulkinta: tien- tai piha-alueen päällyste?

Ajoitus: 1800-luku?

Kartat: n:o 11
 Mv-valokuvat: 51240:13-14
 Diat: 51241:14, 34-38, 40-43

Kerros 3:

Kuvailu: tummanruskea ja pakkautunut karkea hiekkasora, jossa pieniä kiviä (\varnothing pääasiassa < 1 cm) ja muutama tiilenpalanen (\varnothing < 2 cm). Hiekkasorakerroksessa esiintyi värjäytyneen saven ja mullan laikkuja (\varnothing <1 cm) ja r: 6-7 m:ssä kerroksen yläosa oli selvästi kivensekaisempi kuin r: 1-2 m:ssä.

Laajuus: r: 1-2 m ja 6-7 m.

Sijainti, z-pinta: 546-543 (r:0-1 m), 513-506 (r:6-7 m) ja –pohja: 546-539 (r:0-1 m), 501-496 cm.m.p.y. (r:6-7 m).

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 2 ala- ja kerrosten 4 (r:0-1 m) ja 5 (r:5-6 m) yläpuolella.

Löydöt: KM 2003113:42-43, 273: värillistä fajanssia, vihreää tasolasia, rautanaula (resentti?).

Tulkinta: tien- tai piha-alueen päällyste?

Ajoitus: 1800-luku?

Lisätiedot/muita huomioita: kerros on mahdollisesti muodostanut funktionaalisen kokonaisuuden kerroksen 2 kanssa. Kerros korreloi todennäköisesti koeoja 1:n kerroksen 2 kanssa.

Kartat: n:o 11
 Mv-valokuvat: 51240:18-19

Diat: 51241:19, 34-38, 40-43; 51244:182

Kerros 4:

Kuvailu: keskiruskea, hienon hiekan sekainen pakkautunut multa, jossa esiintyy pieniä likaisen saven lämpäreitä ($\emptyset < 5$ cm) siellä täällä. Kerroksen yläosassa esiintyi runsaasti pieniä kiviä (\emptyset pääasiassa < 1 cm), minkä lisäksi kerroksesta löytyi myös muutama tiilenpalanen (\emptyset pääasiassa < 2 cm). Ruudun S-reunustalla oli havaittavissa pieni, oranssin ja karkean hiekan linssi, joka oli paksuudeltaan 3-5 cm. Linssiä ei kaivettu erikseen vaan kerroksen 4 yhteydessä. Keskeltä kerrosta 4 paljastui lisäksi karkeasti lohkottu punagraniittinen irtokivi, jonka koko oli n. 50x20x12 cm ja joka sijaitsi korkeudella 539 cm.m.p.y.

Laajuus: r: 0-1 m.

Sijainti, z-pinta: 546-539 ja -pohja: 508-507 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 3 ala- ja kerroksen 6 yläpuolella. Kerros korreloi mitä todennäköisemmin kerroksen 5 kanssa.

Löydöt: KM 2003113:44-70, 237-238, 274-278: kivasavikeramiikkaa, punasavikeramiikkaa, valkoista ja värillistä fajanssia, punasavikaakelin katkelma, liitupiipunkatkelmia, väritöntä, vihreää ja turkoosia tasolasia, vihreää ja ruskeaa pullolasia, väritöntä ja vihreää astialasia, lasihelmi, rautanauvoja, saranarauta, eläinten luita, palanutta luuta.

Tulkinta: täyttömaakerros. Kerros sisälsi hyvin eri-ikäisiä löytöjä, jotka olivat peräisin useasta erillisestä kulttuurikerroksesta, jotka sisälsivät 1600-1800-luvun löytöjä.

Ajoitus: 1800-luku (?).

Kartat: n:o 11

Mv-valokuvat: 51240:20

Diat: 51241:21, 40-43, 51244:27-66; 51244:182-186

Kerros 5:

Kuvailu: tummanruskeanharmaa, pakkautunut, hieman savinen hiekkamulta, jossa laastinpaloja ($\emptyset < 1$ cm), pieniä tiilenpaloja ($\emptyset < 2$ cm), pieniä kiviä ($\emptyset < 2$ cm) sekä hieman hiilenhippuja ($\emptyset < 0,5$ cm).

Laajuus: r: 5-6 m.

Sijainti, z-pinta: 501-496 ja -pohja: 481-476 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 3 ala- ja kerroksen 6 yläpuolella. Kerros korreloi mitä todennäköisemmin kerroksen 4 kanssa.

Löydöt: KM 2003113:71-81, 240, 279-282: punasavikeramiikkaa, valkoista ja värillistä fajanssia, posliinia, punasavikaakelin katkelma, liitupiipunkatkelmia, vihreää ja turkoosia tasolasia, vihreää ja turkoosia pullolasia, väritöntä ja vihreää astialasia, rautanauvoja, rautaesineiden katkelmia, eläinten luita, palanutta luuta.

Tulkinta: täyttömaakerros. Kerros sisälsi hyvin eri-ikäisiä löytöjä, jotka olivat peräisin useasta erillisestä kulttuurikerroksesta, vrt. kerros 4.

Ajoitus: 1800-luku (?).

Lisätiedot/muita huomioita: kerros kaivettiin omana kerrosnumeronaan, koska se erosi kaivaustilanteessa savisemman koostumuksensa vuoksi kerroksesta 4. Toisistaan hieman poikkeavasta koostumuksesta huolimatta kerrokset 4 ja 5 ovat mitä todennäköisimmin yksi ja sama kerros.

Kartat: n:o 11

Mv-valokuvat: 51240:21

Diat: 51241:22, 34-38, 51244:67-81, 187

Kerros 6:

Kuvailu: tummanruskea, tiivis savinen multa, jonka pinnalla esiintyi pieniä hiilenhippuja ($\varnothing < 0,5$ cm) ja jokunen pieni kivi ($\varnothing < 1$ cm). Ruudussa 6-7 m kerros oli savisempi kuin ruudussa 0-1 m.

Laajuus: r: 0-1 m ja 6-7 m.

Sijainti, z-pinta: 508-507 (r:0-1 m), 481-476 (r: 6-7 m) ja –pohja: 507-502 (r:0-1 m), 479-475 cm.m.p.y. (r:6-7 m).

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerrosten 4 (r:0-1 m) ja 5 (r:6-7 m) ala- ja kerroksen 7 yläpuolella. Kerros korreloi stratigrafisesti koeoja 1 kerrosten 5 ja 12, koeoja 3 kerroksen 5, koekuoppa 5 kerroksen 6, koekuoppa 6 kerroksen 6 sekä koekuoppa 7 kerroksen 3 kanssa.

Löydöt: KM 2003113:82-83, 239: fajanssia, vihreää tasolasia, eläinten luita.

Tulkinta: kulttuurikerros.

Ajoitus: 1600-1700-luku.

Kartat: n:o 11

Mv-valokuvat: 51240:24-25

Diat: 51241:30-31, 34-38, 40-43, 51244:82-83

Kerros 7:

Kuvailu: siniharmaa ja tiivis rautaoksidin värjäämä savi.

Laajuus: r: 0-1m ja 6-7 m.

Sijainti, z-pinta: 507-502 (r: 0-1 m), 479-475 (r: 6-7 m) ja –pohja: 460 (r: 0-1 m) ja 465 cm.m.p.y.(6-7m)

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 6 ala- ja 8 yläpuolella.

Löydöt: ei löytöjä.

Tulkinta: luonnollinen kerros.

Ajoitus: luonnollinen kerros.

Lisätiedot/muita huomioita: kerrosta ei kaivettu esiin kokonaisuudessaan vaan sen koostumus ja sijaintikorkeus selvitettiin r: 0-1 m kaakkoissivustalle kaivetun koekuopan (25x25 cm) sekä r: 6-7 m kaakkoissivustalle kaivetun koekuopan (25x30 cm) avulla.

Kartat: n:o 11

Mv-valokuvat: 51240:27-28

Diat: 51241:33, 39

Kerros 8:

Kuvailu: sitkeä ja kostea, puhdas siniharmaa savi.

Laajuus: r: 0-1m ja 6-7 m.

Sijainti, z-pinta: 460 (r: 0-1 m) ja 465 cm.m.p.y. (6-7 m).

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsee kerroksen 7 alapuolella.

Löydöt: ei löytöjä.

Tulkinta: luonnollinen kerros.

Ajoitus: luonnollinen kerros.

Lisätiedot/muita huomioita: kerrosta ei kaivettu esiin kokonaisuudessaan vaan sen koostumus ja sijaintikorkeus selvitettiin r: 0-1 m kaakkoissivustalle kaivetun koekuopan (25x25 cm) sekä r: 6-7 m kaakkoissivustalle kaivetun koekuopan (25x30 cm) avulla.

Kartat: n:o 11

Mv-valokuvat: 51240:27-28

Diat: 51241:33, 39

6.2.3. KOEOJA 3:

Kerros 1:

Kuvailu: ruskea, hienon hiekan sekainen irtonainen multa, jossa pieniä sinisavitäpliä ($\varnothing < 2$ cm) siellä täällä. Kerroksessa esiintyi lisäksi keltavalkoisen laastin paloja ($\varnothing < 5$ cm), tiilenpaloja ja –murenia ($\varnothing < 10$ cm) sekä pieniä kiviä ($\varnothing < 1-5$ cm).

Laajuus: r: 0-4 m.

Sijainti, z-pinta: 616-604 ja –pohja: 605- 588 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsee nurmikerroksen ala- ja kerroksen 2 yläpuolella. Kerroksen poiston yhteydessä alkoi paljastua jo ylimpiä rakennetta R1:een kuuluvia rakennekiviä korkeudella 616-604 cm.m.p.y. Kerros korreloi koeoja 4:n ja koekuoppien 5-7 kerroksen 1 kanssa.

Löydöt: KM 3003113:84-126, 241-242, 245, 283-292: kivisavikeramiikkaa (Westerwald), punasavikeramiikkaa, valkoista ja värillistä fajanssia, valkoista posliinia, vihreälasitteista punasavikaakelia, valkolasitteista keltasavikaakelia, liitupiipunvarsia, väritöntä ja turkoosia

tasolasia, väritöntä, vihreää, turkoosia ja ruskeaa pullolasia, väritöntä, vihreää ja turkoosia astialasia, sulanutta lasia, rautanauvoja, (osa resenttejä) metallikuulia? rautaesineen katkelmia (osa resenttejä), piitä, eläinten luita, palanutta luuta.

Tulkinta: nurmikentän alla oleva täyttö- ja tasoitekerros.

Ajoitus: 1900-luvun jälkipuolisko.

Lisätiedot/muita huomioita: kerros sisälsi hyvin eri-ikäistä esineistöä, joista vanhimmat olivat peräisin viimeistään 1600-1700-luvulta ja nuorimmat 1900-luvulta (resenttejä).

Kartat: n:o 2, 12

Mv-valokuvat: 51240:31-32, 127-128

Diat: 51241:51-52 55, 145, 148-155, 176-177, 51244:84-117, 188-195

Kerros 2:

Kuvailu: ruskea ja tiivis hienon hiekan sekainen savimulta, jossa runsaasti purkujätettä: tiiliä, tiilen katkelmia, tiilimurskaa, laastinpaloja ($\varnothing < 3$ cm) ja irtokiviä ($\varnothing 5-20$ cm). Mitattavissa olevat tiilet olivat kooltaan seuraavanlaisia: 4x9,5x(11,5) cm (keltainen tiili), 6,5x9,5x(11,5) cm (keltainen tiili, jonka pinnalla leima IFÖRBRC... ja tämän alla kirjan K), 6,5x13,0x26,0 cm (pinnalla laastia) sekä 6,5x11,0x16,5 cm (täysin deformoitunut tiili).

Laajuus: r: 2-4 m.

Sijainti, z-pinta: 605- 588 ja –pohja: 588-574 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 1 ala- ja kerroksen 3 yläpuolella. Kerros 2 oli kerrostunut päin rakenteen R1 SE-sivua. Kerros korreloi koeoja 4 kerroksen 2 sekä todennäköisesti koekuoppa 6 kerrosten 4-5 sekä koekuoppa 5 kerroksen 2 kanssa.

Löydöt: KM 2003113:127-138, 246, 293-294: punasavikeramiikkaa, valkoista posliinia, valkolasitteista keltakaakelia, liitupiipun katkelmia, väritöntä, vihreää ja turkoosia tasolasia, vihreää pullolasia, väritöntä astialasia, rautanauvoja (osa resenttejä), rautalankaa (osa resenttejä), kuparinappi, eläintenluita.

Tulkinta: purku-/täyttökerros, joka liittyi alueella sijainneeseen ja 1950-luvulla purettuun Kymin kunnan lastenkotiin (36,5x10,5 m). Koeojan 3 kaivamisen yhteydessä mainittu rakennus nimettiin rakenteeksi R1.

Ajoitus: 1900-luvun jälkipuolisko.

Lisätiedot/muita huomioita: kerros sisälsi hyvin eri-ikäistä esineistöä, joista vanhimmat olivat peräisin viimeistään 1600-1700-luvulta ja nuorimmat 1900-luvulta (resenttejä). Kerrosten 2 ja 3 tiilikoko vastasi toisiaan ja on mahdollista että kerrokset liittyivät funktionaalisesti toisiinsa.

Kartat: n:o 12

Mv-valokuvat: 51240:45-49

Diat: 51241:73-77, 155, 51244:118-132, 145, 196

Näytteet: RF 8-10

Kivirakenne R1:

Kuvailu: perustus(?)rakenne, joka oli NW-SE-suuntainen, paljastettiin 240x170 cm kokoiselta alalta ja ainoastaan sen SE- ja NE-reunojen sijainti saatiin varmuudella selvitettyä kaivausten yhteydessä: muualla rakenne jatkui koeojan ulkopuolelle. Rakenne oli muurattu punagraniittisista, karkeasti lohkotuista kivistä, joista yhden pinnalla oli havaittavissa porausreikä (\varnothing 2,5 cm). Rakenteessa oli käytetty 50-70x15-40x10-20 cm:n kokoisia lohkokiviä, joiden väli oli täytetty pienemmällä luonnon ja lohkokivellä, joiden \varnothing oli 10-20 cm. Isoja rakennekiviä oli jäljellä kahdessa kerroksessa. Kivien välissä runsaana esiintyvä laasti oli valkoista ja kovaa kalkkilaastia, jossa sekoitteena oli käytetty hienoa hiekkaa ja pieniä kiviä (\varnothing 1-2 mm).

Rakenteen yhteydessä kerroksissa 1 ja 2 esiintyneet tiilet olivat kooltaan seuraavanlaisia: 5x10x (15), 4x9,5x(11,5) cm (keltainen tiili), 6,5x9,5x(11,5) cm (keltainen tiili, jonka pinnalla leima IFÖRBRC... ja tämän alla kirjan K), 6,5x13,0x26,0 cm (pinnalla laastia) sekä 6,5x11,0x16,5 cm (täysin deformatunut tiili). Sitä, olivatko tiilet peräisin kyseessä olevasta vai jostain muusta rakenteesta on kuitenkin mahdotonta ilman lisätutkimuksia sanoa.

Laajuus: r: 0-3 m.

Sijainti, z-pinta: 616-604 ja -pohja: n. 570 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: rakenne sijaitsi kerroksen 1 ala- ja kerroksen 3 yläpuolella, johon se oli perustettu. Kerros 2 oli kerrostunut päin rakenteen SE-sivustaa. Rakenne R1 korreloi koeoja 4:n ja koekuoppa 5:n rakenteen R1 kanssa (sama rakennus).

Löydöt: -

Tulkinta: uunin? perustus.

Ajoitus: 1810-1950-luku. Rakennus esiintyy Kyminlinnan linnoitussuunnitelmaan liittyvässä 1810-luvun kartta-aineistossa (esim. Fabritius 1903), mutta voi olla osin vanhempi ja peräisin jo Kymen kartanon ajalta.

Lisätiedot/muita: rakenteen laajuus suunnassa Lisätiedot/muita: rakenteen laajuus suunnassa NE selvitettiin r: 1-2 m koilliseenämästä koilliseen kaivetun 40x110 cm:n kokoisen laajennuksen avulla, joka kaivettiin ainoastaan ylimpien rakennekivien pintaan.

Kartat: n:o 12

Mv-valokuvat: 51240:45-47, 55-57, 69, 104-105

Diat: 51241:73-75, 82-83, 100, 104-105, 143-144, 146-149, 152-153, 176-177, 127-128

Näytteet: LN 1

Kerros 3:

Kuvailu: tummanharmaa ja tiivis hienon hiekan sekainen savimulta, jossa lahonnutta puunsilppua ja hiilenpaloja (\varnothing 0,5 - 2 cm). Kerros oli noen värjäämä ja siinä esiintyi tiilen paloja (\varnothing < 15 cm), tiilimurskaa ja -rouhetta sekä hieman pieniä kiviä (\varnothing < 2 cm). Rakenne R1:n edustalla, 80x50 cm kokoisella alueella kerros oli laastin ja hiekan sekaista. Kerroksesta löytyneet tiilet olivat seuraavan kokoisia: 4x9x10) cm (keltatiili), 7,5x(11,5)x(11) cm (reikätiili), 8-9x10x(13) cm (deformatunut tiili), 6,5x11x16,5 cm (deformatunut tiili). Kerroksen pohjalla sijaitsi < 1cm:n paksuinen hiilihorisontti korkeudella n. 570-580 cm.m.p.y.

Laajuus: r: 2-4 m.

Sijainti, z-pinta: 588-574 ja –pohja: 578-543 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 2 ala- ja kerroksen 4 yläpuolella. Rakenne R1:n perustus oli kaivettu kerrokseen 3.

Löydöt: KM 2003113: 139-143, 243, 247, 295-296: liitupiipun varsia, valkolasitteista keltakaakelia, vihreää tasolasia, vihreää ja ruskeaa pullolasia, rautanauvoja, eläinten luita.

Tulkinta: palomaa-/täyttökerros.

Ajoitus: 1700-luku (?). Kerros on pinnastaan sekoittunut päällä olevan kerroksen 2 kanssa, mistä johtuen kerros 3 sisältää eri-ikäisiä löytöjä (1700-1900-luku).

Lisätiedot/muita huomioita: löytäjä esiintyi ainoastaan kerroksen yläosassa.

Kartat: n:o 12

Mv-valokuvat: 51240:55-57

Diat: 51241:83-85, 90-92, 145, 150-151, 154-155, 51244:196

Näytteet: maanäyte: HN 1, MN 4, RF 11

Kerros 4:

Kuvailu: ruskeanharmaa, pakkautunut likainen savi, jossa multalaikkuja. Siellä täällä kerroksessa esiintyi myös puhtaan sinisaven ja rautaoksidin värjäämän saven keskittymiä ($\emptyset < 3$ cm), minkä lisäksi kerros sisälsi joitain tiilenmurenia ($\emptyset < 3$ cm) ja hiilenhippuja ($\emptyset < 0,5$ cm).

Laajuus: r: 2-4 m.

Sijainti, z-pinta 578-543: ja –pohja: 546-526 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 3 ja rakenne R1:n ala- ja kerroksen 5 yläpuolella.

Löydöt: ei löytöjä.

Tulkinta: täyttösavi.

Ajoitus: 1700-luku (?).

Kartat: n:o 12

Mv-valokuvat: 51240:67-70

Diat: 51241:97-100, 145, 150-151, 154-155

Näytteet: MN 5, RF 12

Kerros 5:

Kuvailu: ruskeanharmaa, irtonainen ja multalaikkuinen likainen savi. Kerroksen esiintyi runsaasti hiilenpaloja ($\emptyset < 1$ cm), jotka muodostivat laikukkaan mutta kattavan palohorisontin kerroksen pinnalla korkeudella n. 540 cm.m.p.y. Kerroksessa esiintyi myös joitain pyörityneitä tiilenpaloja ($\emptyset < 2$ cm) ja pieniä kiviä ($\emptyset < 0,5-1$ cm).

Laajuus: r: 2-4 m.

Sijainti, z-pinta: 546-526 ja –pohja: 535-518 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 4 ala- ja kerroksen 6 yläpuolella. Kerros korreloi stratigrafisesti koeoja 1 kerrosten 5 ja 12, koeoja 2 kerroksen 6, koeoja 3 kerroksen 5, koekuoppa 5 kerroksen 6, koekuoppa 6 kerroksen 6 sekä koekuoppa 7 kerroksen 3 kanssa.

Löydöt: 2003113:244, 248, 297-299: rautanaula, rautaesineen katkelma, palanutta luuta.

Tulkinta: kulttuurikerros, jonka pinnalla palohorisontti.

Ajoitus: 1600-1700-luku.

Kartat: n:o 12

Mv-valokuvat: 51240:72-73, 90

Diat: 51241:101-106, 145, 150-151, 154-155, 51244:196, 197

Näytteet: HN 2, MN 6

Kerros 6:

Kuvailu: siniharmaa ja tiivis rautaoksidin värjäämä savi.

Laajuus: r: 2-4 m.

Sijainti, z-pinta: 535-518 –pohja: 490-480 cm.m.p.y

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 5 ala- ja 7 yläpuolella.

Löydöt: ei löytöjä.

Tulkinta: luonnollinen kerros.

Ajoitus: luonnollinen kerros.

Lisätiedot/muita huomioita: kerrosta ei kaivettu esiin kokonaisuudessaan vaan sen koostumus ja sijaintikorkeus selvitettiin r: 2-3 m kaakkoissivustalle kaivetun koekuopan (30x30 cm) sekä r: 3-4 m etelänurkkaan kaivetun koekuopan (30x30 cm) avulla.

Kartat: n:o 12

Mv-valokuvat: 51240:90, 101-103

Diat: 51241:6-7, 141-142, 145, 150-151, 154-155, 51244:

Kerros 7:

Kuvailu: sitkeä ja kostea, puhdas siniharmaa savi.

Laajuus: r: 2-4 m.

Sijainti, z-pinta: 490 (r: 3-4 m) ja 480 (r: 2-3 m) cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsee kerroksen 7 alapuolella.

Löydöt: ei löytöjä.

Tulkinta: luonnollinen kerros.

Ajoitus: luonnollinen kerros.

Lisätiedot/muita huomioita: kerrosta ei kaivettu esiin kokonaisuudessaan vaan sen koostumus ja sijaintikorkeus selvitettiin r: 2-3 m kaakkoissivustalle kaivetun koekuopan (30x30 cm) sekä r: 3-4 m etelänurkkaan kaivetun koekuopan (30x30 cm) avulla.

Kartat: n:o 12

Mv-valokuvat: 51240:101-103

Diat: 51241:141-142

6.2.4. KOEOJA 4

Kerros 1:

Kuvailu: ruskea, hienon hiekan sekainen irtonainen multa, joka paikoin aavistuksen verran saven sekainen. Kerroksessa esiintyi lisäksi runsaasti pieniä tiilenpaloja, joista osa peräisin keltatiilistä ($\varnothing < 4\text{cm}$) sekä pieniä kiviä ($\varnothing < 1\text{-}3\text{ cm}$).

Laajuus: r: 1-3 m.

Sijainti, z-pinta: 621-595 ja –pohja: 607-589 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsee nurmikerroksen ala- ja kerroksen 2 yläpuolella. Kerros korreloi koeojan 3 kerroksen 1 kanssa ja sen alta alkoi paljastua rakenne **R1a:n** ylimmät säilyneet rakennekivet korkeudelta n. 605 cm.m.p.y. Kerros korreloi lisäksi koeoja 3:n sekä koekuoppien 5-7 kerroksen 1 kanssa.

Löydöt: KM: 2003113:144-148, 300-302: pääasiassa resenttejä löytöjä: valkolasitteista keltakaakelia, väritöntä tasolasia, ruskeaa pullolasia, vihreää astialasia, rautanauloja, rautaesineen katkelmia, kuonaa, muovin palasia.

Tulkinta: nurmikentän alla oleva täyttö-/tasoitekerros.

Ajoitus: 1900-luvun jälkipuolisko.

Kartat: n:ot 2, 13

Mv-valokuvat: 51240:10

Diat: 51241:120, 51244:198

Kerros 2:

Kuvailu: hienon hiekan sekainen tummanruskea ja irtonainen multa, jossa runsaasti kokonaisia tiiliä, tiilenkatkelmia ja pienempiä tiilenpaloja aina tiilenporoon asti. Kerroksessa esiintyi lisäksi runsaasti laastinpaloja ($\varnothing < 5\text{ cm}$) sekä punagraniittisia suorakaiteen muotoon lohkottuja kiviä, joiden koko vaihteli välillä 30x30x2-70x50x35 cm sekä näiden lisäksi raudoitettua betonia vielä 1 m:n syvyydessä. Tiilien ja kivien pinnalla oli jäljellä laastia.

Kerroksen tiilet olivat seuraavan kokoisia: 6x11,5x23, 6x12x(17), 6,5x12,5,x(13), 6,5x13,5x(10), 7x13x26,5, 7,5x(10)x29, 7,5x13,5x(15) sekä 3,5x7,5x17,5 (keltatiili), 3,5x8x17,5 (keltatiili), 4x9x21(keltatiili) sekä 4x10x22 (keltatiili).

Laajuus: r: 0-3 m.

Sijainti, z-pinta: 607-589 ja –pohja: 541-497 cm.m.p.y. (kerrosta ei kellarin **R1** seinien sortumavaaran vuoksi saatu kaivettua pohjaan).

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 1 alapuolella sekä rakenteiden **R1a** ja **R1** päällä ja sisässä. Kerros korreloi todennäköisesti koeoja 3 kerroksen 2, koekuoppa kerroksen 2 ja koekuoppa 6 kerrosten 4-5 kanssa.

Löydöt: KM 2001113:149-161, 249, 303-306: 20 penniä vuodelta 1973, punasavikeramiikkaa, valkoista fajanssia, värillistä posliinia, valkolasitteista puna- ja keltakaakelia, liitupiipun varsi, turkoosia tasolasia, vihreää ja turkoosia pullolasia, resentejä rautanauloja, resentiä rautaa, eläinten luita, Armiro- savukeaskin kääripaperi.

Tulkinta: rakenteen R1 purkukerros, jota käytetty kellarin täyttömaana.

Ajoitus: 1900-luvun jälkipuolisko.

Lisätiedot/muita huomioita: täyttömaan löydöt olivat hyvin eri-ikäisiä: pääasiassa resentejä, mutta joukossa oli myös selvästi vanhempaa esineistöä (1700-1900-luku). Löydöt sijaitsivat pääasiassa kerroksen yläosassa 0-50 cm:n syvyydessä.

Kartat: n:o 13

Mv-valokuvat: 51240:93-94, 97, 106-107, 111-116

Diat: 51241:125, 129, 156-157; 51244:199-201

Kivirakenne R1a:

Kuvailu: NE-SW-suuntainen, lohkotusta punagraniitista kalkkilaastilla muurattu seinän perustus, josta oli säilynyt 1-2 kivikertaa. Perustukseen käytetty kivi oli pääasiallisesti 20-40x15-20x15 cm:n kokoista suorakaiteen muotoon lohkottua kiveä, jonka välissä perustuksessa esiintyi myös pienempää ($\varnothing < 15$ cm) lohkokiveä. Rakenteen leveys oli ollut ≥ 25 cm ja se oli muurattu suoraan alla olevan rakenteen **R1:n** päälle. Rakenne jatkui molemmista päistään kaivausalueen ulkopuolelle.

Laajuus: pituus: 1,5 m, leveys 25 cm ja korkeus: 15-20 cm.

Sijainti, z-pinta: n. 605 ja –pohja: n. 590 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: rakenne sijaitsi kerroksen 1 ala- ja rakenteen R1 yläpuolella.

Löydöt: -

Tulkinta: seinän perustus.

Ajoitus: 1810-1950-luku. Rakennus esiintyy Kymminlinnan linnoitusuunnitelmaan liittyvässä 1810-luvun kartta-aineistossa (esim. Fabritius 1903), mutta voi olla osin vanhempi ja peräisin jo Kymen kartanon ajalta.

Lisätiedot/muita: seinä oli perustettu suoraan rakenteen **R1:n** SE-muurin päälle.

Kartat: n:o 13

Mv-valokuvat: 51240:112-113, 130

Diat: 51241:126, 179, 162-163

Kivi- ja tiilirakenne R1:

Kuvailu: punagraniitista rakennettu kellari, jonka holvi oli muurattu kivistä ja tiilestä. Kellarin SE-seinä saatiin kaivettua esiin n. 70 cm syvyydelle; sen sijaan muita kellarin seiiniä ei sortumavaaran vuoksi ollut mahdollista paljastaa kaivausten yhteydessä.

Kellarin SE-seinästä oli näkyvissä ainoastaan seinän ylin kivikerta, sillä sen alaosa oli kattavan kalkkilaastikerroksen peitossa. Seinän yläosa oli muurattu 30-50 cm:n pituisista ja n. 20 cm:n korkuisista lohkokivistä, joiden päälle rakenne **R1a** oli suoraan muurattu. Kellarin seinän paksuutta ei tutkimusten yhteydessä ollut mahdollista varmuudella selvittää, mutta se oli ollut vähintään 35 cm paksuinen.

Kellarin holvi oli pahoin rikkoutunut, mutta sen alaosan jäännökset holvin reunoineen saatiin kuitenkin osittain paikallistettua purku- ja täyttömassojen alta. Niistä tehtyjen havaintojen ja mittausten perusteella kellari oli ollut pitkä ja kapea tynnyriholvattu tila, jonka holvi oli ollut muurattu suorakaiteen muotoon lohkotusta punagraniitista sekä punatiilestä. Kellarin holvissa käytetty punagraniitti oli kooltaan 15x25-30x30-40 cm ja tiili 7,5x14,5x29 cm (mitattu seinästä). Muurauksessa käytetty laasti oli keltavalkoista pehmyttä ja karkeaa kalkkilaastia, jossa sekoitteena oli käytetty hiekkaa ja pieniä kiviä ($\varnothing < 1$ mm).

Kellarin täytemaasta (kerros 2) löytyi runsaasti erikokoisia puna- ja keltatiiliä, jotka mitä todennäköisemmin ovat ainakin osaksi peräisin kellarin holvin yläosista. Kerroksesta löytyi seuraavan kokoisia irtotiiliä: 6x11,5x23, 6x12x(17), 6,5x12,5x(13), 6,5x13,5x(10), 7x13x26,5, 7,5x(10)x29, 7,5x13,5x(15) sekä 3,5x7,5x17,5 (keltatiili), 3,5x8x17,5 (keltatiili), 4x9x21(keltatiili) sekä 4x10x22 (keltatiili).

Laajuus: leveys 1,5 m ja pituus > 3,2 m (kellaritilan NW-pääty sijaitsi kaivausalueen ulkopuolella).

Sijainti, z-pinta: n. 590 (SE-seinän yläpinta) ja -pohja: n. 500 cm.m.p.y (korkeus, jolle täyttömaa poistettiin). Holvin reuna sijaitti kellarin NE-seinustalla korkeudella 560 ja sen SW-seinustalla korkeudella 555 cm.m.p.y. Kellaritilan lattiapintaa ei saatu kaivettua esiin sortumavaaran vuoksi.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: rakenne oli täytetty kerroksella 2 ja rakenne **R1a** oli rakennettu suoraan sen päälle. Rakenne on osa samaa rakennusta kuin koeojan 3 ja koekuopan 5 rakenne R1.

Löydöt: -

Tulkinta: kellaritila.

Ajoitus: 1810-1950-luku. Rakennus esiintyy Kymminlinnan linnoitus suunnitelmaan liittyvässä 1810-luvun kartta-aineistossa (esim. Fabritius 1903), mutta voi olla osin vanhempi ja peräisin jo Kymen kartanon ajalta

Kartat: n:o 13

Mv-valokuvat: 51240:111-116, 129-130

Diat: 51241:161-166, 177-181

Näytteet: LN 6

6.2.5. KOEKUOPPA 1:

Kerros 1:

Kuvailu: hiekkainen ja irtonainen ruskea multa, jonka pinnalla kariketta.

Laajuus: koko ruutu.

Sijainti, z-pinta:156-150 ja –pohja: 133-129 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsee turve- ja karikkekerroksen ala- ja kerroksen 2 yläpuolella. Kerros korreloi koekuoppa 2:n kerroksen 1 kanssa.

Löydöt: KM 2003113:162: punasavikeramiikan palanen, rautanaula.

Tulkinta: luonnollinen kerros, vesijättömaa.

Ajoitus: luonnollinen kerros.

Lisätiedot/muita huomioita: koekuoppa 1 kaivettiin kiinni kivirakenne R1:n itäreunaan, jota päin kerros oli kerrostunut.

Kartat: n:o 2, 14

Kerros 2:

Kuvailu: tiivis, sinertävän ruskea värjäytynyt savi.

Laajuus: koko ruutu.

Sijainti, z-pinta: 133-129 ja –pohja: n. 110 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsee kerroksen 1 ala- ja kerroksen 3 yläpuolella. Kerros korreloi koekuoppa 2:n kerroksen 2 kanssa.

Löydöt: 2003113:307: rautanaulojen ja rautaesineen katkelmia.

Tulkinta: rakenne **R1**:n rakentamiseen ja käyttöön liittyvä kerros.

Ajoitus: 1700-luvun loppu. Rakenne R1, johon kerros 2 liittyy esiintyy Kyminlinnan linnoitukseen liittyvässä kartta-aineistossa jo vuodesta 1792 lähtien (esim. Svorov, Steinhell, Kyminlinna 1792, Kyhika-kokoelma).

Lisätiedot/muita huomioita: kerros oli kerrostunut kivirakennetta R1 päin.

Kartat: n:o 14

Diat: 51244:202-203

Kivirakenne R1:

Kuvailu: noin N-S-suuntainen, lohkotusta rapakivigraniitista rakennettu, tasaleveä, kylmämuurattu kivirakennelma. Rakenne muodostui 1-3 kerrokseen asetetuista isoista, n. 80x60x40 cm:n kokoisista lohkokivistä, joiden väli oli täytetty pienemmällä, Ø 20-40 cm:n kokoisella kivellä. Isot reunakivet oli aseteltu niin, että niiden tasaiseksi työstetty sivu oli rakenteessa ulospäin. Yhden kiven pinnalla oli havaittavissa porausjälki, jonka Ø oli 2,5 cm. Kahdessa kohti perustusta oli runsaan kahden metrin levyinen kivetön aukko.

Nykyisellään kivirakenne sijaitsee vesijättömaalla, mutta käyttöaikanaan se on työntynyt pitkälle Kymijokeen. Perustuksen maan puoleisessa päässä kivikertoja oli havaittavissa kolmessa päällekkäisessä kerroksessa; sen sijaan sen keskiosassa ja Kymijoen puoleisessa päässä ei kiviä ollut kuin yhdessä kerroksessa. Alueella alaa vallanneesta runsaasta aluskasvillisuudesta ja puustosta huolimatta kivirakenne oli säilynyt yllättävän hyvässä kunnossa: ainoastaan sen maan puoleisen puoleen isot reunuskivet olivat liikkuneet hieman alkuperäiseltä paikaltaan.

Laajuus koekuopan kohdalla: leveys 2 m ja korkeus 0,4 m. Kokonaispituus runsaat 40 m.

Sijainti, z-pinta ja -pohja koekuopan E-seinämässä: 170-130 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kivirakenne R1 sijaitsi kerroksen 3 päällä ja kerrokset 1 ja 2 olivat kerrostuneet sen länsireunaa päin.

Löydöt: ei löytäjä.

Tulkinta: kivinen perustus, jonka funktio on epäselvä. Kyminlinnan linnoituksen ajalta olevissa piirustuksissa (esim. Svorov, Steinhell, Kyminlinna 1792, Kyhika-kokoelma) esiintyy kivirakennetta vastaavalla paikalla iso ikkunallinen rakennus, ja on todennäköistä, että rakenne R1 on funktioltaan mainittuun rakennukseen liittyvä.

Ajoitus: 1700-luvun loppu.

Lisätiedot/muita: rakennetta ei kaivausten yhteydessä kaivettu esiin kuin ainoastaan koekuoppien 1 ja 2 väliseltä alueelta vajaan neljän metrin pituudelta.

Kartat: n:o 14

Mv-valokuvat: 51240:117-126

Diat: 51241:167-175

Kerros 3:

Kuvailu: harmaan kellertävä, tiivis ja savinen hiesu, jonka pinnalla Ø 10-40 cm:n kokoisia kiviä.

Laajuus: koko ruutu.

Sijainti, z-pinta: 110 cm.m.p.y., kerros jatkui koostumukseltaan samanlaisena ainakin 20 cm alaspäin, joka todettiin ruudun koillisnurkkaan tehdyssä 20x20 cm:n kokoisessa koekuopassa.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 2 alapuolella.

Löydöt: ei löytäjä.

Tulkinta: luonnollinen kerros, johon kivirakenne R1 oli perustettu.

Ajoitus: luonnollinen kerros.

Lisätiedot/muita huomioita: kerros korreloi koekuopan 2 kerroksen 3 kanssa.

Kartat: n:o 14

6.2.6. KOEKUOPPA 2:

Kerros 1:

Kuvailu: hiekkainen ja irtonainen ruskea multa, jonka pinnalla kariketta.

Laajuus: koko ruutu.

Sijainti, z-pinta:161-154 ja –pohja: 138-134 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi turve- ja karikkekerroksen ala- ja kerroksen 2 yläpuolella. Kerros korreloi koekuoppa 1:n kerroksen 1 kanssa.

Löydöt: ei löytöjä.

Tulkinta: luonnollinen kerros, vesijättömaa.

Ajoitus: luonnollinen kerros.

Lisätiedot/muita huomioita: koekuoppa 2 kaivettiin kiinni kivirakenne R1:n länsireunaan, jota päin kerros oli kerrostunut.

Kartat: no:t 2, 14

Kerros 2:

Kuvailu: tiivis, sinertävän ruskea värjäytynyt savi.

Laajuus: koko ruutu.

Sijainti, z-pinta: 138-134 ja –pohja: 115-110 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 1 ala- ja kerroksen 3 yläpuolella. Kerros korreloi koekuoppa 1:n kerroksen 2 kanssa.

Löydöt: 2003113:308: rautaesineen katkelma.

Tulkinta: rakenne **R1**:n rakentamiseen ja käyttöön liittyvä kerros.

Ajoitus: 1700-luvun loppu. Rakenne R1, johon kerros 2 liittyy esiintyy Kyminlinnan linnoitukseen liittyvässä kartta-aineistossa jo vuodesta 1792 lähtien (esim. Svorov, Steinhell, Kyminlinna 1792, Kyhika-kokoelma).

Lisätiedot/muita huomioita: kerros oli kerrostunut kivirakennetta R1 päin.

Kartat: n:o 14

Kerros 3:

Kuvailu: harmaan kellertävä, tiivis ja savinen hiesu, jonka pinnalla \varnothing 10-30cm:n kokoisia kiviä.

Laajuus: koko ruutu.

Sijainti, z-pinta: 115-110 cm.m.p.y., kerros jatkui koostumukseltaan samanlaisena ainakin 20 cm alaspäin, joka todettiin ruudun koillisnurkkaan tehdyssä 20x20 cm:n kokoisessa koekuopassa.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 2 alapuolella.

Löydöt: ei löytöjä.

Tulkinta: luonnollinen kerros, johon kivirakenne R1 oli perustettu.

Ajoitus: luonnollinen kerros.

Lisätiedot/muita huomioita: kerros korreloi koekuoppa 1:n kerroksen 3 kanssa.

Kartat: n:o 14

Kivirakenne R1:

Kuvailu: sama rakenne, joka koekuopassa 1 kaivettiin rakenne R1:nä. Katso sanallinen kuvaus koekuopan 1 yhteydessä.

Laajuus koekuopan kohdalla: leveys 2 m ja korkeus 40 cm. Kokonaispituus n. 40 m.

Sijainti, z-pinta ja –pohja koekuopan W-seinämässä: 170-130 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kivirakenne R1 sijaitsi kerroksen 3 päällä ja kerrokset 1 ja 2 olivat kerrostuneet sen itäreunaa päin.

Löydöt: ei löytäjä.

Tulkinta: kivinen perustus, jonka funktio on epäselvä. Kymminlinnan linnoituksen ajalta olevissa piirustuksissa (esim. Svorov, Steinhell, Kymminlinna 1792, Kyhika-kokoelma) esiintyy kivirakennetta vastaavalla paikalla iso ikkunallinen rakennus, ja on todennäköistä, että rakenne R1 on funktioltaan mainittuun rakennukseen liittyvä.

Ajoitus: 1700-luvun loppu.

Lisätiedot/muita huomioita: rakennetta ei kaivausten yhteydessä kaivettu esiin kuin ainoastaan koekuoppien 1 ja 2 väliseltä alueelta vajaan neljän metrin pituudelta.

Kartat: n:o 14

Mv-valokuvat: 51240:117-126

Diat: 51241:167-175

6.2.7. KOEKUOPPA 3

Kerros 1:

Kuvailu: harmaa ja irtonainen, hienon hiekan sekainen savinen multa. Kerroksessa esiintyi hieman pieniä kalkkilaastinpaloja ($\emptyset < 1$ cm), tiilenmurenia ($\emptyset < 3$ cm) sekä muutama hiilenpalanen ($\emptyset < 0,5$ cm).

Laajuus: koko ruutu.

Sijainti, z-pinta: 533-527 ja –pohja: 526-518 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi turvekerroksen ala- ja kerroksen 2 yläpuolella. Korreloi koekuoppa 4:n kerroksen 1 kanssa.

Löydöt: KM 2003113:163: lasiastian palanen (väritöntä lasia) sekä naulan katkelma.

Tulkinta: pelto-/niittymulta.

Ajoitus: 1900-luku. Alue on vielä vuoden 1948 Kotkan kaupungin kantakartalla merkitty peltoalueeksi.

Kartat: n:o 2, 15
Mv-valokuvat: 51240:39
Diat: 51241:59, 63-66

Kerros 2:

Kuvailu: erittäin kova ja pakkautunut harmaa hiekkainen savi. Kerroksessa esiintyi hieman pieniä kalkkilaastinpaloja ($\emptyset < 0,5$ cm), tiilenmurenia ($\emptyset < 0,5$ cm) sekä muutama hiilenhippu.

Laajuus: koko ruutu.

Sijainti, z-pinta: 526-518 ja –pohja: 517-513 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 1 ala- ja kerroksen 3 yläpuolella. Korreloi koekuoppa 4:n kerroksen 2 kanssa.

Löydöt: KM 2003113:164-166: värittömän ja vihreän lasiastian paloja sekä turkoosia tasolasia.

Tulkinta: pelto-/niittysavikerros.

Ajoitus: avoin. Löytöjen vähyydestä ja alueen käyttöhistoriasta johtuen kerrosta on mahdotonta ajoittaa.

Kartat: n:o 15
Mv-valokuvat: 51240:41
Diat: 51241:61, 63-66, 71

Kerros 3:

Kuvailu: siniharmaa, ruostetäpläinen ja kova savi.

Laajuus: koko ruutu.
Sijainti, z-pinta: 517-513 ja –pohja: 479 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 2 ala- ja kerroksen 4 yläpuolella.

Löydöt: ei löytöjä.

Tulkinta: luonnollinen kerros.

Ajoitus: luonnollinen kerros.

Lisätiedot/muita huomioita: kerroksen pohjaa ei kaivettu kokonaisuudessaan esille, vaan sen sijaintikorkeus selvitettiin ruudun NW-sivustalle kaivetun 20x40 cm kokoisen koekuopan avulla.

Kartat: n:o 15
Mv-valokuvat: 51240:43, 52
Diat: 51241:63-66, 80

Kerros 4:

Kuvailu: tiivis ja kostea, puhdas siniharmaa savi.

Laajuus: koko ruutu.

Sijainti, z-pinta: 479 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 3 alapuolella.

Löydöt: ei löytöjä.

Tulkinta: luonnollinen kerros.

Ajoitus: luonnollinen kerros.

Lisätiedot/muita huomioita: kerrosta ei kaivettu esille kokonaisuudessaan, vaan sen koostumus ja sijaintikorkeus selvitettiin ruudun NW-sivustalle kaivetun 20x40 cm kokoisen koekuopan avulla.

Kartat: n:o 15
Mv-valokuvat: 51240:43, 52
Diat: 51241:63-66, 80

6.2.8. KOEKUOPPA 4:

Kerros 1:

Kuvailu: harmaa ja irtonainen, hienon hiekan sekainen savinen multa. Kerroksessa esiintyi hieman pieniä kalkkilaastinpaloja ($\emptyset < 1$ cm), tiilenmurenia ($\emptyset 2-3$ cm) sekä muutama hiilenpalanen ($\emptyset < 0,5$ cm).

Laajuus: koko ruutu.

Sijainti, z-pinta: 452-442 ja –pohja: 442-435 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi turvekerroksen ala- ja kerroksen 2 yläpuolella. Korreloi koekuoppa 3:n kerroksen 1 kanssa.

Löydöt: ei löytöjä.

Tulkinta: pelto-/niittymultakerros. Alue on vielä vuoden 1948 Kotkan kaupungin kantakartalla merkitty peltoalueeksi.

Ajoitus: 1900-luku.

Kartat: n:ot 2, 16
Mv-valokuvat: 51240:40
Diat: 51241:60, 67-70

Kerros 2:

Kuvailu: erittäin kova ja pakkautunut harmaa hiekkainen savi. Kerroksessa esiintyi hieman pieniä kalkkilaastin paloja ($\varnothing < 1$ cm), tiilenmurenia ($\varnothing < 0,5$ cm) sekä muutama pieni nokitäplä ($\varnothing < 0,5$ cm).

Laajuus: koko ruutu.

Sijainti, z-pinta: 442-435 ja –pohja: 440-431 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 1 ala- ja kerroksen 3 yläpuolella. Korreloi koekuoppa 3:n kerroksen 2 kanssa.

Löydöt: KM 2003113:167-168: punasaviastian ja vihreän astialasin palanen.

Tulkinta: pelto-/niittysavikerros.

Ajoitus: avoin. Löytöjen vähyydestä ja alueen käyttöhistoriasta johtuen kerrosta on mahdotonta ajoittaa.

Kartat: n:o 16
Mv-valokuvat: 51240:42
Diat: 51241:62, 67-70

Kerros 3:

Kuvailu: siniharmaa, ruostetäpläinen ja kova savi.

Laajuus: koko ruutu.

Sijainti, z-pinta: 440-431 ja –pohja: 395 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 2 ala- ja kerroksen 4 yläpuolella.

Löydöt: ei löytöjä.

Tulkinta: luonnollinen kerros.

Ajoitus: luonnollinen kerros.

Lisätiedot/muita huomioita: kerroksen pohjaa ei kaivettu esille kokonaisuudessaan, vaan sen sijaintikorkeus selvitettiin ruudun NW-sivustalle kaivetun 20x40 cm kokoisen koekuopan avulla.

Kartat: n:o 16

Mv-valokuvat: 51240:44, 53

Diat: 51241:67-70, 72, 81

Kerros 4:

Kuvailu: tiivis ja kostea, puhdas siniharmaa savi.

Laajuus: koko ruutu.

Sijainti, z-pinta: 395 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsee kerroksen 3 alapuolella.

Löydöt: ei löytöjä.

Tulkinta: luonnollinen kerros.

Ajoitus: luonnollinen kerros.

Lisätiedot/muita huomioita: kerrosta ei kaivettu esille kokonaisuudessaan, vaan sen koostumus ja sijaintikorkeus selvitettiin ruudun NW-sivustalle kaivetun 20x40 cm kokoisen koekuopan avulla.

Kartat: n:o 16

Mv-valokuvat: 51240:44, 53

Diat: 51241:67-70, 72, 81

6.2.9. KOEKUOPPA 5:

Kerros 1:

Kuvailu: ruskeanharmaa, pakkautunut, keskikarkean hiekan sekainen multa, jossa tiilenpaloja (2-5 cm). Ruudun 1-2m SW-seinustalla korkeudella 558-559 cm.m.p.y. sijainnut ruskean hiekan lämpäre poistettiin kerroksen 1 yhteydessä saman kerrosnumeron alla.

Laajuus: r: 0-2 m.

Sijainti, z-pinta: 563-558 ja –pohja: 562-546 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsee nurmikerroksen ala- ja kerroksen 2 yläpuolella. Kerros korreloi koeojien 3-4 ja koekuoppien 6-7 kerroksen 1 kanssa.

Löydöt: KM 2003113:169-170: liitupiipun varren katkelma, vihreää pullolasia.

Tulkinta: nurmikon alla oleva tasoite- ja täyttökerros.

Ajoitus:1900-luvun jälkipuolisko.

Lisätiedot/muita huomioita: kerroksen löytömateriaalia oli kerroksen stratigrafiseen sijaintiin verrattuna vanhaa ja seurausta alueella suoritetuista myöhemmistä maansiirtotöistä.

Kartat: n:ot 2, 17

Mv-valokuvat: 51240:51

Diat: 51241:78-79, 88, 133-135, 137-140, 51244:133-140, 204-206

Kerros 2:

Kuvailu: harmaa, tiivis, savinen hiekkamulta, jossa tiilenpaloja ($\emptyset < 5-10$ cm), irtokiviä ($\emptyset < 5$ cm), joitain laastin- ja hiilenpaloja ($\emptyset < 1-2$ cm). Kerroksesta löytyi lisäksi 5,5 cm kokoinen tiili, josta ei paksuuden lisäksi saatu mitattua muita mittoja.

Laajuus: r: 0-2 m.

Sijainti, z-pinta 562-546 ja –pohja: 550-517 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 1 ala- ja kerrosten 3 ja 4 sekä rakenne R1:n yläpuolella. Kerros korreloi koeojien 3 ja 4 kerroksen 2, koekuoppa 5 kerroksen 2 sekä koekuoppa 6 kerrosten 4 ja 5 kanssa.

Löydöt: KM 2003113:171-177, 251, 310-312: kivisavi- ja punasavikeramiikkaa, posliinia, turkoosia ja vihreää tasolasia, vihreää pullolasia, rautanauvoja, hevosenkenkä, eläinten luita.

Tulkinta: purku- ja täyttökerros, joka liittyi alueella sijainneeseen ja 1950-luvulla purettuun Kymin kunnan lastenkotiin. Koekuoppa 5:n kaivamisen yhteydessä mainittu rakennus nimettiin rakenteeksi R1.

Ajoitus: 1900-luvun jälkipuolisko.

Lisätiedot/muita huomioita: Kerroksen löytömateriaali oli kerroksen stratigrafiseen sijaintiin verrattuna vanhaa ja seurausta alueella suoritetuista myöhemmistä maansiirtotöistä.

Kartat: n:o 17

Mv-valokuvat: 51240:54,62

Diat: 51241:82, 88, 133-135, 137-140, 51244:141-151

Kerros 3:

Kuvailu: keltainen ja irtonainen lähes puhdas hieno hiekka, jossa hieman multaläikkiä. Kerroksessa esiintyi muutama pieni kivi ($\emptyset < 1$ cm).

Laajuus: pääasiassa r: 1-2 m, ruudun NE-puolisko. Rakenne R1:n edusta.

Sijainti, z-pinta: 538-528 ja –pohja: 537-528 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 2 ala ja kerroksen 4 yläpuolella.

Löydöt: KM 2003113:178-180, 252, 313: vihreää tasolasia, vihreää astialasia, rautanauvoja ja eläinten luita.

Tulkinta: Kymin kunnan lastenkodin käytön aikainen maan pinta?

Ajoitus: 1900-luku.

Lisätiedot/muita huomioita: kerros ei ollut kattava, vaan esiintyi pääasiassa ruudun 1-2 m NE-puoliskossa, minkä lisäksi kerros oli havaittavissa saman ruudun SW-seinämässä ohuena linssinä kerrosten 2 ja 4 välissä.

Kartat: n:o 17

Mv-valokuvat: 51240:58-59, 63-64

Diat: 51241:86-87, 93-94, 140

Kerros 4:

Kuvailu: keskiruskea, tiivis hiekan sekainen multa, jossa paikoin hieman savea. Kerroksessa esiintyi erityyppisen maan pieniä linssejä: r:1-2 m:n SW-sivustalla ja rakenne R1:n edustalla oli kerroksen pohjalla havaittavissa oranssinruskeaa hiekkaa ja saman ruudun NE-sivustalla, kerroksen yläosassa esiintyi harmaan hiesun linssi. Muutoin kerroksessa esiintyi pieniä tiilen- ($\emptyset < 4\text{cm}$) ja kellertävän kalkkilaastin paloja ($\emptyset < 2\text{cm}$), puulastua, hiiltä sekä pieniä kiviä ($\emptyset < 1-10\text{ cm}$). Mitattavia, väriltään keltaisia tiiliä kerroksesta löytyi kaksi kappaletta ja niiden koko oli $3,5 \times 10 \times (10)\text{ cm}$ ja $3 \times 8 \times (8)\text{ cm}$.

Laajuus: r: 0-2 m, R1:n NW-edusta. Kerros oli kerrostunut päin rakennetta **R1**.

Sijainti, z-pinta: 537-517 ja -pohja: 527-502 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerrosten 2 ja 3 ala- ja kerroksen 5 yläpuolella.

Löydöt: KM 2003113:181-191, 250, 253, 314-315: fajanssia, posliinia, liitupiipun katkelmia, vihreälasitteista kaakelia, vihreää tasolasia, vihreää ja turkoosia pullolasia, rautanauloja, eläinten luita.

Tulkinta: täyttömaakerros.

Ajoitus: 1800-luku? Löytöjen sekoittuneisuudesta (1600-1800-luku) ja vähyydestä johtuen kerrosta on vaikea ajoittaa.

Kartat: n:o 17

Mv-valokuvat: 51240:58-59, 63-66

Diat: 51241:86-87, 93-96, 133, 137, 140, 51244:152-160, 207

Näytteet: MN 7, RF 13

Kivirakenne R1:

Kuvailu: NE-SW-suuntainen, punagraniitista tehty rakennuksen perustus. Perustuksesta oli jäljellä yksi muurattu kivikerta, jonka alla tukena oli pienempää lohkokiveä. Perustukseen käytetyt rakennekivet oli karkeasti suorakaiteen muotoon lohkottuja ja kooltaan (mitattavilta osin) n. $40-50 \times 50-60\text{ cm}$ ja niiden korkeus oli 40 cm . Muuraukseen käytetty laasti oli kovaa valkokeltaista kalkkilaastia, jossa sekoitteena oli käytetty hienoa hiekkaa.

Muuratun kivikerran alla oli tukena pienempiä, karkeasti lohkottuja punagraniittikiviä, joiden \emptyset oli $15-40\text{ cm}$ ja joita esiintyi isojen lohkokivien alla (havaittavilta osin) 1-3 "kerroksessa". Myös välittömästi perustuksen SW-edustalta paljastui "irtonaisia" kiviä, jotka todennäköisesti olivat laitettu paikalle rakenne R1:n tukemiseksi, vaikka ne eivät sijainneet suoraan itse mainitun rakenteen R1 alla. Näiden kivien koko vaihteli 15×15 :stä 20×40 :een cm:iin eikä niiden pinnalla tai

väleissä esiintynyt sideainetta. Perustusta saatiin esiin koekuopan SE-päässä n. metrin pituudelta ja leveydeltä ja se jatkui kaivausalueen koillis- ja lounaisseinämien sisään.

Laajuus: pituus 100 cm, leveys 100 cm, korkeus 40-60cm.

Sijainti, z-pinta:564-543 ja –pohja: n. 490 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: rakenne R1 sijaitsi kerroksen 2 ala- ja kerrosten 5-7 yläpuolella. Kerros 4 oli kerrostunut päin rakennetta R1, jota kerrokseen 7 perustettaessa olivat sitä vanhemmat kerrokset 5 ja 6 osittain tuhoutuneet. Rakenne korreloi koeojien 3-4 rakenteen R1 kanssa (sama rakennus).

Löydöt: -

Tulkinta: osa rakennuksen perustusta (1950-luvulla purettu Kymin kunnan lastenkoti).

Ajoitus: 1810-1950-luku. Rakennus esiintyy Kyminlinnan linnoitussuunnitelmaan liittyvässä 1810-luvun kartta-aineistossa (esim. Fabritius 1903), mutta voi olla osin vanhempi ja peräisin jo Kymen kartanon ajalta.

Kartat: n:o 17

Mv-valokuvat: 51240:58-59, 63-66, 71, 74-75, 89, 99-100

Diat: 51241:86-87, 93-96, 104, 107-108, 121, 131-132, 134-136, 138-140

Näytteet: LN 7

Kerros 5:

Kuvailu: tummanharmaa, savinen ja irtonainen hieno hiekka. Kerroksessa esiintyi joitain pieniä tiilenpaloja ($\emptyset < 3$ cm, joista osa väriltään keltaisia), pieniä kiviä ($\emptyset < 2$ cm) ja hiilenpaloja ($\emptyset < 0,5$ cm). Kerroksen pohjalla, aivan rakenne R1:n edustalla, oli havaittavissa keltavalkoisen hiesun linssi ja kerros oli muutoinkin rakenteen edustalla harmaan hiesun sekaista. Ruudun 1-2 m W-nurkasta löytyi kerroksen pohjasta kaksi keltaista tiiltä, joiden koko oli 4x9x20 cm ja 3,5x8x(11) cm

Laajuus: r: 0-2 m, R1:n NW-edusta.

Sijainti, z-pinta: 527-502 ja –pohja: 510-495 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 4 ala- ja kerroksen 6 yläpuolella.

Löydöt: KM 2003113:192-193, 254, 316: liitupiipun varren katkelma, vihreää tasolasia, värittömän lasiastian sirpale, rautanaula, eläinten luita.

Tulkinta: kulttuurikerros.

Ajoitus: 1700-luku (?).

Lisätiedot/muita huomioita: Rakennetta R1 perustettaessa kerros 5 oli osittain sekoittunut. Rakenteen edustalla esiintyvä hiesu on todennäköisesti seurausta mainitun rakenteen perustamisesta ja kaivamisesta maahan.

Kartat: n:o 17

Mv-valokuvat: 51240:71

Diat: 51241:104-105, 137, 140, 51244:161-164, 208

Näytteet: RF 14

Kerros 6:

Kuvailu: ruskeanharmaa ja irtonainen savinen hiekkamulta. Kerroksessa esiintyi hieman tiilenpaloja (\varnothing 2 cm) sekä hiiltä (\varnothing < 0,5 cm). Rakenne R1:n edustalla kerros oli rakenteeseen kuuluvien kivien välissä hiesun, ja r: 1-2 m SW-sivustalla paljastuneiden kivien vieressä sinisaven sekainen.

Sijainti, z-pinta: 527-502 ja –pohja: 510-495 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 5 ala- ja kerroksen 7 yläpuolella. Kerros korreloi stratigrafisesti koeojan 1 kerrosten 5 ja 12, koeojan 2 kerroksen 6, koeoja 3 kerroksen 5, koekuoppa 6 kerroksen 6 sekä koekuoppa 7 kerroksen 3 kanssa.

Löydöt: 2003113:255: eläimen luu.

Tulkinta: kulttuurikerros.

Ajoitus: 1600-1700-luku.

Lisätiedot/muita huomioita: Rakennetta R1 perustettaessa kerros 6 oli osittain sekoittunut.

Kartat: n:o 17

Mv-valokuvat: 51240:74-75

Diat: 51241:107-108, 137, 140

Näytteet: MN 8

Kerros 7:

Kuvailu: kellertävänharmaa ja liuskeinen, rautaoksidipilkkuinen savi.

Laajuus: koko ruutu.

Sijainti, z-pinta: 510-495 ja –pohja: 450 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 6 ala- ja kerroksen 8 yläpuolella.

Löydöt: ei löytöjä.

Tulkinta: luonnollinen kerros.

Ajoitus: luonnollinen kerros.

Lisätiedot/muita huomioita: Rakenne R1 oli perustettu kerrokseen 7, niin että stratigrafisesti ylemmät kerrokset 5 ja 6 olivat osittain rikkoutuneet.

Kartat: n:o 17

Mv-valokuvat: 51240:89

Diat: 51241:121, 130

Kerros 8:

Kuvailu: tiivis ja kostea, puhdas siniharmaa savi.
Laajuus: koko ruutu.

Sijainti, z-pinta: 450 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsee kerroksen 7 alapuolella.

Löydöt: ei löytöjä.

Tulkinta: luonnollinen kerros.

Ajoitus: luonnollinen kerros.

Lisätiedot/muita huomioita: kerrosta ei poistettu kokonaisuudessaan vaan sen koostumus ja sijaintikorkeus selvitettiin ruudun 1-2 m N-nurkkaan kaivetun 30x30 cm kokoisen koekuopan avulla.

Kartat: n:o 17
Mv-valokuvat: 51240:89
Diat: 51241:121, 130

6.2.10. KOEKUOPPA 6:**Kerros 1:**

Kuvailu: tummanruskea, hienon hiekan sekainen irtonainen multa. Kerroksessa esiintyi tiilen- ($\emptyset < 3$ cm) ja kalkkilaastinpaloja ($\emptyset < 2$ cm) sekä pieniä kiviä ($\emptyset < 5$ cm).

Laajuus: koko ruutu.

Sijainti, z-pinta: 703-699 ja –pohja: 686-683 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsee nurmikerroksen ala- ja kerroksen 2 yläpuolella. Kerrosten 1 ja 2 vaihteessa, koekuopan SE-seinämässä oli havaittavissa katkonainen laasti-, ja SW-seinämässä katkonainen hiilihorisontti kerroksen 1 pohjalla. Kerros korreloi koeojien 3-4 sekä koekuoppien 5 ja 7 kerroksen 1 kanssa.

Löydöt: KM 2003113:195-202: punasavikeramiikkaa, valkoista fajanssia, väritöntä tasolasia, turkoosia pullolasia, puna- ja keltasavikaakelia, rautanauvoja.

Tulkinta: nurmikentän alla oleva tasoite- ja täyttömaakerros, jossa resentejä löytöjä.

Ajoitus: 1900-luvun jälkipuolisko.

Kartat: n:ot 2, 18
Mv-valokuvat: 51240:96
Diat: 51241:128, 195-198, 51244:165-171, 209

Kerros 2:

Kuvailu: erittäin hiekkainen, irtonainen tummanruskea multa, jossa muutama kalkkilaastin ja tiilen palanen ($\emptyset < 2$ cm). Kerroksesta löytyi muutama isompi tiilenkatkelma, joiden koko oli mitattavilta osin 6x12x(20) cm ja 6,5x13x(10) cm).

Laajuus: koko ruutu.

Sijainti, z-pinta: 686-683 ja –pohja: 677-674 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsee kerroksen 1 ala- ja kerroksen 3 yläpuolella.

Löydöt: KM 2003113:203, 318: turkoosia tasolasia, rautanaula.

Tulkinta: aiempi maanpinta/kasvuhorisontti.

Ajoitus: 1900-luvun jälkipuolisko .

Kartat: n:o 18

Mv-valokuvat: 51240:108

Diat: 51241:158, 195-198, 209

Kerros 3:

Kuvailu: keltainen ja irtonainen hieno hiekkä, jossa seassa pieniä kiviä ($\emptyset < 0,5$ cm).

Laajuus: laukukkaana koko ruudun ala.

Sijainti, z-pinta: 677-674 ja –pohja: 675-670 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsee kerroksen 2 ala- ja kerroksen 4 yläpuolella.

Löydöt: ei löytöjä.

Tulkinta: täyttömaakerros?

Ajoitus: 1900-luvun jälkipuolisko.

Kartat: n:o 18

Mv-valokuvat: 51240:110

Diat: 51241:160, 195-198

Kerros 4:

Kuvailu: tummanruskea, hienon hiekan sekainen multa, jossa runsaasti tiilenpaloja (\emptyset 1-10 cm) ja kalkkilaastin paloja (\emptyset 1-4cm). Siellä täällä kerroksessa oli havaittavissa myös lähes täysin maatumen puun hippuja. Yksi kerroksesta löytyneistä tiilen katkelmista oli mitattavissa ja se oli kooltaan 6,5x13x(12) cm.

Laajuus: koko ruutu.

Sijainti, z-pinta: 675-670 ja –pohja: 666-663 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 3 ala- ja kerroksen 5 yläpuolella. Kerros korreloi todennäköisesti koeojien 3-4 ja koekuoppa 5 kerroksen 2 kanssa.

Löydöt: KM 2003113:204-207, 319: punasavikeramiikkaa, turkoosia tasolasia, vihreää pullo- ja astialasia sekä rautanauvoja.

Tulkinta: purku-/täyttökerros, joka liittyi alueella sijainneeseen ja 1950-luvulla purettuun Kymin kunnan lastenkotiin.

Ajoitus: 1900-luvun jälkipuolisko.

Lisätiedot/muita huomioita: Kerroksen alaosa kaivettiin omana kokonaisuutenaan kerroksena 5.

Kartat: n:o 18

Mv-valokuvat: 51240:131

Diat: 51241:182, 195-198, 51244:172-177, 209

Kerros 5:

Kuvailu: tummanruskea, keskikarkean hiekan sekainen multa, pieniä tiilenpaloja ($\emptyset < 1$ cm) ja kalkkilaastin murenia ($\emptyset < 0,5$ cm). Kerros oli kerroksen 4 alaosa, ja se erosi kerroksen yläosasta tummemman värinsä (alla sijaitsevan kerros 6:n värjäämä) sekä selvästi niukemman tiilen ja laastin esiintymisen perusteella.

Laajuus: koko ruutu.

Sijainti, z-pinta: 666-663 ja -pohja: 660-656 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 4 ala- ja kerroksen 6 yläpuolella.

Löydöt: KM 2003113:208-209, 256: punasavikaakelin pala, turkoosia tasolasia, valkoista fajanssia, eläimen luita.

Tulkinta: purku-/täyttökerros, joka liittyi alueella sijainneeseen ja 1950-luvulla purettuun Kymin kunnan lastenkotiin.

Ajoitus: 1900-luvun jälkipuolisko.

Kartat: n:o 18

Mv-valokuvat: 51240:133

Diat: 51241:184, 195-198

Kerros 6:

Kuvailu: ruskea, hienon hiekan sekainen pakkautunut multa. Kerroksessa esiintyi runsaasti pientä ($\emptyset < 0,5-5$ cm) kiveä, ja sen pinnalla oli runsaasti pieniä hiilenpaloja ($\emptyset < 0,5-2$ cm).

Laajuus: koko ruutu.

Sijainti, z-pinta: 660-656 ja -pohja: 647-642 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 5 ala- ja kerroksen 7 yläpuolella. Kerros korreloi koeojan 1 kerroksen 12=5, koeoja 2 kerroksen 6, koeoja 3 kerroksen 5 sekä koekuoppa 7 kerroksen 3 kanssa.

Löydöt: 2003113:257: eläinten luita.

Tulkinta: palomaakerros.

Ajoitus: 1600-1700-luku.

Lisätiedot/muita huomioita: Päällä olevan 1900-luvun loppupuolen ja kerroksen 6 välistä on jossain vaiheessa todennäköisesti poistettu kulttuurikerroksia.

Kartat: n:o 18

Mv-valokuvat: 51240:134

Diat: 51241:185, 195-198

Kerros 7:

Kuvailu: ruskea, irtonainen ja puhdas hienon hiekan sekainen multa.

Laajuus: koko ruutu.

Sijainti, z-pinta: 647-642 ja –pohja: 629-624 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsee kerroksen 6 ala- ja kerroksen 8 yläpuolella.

Löydöt: ei löytöjä.

Tulkinta: alkuperäinen maan pinta/luonnollinen kerros.

Ajoitus: avoin.

Lisätiedot/muita huomioita: vastaavaa kerrosta ei tavattu muissa alueen koeojissa eikä –kuopissa.

Kartat: n:o 18

Mv-valokuvat: 51240:136

Diat: 51241:187, 195-198

Kerros 8:

Kuvailu: pakkautunut, rautaoksidin täplittämä keltainen hiesu.

Laajuus: koko ruutu.

Sijainti, z-pinta: 629-624 ja –pohja: jatkuu ainakin syvyydelle 580 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsee kerroksen 7 alapuolella.

Löydöt: ei löytöjä.

Tulkinta: luonnollinen kerros.

Ajoitus: luonnollinen kerros.

Lisätiedot/muita huomioita: kerrosta ei tutkittu kokonaisuudessaan, vaan sen syvyys selvitettiin ruudun S-nurkkaan kaivetun 30x30 cm kokoisen koekuopan avulla.

Kartat: n:o 18
 Mv-valokuvat: 51240:137, 139
 Diat: 51241:188, 195-198

6.2.11. KOEKUOPPA 7:

Kerros 1:

Kuvailu: tummanruskea, hienon hiekan sekainen irtonainen multa, jossa pieniä kiviä ($\emptyset < 1-3$ cm). Kerroksesta löytyi lisäksi tiili, joka oli kooltaan 5,5x10x24,5 cm.

Laajuus: koko ruutu.

Sijainti, z-pinta: 554-547 ja –pohja: 541-536 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi nurmikerroksen ala- ja kerroksen 2 ja rakenne R1:n yläpuolella. Kerros korreloi koeojien 3-4 sekä koekuoppien 5-6 kerroksen 1 kanssa.

Löydöt: KM 2003113: 210-222, 258, 320: pääasiassa resentejä löytöjä, punasavikeramiikkaa (kukkaruukku), valkoista ym. fajanssia, turkoosia tasolasia, vihreää, väritöntä ja turkoosia pullolasia, rautanauvoja sekä eläinten luita.

Tulkinta: nurmikentän alla oleva täyttö- ja tasoitekerros.

Ajoitus: 1900-luvun jälkipuolisko.

Lisätiedot/muita huomioita: kerroksen alta alkoi paljastua rakenne **R1**:n päällimmäiset kivet korkeudella 549-546 cm.m.p.y.

Kartat: n:ot 2, 19
 Mv-valokuvat: 51240:95
 Diat: 51241:127, 189-193

Kerros 2:

Kuvailu: keskiruskea, hienon hiekan sekainen multa, joka muuttui alaosaan savensekaiseksi. Kerroksessa esiintyi tiilenpaloja ($\emptyset < 5$ cm), laastinpaloja ($\emptyset < 2$ cm), sekä pieniä hiilenhippuja (kerroksen alaosassa). Kerroksessa löytyi lisäksi keltasavitiili, jonka 3,5x8x17,5 cm.

Laajuus: koko ruutu.

Sijainti, z-pinta:541-536 ja –pohja: 533-523 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 1 ala- ja kerroksen 3 ja rakenne R1:n yläpuolella.

Löydöt: KM 2003113:223-226, 321: pääasiassa resentejä löytöjä, kivasavikeramiikkaa, valkoista fajanssia, kirkasta tasolasia sekä rautanauvoja.

Tulkinta: purku- ja täyttömaakerros.

Ajoitus: 1900-luku.

Lisätiedot/muita huomioita: kerroksen yhteydessä paljastui lisää rakenne **R1**:n kiviä korkeudella 533-527 cm.m.p.y. Kerros on todennäköisin peräisin Kymin kunnan lastenkodin NE-puolella sijaitsevan rakennuksen purkamisesta. Rakennus näkyy Kotkan kaupungin kantakartassa vuodelta 1948.

Kartat: n:o 19

Mv-valokuvat: 51240:109

Diat: 51241:159, 189-193

Kivirakenne R1:

Kuvailu: NE-SW-suuntainen, punagraniitista tehty rakennuksen perustus. Perustuksesta oli jäljellä kahdessa kerroksessa päällekkäin olevia kiviä, joiden yhteen laskettu korkeus oli n. 40-50 cm. Käytetyt rakennekivet oli karkeasti suorakaiteen muotoon lohkottuja ja kooltaan (mitattavilta osin) n. 40-50x15-30 cm. Yhdessä kivessä oli havaittavissa porausreikä, jonka Ø oli 4 cm. Kivien välissä tai päällä ei ollut jäänteitä sideaineesta. Perustus tuli esiin koekuopan NW-puoliskosta metrin pituudelta ja 60 cm:n leveydeltä ja se jatkui kaivausalueen seinämien sisään. Koekuopan SW-puolella, n. 2,5 m:n päässä perustuksesta pilkkotti nurmipeitteen alta kolme punagraniittista kiveä, jotka mitä todennäköisemmin kuuluivat samaan kivirakenteeseen.

Laajuus: pituus 100 cm, leveys 60 cm, korkeus 40-50 cm.

Sijainti, z-pinta: 549 ja –pohja: 508 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 1 ja 2 ala- ja kerroksen 4 yläpuolella, johon se oli kerroksen 3 läpi perustettu.

Löydöt: -

Tulkinta: osa rakennuksen kivijalkaa.

Ajoitus: 1800-luvun alkupuolisko. Koekuopan paikkeilla esiintyy Kyminlinnan linnoitussuunnitelmaan liittyvässä 1810-luvun kartta-aineistossa (esim. Fabritius 1903) kaksi rakennusta, joista pohjoisempi rakenne R1 voisi olla.

Kartat: n:o 19

Mv-valokuvat: 51240:109, 132, 138

Diat: 51241:159, 183, 186, 189-193

Kerros 3:

Kuvailu: tumman harmaa irtonainen ja savinen multa, jossa runsaasti pieniä hiilenpaloja ($\varnothing < 1$ cm; pääasiassa) $< 0,5$ cm). Kerroksessa löytyi lisäksi keltasavitiilen katkelma, jonka koko oli 3,5x9x(10) cm.

Laajuus: koko kaivausruutu, lukuun ottamatta rakenne R1:n päällystää.

Sijainti, z-pinta: 533-523 ja –pohja: 513-506 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 2 ala- ja kerroksen 4 yläpuolella. Kerros korreloi stratigrafisesti koejoja 1 kerrosten 5 ja 12, koejoja 2 kerroksen 6, koejoja 3 kerroksen 5, koekuoppa 5 kerroksen 6 sekä koekuoppa 6 kerroksen 6 kanssa.

Löydöt: KM 2003113:227-232, 259: punasavikeramiikkaa (kukkaruukku), valkoista fajanssia (resenttiä), väritöntä ja vihreää tasolasia, vihreää astialasia, piitä, eläinten luita.

Tulkinta: kulttuurikerros, jonka yläpintaan oli sekoittunut samantyyppisiä resentejä löytöjä kuin kerroksissa 1 ja 2 esiintyi.

Ajoitus: kerroksen yläosan löydöt 1900-luvulta, kerroksen alaosa 1700-lukua tai vanhempi.

Lisätiedot/muita huomioita: Rakenne **R1** oli perustettu kerroksen 3 lävitse kerrokseen 4.

Kartat: n:o 19

Mv-valokuvat: 51240:132

Diat: 51241:183, 189-193

Kerros 4:

Kuvailu: kellertävän harmaa liuskeinen, rautaoksidipilkkuinen savi.

Laajuus: koko ruutu.

Sijainti, z-pinta: 513-506 ja –pohja: 508-455 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 3 ala- ja kerroksen 5 yläpuolella. Rakenne **R1** oli perustettu kerroksen 3 lävitse kerrokseen 4.

Löydöt: ei löytöjä.

Tulkinta: luonnollinen kerros.

Ajoitus: luonnollinen kerros.

Lisätiedot/muita huomioita: kerrosta ei poistettu kokonaisuudessaan vaan sen koostumus ja sijaintikorkeus selvitettiin osaksi ruudun SW-sivustalle kaivetun 20x20 cm kokoisen koekuopan avulla.

Kartat: n:o 19

Mv-valokuvat: 51240:135, 138

Diat: 51241:186, 189-193

Kerros 5:

Kuvailu: tiivis ja kostea, puhdas siniharmaa savi.

Laajuus: koko ruutu.

Sijainti, z-pinta: 455 cm.m.p.y.

Suhde muihin stratigrafisiin yksiköihin: kerros sijaitsi kerroksen 4 ja rakenteen R1 alapuolella.

Löydöt: ei löytöjä.

Tulkinta: luonnollinen kerros.

Ajoitus: luonnollinen kerros.

Lisätiedot/muita huomioita: kerrosta ei poistettu kokonaisuudessaan vaan sen koostumus ja sijaintikorkeus selvitetiin osaksi ruudun SW-sivustalle kaivetun 20x20 cm kokoisien koekuopan avulla.

Kartat: n:o 19

7. YHTEENVETO

Kesällä 2003 Kotkan Kyminlinnan Kymin kappelin ja Kymen vanhan kartanon alueella suoritettujen koekaivaukset toivat pienialaisuudestaan huolimatta runsaasti uutta tietoa alueen varhaisemmasta käyttöhistoriasta sekä kulttuurikerrosten ja rakenteiden luonteesta, laajuudesta ja lukumäärästä. Tutkimustulokset ovat jatkossa hyvänä pohjana Kyminlinnan muinaismuistoalueiden rajaamisessa ja mahdollisten täydennys- ja jatkotutkimusten suunnittelussa.

Jo ennen koekaivausten aloittamista oli kirjallisten lähteiden sekä kartta-aineiston pohjalta tiedossa, että kyseessä olevat alueet olivat olleet aktiivisessa käytössä jo keskiajalta lähtien, mutta alueiden kulttuurikerrosten sekoittuneisuus, osittainen tuhoutuminen ja jopa täydellinen puuttuminen yllättivät tietyin osin tutkimuksille asetetut ennakko-odotukset. Maankäyttö ja maansiirtotyöt olivat kaivettujen koeojien ja –kuoppien perusteella olleet molemmilla alueilla runsaita ja ulottuivat ajallisesti pitkälle 1900-luvun puolelle.

Kymin kappelin alueen päätutkimus suoritettiin Kymin kappelin muistomerkin välittömässä läheisyydessä n. 11x12 m kokoisella alueella, minne koeojat 1-3 kaivettiin. Näissä nuorimmat kerrostumat ajoittuivat 1900-luvulle ja muodostuivat paksuista purku- ja täyttömaamassoista. 1900-luvun alussa nykyisen Kymin kappelin muistomerkin paikalle oli rakennettu saunarakennus, joka oli perustettu niin syväälle maahan, että se oli rikkonut pääosan alemmissä kerroksissa sijainneista Kymin kappeliin/kirkkoon liittyvistä hautauksista.

Erityisen rikkoontuneita hautaukset olivat koeojassa 1, sen sijaan koeojan 3 hautaukset olivat pääosin koskemattomia. Koeojasta 2 ei tavattu hautauksiin liittyviä ihmisenluita, joskaan sen SW-päätä (0-3 m) ei tutkittu steriiliin saveen saakka. On kuitenkin oletettavaa, että rakennuksen perustus on tuhonnut (ainakin osittain) koeojan paikalla olleet mahdolliset hautaukset, samoin kuin asian laita oli koeoja 1:kin: molemmat ojat sijaitsivat yllämainitun rakennuksen seinien sisäpuolisella alueella. Koeojan 2:n NE-pää (3-6 m) kaivettiin kyllä pohjaan saakka, mutta yllä mainitun rakennuksen (R1, koeoja 2) koillispuolelta ei enää tavattu hautauksia. Koeojassa 3 oli hautausten päälle viimeistään 1800-luvun alussa perustettu Kymijoen rantaan vievä tie.

Hautaukset oli suoritettu suunnassa n. NE-SW ja niitä oli enimmillään kolmessa päällekkäisessä kerroksessa. Vainajien yhteenlaskettu lukumäärä oli 13 (lukuun ottamatta irtoluita) ja niiden joukossa oli niin lapsia kuin aikuisiakin. Hautausten yhteydestä löytyneiden naulojen lukumäärästä päätellen vainajat oli haudattu arkussa. Yhdenkään hautauksen yhteydestä ei tavattu löytöjä, minkä vuoksi hautausten tarkka ajoittaminen on mahdotonta. Toistaiseksi niiden ajoittamisessa onkin tyydyttävä kirjallisten lähteiden tietoihin, joiden pohjalta hautaukset ovat ajoitettavissa aikavälille 1400-1700-luvun alku.

Jo T. Ahveniston vuonna 1966 suorittaman Kyminlinnan alueen inventoinnin pohjalta tiedetään, että paikalla olleeseen hautausmaahan liittyviä ihmisen luita on vuosien saatossa löydetty Kymin kappelin muistomerkin ympäristöstä n. 20x20 m kokoiselta alalta. Kesän 2003 kaivausten yhteydessä selvisi hautausmaan ulottuvuus koillisessa ja kaakossa, minkä lisäksi Kyminlinnan upseerikerhon koillispuolelta edustalle kaivettu koekuoppa 2 rajaa hautausmaa-alueen luoteessa: mainittua koekuoppaa luoteemmaksi hautausmaa ei ole voinut ulottua. Se mikä hautausmaan ulottuvuus on lounaassa jää myöhemmän tutkimuksen selvitettäväksi, mutta siitä viitteitä antavat vuonna 1977 Kyminlinnan upseerikerhon kaakkoisnurkan edustalta kaapelitöiden yhteydessä löytyneet ihmisen luut. Tämän hetkiset tiedot tukisivat Ahveniston antamaa arviota hautausmaan laajuudesta.

Kymin kappelin muistomerkin eteläpuoleiseen maastoon kaivettiin kaksi koekuoppaa (koekuopat 1 ja 4), joissa ei havaittu varsinaisia kulttuurikerroksia. Havainto oli yllättävä, sillä mainitut koekuopat sijaitsivat paikoilla, joiden lähistöllä kirjallisten lähteiden ja vanhan karttamateriaalin perusteella oli ollut venäläistä rakennuskantaa viimeistään 1700-luvun loppupuolelta lähtien. Esimerkiksi koekuoppa 4 sijaitsi **Kyminlinnan tiilitehtaan** alueella. Todennäköisesti koekuoppien edustaman alueen myöhäisempi käyttö on ainakin paikoitellen sekoittanut ja tuhonnut alueelle aikoinaan muodostuneet kulttuurikerrokset; yhteistä koekuopille oli se, että ne sijaitsivat alueella, jota oli pitkälle 1900-luvulle käytetty peltoviljelykseen.

Kymin kappelin luoteispuoleiset koekuopat vastasivat luonteeltaan kahta edellä mainittua. Näistä koekuoppa 2:sta paljastunut, 1900-luvulla rakennettu kellari oli kaivettu syvälle maaperään, missä yhteydessä alueen (todennäköiset) kulttuurikerrokset olivat sekoittuneet koskemattoman maan pintaan saakka. Koekuopan 3 edustama alue oli puolestaan vielä pitkälle 1900-luvulle kasvitarhana, mikä selittää koekuopasta löytyneen esineistön sekoittuneen luonteen.

Kymin vanhan kartanon alueeseen verrattuna oli Kymin kappelin alueen löydöstö ajallisesti nuorempaa ja luonteeltaan yksipuolisempaa. Kuten edellä jo on käynyt ilmi, ei mahdollisista (jo) keskiaikaista hautauskerroksista tehty löytöjä ja alueen löydöt ajoittuivatkin pääasiallisesti vasta 1800-1900-luvulle, joitain poikkeuksia lukuun ottamatta. Keskiaikaiseen kappeliin liittyviä rakennusjäännöksiä ei tutkimusten yhteydessä tavattu, mutta koeojan 2 rakenteen R1:n luoteispuolelta tavattu mahdollinen kivijalka sekä saman rakenteen edustalta koskemattoman pohjamaan päällä sijainneen kivirykelmän luonteen tarkempi selvittäminen voisivat mahdollisesti antaa lisätietoa alueella sijainneista muista rakenteista. Selvää on, että kirkkokin on sijainnut jossain hautausmaan lähistöllä.

Kyminkartanon alueen päätutkimusalue sijaitsi vanhan Rantatien paikalla nykyisin sijaitsevan Koskenrannantien molemmin puolin, n. 30x50 m kokoisella alueella, jolle kaivettiin yhteensä neljä koeojaa sekä kolme koekuoppaa. Näiden lisäksi kaivettiin 70 m:n päähän Koskenrannantiestä luoteeseen kaksi koekuoppaa Kymijoen varren vesijättömaalle, ja kaksi muuta pääkaivausalueen länsipuoliselle niittyalueelle, n. 30 m mainitun tien pohjoispuolelle.

Koeoja 1 ja 2 kaivettiin Koskenrannantien pohjoispuolella sijaitsevan ns. lohikellarin välittömään läheisyyteen. Koeojia yhdisti rakenteettomuus, kulttuurikerrosten ohuus sekä vähälöytöisyys, mikä, kaivantojen pienialaisuuden lisäksi, teki kerrosten funktion/syntyvän selvittämisen sekä ajoittamisen vaikeaksi. Koeojien nuorimmat kerrokset olivat 1800-1900-luvulta ja luonteeltaan täyttö- sekä (mahdollisia) piha-alueen/tien päällystekerroksia. Vanhimmat koeojien kulttuurikerrokset on ajoitettu väljästi 1600-1700-luvulle.

Edellisten koeojien länsipuoliselle niitylle kaivetut koekuopat 3 ja 4 osoittautuivat käytännössä jotakuinkin löydöttömiksi. Aluetta oli käytetty mahdollisesti jo 1800-luvun alkuvuosikymmeniltä pitkälle 1900-luvun puolelle peltoalueena, mikä selittää omalta osaltaan kulttuurikerrosten puuttumisen ja löytöjen vähyyden. Kymijoen rantaan kaivettujen koekuoppien 1 ja 2 tarkoituksena oli ennen kaikkea jo 1700-luvun kartta-aineistossa esiintyvän, lohivadon pohjana pidetyn, rakenteen perustustavan selvittäminen. Kulttuurikerrosmodostuma oli paikalla vaatimaton johtuen rakenteen sijaintipaikasta veden äärellä. Rakenteen alkuperäinen funktio jäi toistaiseksi epäselväksi.

Koskenrannantien eteläpuolelle kaivettiin koeojat 3-4 sekä koekuopat 5-7. Alueen stratigrafiaa leimasivat myöhäiset, 1900-luvun purku- ja täyttökerrokset, jotka liittyivät alueella sijainneiden rakennusten purkamiseen ja alueen maisemointiin nurmikentäksi. Paikalla sijainneet myöhäiset rakennukset olivat rikkoneet ja sekoittaneet pahoin alueen vanhempia kulttuurikerroksia, minkä vuoksi ainoastaan kaikkein alimmat kulttuurimaakerrokset olivat säilyneet alkuperäisellä paikallaan. Mielenkiintoinen havainto oli se, että päätutkimusalueella, niin Koskenrannantien pohjois- kuin eteläpuoleisissa koeojissa ja -kuopissa oli havaittavissa hiiltä ja/tai nokea sisältävä kulttuurimaa-horisontti, joka oli kerrostunut suoraan koskemattoman pohjamaan päälle. Kerrosten löytöjen

vähäisestä määrästä ym. seikoista johtuen on horisontti tässä yhteydessä tyydytty ajoittamaan väljästi 1600-1700-luvulle.

1950-luvulla purettu Koskenrannantien varrella sijainnut Kymin kunnan lastenkoti esiintyy venäläisissä kartoissa jo 1800-luvun alkuvuosikymmenistä lähtien, mutta on mahdollista, että se on osin vanhempi ja jo Kymenkartanon aikainen. Tähän viittaisi mm. koeojasta 4 paljastunut tiili- ja harmaakivikellari. Toinen koekaivausten yhteydessä löytynyt ”uusi” kivirakenne oli koekuopasta 7 paljastunut kivijalka, joka ajoittunee viimeistään 1800-luvun alkuun.

Vaikka Kymenkartanosta on jo keskiaikaan liittyviä mainintoja, ei kartanon alueelta löytynyt keskiaikaisia rakenteita tai kulttuurikerroksia. Vanhimmat ajoitettavat löydöt olivat 1600-luvulta, luonteeltaan satunnaisia ja peräisin pääasiassa myöhäisistä, sekoittuneista täyttökerroksista. Tämän ei kuitenkaan tarvitse tarkoittaa sitä, etteikö alueelta olisi mahdollista löytää vielä vanhempiakin kulttuurikerrostumia ja rakenteita. Tämä vaatisi jatkossa kuitenkin joko pinta-alallisesti huomattavasti laajempien yhtenäisten kaivausalueiden tutkimista tai vaihtoehtoisesti systemaattista, laajan alueen kattavaa koekuopitusta ja/tai -ojitusta. Mainitunlaisten tutkimusten pohjana tulisi olla kesän 2003 koekaivausten tutkimustulosten lisäksi myös perusteellisesti suoritettu kartta-analyysi alueen aiemmasta ja jo tunnetusta rakennuskannasta. Tämä pätee myös Kymin kappelin alueeseen ja sen varhaishistoriaan.

Kotka 26.3. 2004

Marita Kykyri

8. LÄHDEAINEISTO:

Painamattomat lähteet:

Kauppi, Ulla-Riitta. Kyminlinnan rakennushistoria. Museovirasto, Rakennushistorian osasto. Käsikirjoitus 18.6.1990.

Painetut lähteet:

Kirjallisuus:

Airola, Olli. Kymenkartanon linnoitus – Kyminlinna. Porvoo 1970.

Fabritius, I. G. Giavnoje inservernoje upravlenie. Istorizeskij oserk. S. Peterburg 1903.

Hinttula, Pentti. Kymenkartanon lampuotilääni. Kotka 1986.

Kallio, Veikko. Kymin historia 2. 1812-1950. Porvoo 1990.

Kallio, Veikko. Kymin seurakunta 1642-1992. Sine loco. 1993.

Kotkan historia I. Toimituskunta Leo Anttila et. al. Helsinki 1953.

Kotkan linnoitusten korjaus- ja restaurointityöt. Raportti 1/1989. Toim. Paavo Hämäläinen ja Ulla-Riitta Kauppi. Museovirasto, Rakennushistorian osasto. 1989 Helsinki.

Kymin historia I. Toimituskunta Arvi Ulvinen et. al. Kouvola 1960.

Lievonen, Timo. Kymenlaakson rakennuskulttuuri. Kymenlaakson seutukaavaliiton julkaisu A:26. Jyväskylä 1992.

Maata, jäätä, kulkijoita. Tiet, liikenne ja yhteiskunta ennen vuotta 1860. Toimittanut Tapani Mauranen. Helsinki 1999.

Lehtiartikkelit:

Kykyri, Marita. Kyminlinnan arkeologiset koekaivaukset. Kymenlaakson museotiedote 1-2, s. 2-6. 2003.

Pääkallo ja luita kaapelikaivannossa Kyminlinnassa. Eteenpäin 13.10. 1977.

Kymenlaakson maakuntamuseo arkisto:

VIK Kyminlinna 44 vuodelta 1911 (kopio)

Kotkan kaupungin kantakartta vuodelta 1948 (kopio)

Kymenlaakson maakuntamuseo valokuva-arkisto:

KyMM 25643/VI:2

Sähköiset lähteet:

KYHIKA – kartat. <http://kartat.kotka.fi>

9. LIITELUETTELO:

n:o:

- I a-b - pinnakkaisarkit, 9 kpl
- II a-b - mustavalkonegatiiviluettelot 2 kpl
- III a-b - diapositiiviluettelot 2 kpl
- IV a-b - löytödiagrammit 2 kpl
- V - karttaluettelo
- VI a-b - löytöluettelot 2 kpl
- VII - konservointiraportti
- VIII a-b - poistettujen löytöjen luettelo
- IX - hautauksiin liittyvän luumateriaalin luettelo
- X - hiili- ja maanäyteluettelo
- XI - laasti- ja rakennusfragmenttiluettelo

Mustavalkonegatiivit, Kotka, Kymnlinna, Kymn kappeli 2003

päänumero	alanumero	kunta	kohde	aihe	kommentti	suunta	kuvaaja	pvm	vuosi	tyyppi	koko
51238	1	Kotka	Kymn kappeli	Kappelin kaivausalue	yleiskuva	W-E	M. Kykyri	22.5.	2003	mv	kino
51238	2	Kotka	Kymn kappeli	Kappelin kaivauslaue	yleiskuva	S-N	M. Kykyri	22.5.	2003	mv	kino
51238	3	Kotka	Kymn kappeli	koeoja 1	paalutettuna	S-N	M. Kykyri	26.5.	2003	mv	kino
51238	4	Kotka	Kymn kappeli	sama	sama	W-E	M. Kykyri	26.5.	2003	mv	kino
51238	5	Kotka	Kymn kappeli	sama	turpeen poiston jälkeen	S-N	M. Kykyri	26.5.	2003	mv	kino
51238	6	Kotka	Kymn kappeli	koeoja 2	sama	SW-NE	M. Kykyri	26.5	2003	mv	kino
51238	7	Kotka	Kymn kappeli	koeoja 3	sama	SE-NW	M. Kykyri	26.5.	2003	mv	kino
51238	8	Kotka	Kymn kappeli	koeoja 1	r:0-1, taso 2	SE-NW	M. Kykyri	27.5.	2003	mv	kino
51238	9	Kotka	Kymn kappeli	sama	r:5-6, taso 1	SE-NW	M. Kykyri	27.5.	2003	mv	kino
51238	10	Kotka	Kymn kappeli	sama	yleiskuva, taso 2	S-N	M. Kykyri	27.5	2003	mv	kino
51238	11	Kotka	Kymn kappeli	sama	taso 3	SE-NW	M. Kykyri	30.5.	2003	mv	kino
51238	12	Kotka	Kymn kappeli	koeoja 2	taso 2	NW-SE	M. Kykyri	30.5.	2003	mv	kino
51238	13	Kotka	Kymn kappeli	koeoja 1	taso 4	SW-NE	M. Kykyri	2.6.	2003	mv	kino
51238	14	Kotka	Kymn kappeli	sama	sama	SE-NW	M. Kykyri	2.6.	2003	mv	kino
51238	15	Kotka	Kymn kappeli	sama	r:5-6, taso 3	NW-SE	M. Kykyri	2.6.	2003	mv	kino
51238	16	Kotka	Kymn kappeli	sama	sama	NE-SW	M. Kykyri	2.6.	2003	mv	kino
51238	17	Kotka	Kymn kappeli	koeoja 3	yleiskuva, taso 2	NW-SE	M. Kykyri	2.6.	2003	mv	kino

päänumero	alanumero	kunta	kohde	aihe	kommentti	suunta	kuvaaja	pvm	vuosi	tyyppi	koko
51238	18	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	SE-NW	M. Kykyri	2.6.	2003	mv	kino
51238	19	Kotka	Kymin kappeli	sama	yleiskuva, taso 3	NW-SE	M. Kykyri	3.6.	2003	mv	kino
51238	20	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	SE-NW	M. Kykyri	3.6.	2003	mv	kino
51238	21	Kotka	Kymin kappeli	koeoja 2	r:3-6, taso 2	N-S	M. Kykyri	3.6.	2003	mv	kino
51238	22	Kotka	Kymin kappeli	sama	r:3-4, taso 2	N-S	M. Kykyri	3.6.	2003	mv	kino
51238	23	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	N-S	M. Kykyri	3.6.	2003	mv	kino
51238	24	Kotka	Kymin kappeli	koeoja 2	r:5-6, välitaso 3/4, rakenne R1	SE-NW	M. Kykyri	3.6.	2003	mv	kino
51238	25	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	SE-NW	M. Kykyri	3.6.	2003	mv	kino
51238	26	Kotka	Kymin kappeli	koeoja 1	r:5-6, taso 4	NE-SW	M. Kykyri	4.6.	2003	mv	kino
51238	27	Kotka	Kymin kappeli	sama	r:0-1, taso 5, hautaustaso 1	NE-SW	M. Kykyri	4.6.	2003	mv	kino
51238	28	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	NE-SW	M. Kykyri	4.6.	2003	mv	kino
51238	29	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	NE-SW	M. Kykyri	4.6.	2003	mv	kino
51238	30	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	NE-SW	M. Kykyri	4.6.	2003	mv	kino
51238	31	Kotka	Kymin kappeli	koeoja 2	yleiskuva, taso 3	NE-SW	M. Kykyri	4.6.	2003	mv	kino
51238	32	Kotka	Kymin kappeli	sama	r:3-4, taso 3	NE-SW	M. Kykyri	4.6.	2003	mv	kino
51238	33	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	NE-SW	M. Kykyri	4.6.	2003	mv	kino
51238	34	Kotka	Kymin kappeli	koeoja 1	r:5-6, taso 5	NE-SW	M. Kykyri	4.6.	2003	mv	kino
51238	35	Kotka	Kymin kappeli	koeoja 2	r:3-6, taso 4	NE-SW	M. Kykyri	5.6.	2003	mv	kino
51238	36	Kotka	Kymin kappeli	sama	r:2-3,taso 4, rakenne R1, profiili	NE-SW	M. Kykyri	5.6.	2003	mv	kino
51238	37	Kotka	Kymin kappeli	sama	r:1-3, taso 1	SE-NW	M. Kykyri	5.6.	2003	mv	kino

päänumero	alanumero	kunta	kohde	aihe	kommentti	suunta	kuvaaja	pvm	vuosi	tyyppi	koko
51238	38	Kotka	Kymin kappeli	koeoja 3	tasot 3/4 ja 5	SE-NW	M. Kykyri	5.6.	2003	mv	kino
51238	39	Kotka	Kymin kappeli	sama	r:0-2, taso 3/4	SE-NW	M. Kykyri	5.6.	2003	mv	kino
51238	40	Kotka	Kymin kappeli	koeoja 1	r:0-1, hautaustaso 2	SE-NW	M. Kykyri	5.6.	2003	mv	kino
51238	41	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	SE-NW	M. Kykyri	5.6.	2003	mv	kino
51238	42	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	NE-SW	M. Kykyri	5.6.	2003	mv	kino
51238	43	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	NE-SW	M. Kykyri	5.6.	2003	mv	kino
51238	44	Kotka	Kymin kappeli	koeoja 2	r:0-1,5 taso 1; r:1,5-3 taso 2, rakenteet R1 ja R2	SW-NE	M. Kykyri	5.6.	2003	mv	kino
51238	45	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	SW-NE	M. Kykyri	5.6.	2003	mv	kino
51238	46	Kotka	Kymin kappeli	koeoja 3	r:0-6, hautaustasot 1-2, yleiskuva	NW-SE	I. Kaskinen	5.6.	2003	mv	kino
51238	47	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama, lähikuva	NW-SE	I. Kaskinen	5.6.	2003	mv	kino
51238	48	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama, yleiskuva	SE-NW	I. Kaskinen	5.6.	2003	mv	kino
51238	49	Kotka	Kymin kappeli	sama	r:1-4, vainajat 1-6, hautaustasot 1-2	SE-NW	I. Kaskinen	5.6.	2003	mv	kino
51238	50	Kotka	Kymin kappeli	sama	r:2-4, vainajat 4-6, hautaustasot 1-2	NE-SW	I. Kaskinen	5.6.	2003	mv	kino
51238	51	Kotka	Kymin kappeli	sama	r:3-4, vainaja 6, hautaustasot 1-2	SW-NE	I. Kaskinen	5.6.	2003	mv	kino
51238	52	Kotka	Kymin kappeli	sama	r:1-2, vainaja 2, hautaustasot 1-2	SE-NW	I. Kaskinen	5.6.	2003	mv	kino
51238	53	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	SE-NW	I. Kaskinen	5.6.	2003	mv	kino
51238	54	Kotka	Kymin kappeli	sama	r:1-2, vainajat 1-3, hautaustasot 1-2	NE-SW	I. Kaskinen	5.6.	2003	mv	kino
51238	55	Kotka	Kymin kappeli	sama	r:0-2, vainajat 1-3, hautaustasot 1-2	NE-SW	I. Kaskinen	5.6.	2003	mv	kino

päänumero	alanumero	kunta	kohde	aihe	kommentti	suunta	kuvaaja	pvm	vuosi	tyyppi	koko
51238	56	Kotka	Kymin kappeli	sama	r:1-2, vainaja 2, hautausasot 1-2, kaivausalueen NW-leikkaus	NW-SE	I. Kaskinen	5.6.	2003	mv	kino
51238	57	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	NW-SE	I. Kaskinen	5.6.	2003	mv	kino
51238	58	Kotka	Kymin kappeli	sama	r:1-2, vainajat 1-2, hautausasot 1-2	NW-SE	I. Kaskinen	5.6	2003	mv	kino
51238	59	Kotka	Kymin kappeli	sama	työkuva, M. Kykyri, I. Kaskinen	SE-NW	A. Leppänen	11.6.	2003	mv	kino
51238	60	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	SE-NW	A. Leppänen	11.6.	2003	mv	kino
51238	61	Kotka	Kymin kappeli	koeoja 2	työkuva, E. Rynänen	NE-SW	A. Leppänen	11.6.	2003	mv	kino
51238	62	Kotka	Kymin kappeli	koeoja 3	työkuva, M. Kykyri, I. Kaskinen	NW-SE	A. Leppänen	11.6.	2003	mv	kino
51238	63	Kotka	Kymin kappeli	koeoja 1	työkuva, M. Torvi	NE-SW	A. Leppänen	11.6.	2003	mv	kino
51238	64	Kotka	Kymin kappeli	koeojat 1 ja 3	yleiskuva	SW-NE	A. Leppänen	11.6.	2003	mv	kino
51238	65	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	SW-NE	A. Leppänen	11.6.	2003	mv	kino
51238	66	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	W-E	A. Leppänen	11.6.	2003	mv	kino
51238	67	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	W-E	A. Leppänen	11.6.	2003	mv	kino
51238	68	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	W-E	A. Leppänen	11.6.	2003	mv	kino
51238	69	Kotka	Kymin kappeli	koeoja 1	työkuva, M. Torvi	SW-NE	A. Leppänen	11.6.	2003	mv	kino
51238	70	Kotka	Kymin kappeli	koeoja 3	työkuva, I. Kaskinen	SW-NE	A. Leppänen	11.6.	2003	mv	kino
51238	71	Kotka	Kymin kappeli	sama	työkuva, M. Kykyri	SW-NE	A. Leppänen	11.6.	2003	mv	kino
51238	72	Kotka	Kymin kappeli	Kappelin alue	Kyminlinnan upseerikerho, rakennuksen N-fasadi	NW-SE	A. Leppänen	11.6.	2003	mv	kino
51238	73	Kotka	Kymin kappeli	Kappelin alue	yleiskuva kaivausalueesta	NW-SE	A. Leppänen	11.6.	2003	mv	kino

päänumero	alanumero	kunta	kohde	aihe	kommentti	suunta	kuvaaja	pvm	vuosi	tyyppi	koko
51238	74	Kotka	Kymin kappeli	koeoja 1	r:0-1, hautaustaso 3, vainaja 1	NE-SW	M. Kykyri	12.6.	2003	mv	kino
51238	75	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	SW-NE	M. Kykyri	12.6	2003	mv	kino
51238	76	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	SE-NW	M. Kykyri	12.6.	2003	mv	kino
51238	77	Kotka	Kymin kappeli	koeoja 2	r:0-3, taso 2, rakenne R1	SE-NW	M. Kykyri	12.6.	2003	mv	kino
51238	78	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	SE-NW	M. Kykyri	12.6.	2003	mv	kino
51238	79	Kotka	Kymin kappeli	sama	r:0-3, taso 2, rakenteet R1-2	NE-SW	M. Kykyri	12.6	2003	mv	kino
51238	80	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	NE-SW	M. Kykyri	12.6.	2003	mv	kino
51238	81	Kotka	Kymin kappeli	sama	r:0-2, taso 2, rakenne R2	NE-SW	M. Kykyri	12.6.	2003	mv	kino
51238	82	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	SW-NE	M. Kykyri	12.6.	2003	mv	kino
51238	83	Kotka	Kymin kappeli	sama	r:2-3, taso 2, r:1-2	SW-NE	M. Kykyri	12.6.	2003	mv	kino
51238	84	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	SE-NW	M. Kykyri	12.6.	2003	mv	kino
51238	85	Kotka	Kymin kappeli	koeoja 1	r:0-1, hautaustaso 4, vainaja 2	NE-SW	M. Kykyri	12.6	2003	mv	kino
51238	86	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	SW-NE	M. Kykyri	12.6.	2003	mv	kino
51238	87	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	NW-SE	M. Kykyri	12.6.	2003	mv	kino
51238	88	Kotka	Kymin kappeli	koeoja 3	yleiskuva, hautaustaso 2, taso 7	SE-NW	M. Kykyri	12.6.	2003	mv	kino
51238	89	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	SE-NW	M. Kykyri	16.6.	2003	mv	kino
51238	90	Kotka	Kymin kappeli	sama	r:0-2, hautaustaso 2, vainajat 3 ja 9	NW-SE	M. Kykyri	16.6.	2003	mv	kino
51238	91	Kotka	Kymin kappeli	sama	r:0-1, hautaustaso 2, yleiskuva	SW-NE	M. Kykyri	16.6.	2003	mv	kino
51238	92	Kotka	Kymin kappeli	sama	r:2-3, hautaustaso 2, vainajat 4, 5, 7 ja 8	NE-SW	M. Kykyri	16.6.	2003	mv	kino

päänumero	alanumero	kunta	kohde	aihe	kommentti	suunta	kuvaaja	pvm	vuosi	tyyppi	koko
51238	93	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	NE-SW	M. Kykyri	16.6.	2003	mv	kino
51238	94	Kotka	Kymin kappeli	sama	r:0-4, hautaustaso 2, vainajat 4-8	NE-SW	M. Kykyri	16.6.	2003	mv	kino
51238	95	Kotka	Kymin kappeli	sama	r:2-4, hautaustaso 2, vainajat 4, 5, 6, 8	NE-SW	M. Kykyri	16.6.	2003	mv	kino
51238	96	Kotka	Kymin kappeli	sama	r:0-4, hautaustaso 2, vainajat 3-9	SE-NW	M. Kykyri	16.6.	2003	mv	kino
51238	97	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	NW-SE	M. Kykyri	16.6.	2003	mv	kino
51238	98	Kotka	Kymin kappeli	sama	r:0-1, hautaustaso 3, vainaja 9	SE-NW	M. Kykyri	16.6.	2003	mv	kino
51238	99	Kotka	Kymin kappeli	sama	r:0-2, hautaustaso 2, vainajat 3 ja 9	SE-NW	M. Kykyri	16.6.	2003	mv	kino
51238	100	Kotka	Kymin kappeli	sama	r:2-3, hautaustaso 2, vainajat 4-5, 7-8	NW-SE	M. Kykyri	16.6.	2003	mv	kino
51238	101	Kotka	Kymin kappeli	koeoja 1	r:0-1, hautaustaso 5, vainaja 3	NE-SW	M. Kykyri	16.6.	2003	mv	kino
51238	102	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	NE-SW	M. Kykyri	16.6.	2003	mv	kino
51238	103	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	SE-NW	M. Kykyri	16.6.	2003	mv	kino
51238	104	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	SE-NW	M. Kykyri	16.6.	2003	mv	kino
51238	105	Kotka	Kymin kappeli	koeoja 2	r:0-6, pohja	NE-SW	M. Kykyri	16.6.	2003	mv	kino
51238	106	Kotka	Kymin kappeli	koeoja 3	hautaustaso 3, vainajien 3 ja 9 hautakuopat	SW-NE	M. Kykyri	16.6.	2003	mv	kino
51238	107	Kotka	Kymin kappeli	koeoja 3	hautaustaso 3, taso 8	NW-SE	M. Kykyri	17.6.	2003	mv	kino
51238	108	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	SE-NW	M. Kykyri	17.6.	2003	mv	kino
51238	109	Kotka	Kymin kappeli	sama	r: 0-1, hautaustaso 3, vainaja 9	SE-NW	M. Kykyri	17.6.	2003	mv	kino

päänumero	alanumero	kunta	kohde	aihe	kommentti	suunta	kuvaaja	pvm	vuosi	tyyppi	koko
51238	110	Kotka	Kymin kappeli	sama	r:1-2, hautaustaso 3, vainaja 3	SE-NW	M. Kykyri	17.6.	2003	mv	kino
51238	111	Kotka	Kymin kappeli	sama	r:2-3, hautaustaso 3, vainajat 7 ja 8	NW-SE	M. Kykyri	17.6.	2003	mv	kino
51238	112	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	NW-SE	M. Kykyri	17.6.	2003	mv	kino
51238	113	Kotka	Kymin kappeli	sama	r:3-4, hautaustaso 3, vainaja 10	NW-SE	M. Kykyri	17.6.	2003	mv	kino
51238	114	Kotka	Kymin kappeli	sama	r:2-4, hautaustaso 3, vainajat 7-8, ja 10	E-W	M. Kykyri	17.6.	2003	mv	kino
51238	115	Kotka	Kymin kappeli	sama	r:2-3, hauaustaso 3, vainaja 7	SE-NW	M. Kykyri	17.6.	2003	mv	kino
51238	116	Kotka	Kymin kappeli	sama	r:0-4, pohjataso = taso 8, yleiskuva	SE-NW	M. Kykyri	17.6.	2003	mv	kino
51238	117	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	NW-SE	M. Kykyri	17.6.	2003	mv	kino
51238	118	Kotka	Kymin kappeli	koeoja 2	rakenteet R1-2, yleiskuva	S-N	M. Kykyri	17.6.	2003	mv	kino
51238	119	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	SW-NE	M. Kykyri	17.6.	2003	mv	kino
51238	120	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	SE-NW	M. Kykyri	17.6.	2003	mv	kino
51238	121	Kotka	Kymin kappeli	sama	rakenteet R1-2 ja P1	SW-NE	M. Kykyri	17.6.	2003	mv	kino
51238	122	Kotka	Kymin kappeli	sama	rakenne R1	SE-NW	M. Kykyri	17.6.	2003	mv	kino
51238	123	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	SW-NE	M. Kykyri	17.6.	2003	mv	kino
51238	124	Kotka	Kymin kappeli	sama	rakenteet R1-2	NW-SE	M. Kykyri	17.6.	2003	mv	kino
51238	125	Kotka	Kymin kappeli	sama	rakenne P1, kaivausalueen SW-seinä	SW-NE	M. Kykyri	17.6.	2003	mv	kino
51238	126	Kotka	Kymin kappeli	sama	rakenne R1	SE-NW	M. Kykyri	17.6.	2003	mv	kino
51238	127	Kotka	Kymin kappeli	sama	rakenteet R1-2	NE-SW	M. Kykyri	17.6.	2003	mv	kino

päänumero	alanumero	kunta	kohde	aihe	kommentti	suunta	kuvaaja	pvm	vuosi	tyyppi	koko
51238	128	Kotka	Kymin kappeli	sama	rakenteet R1-2, P1	SW-NE	M. Kykyri	17.6.	2003	mv	kino
51238	129	Kotka	Kymin kappeli	koeoja 1	r:0-1, taso 6 = pohjataso, yleiskuva	W-SE	M. Kykyri	17.6.	2003	mv	kino
51238	130	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	NE-SW	M. Kykyri	17.6.	2003	mv	kino
51238	131	Kotka	Kymin kappeli	koeoja 3	r:0-7, pohja	NW-SE	M. Kykyri	23.6.	2003	mv	kino
51238	132	Kotka	Kymin kappeli	koekuoppa 1	ennen turpeen poistoa	N-S	M. Kykyri	24.6.	2003	mv	kino
51238	133	Kotka	Kymin kappeli	sama	turpeen poiston jälkeen, taso 1	N-S	M. Kykyri	24.6.	2003	mv	kino
51238	134	Kotka	Kymin kappeli	sama	taso 2	N-S	M. Kykyri	24.6.	2003	mv	kino
51238	135	Kotka	Kymin kappeli	koekuoppa 4	ennen turpeen poistoa	N-S	M. Kykyri	24.6.	2003	mv	kino
51238	136	Kotka	Kymin kappeli	koekuoppa 1	taos 3	N-S	M. Kykyri	24.6.	2003	mv	kino
51238	137	Kotka	Kymin kappeli	sama	taso 3 pohja	N-S	M. Kykyri	24.6.	2003	mv	kino
51238	138	Kotka	Kymin kappeli	koekuopat 2 ja 3	yleiskuva ennen kaivausta	SE-NW	M. Kykyri	26.6.	2003	mv	kino
51238	139	Kotka	Kymin kappeli	koekuoppa 2	ennen turpeen poistoa	S-N	M. Kykyri	26.6.	2003	mv	kino
51238	140	Kotka	Kymin kappeli	koekuoppa 3	sama	S-N	M. Kykyri	26.6.	2003	mv	kino
51238	141	Kotka	Kymin kappeli	sama	turpeen poiston jälkeen	S-N	M. Kykyri	26.6.	2003	mv	kino
51238	142	Kotka	Kymin kappeli	koekuoppa 2	sama	S-N	M. Kykyri	26.6.	2003	mv	kino
51238	143	Kotka	Kymin kappeli	koekuoppa 4	taso 2	NW-SE	M. Kykyri	27.6.	2003	mv	kino
51238	144	Kotka	Kymin kappeli	sama	taso 3	NW-SE	M. Kykyri	27.6.	2003	mv	kino
51238	145	Kotka	Kymin kappeli	koekuoppa 2	taso 2	S-N	M. Kykyri	27.6.	2003	mv	kino
51238	146	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	N-S	M. Kykyri	27.6.	2003	mv	kino
51238	147	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	N-S	M. Kykyri	27.6.	2003	mv	kino

päänumero	alanumero	kunta	kohde	aihe	kommentti	suunta	kuvaaja	pvm	vuosi	tyyppi	koko
51238	148	Kotka	Kymin kappeli	koekuoppa 3	taso 2	N-S	M. Kykyri	27.6.	2003	mv	kino
51238	149	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	S-N	M. Kykyri	27.6.	2003	mv	kino
51238	150	Kotka	Kymin kappeli	koekuoppa 2	taso 3	S-N	M. Kykyri	30.6.	2003	mv	kino
51238	151	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	N-S	M. Kykyri	30.6.	2003	mv	kino
51238	152	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	N-S	M. Kykyri	30.6.	2003	mv	kino
51238	153	Kotka	Kymin kappeli	koekuoppa 3	taso 3	S-N	M. Kykyri	30.6.	2003	mv	kino
51238	154	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	N-S	M. Kykyri	30.6.	2003	mv	kino
51238	155	Kotka	Kymin kappeli	Tiilitehtaan alue	yleiskuva	NW	M. Kykyri	1.7.	2003	mv	kino
51238	156	Kotka	Kymin kappeli	koekuoppa 2	taso 4, rakenne R1	S-N	M. Kykyri	1.7.	2003	mv	kino
51238	157	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	S-N	M. Kykyri	1.7.	2003	mv	kino
51238	158	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	N-S	M. Kykyri	1.7.	2003	mv	kino
51238	159	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	N-S	M. Kykyri	1.7.	2003	mv	kino
51238	160	Kotka	Kymin kappeli	koekuoppa 3	taso 4 = pohja	S-N	M. Kykyri	1.7.	2003	mv	kino
51238	161	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	N-S	M. Kykyri	1.7.	2003	mv	kino
51238	162	Kotka	Kymin kappeli	koekuoppa 2	taso 5, rakenne R1	N-S	M. Kykyri	1.7.	2003	mv	kino
51238	163	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	NE-SW	M. Kykyri	1.7.	2003	mv	kino
51238	164	Kotka	Kymin kappeli	sama	taso 5, rakenteen R1 pinta	N-S	M. Kykyri	3.7.	2003	mv	kino
51238	165	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	N-S	M. Kykyri	3.7.	2003	mv	kino
51238	166	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	S-N	M. Kykyri	3.7.	2003	mv	kino
51238	167	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	S-N	M. Kykyri	3.7.	2003	mv	kino

päänumero	alanumero	kunta	kohde	aihe	kommentti	suunta	kuvaaja	pvm	vuosi	tyyppi	koko
51238	168	Kotka	Kymin kappeli	Kappelin alue	yleiskuva koeojien 1-3 entisöinnin jälkeen, kuvassa myös Kymin kappelin muistomerkki	SW-NE	A. Leppänen	21.7.	2003	mv	kino
51238	169	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.7.	2003	mv	kino
51238	170	Kotka	Kymin kappeli	sama	Kyminlinnan upseerikerhon E-päätty ja sen edustalle kaivettu koekuoppa 2	SE-NW	A. Leppänen	21.7.	2003	mv	kino
51238	171	Kotka	Kymin kappeli	sama	koeojat 1-3 entisöityinä, yleiskuva alueesta	NW-SE	A. Leppänen	21.7.	2003	mv	kino
51238	172	Kotka	Kymin kappeli	koekuoppa 2	koekuopan laajenus	SW-NE	A. Leppänen	21.7.	2003	mv	kino
51238	173	Kotka	Kymin kappeli	Kappelin alue	Kymin kappelin muistomerkki koeoja 2:n suunnalta kuvattuna	NE-SW	A. Leppänen	21.7.	2003	mv	kino
51238	174	Kotka	Kymin kappeli	koekuoppa 2	koekuopan laajennus rakenteet R1 ja R2	S-N	M. Kykyri	23.7.	2003	mv	kino
51238	175	Kotka	Kymin kappeli	sama	koekuopan laajennus, rakenne 2	S-N	M. Kykyri	23.7.	2003	mv	kino
51238	176	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	W-E	M. Kykyri	23.7.	2003	mv	kino
51238	177	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	N-S	M. Kykyri	23.7.	2003	mv	kino
51238	178	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	N-S	M. Kykyri	23.7.	2003	mv	kino
51238	179	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	N-S	M. Kykyri	23.7.	2003	mv	kino

Mustavalkonegatiivit, Kotka, Kymen vanha kartano 2003

päänumero	alanumero	kunta	kohde	aihe	kommentti	suunta	kuvaaja	pvm	vuosi	tyyppi	koko
51240	1	Kotka	Kymen vanha	Kartanon alue	yleiskuva ennen kaivausten alkua	W-S	M. Kykyri	22.5.	2003	mv	kino
51240	2	Kotka	Kymen vanha	sama	sama	S-W	M. Kykyri	22.5.	2003	mv	kino
51240	3	Kotka	Kymen vanha	koeoja 1	yleiskuva ennen turpeen poistoa	S-N	M. Kykyri	2.7.	2003	mv	kino
51240	4	Kotka	Kymen vanha	sama	sama	S-N	M. Kykyri	2.7.	2003	mv	kino
51240	5	Kotka	Kymen vanha	koeoja 2	sama	SW-NE	M. Kykyri	2.7.	2003	mv	kino
51240	6	Kotka	Kymen vanha	koeoja 1	r:0-1, taso 1	S-N	M. Kykyri	3.7.	2003	mv	kino
51240	7	Kotka	Kymen vanha	sama	sama	S-N	M. Kykyri	3.7.	2003	mv	kino
51240	8	Kotka	Kymen vanha	sama	r:0-1, taso 2	N-S	M. Kykyri	3.7.	2003	mv	kino
51240	9	Kotka	Kymen vanha	sama	r:9-10, taso 2	N-S	M. Kykyri	3.7.	2003	mv	kino
51240	10	Kotka	Kymen vanha	sama	r:9-10, taso 3	S-N	M. Kykyri	3.7.	2003	mv	kino
51240	11	Kotka	Kymen vanha	sama	r:0-1, taso 3	S-N	M. Kykyri	3.7.	2003	mv	kino
51240	12	Kotka	Kymen vanha	sama	r:9-10, taso 4	S-N	M. Kykyri	3.7.	2003	mv	kino
51240	13	Kotka	Kymen vanha	koeoja 2	r:0-1, taso 2	NW-SE	M. Kykyri	4.7.	2003	mv	kino
51240	14	Kotka	Kymen vanha	sama	r:6-7, taso 2	NW-SE	M. Kykyri	4.7.	2003	mv	kino
51240	15	Kotka	Kymen vanha	koeoja 1	r:0-1, taso 4	N-S	M. Kykyri	4.7.	2003	mv	kino
51240	16	Kotka	Kymen vanha	sama	r:0-1, taso 5	N-S	M. Kykyri	4.7.	2003	mv	kino
51240	17	Kotka	Kymen vanha	sama	r:9-10, taso 5	N-S	M. Kykyri	4.7.	2003	mv	kino

Diapositiivit, Kotka, Kymin kappeli 2003

päänumero	alanumero	kunta	kohde	aihe	kommentti	suunta	kuvaaja	pvm	vuosi	tyyppi	koko
51239	1	Kotka	Kymin kappeli	Kappelin alue	yleiskuva kaivausalueesta	W-E	M. Kykyri	22.5.	2003	dia	kino
51239	2	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	S-N	M. Kykyri	22.5	2003	dia	kino
51239	3	Kotka	Kymin kappeli	koeoja 1	paalutettuna	S-N	M. Kykyri	26.5	2003	dia	kino
51239	4	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	W-E	M. Kykyri	26.5	2003	dia	kino
51239	5	Kotka	Kymin kappeli	sama	taso 1	S-N	M. Kykyri	26.5	2003	dia	kino
51239	6	Kotka	Kymin kappeli	koeoja 2	taso 1	SW-NE	M. Kykyri	26.5	2003	dia	kino
51239	7	Kotka	Kymin kappeli	koeoja 3	taso 1	SE-NW	M. Kykyri	26.5	2003	dia	kino
51239	8	Kotka	Kymin kappeli	sama	r:0-1, taso 2	SE-NW	M. Kykyri	27.5.	2003	dia	kino
51239	9	Kotka	Kymin kappeli	sama	r:5-6, taso 2	SE-NW	M. Kykyri	27.5.	2003	dia	kino
51239	10	Kotka	Kymin kappeli	sama	taso 2	S-N	M. Kykyri	27.5.	2003	dia	kino
51239	11	Kotka	Kymin kappeli	sama	r:0-1, taso 3	SE-NW	M. Kykyri	30.5.	2003	dia	kino
51239	12	Kotka	Kymin kappeli	koeoja 2	r:5-6, taso 2	NW-SE	M. Kykyri	30.5.	2003	dia	kino
51239	13	Kotka	Kymin kappeli	koeoja 1	r:0-1, taso 4	NW-SE	M. Kykyri	30.5.	2003	dia	kino
51239	14	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	SE-NW	M. Kykyri	30.5.	2003	dia	kino
51239	15	Kotka	Kymin kappeli	sama	r:5-6, taso 3	NE-SW	M. Kykyri	30.5.	2003	dia	kino
51239	16	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	NW-SE	M. Kykyri	30.5.	2003	dia	kino
51239	17	Kotka	Kymin kappeli	koeoja 3	taso 2	NW-SE	M. Kykyri	30.5.	2003	dia	kino
51239	18	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	SE-NW	M. Kykyri	30.5.	2003	dia	kino

Diapositiivit, löydöt, Kotka, Kymen vanha kartano 2003

päänumero	alanumero	kunta	kohde	aihe	kommentti	löytö	kuvaaja	pvm	vuosi tyyppi	koko
51244	1	Kotka	Kymen vanha kartano	koeoja 1	r:0-1, krs 2	pullolasia	A. Leppänen	21.10.	2003 dia	kino
51244	2	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003 dia	kino
51244	3	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	punasavikeramiikkaa	A. Leppänen	21.10.	2003 dia	kino
51244	4	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003 dia	kino
51244	5	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	r:0-1, krs 9	sama	A. Leppänen	21.10.	2003 dia	kino
51244	6	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003 dia	kino
51244	7	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003 dia	kino
51244	8	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003 dia	kino
51244	9	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	r:0-1, krs 11	liitupiipun varsia	A. Leppänen	21.10.	2003 dia	kino
51244	10	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003 dia	kino
51244	11	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003 dia	kino
51244	12	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	punasavikeramiikkaa	A. Leppänen	21.10.	2003 dia	kino
51244	13	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003 dia	kino
51244	14	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003 dia	kino
51244	15	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	kivisavikeramiikkaa	A. Leppänen	21.10.	2003 dia	kino
51244	16	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003 dia	kino
51244	17	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	r:0-1, krs 12	ikkunalasia	A. Leppänen	21.10.	2003 dia	kino
51244	18	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003 dia	kino

päänumero	alanumero	kunta	kohde	aihe	kommentti	löytö	kuvaaja	pvm	vuosi	tyyppi	koko
51244	19	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	20	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	21	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	22	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	23	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	24	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	25	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	26	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	27	Kotka	Kymen vanha kartano koeoja 2		r:0-1, krs 4	palanutta luuta	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	28	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	29	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	30	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	31	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	32	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	liitupiipun pesän ja varren katkelmia	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	33	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	34	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	35	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	liitupiipun pesä	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	36	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	ikkunalasia	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	37	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	38	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	fajanssia	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino

päänumero	alanumero	kunta	kohde	aihe	kommentti	löytö	kuvaaja	pvm	vuosi	tyyppi	koko
51244	39	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	fajanssilautasen pohjapala, jossa leima	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	40	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	41	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	ikkunalasia	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	42	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	43	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	lasihelmi	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	44	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	45	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	46	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	47	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	48	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	fajanssikupin korvakatkelma	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	49	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	50	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	fajanssia	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	51	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	52	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	fajanssia ja posliinia	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	53	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	54	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	punasavikeramiikkaa	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	55	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	56	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	57	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	58	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	kivisavikeramiikkaa	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino

päänumero	alanumero	kunta	kohde	aihe	kommentti	löytö	kuvaaja	pvm	vuosi	tyyppi	koko
51244	59	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	60	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	61	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	62	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	r:0-1, krs 4 alaosa	posliinia	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	63	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	64	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	punasavikaakelin fragmentti	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	65	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	66	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	67	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	r:6-7, krs 5	punasavikeramiikkaa	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	68	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	69	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	70	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	fajanssia ja posliinia	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	71	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	72	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	juomalasin ja lasiastioden fragmentteja	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	73	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	74	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	liitupiipun pesän ja varren fragmentteja	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	75	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	76	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	lasipullon ja lasiastioden fragmentteja	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	77	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	78	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino

päänumero	alanumero	kunta	kohde	aihe	kommentti	löytö	kuvaaja	pvm	vuosi	tyyppi	koko
51244	79	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	80	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	81	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	82	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	r:0-1, krs 6	fajanssia	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	83	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	84	Kotka	Kymen vanha kartano	koeoja 3	r:0-1, krs 1	piitä	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	85	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	86	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	87	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	88	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	r:2-3, krs 1	ikkunalasia	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	89	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	kivisavikeramiikkaa	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	90	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	91	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	punasavikeramiikkaa	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	92	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	93	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	palanutta punasavikeramiikkaa	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	94	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	95	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	96	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	97	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	punasavikaakelin fragmentti	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	98	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino

päänumero	alanumero	kunta	kohde	aihe	kommentti	löytö	kuvaaja	pvm	vuosi	tyyppi	koko
51244	99	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	100	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	r:3-4, krs 1	keltasavisen seinäkaakelin fragmentteja	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	101	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	102	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	103	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	pullolasia	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	104	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	105	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	lasiastian fragmentteja	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	106	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	107	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	108	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	punasavikeramiikkaa	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	109	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	110	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	111	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	112	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	ikkunalasia	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	113	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	114	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	115	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	r:3-5, krs 1	lasikuonaa	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	116	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	117	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	118	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	r:2-3, krs 2	liitupiipun pesän fragmentti, jossa leima	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino

päänumero	alanumero	kunta	kohde	aihe	kommentti	löytö	kuvaaja	pvm	vuosi	tyyppi	koko
51244	119	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	120	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	121	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	122	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	r:3-4, krs 2	ikkunalasia	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	123	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	124	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	125	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	126	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	127	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	punasavikeramiikkaa	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	128	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	129	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	lasipullon kaula	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	130	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	131	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	132	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	133	Kotka	Kymen vanha kartano	koekuoppa 5	r:0-1, krs 1	lasipullon fragmentteja	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	134	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	135	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	136	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	137	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	138	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	139	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino

päänumero	alanumero	kunta	kohde	aihe	kommentti	löytö	kuvaaja	pvm	vuosi	tyyppi	koko
51244	140	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	141	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	r:1-2, krs 2	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	142	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	143	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	144	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	lasipullon kaula	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	145	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	146	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	147	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	ikkunalasia	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	148	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	149	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	kivisavikeramiikkaa	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	150	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	151	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	152	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	r:0-1, krs 4	liitupiipun varsia	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	153	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	154	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	r:1-2, krs 4	punasavikaakelin fragmentti	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	155	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	156	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	kivisavikeramiikkaa	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	157	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	158	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	ikkunalasia	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	159	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	160	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino

päänumero	alanumero	kunta	kohde	aihe	komentti	löytö	kuvaaja	pvm	vuosi	tyyppi	koko
51244	161	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	r:1-2, krs 5	lasiastian fragmentti, jonka pinnalla hiontakoristelua	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	162	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	163	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	164	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	165	Kotka	Kymen vanha kartano	koekuoppa 6	krs 1	punasavikeramiikkaa	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	166	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	167	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	168	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	169	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	170	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	piitä	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	171	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	krs 4	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	172	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	punasavikeramiikkaa	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	173	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	174	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	175	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	176	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	177	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	178	Kotka	Kymen vanha kartano	koeoja 1	r:0-1, krs 1	rautanauloja ja rautavartaan fragmentteja	T. Viitala	23.2.	2003	dia	kino
51244	179	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	r:0-1, krs 1; r:9-10, krs 1; r:0-1, krs 3; r:9-10, krs 3	rautanauloja ja rautaesineiden fragmentteja	T. Viitala	23.2.	2004	dia	kino
51244	180	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	r:0-1, krs 4 ja 8	sama	T. Viitala	23.2.	2004	dia	kino

päänumero	alanumero	kunta	kohde	aihe	kommentti	löytö	kuvaaja	pvm	vuosi	tyyppi	koko
51244	181	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	r:0-1, krs:t 9, 11 ja 12	sama	T. Viitala	23.2.	2004	dia	kino
51244	182	Kotka	Kymen vanha kartano	koeoja 2	r:6-7, krs 3; r:0-1, krs 4	rautanaula ja metalliesineen fragmentti	T. Viitala	23.2.	2004	dia	kino
51244	183	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	r:0-1, krs 4	rautanauloja	T. Viitala	23.2.	2004	dia	kino
51244	184	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	saranarauta	T. Viitala	23.2.	2004	dia	kino
51244	185	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	hela	T. Viitala	23.2.	2004	dia	kino
51244	186	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	r:0-1, krs 4 alaosa	metallilevyn fragmentti	T. Viitala	23.2.	2004	dia	kino
51244	187	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	r:6-7, krs 5	rautanauloja ja rautavartaita	T. Viitala	23.2.	2004	dia	kino
51244	188	Kotka	Kymen vanha kartano	koeoja 3	r:0-1, krs 1; r:1-2, krs 1 ja r:2-3, krs 1	metallikuulia, resenttiä rautaa	T. Viitala	23.2.	2004	dia	kino
51244	189	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	r:2-3, krs 1	resenttiä rautaa	T. Viitala	23.2.	2004	dia	kino
51244	190	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	rautanauloja ja rautaesineiden fragmentteja	T. Viitala	23.2.	2004	dia	kino
51244	191	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	metallikuulia	T. Viitala	23.2.	2004	dia	kino
51244	192	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	metallilevy	T. Viitala	23.2.	2004	dia	kino
51244	193	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	r:3-4, krs 1	metallikuulia	T. Viitala	23.2.	2004	dia	kino
51244	194	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	rautanauloja ja rautaesineiden fragmentteja	T. Viitala	23.2.	2004	dia	kino
51244	195	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	messinkinappi	T. Viitala	23.2.	2004	dia	kino
51244	196	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	r:3-4, krs 2	rautanauloja	T. Viitala	23.2.	2004	dia	kino
51244	197	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	r:3-4, krs 2; r:3-4, krs 3; r:2-3, krs 5; r:3-4, krs 5	rautanauloja ja rautaesineiden fragmentteja	T. Viitala	23.2.	2004	dia	kino
51244	198	Kotka	Kymen vanha kartano	koeoja 3 ja 4	r:3-4, krs 5 (koeoja 3), r:1-2, krs 1; r:2-3, krs 1 (koeoja 4)	rautanauloja ja resenttiä metallia	T. Viitala	23.2.	2004	dia	kino
51244	199	Kotka	Kymen vanha kartano	koeoja 4	r:0-1, krs 2	20 penniä vuodelta 1963	T. Viitala	23.2.	2004	dia	kino

päänumero	alanumero	kunta	kohde	aihe	kommentti	löytö	kuvaaja	pvm	vuosi	tyyppi	koko
51244	200	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	r:2-3, krs 2	rautanauloja	T. Viitala	23.2.	2004	dia	kino
51244	201	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	rautavarras ja resentti metallilevy	T. Viitala	23.2.	2004	dia	kino
51244	202	Kotka	Kymen vanha kartano koekuoppa 1		krs 2	rautaesineiden fragmentteja	T. Viitala	23.2.	2004	dia	kino
51244	203	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	T. Viitala	23.2.	2004	dia	kino
51244	204	Kotka	Kymen vanha kartano koekuoppa 5		r:0-1, krs 1	rautaveitsi	T. Viitala	23.2.	2004	dia	kino
51244	205	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	rautaesineiden fragmenttaja	T. Viitala	23.2.	2004	dia	kino
51244	206	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	rautanauloja	T. Viitala	23.2.	2004	dia	kino
51244	207	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	r:1-2, krs 3; r:0-1, krs 4	sama	T. Viitala	23.2.	2004	dia	kino
51244	208	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	r:1-2, krs 4; r:1-2, krs 5	sama	T. Viitala	23.2.	2004	dia	kino
51244	209	Kotka	Kymen vanha kartano koekuoppa 6		krs:t 1,2,4	sama	T. Viitala	23.2.	2004	dia	kino

Diapositiivit, löydöt, Kotka, Kymin kappeli 2003

päänumero	alanumero	kunta	kohde	aihe	kommentti	löytö	kuvaaja	pvm	vuosi	tyyppi	koko
51243	1	Kotka	Kymin kappeli	kocoja 1	r:0-1, krs 1	fajanssia	A. Leppänen	16.10.	2003	dia	kino
51243	2	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	sama	A. Leppänen	16.10.	2003	dia	kino
51243	3	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	sama	A. Leppänen	16.10.	2003	dia	kino
51243	4	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	punasavikeramiikkaa	A. Leppänen	16.10.	2003	dia	kino
51243	5	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	sama	A. Leppänen	16.10.	2003	dia	kino
51243	6	Kotka	Kymin kappeli	sama	r:5-6, krs 1	punasavikeramiikkaa	A. Leppänen	16.10.	2003	dia	kino
51243	7	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	sama	A. Leppänen	16.10.	2003	dia	kino
51243	8	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	fajanssia	A. Leppänen	16.10.	2003	dia	kino
51243	9	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	sama	A. Leppänen	16.10.	2003	dia	kino
51243	10	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	fajanssiastian pohja, jossa valmistajan leima	A. Leppänen	16.10.	2003	dia	kino
51243	11	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	sama	A. Leppänen	16.10.	2003	dia	kino
51243	12	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	lasisen kynttilämansetin fragmentteja	A. Leppänen	16.10.	2003	dia	kino
51243	13	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	sama	A. Leppänen	16.10.	2003	dia	kino
51243	14	Kotka	Kymin kappeli	sama	r:0-1, krs 2	ikkunalasia	A. Leppänen	16.10.	2003	dia	kino
51243	15	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	sama	A. Leppänen	16.10.	2003	dia	kino
51243	16	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	fajanssia	A. Leppänen	16.10.	2003	dia	kino
51243	17	Kotka	Kymin kappeli	sama	sama	sama	A. Leppänen	16.10.	2003	dia	kino

Diapositiivit, löydöt, Kotka, Kymen vanha kartano 2003

päänumero	alanumero	kunta	kohde	aihe	kommentti	löytö	kuvaaja	pvm	vuosi	tyyppi	koko
51244	1	Kotka	Kymen vanha kartano	koeoja 1	r:0-1, krs 2	pullolasia	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	2	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	3	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	punasavikeramiikkaa	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	4	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	5	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	r:0-1, krs 9	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	6	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	7	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	8	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	9	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	r:0-1, krs 11	liitupiipun varsia	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	10	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	11	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	12	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	punasavikeramiikkaa	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	13	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	14	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	15	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	kivisavikeramiikkaa	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	16	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	17	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	r:0-1, krs 12	ikkunalasia	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino
51244	18	Kotka	Kymen vanha kartano	sama	sama	sama	A. Leppänen	21.10.	2003	dia	kino

Metallilöydöt

Käsittely ja säilytys

Kaivauksen jälkeen metallilöytöjä on säilytetty muovipusseissa tai kannellisissa rasioissa. Osa löydöistä on lisäksi kääritty ruskeaan silkkipaperiin. Löydöt kuivaharjattiin säilytyksen aikana loppukesällä 2003.

Kunto

Maaliskuussa 2004 tehtiin valokuvauksen yhteydessä vain silmämääräinen metallilöytöjen kuntotarkastus. Useimpien valokuvattujen hautanaulojen ympärillä on hilseilevä, harmahtava ruoste- ja maakerros. Rasioissa säilytettyjen naulojen kunto on keskimäärin heikompi kuin pussissa olevien, niiden maa- ja ruostekerros lohkeilee ja hilseilee runsaammin ja on paikoin sävyltään punakeltaista.

KAPPELI

Metalli I pussit 1-12 löytödiat 51243:107-119

Metalli II pussit 13-40 löytödiat 51243:120-145

Rasiat 1- 23 löytödiat 51243: 146 -163

Paperipussit a-d: lisäys rasioihin 2 ja 15 ja kaksi erillistä pussia, löytödiat 51243: 164 - 167

KYMEN VANHA KARTANO

Metalli III pussit 41-74 löytödiat 51224:178 -194

Metalli IV pussit 75-101 löytödiat 51224:195 - 209

Kotkassa 22.maaliskuuta 2004

Tarja Viitala

Esinekonservaattori

Kymenlaakson maakuntamuseossa 1.10.2003 – 31.5.2004

KYMINLINNAN KOEKAIVAUKSET 2003

LIITE IX

KYMIN KAPPELIN ALUEEN HAUTAUKSET:

kohde:	vainaja n:o:	ruutu:	kerros:	hautaus-taso:	kuvaus:
koeoja 1	irtoluita	5-6	3		Reisiluun katkelma
koeoja 1	irtoluita	0-1	5 yläosa		Pientä, rikkonaista luun sälää. Luiden joukossa mm. reisiluun ja suoliluun fragmentti, katkenneita kylkiluita, 1 lapsen (?) etuhammas. Luut pyörityneitä ja pinnaltaan rispaantuneita ja alle 10 cm:n pituisia. Pääosa aikuisten luita. Kpl-määrä n. 20.
koeoja 1	irtoluita	0-1	5	1	Useita kallon ja alaleuan fragmentteja, joiden joukossa myös keskenkasvuisen luita. Lisäksi aikuisen olkaluu, kylkiluita, selkänikamia, kaksi reisiluuta sekä sääriluu. Luiden joukossa myös alle 5 cm:n kokoista luun sälää.
koeoja 1	irtoluita	0-1	5	2	Fragmentteja useasta kallosta, joista yksi ehjä, mutta ilman alaleukaa. Kaksi alaleuan fragmenttia, kaksi solisluuta, sekä olka-, kyynär- ja varttinäluu. Luut aikuisista vainajista. Lisäksi luiden joukossa pienempiä pyörityneitä luita, joiden pituus alle 5 cm. Näistä tunnistettavissa ovat selkänikama ja suoliluun fragmentti.
koeoja 1	irtoluita	5-6	6		Rikkoontuneita ja huonokuntoisia luun katkelmia. Joukossa mm. kylkiluufragmentteja, solisluu, nikamia sekä raajan luita. Pääasiassa täysikasvuisista vainajista. Luiden pituus 5-15 cm, kpl-määrä n. 20.
koeoja 1	irtoluita	0-1	5	4	Aikuisen ja pienen lapsen luita. Luut pientä silppua, joiden joukossa lapsen kallon fragmentteja, hampaita sekä kylkiluun katkelma. Aikuisen luita mm. olka-, solis- ja reisiluu.
koeoja 1	1	0-1	5	3	Täysikasvuisesta vainajasta oli jäljellä kallo, alaleuanluu, kaulanikamia, lapaluu, kylkiluita, olka-, kyynär- sekä varttinäluut. Näiden lisäksi luita muistakin vainajista mm. keskenkasvuisen yksilön kallon fragmentteja sekä kaksi kappaletta poskikaarta.
koeoja 1	2	0-1	5	4	Vainajasta jäljellä lapa- ja olkaluu, kylkiluita, selkänikamia, sääriluu sekä molemmat suoli- ja reisiluu. Täysikasvuinen yksilö.
koeoja 1	3	0-1	5	5	Vanajasta jäljellä kaula- ja selkänikamia, kylkiluita, olka- varttinä- ja kyynärluu, reisiluu- sekä suoliluu. Täysikasvuinen yksilö.
koeoja 3	irtoluita	0-1	1		Aikuisen vainajan alaleuan puolikas.
koeoja 3	irtoluita	0-3	3 yläosa		Pinnaltaan rispaantuneita ja katkelmallisia aikuisen luita, jotka pääosin alle 10 cm:n pituisia. Luiden joukossa mm. reisi-, suoli- ja kyynärluun katkelma.

kohde:	vainaja n:o:	ruutu:	kerros:	hautaus-taso:	kuvaus:
koeoja 3	irtoluita	0-1	3	1	Aikuisen vainajan luita: sääriluun, suoliluun sekä nikaman fragmentti.
koeoja 3	irtoluita	1-2	3	1	Kallon fragmentteja, joista ainakin osa peräisin keskenkasvuisesta yksilöstä.
koeoja 3	irtoluita	2-3	3	1	Fragmentaarisia ja huonokuntoisia raajanluita, joiden joukossa mm. kyynär- ja varttinäluita sekä näiden lisäksi myös alaleuan fragmentti, joista ainakin viimeksi mainittu aikuisesta vainajasta.
koeoja 3	irtoluita	1-2	3	2	Pieniä luiden fragmentteja, joiden joukossa mm. alaleuan katkelma, kallon osia sekä kyynärluu. Ainakin kallon fragmentit keskenkasvuisesta yksilöstä.
koeoja 3	irtoluita	2-3	3	2	Kallon ja alaleuan fragmentti.
koeoja 3	irtoluita	3-4	3	2	Varttinäluun fragmentti.
koeoja 1	1	1-2	3	1	Keskenkasvuinen yksilö, josta jäljellä kallo, alaleuka, solisluu sekä kylkiluita.
koeoja 3	2	1-3	3	1	Täysikasvuinen vainaja, josta jäljellä kallo, alaleuka, solis-, lapa-, olka-, kyynär-, varttinäluut sekä kylkiluita.
koeoja 3	3	1-2	3	2	Fragmentaarinen kallo. Todennäköisesti keskenkasvuinen yksilö.
koeoja 3	4	2-3	3	2	Keskenkasvuinen (?) yksilö, josta jäljellä kallo, alaleuka sekä olka-, kyynär- sekä varttinäluut.
koeoja 3	5	2-3	3	2	Keskenkasvuinen yksilö, josta jäljellä ainoastaan fragmentaarinen kallo.
koeoja 3	6	3-4	3	2	Keskenkasvuinen (?) yksilö, josta jäljellä olka- ja varttinäluut sekä mahdollisesti fragmentaarinen kyynärluu.
koeoja 3	7	2-3	3	3	Erittäin huonokuntoinen ja fragmentaarinen kallonpohja.
koeoja 3	8	2-3	3	3	Fragmentaarinen kallo.
koeoja 3	9	0-1	3	3	Olkavarren (?) katkelma.
koeoja 4	10	3-4	3	3	Fragmentaariset reisi(?)luut.

KYMINLINNAN KOEKAIVAUKSET 2003

LIITE X

MAA- JA HIILINÄYTTEET:

näyte ja n:o:	kaivausalue:	kohde:	ruutu:	kerros:	rakenne:	huom:
MN 1	Kymin kappeli	koeoja 1	0-1 m	5		
MN 2	Kymin kappeli	koeoja 2	3-4 m	4		SW-profiili
MN 3	Kymin kappeli	koeoja 3	0-1 m	3		
MN 4	Kymen kartano	koeoja 3	0-1 m	3		
MN 5	Kymen kartano	koeoja 3	3-4 m	4		
MN 6	Kymenkartano	koeoja 3	2-3 m	5		
MN 7	Kymenkartano	koeoja 5	1-2 m	4		
MN 8	Kymenkartano	koeoja 5	1-2 m	6		
HN 1	Kymenkartano	koeoja 3	3-4 m	3		
HN 2	Kymenkartano	koeoja 3	3-4 m	5		

KYMINLINNAN KOEKAIVAUKSET 2003

LIITE XI

LAASTI- JA RAKENNUSFRAGMENTTINÄYTTEET:

näyte ja n:o:	kaivausalue:	kohde:	ruutu:	kerros:	rakenne:	huom:
LN 1	Kymin kappeli	koeoja 2	3-4 m	z= 5.00 m.m.p.y.	R1, kivijalka	SW-seinä
LN 2	Kymin kappeli	koekuoppa 2	0-1 m	krs. 3 alapuolelta	R1 päältä	
LN 3	Kymin kappeli	koekuoppa 2	0-1 m	krs. 3 alapuolelta	R1 yläpinnasta	N-seinä
LN 4	Kymin kappeli	koekuoppa 2	1-2 m	krs. 3 alapuolelta	R2	
LN 5	Kymin kartano	koeoja 3	0-1 m	1	R1 pinnasta	
LN 6	Kymin kartano	koeoja 4	0-1 m		R1 pinnasta	SE-seinä
LN 7	Kymin kartano	koekuoppa 5	0-1 m		R1 kivien välistä	
RF 1	Kymin kappeli	koeoja 1	0-1 m	4		irtotiili
RF 2	Kymin kappeli	koeoja 1	0-1 m	4		irtotiili
RF 3	Kymin kappeli	koeoja 2	5-6 m	1		irtotiili
RF 4	Kymin kappeli	koeoja 2	0-1,5 m	1	R2 päältä	irtotiili
RF 5	Kymin kappeli	koekuoppa 2			R2 alta	koepisto 3
RF 6	Kymin kappeli	koekuoppa 2			R1a alapuolelta	koepisto 3
RF 7	Kymin kappeli	koekuoppa 2			R1a alapuolelta	koepisto 3
RF 8	Kymenkartano	koeoja 3	2-3 m	2		irtotiili
RF 9	Kymenkartano	koeoja 3	3-4 m	2		irtotiili
RF10	Kymenkartano	koeoja 3	3-4 m	2		irtotiili
RF11	Kymenkartano	koeoja 3	3-4 m	3		irtotiili
RF12	Kymenkartano	koeoja 3	3-4 m	3 pohja/4 pinta		irtotiili
RF13	Kymenkartano	koekuoppa 5	0-1 m	4		irtotiili
RF14	Kymenkartano	koekuoppa 5	1-2 m	5 pohja		irtotiili

KYMINLINNAN KAIVAUKSET 2003
KAIVAUSKARTTOJEN NUMEROINTIJÄRJESTYS

Kotka Kymin kappeli , yleiskartta	karttanumero 1
Kotka Kymenkartano , yleiskartta	2
Kymin Kappelin karttamerkkien selitykset	(ei karttanumeroa)
Kymin kappeli, koeoja 1 Tasot: 1, 2, 3, ¾, 4 ruutu 0-1 ja 5-6	3a
Taso 5 ja hautaustasot 1-5, 5/6, 6, NW-, ja NE- profiilit ruutu 0-1 NW- ja NE - profiilit ruutu 5-6	3b
Kymin kappeli, koeoja 2 Tasot: pinta	4a
Taso 1	4b
Taso 2	4c
Taso 3-4, SW- ja NW-profiili	4d
Kymin kappeli, koeoja 3 Tasot: pinta, 1	5a
Tasot 2-3	5b
Tasot ¾, 4-5	5c
Taso 6 (hautaustaso 1), taso 6/7	5d
Taso 7 (hautaustaso 2) ja taso 7 (hautaustaso 2 alaosa), hautausten pohjataso	5e
Taso 8 (hautaustaso 3), NW-profiili	5f
NE-profiili	5g
Kymin kappeli, koekuoppa 1 Tasot: pinta, 1-3	6
Kymin kappeli, koekuoppa 2 Tasot: pinta, 1-6, laajennus taso 6	7a
N- ja E- profiili	7b
Koekuoppa 1 S- ja W-profiili, koekuoppa 2 N- ja W-profiili, koekuoppa 3 E- ja N-profiili	7c
Kymin kappeli, koekuoppa 3 Tasot: pinta, 1-4	8

Kymin kappeli, koekuoppa 4

Tasot: pinta, 1-3

9

Kotka Kymenkartano, koeoja 1

Ruudut 0-1 ja 9-10, tasot 1-12, E-, N- ja S-profiilit

10

Piirretty vuonna 2005 (MV)

Kotka Kymenkartano, koeoja 2

Ruudut 1-7, tasot 1-6, SE- ja SW-profiilit

11

Piirretty vuonna 2005 (MV)

Kymenkartanon karttamerkkien selitykset

(ei karttanumeroa)

Kotka Kymenkartano, koeoja 3

Tasot: pinta, 1-2

12a

Tasot: 3, 3/4, 4-6

12b

SW-, NW, ja SE-profiili

12c

Kotka Kymenkartano, koeoja 4

Tasot: pinta, 1-3, SE-profiili

13

Kotka Kymenkartano, koekuoppa 1 ja 2

Taso 1, profiili

14

Kotka Kymenkartano, koekuoppa 3

Tasot: pinta, 1-3, NW-profiili

15

Kotka Kymenkartano, koekuoppa 4

Tasot: pinta, 1-3, NW-profiili

16

Kotka Kymenkartano, koekuoppa 5

Tasot: pinta ja tasot 1-5

17a

Tasot 6-7, SW-, NW-, ja SE-profiili

17b

Kotka Kymenkartano, koekuoppa 6

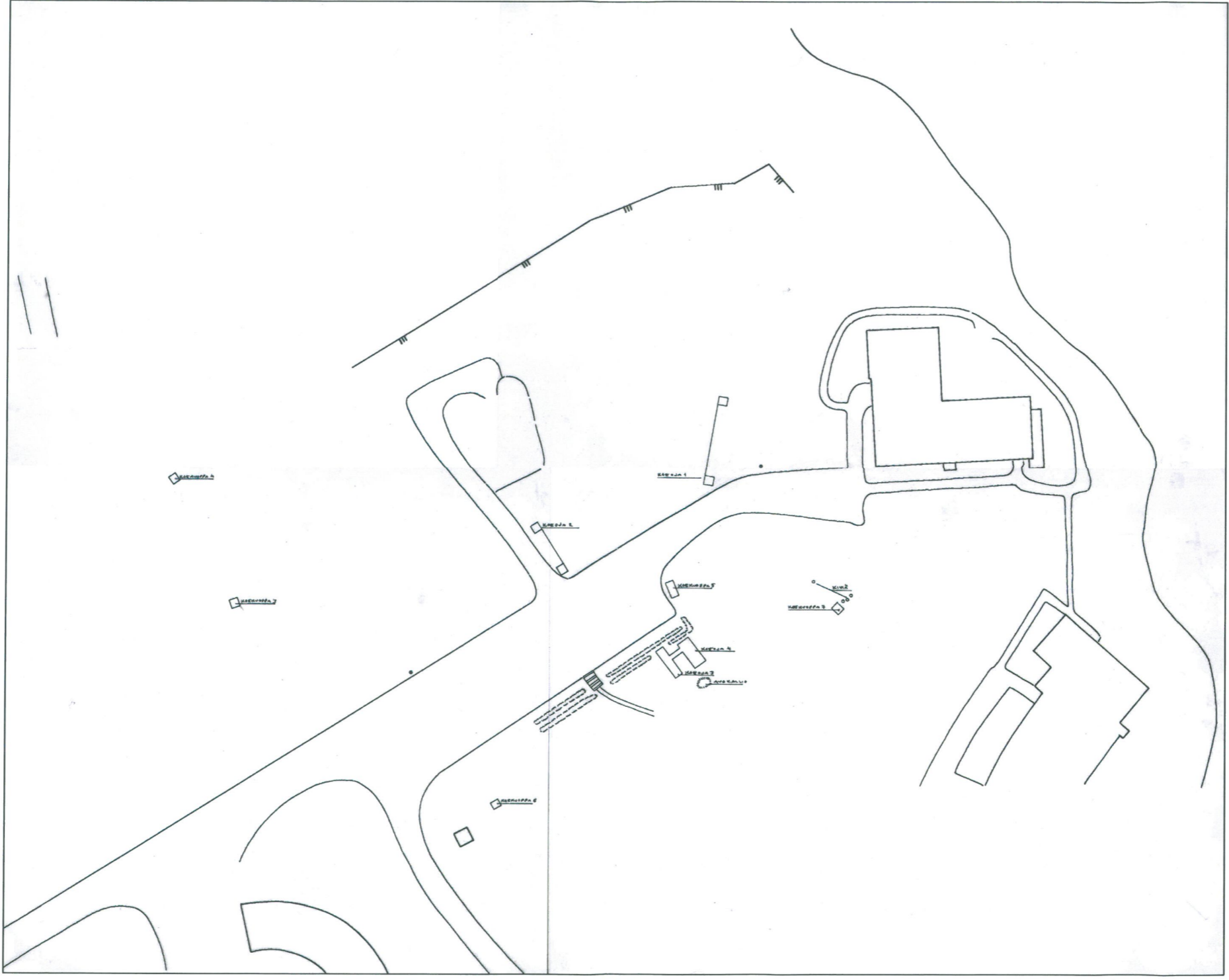
Tasot: pinta ja 1-8, SW- ja NW-profiili

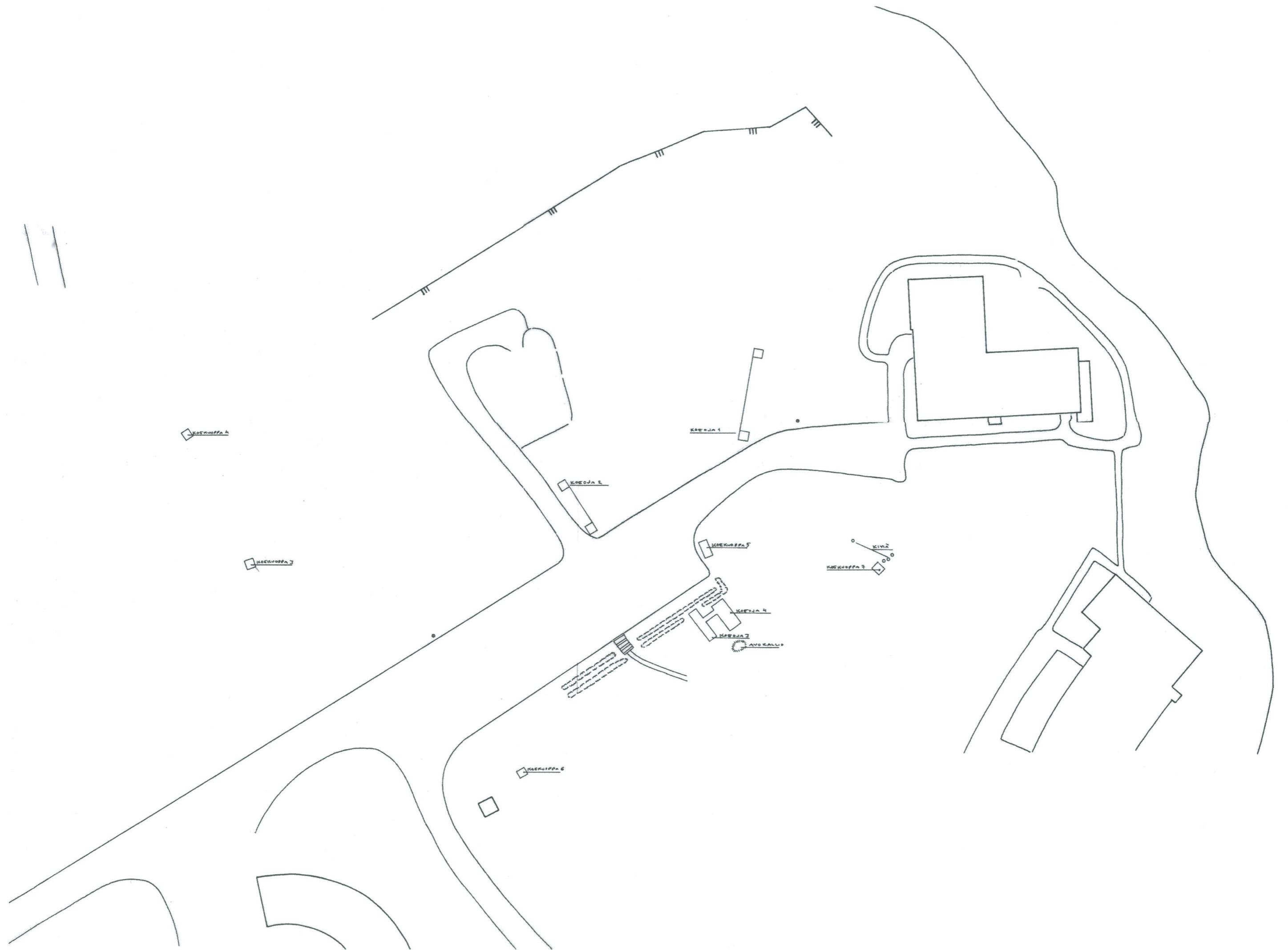
18

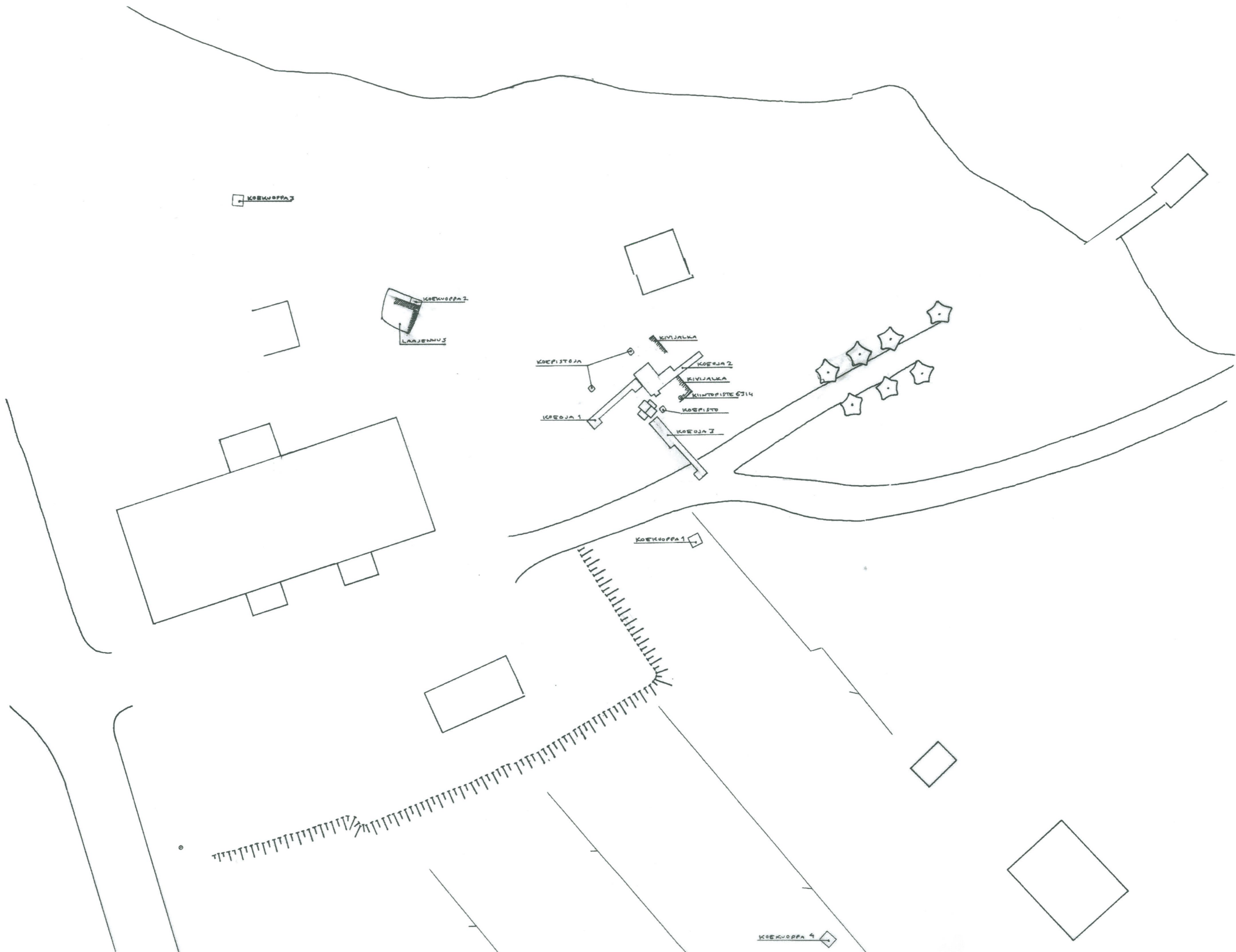
Kotka Kymenkartano, koekuoppa 7

Tasot: pinta ja 1-5, SW- ja NW-profiili

19

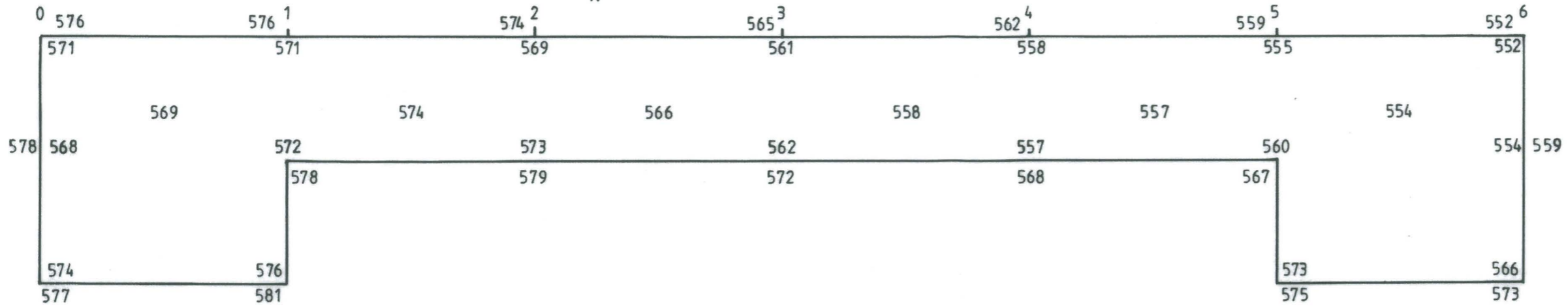
KOTKA KYMINLINNA KYMIN KAPPELI

KARTTAMERKKIEN SELITYKSET

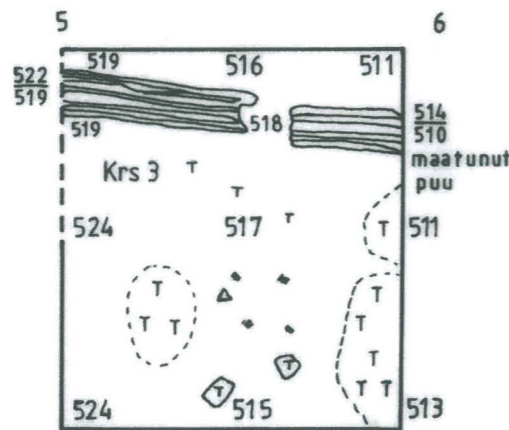
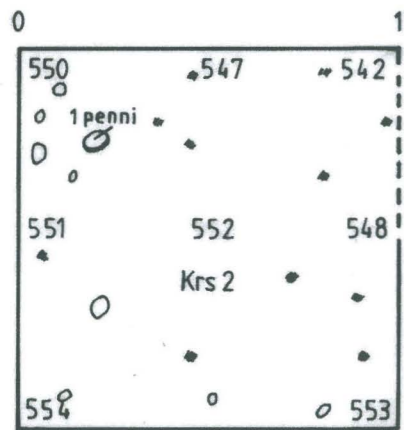
	kivi		sementtirappaus
	porausreikä kivessä		multalaikku
	tiili		hiekkä
	tiilimurska		kerrosraja
	ruosteinen maa		kannas/kuoppa
	laasti	4.80 mmpy	korkeus metriä merenpinnan yläpuolella
	savi	480	korkeus cm merenpinnan yläpuolella
	maatunut puu		rakenne 1
	juuri		
	hiili		
	naula		
	luu (hautausasoissa)		
	Pohjoinen		

KOTKA Kyminlinna, Kymin kappeli	Karttamerkkien selitykset Kartat 3-9
Marita Kykyri 2003	
	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO
Piirt. L. Simponen 2011	

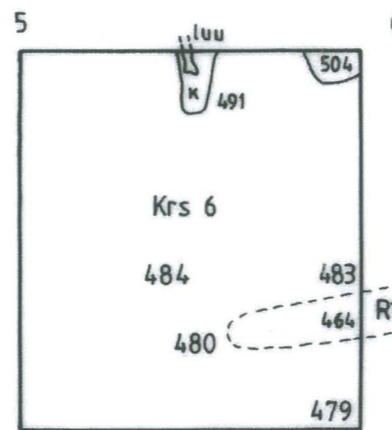
KOTKA KYMINLINNA KYMIN KAPPELI
 KOEOJA 1
 TASO 1

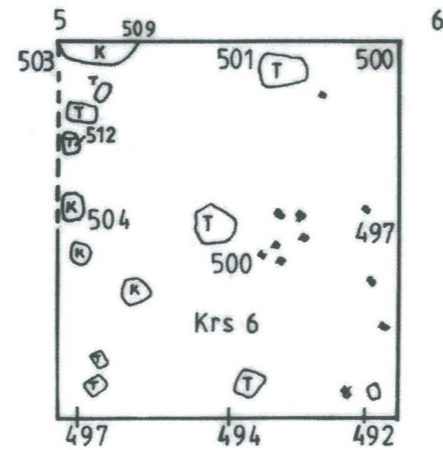
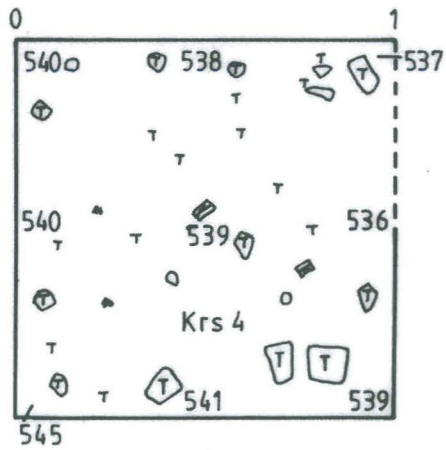
TASO 2

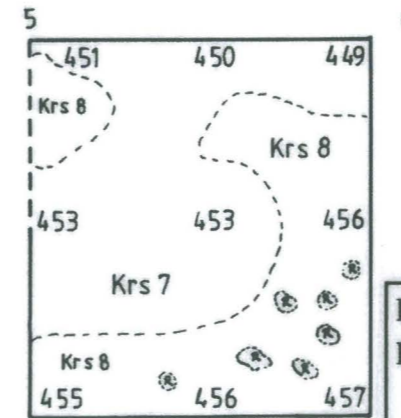
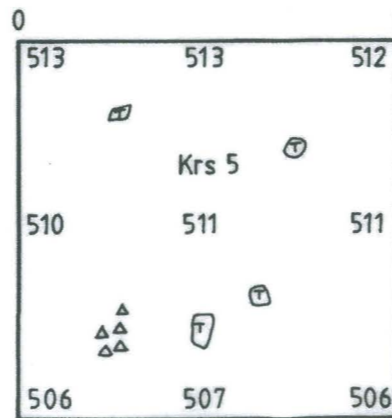
TASO 3/4

TASO 3

TASO 4

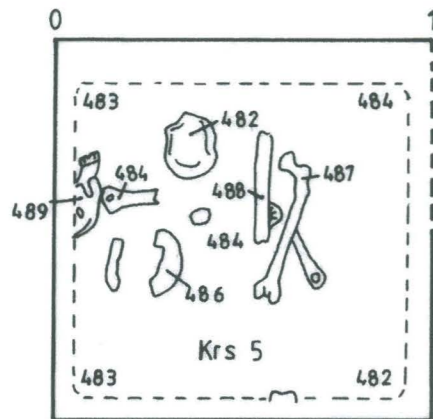

KOTKA Kymnlinna, Kymn kappeli	Koeoja 1 Tasot: 1, 2, 3, ¼, 4 ruutu 0-1 ja 5-6 Mk 1:20
Marita Kykyri 2003	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO
MITTAUSDOKUMENTOINTI Marita Kykyri 2003	
Puht. piirt. L. Simponen 2011	Kartta 3a

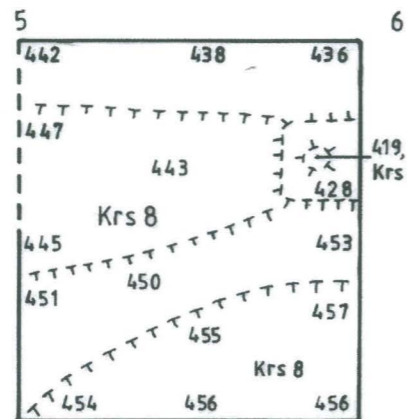
KOTKA KYMINLINNA KYMIN KAPPELI

KOEJA 1

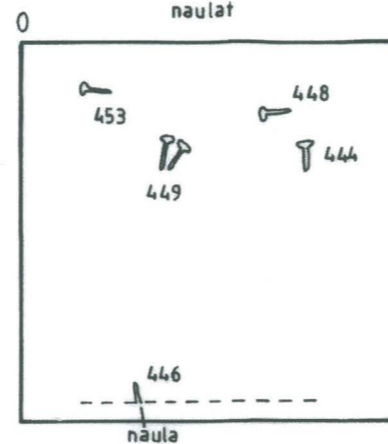
HAUTAUSTASO 1, TASO 5

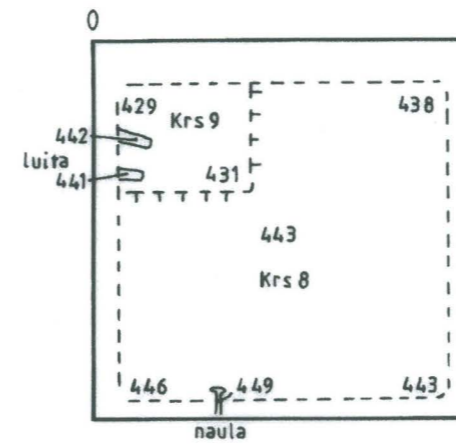
TASO 5, POHJA, RUUTU 5-6

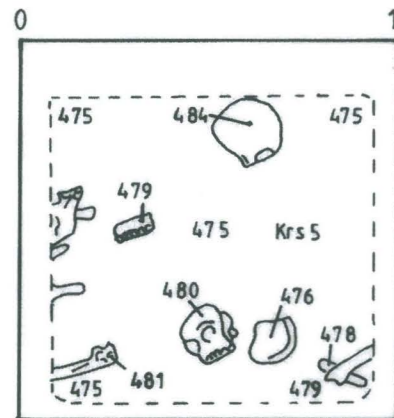
HAUTAUSTASO 5, alapuoli

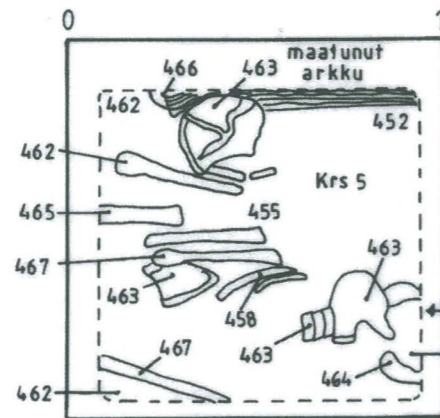
HAUTAUSTASO 6, POHJA, RUUTU 0-1

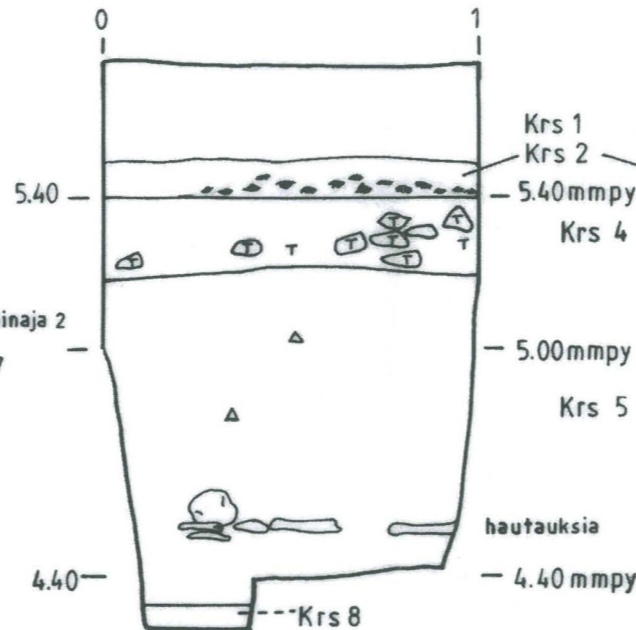
HAUTAUSTASO 2

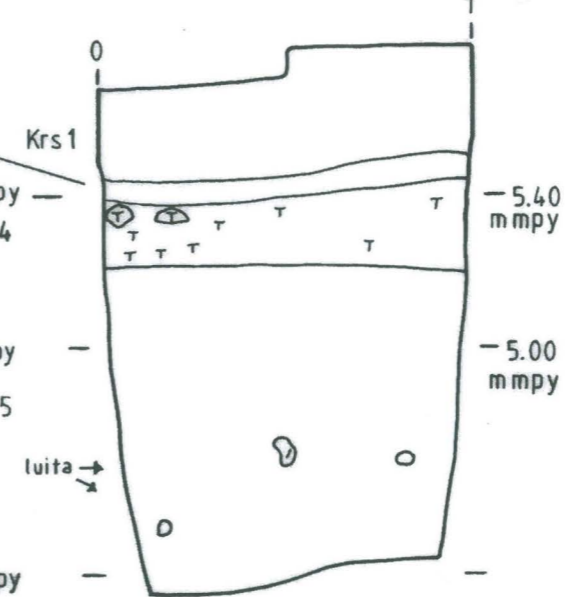
HAUTAUSTASO 4

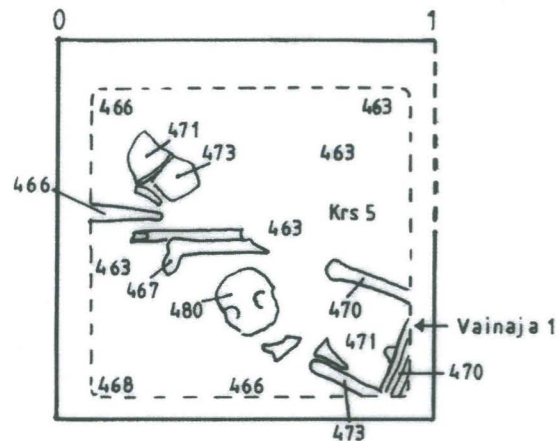
NW-SEINÄMÄ, RUUTU 0-1

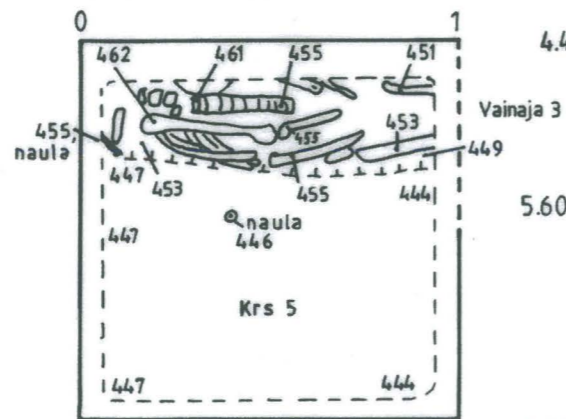
NE-SEINÄMÄ, RUUTU 0-1

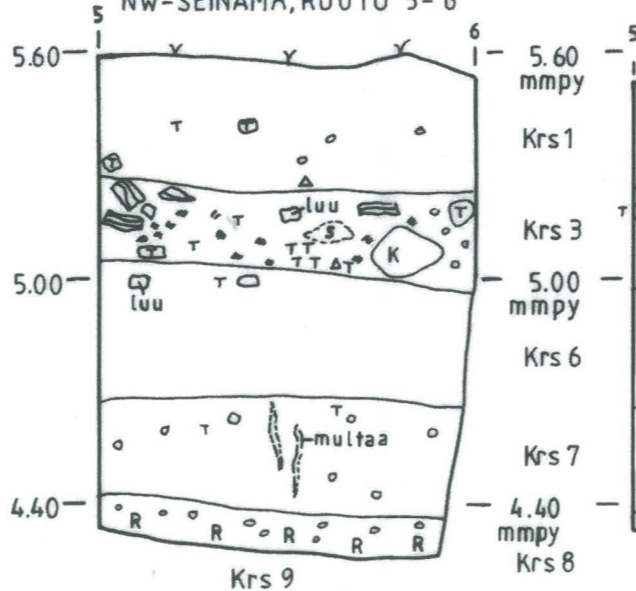
HAUTAUSTASO 3

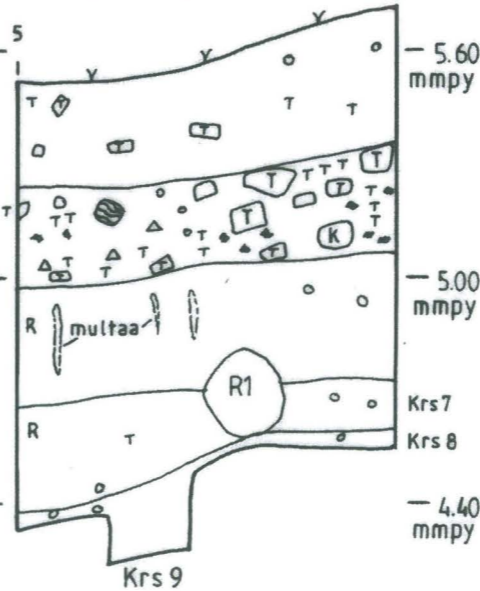
HAUTAUSTASO 5

NW-SEINÄMÄ, RUUTU 5-6

NE-SEINÄMÄ, RUUTU 5-6

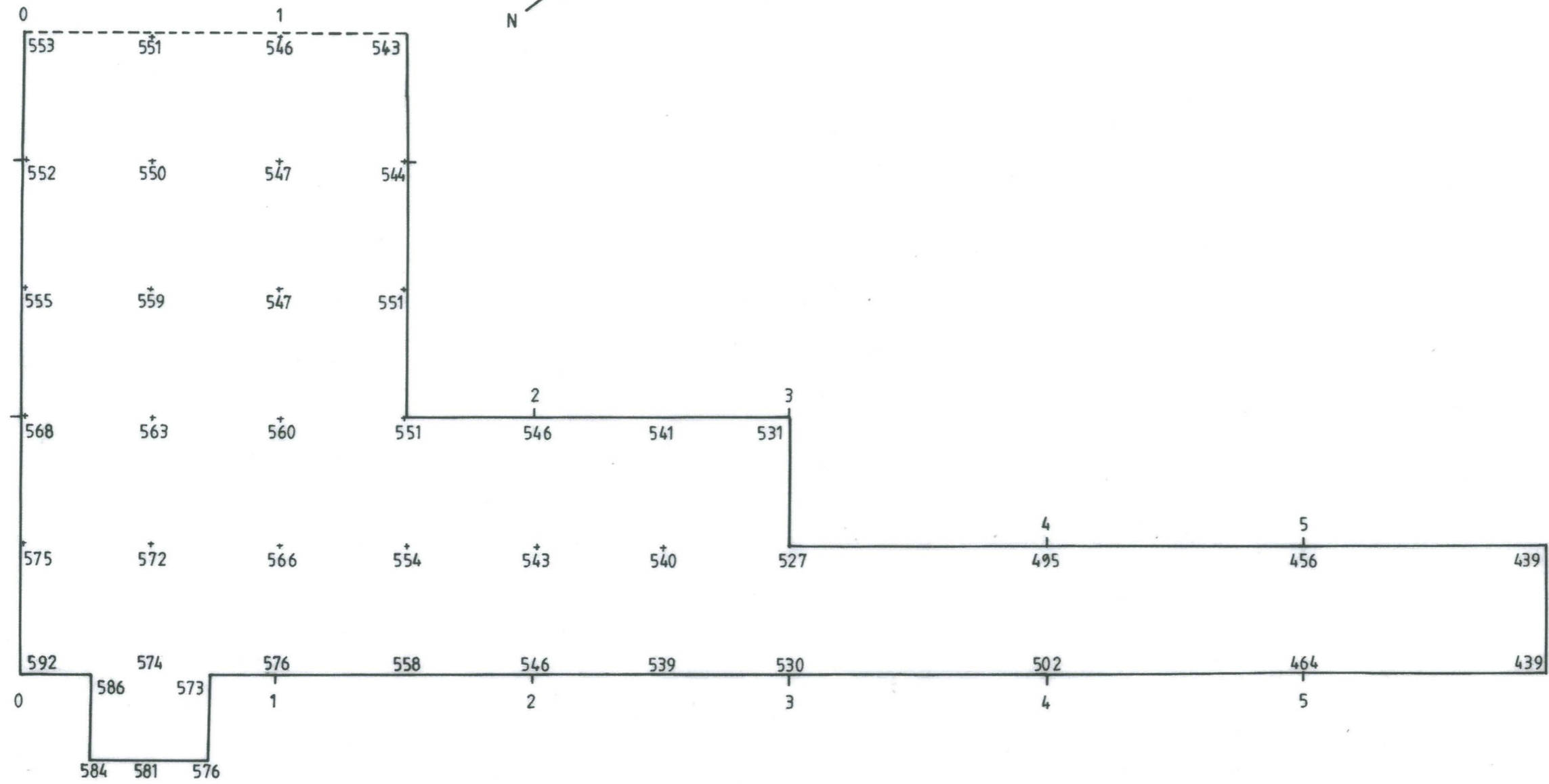
0 1m

KOTKA Kyminlinna, Kymin kappeli	Koeja 1 Tasot: 5 ja hautaustasot 1-5, 5/6, 6 NW-, ja NE- profiilit ruutu 0-1 NW- ja NE -profiilit ruutu 5-6. Mk 1:20
Marita Kykyri 2003	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO
MITTAUSDOKUMENTOINTI M. Kykyri & I. Kaskinen 2003	
Puht. piirt. L. Simponen 2011	Kartta 3b

KOTKA KYMINLINNA KYMIN KAPPELI

KOEJOJA 2

PINTA

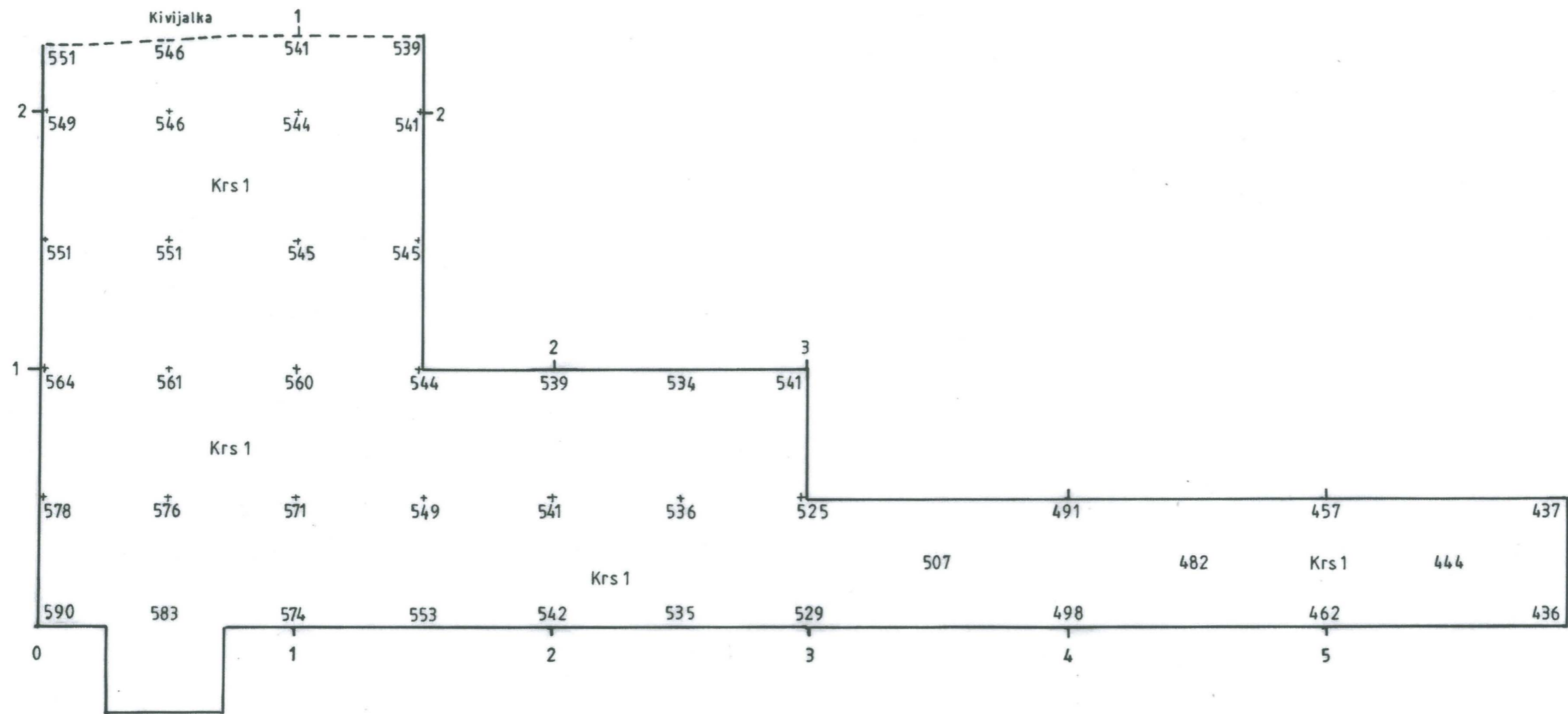

KOTKA Kyminlinna, Kymin kappeli	Koejoja 2 Tasot: pinta
	Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI M. Kykyri & I. Kaskinen 2003	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO
Puht. piirt. L. Simponen 2011	Kartta 4a

KOTKA KYMINLINNA KYMIN KAPPELI

KOEOJA 2

TASO 1

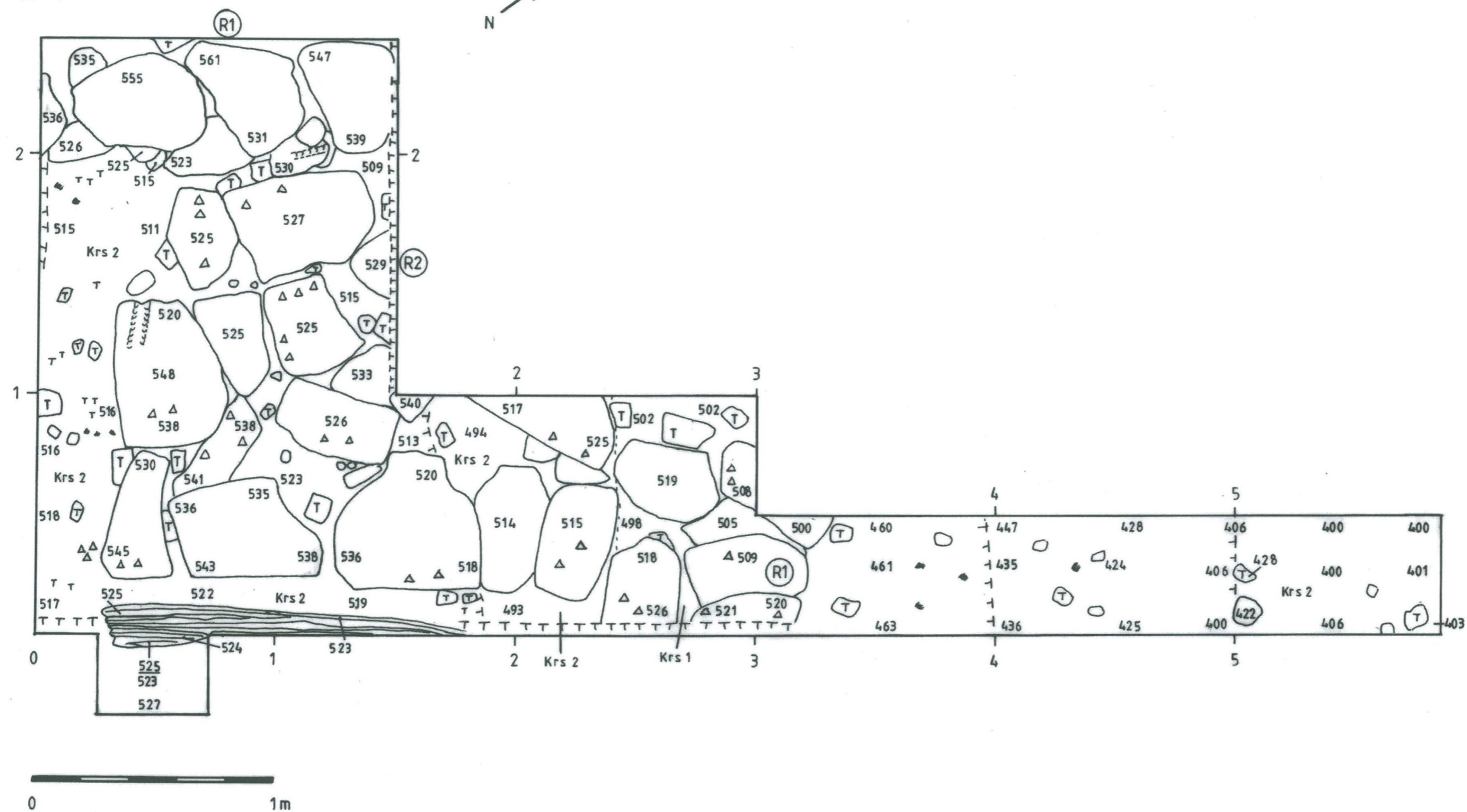

KOTKA Kyminlinna, Kymin kappeli	Koioja 2 Tasot: 1
Marita Kykyri 2003	Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI Marita Kykyri 2003	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO
Puht. piirt. L. Simponen 2011	Kartta 4b

KOTKA KYMINLINNA KYMIN KAPPELI

KOEOJA 2

TASO 2

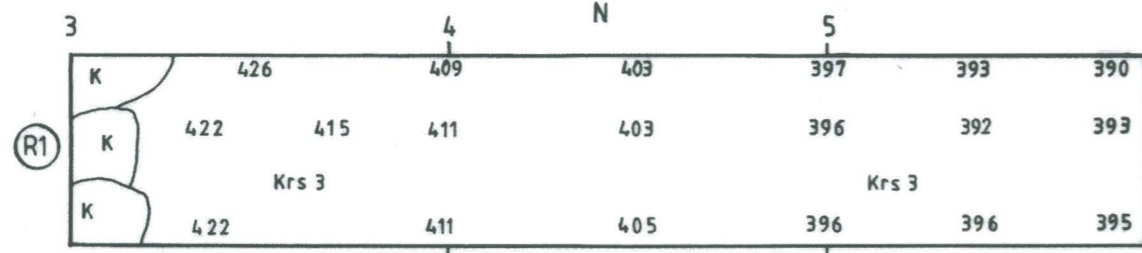

KOTKA	Koeoja 2
Kyminlinna, Kymin kappeli	Taso: 2
Marita Kykyri 2003	Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI M. Kykyri & I. Kaskinen 2003	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO
Puht. piirt. L. Simpsonen 2011	Kartta 4c

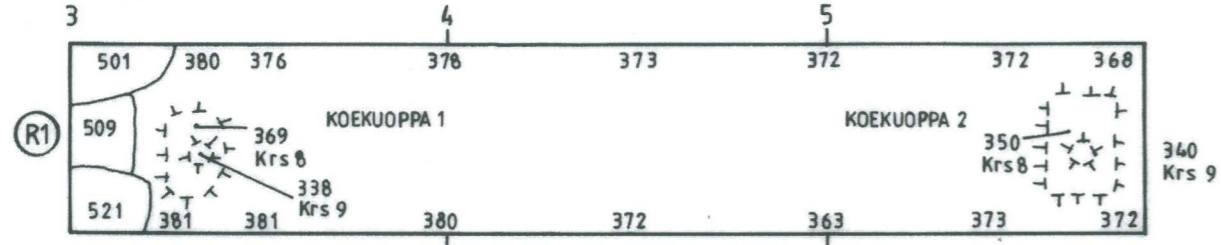
KOTKA KYMINLINNAN KYMIN KAPPELI

KOEJOJA 2

TASO 3

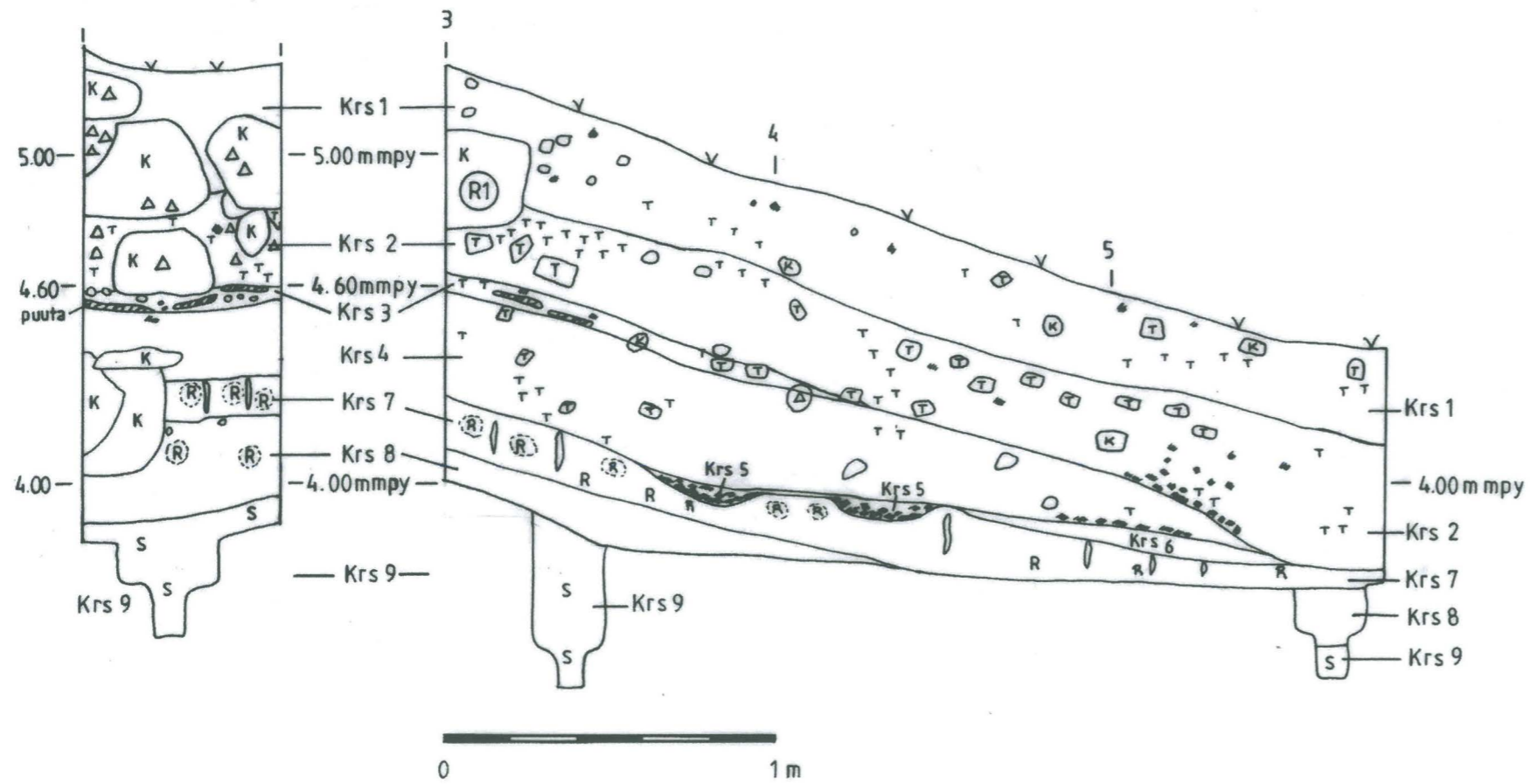

TASO 4

SW-PROFIILI

NW-PROFIILI

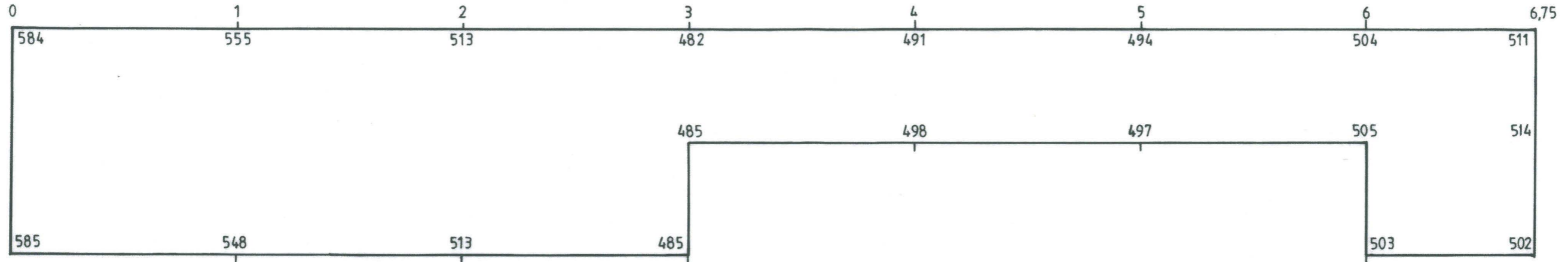

KOTKA Kyminlinna, Kymin kappeli	Koejoja 2 Tasot: 3-4 SW- ja NW-profiili
Marita Kykyri 2003	Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI Marita Kykyri 2003	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO
Puht. piirt. L. Simpsonen 2011	Kartta 4d

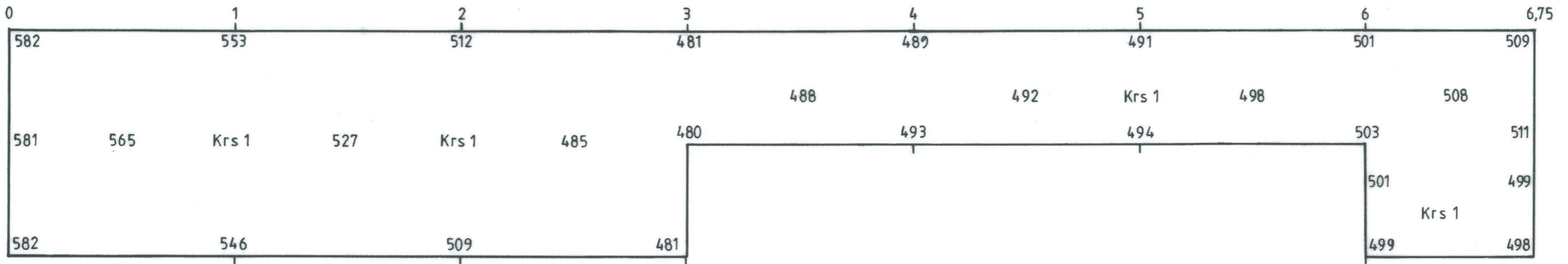
KOTKA KYMINLINNA KYMIN KAPPELI

KOEOJA 3

PINTA

TASO 1

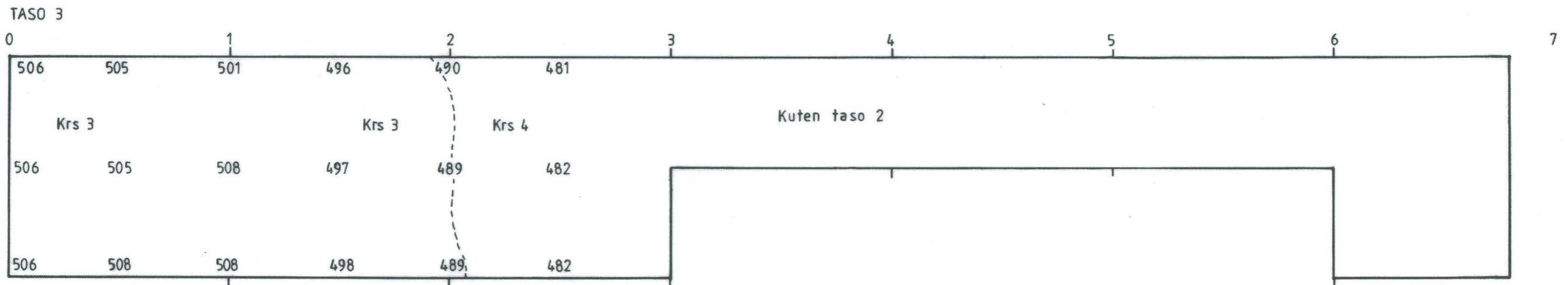
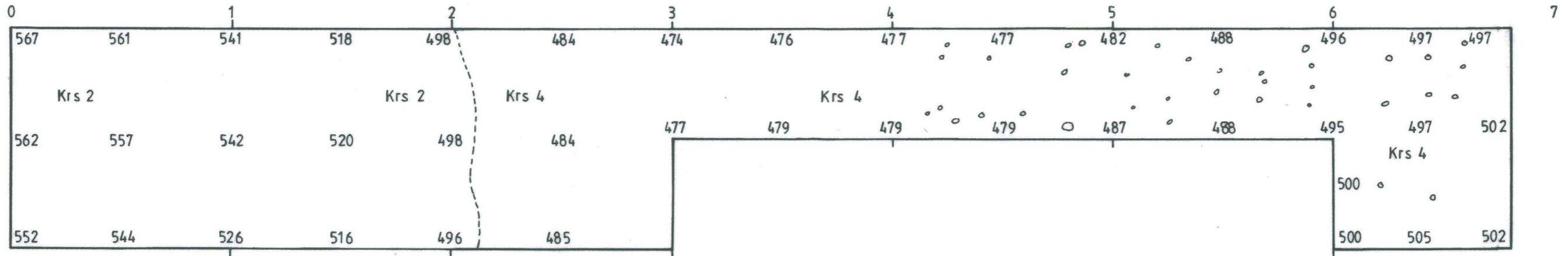

KOTKA	Koeoja 3
Kyminlinna, Kymin kappeli	Tasot: pinta, 1
Marita Kykyri 2003	Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI	MUSEOVIRASTO,
Marita Kykyri 2003	RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO
Puht. piirt. L. Simponen 2011	Kartta 5a

KOTKA KYMINLINNA KYMIN KAPPELI

KOEOJA 3

TASO 2

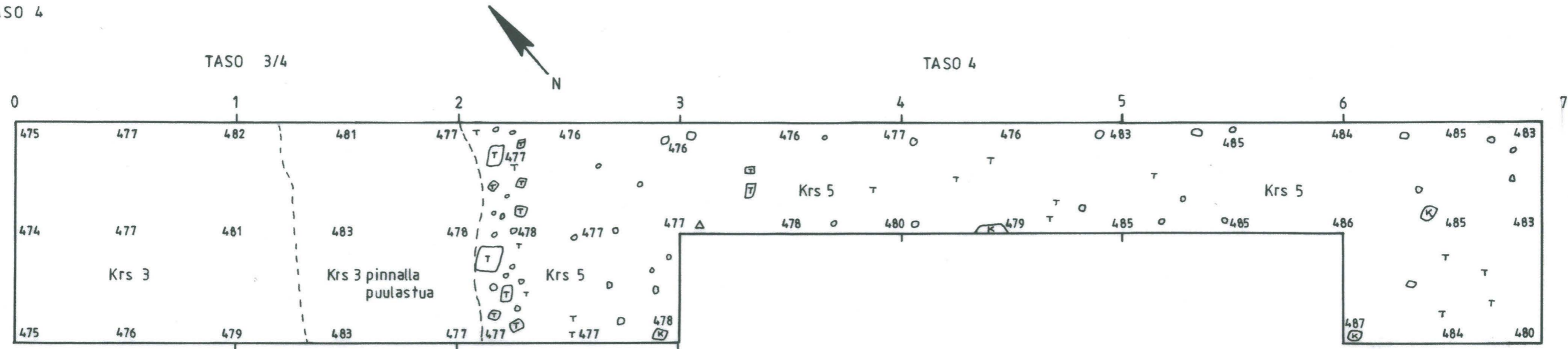

KOTKA Kyminlinna, Kymin kappeli	Kooja 3 Tasot: 2-3
Marita Kykyri 2003	Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI Marita Kykyri 2003	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO
Puht. piirt. L. Simpsonen 2011	Kartta 5b

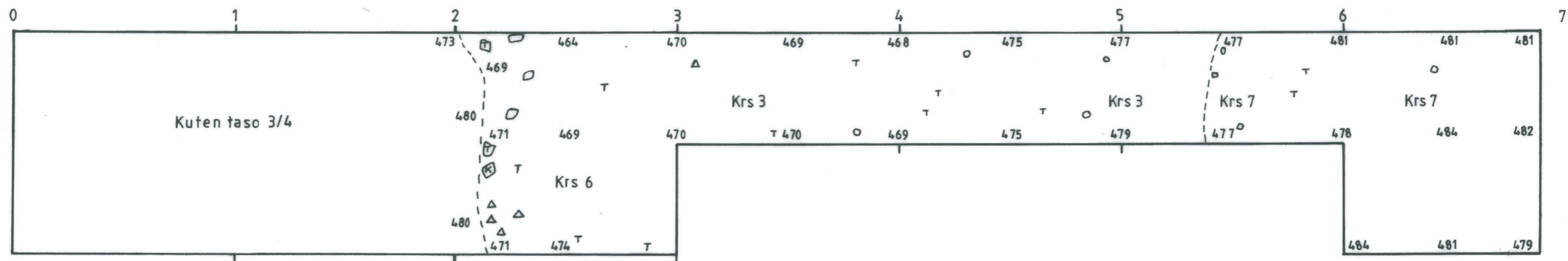
KOTKA KYMINLINNA KYMIN KAPPELI

KOEOJA 3

TASO 4

TASO 5

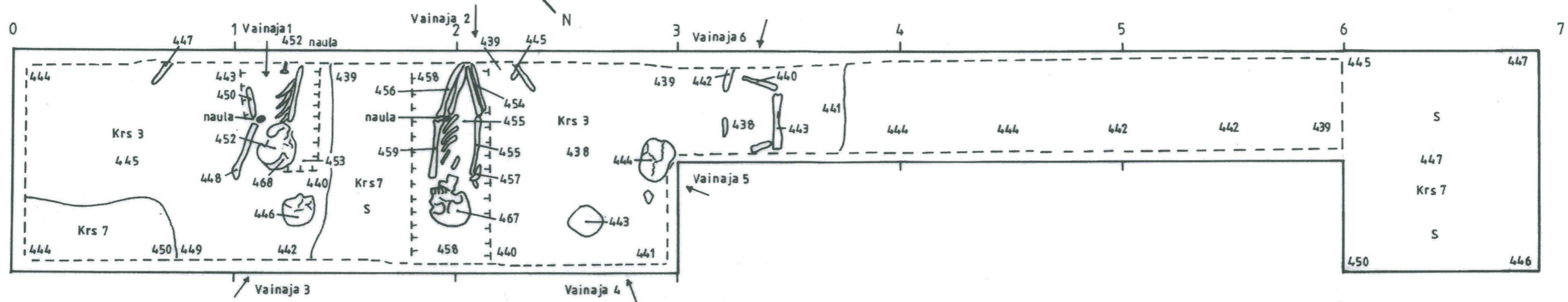

KOTKA Kyminlinna, Kymin kappeli	Koeoja 3 Tasot: 3/4, 4, 5
Marita Kykyri 2003	Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI Marita Kykyri 2003	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO
Puht. piirt. L. Simponen 2011	Kartta 5c

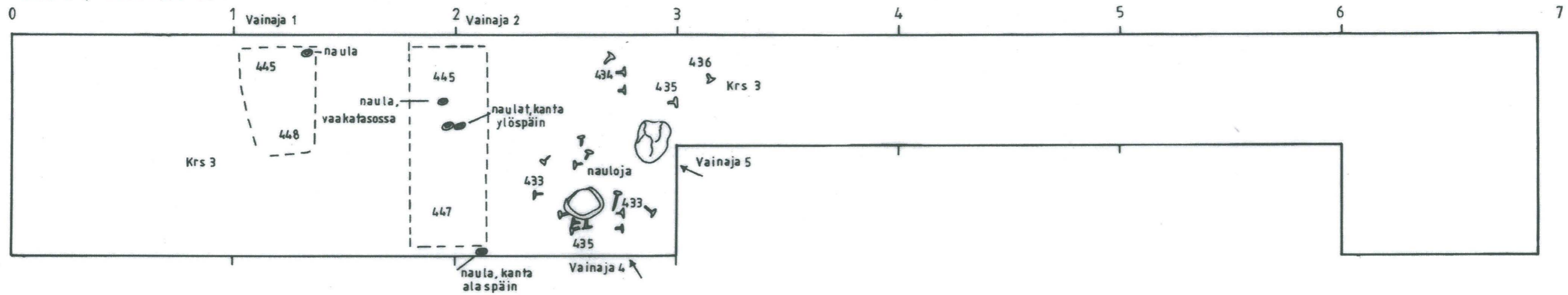
KOTKA KYMINLINNA KYMIN KAPPELI

KOEOJA 3

TASO 6 eli HAUTAUSTASO 1

TASO 6/7, HAUTAUSTASO 1

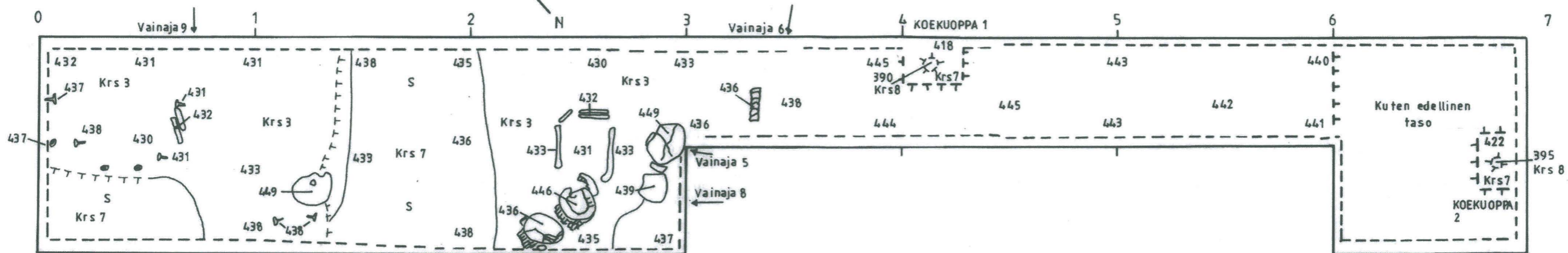

KOTKA	Kocoja 3
Kyminlinna, Kymin kappeli	Tasot: 6 (hautaustaso 1), 6/7 (hautaustaso 1)
Marita Kykyri 2003	Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI M. Kykyri & I. Kaskinen 2003	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO
Puht. piirt. L. Simpsonen 2011	Kartta 5d

KOTKA KYMINLINNÄ KYMIN KAPPELI

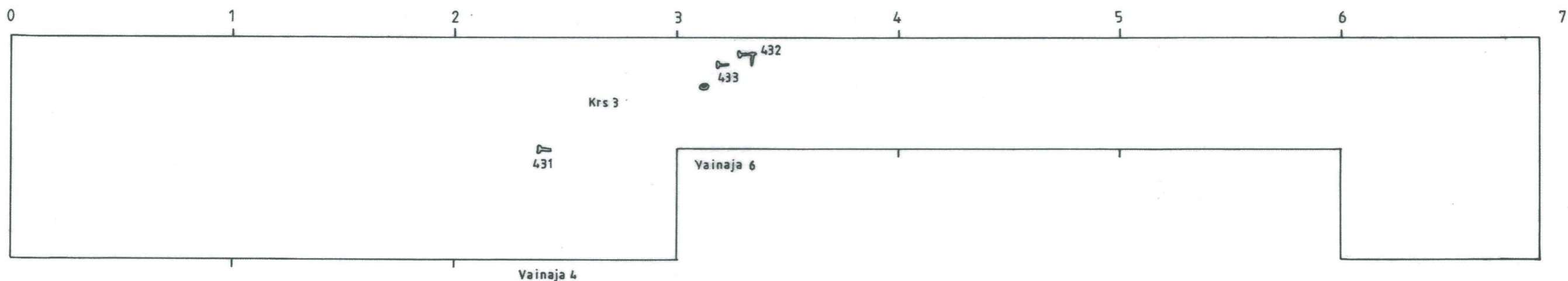
KOEJOJA 3

TASO 7 eli HAUTAUSTASO 2

HAUTAUSTASO 2, HAUTAUSTEN POHJATASO

maa tunut puuta päällä

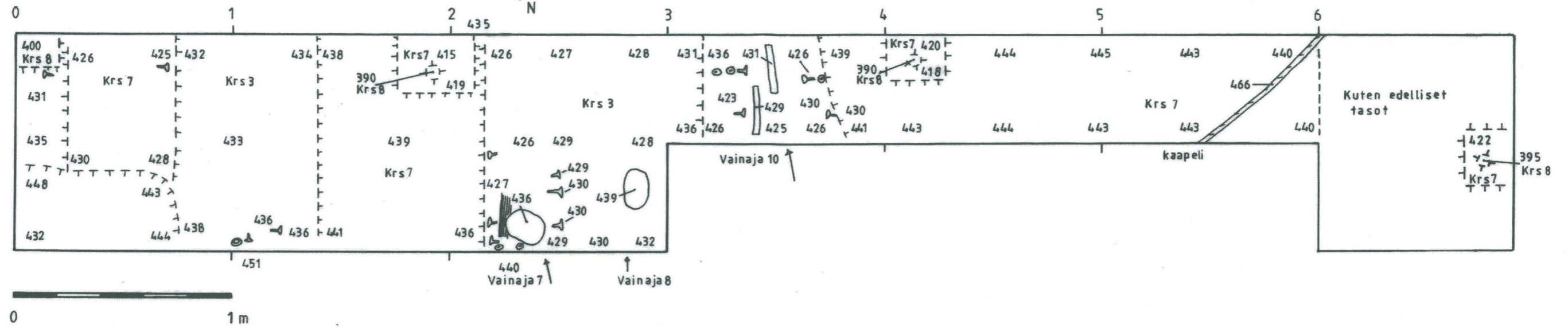

KOTKA	Koejoja 3
Kyminlinna, Kymin kappeli	Tasot: 7 (hautausaso 2) ja taso 7 (hautausaso 2) alaosa hautausten pohjataso
Marita Kykyri 2003	Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI Marita Kykyri 2003	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO
Puht. piirt. L. Simpsonen 2011	Kartta 5e

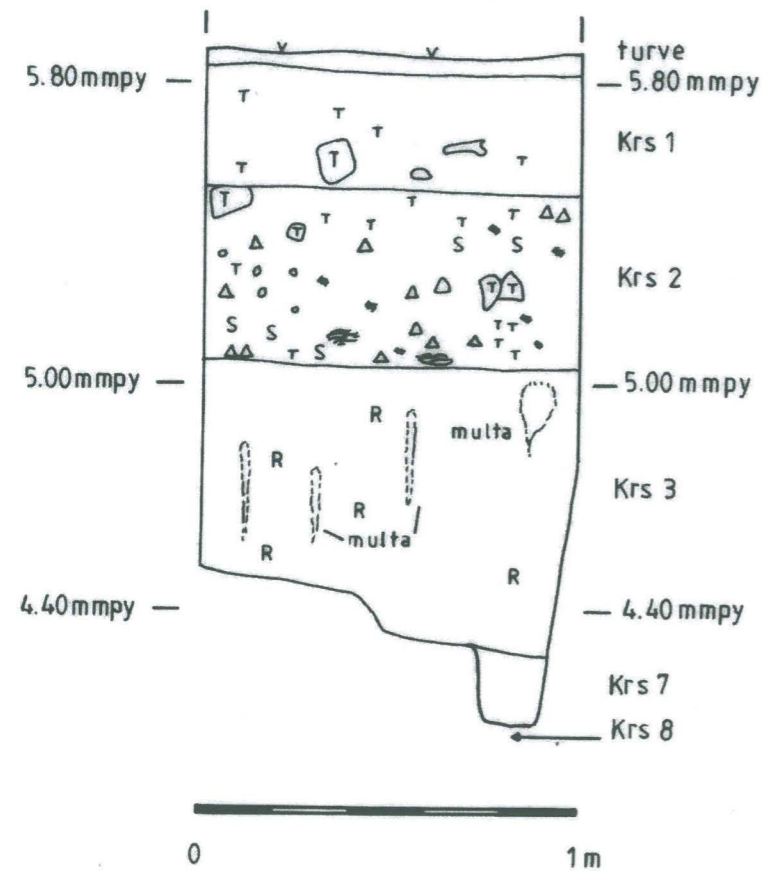
KOTKA KYMINLINNA KYMIN KAPPELI

KOEJOJA 3

TASO 8 eli HAUTAUSTASO 3

NW-PROFIILI, RUUTU 0-1

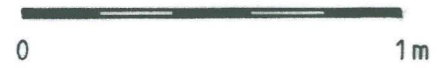
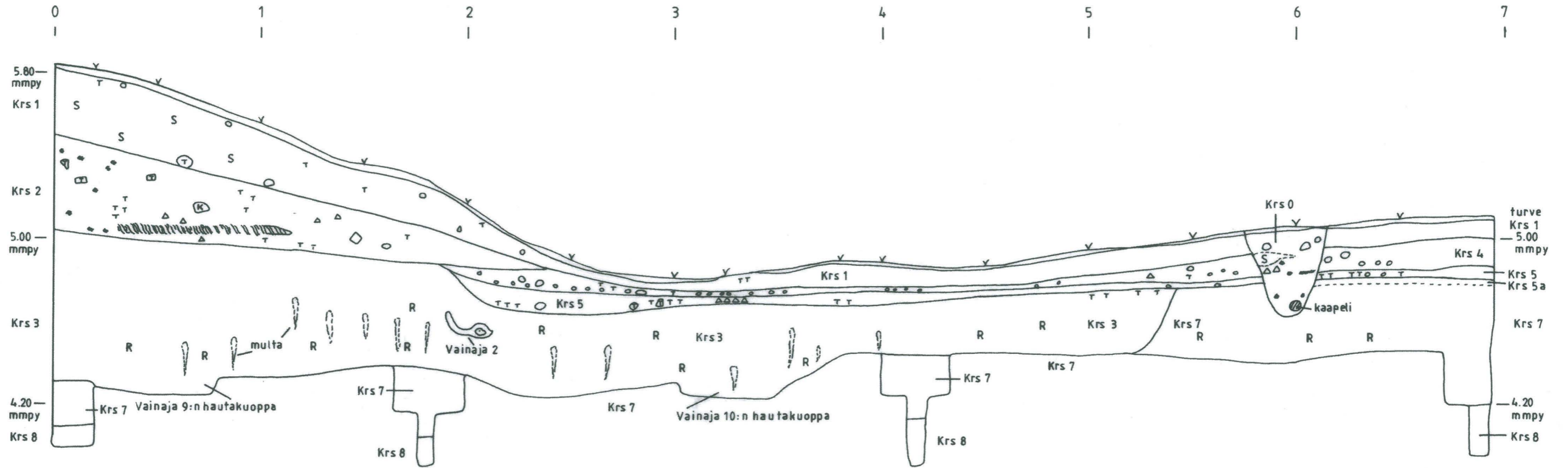

KOTKA Kyminlinna, Kymin kappeli	Koejoja 3 Tasot: 8 (hautaustaso 3) NW-profiili
Marita Kykyri 2003	Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI Marita Kykyri 2003	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO
Puht. piirt. L. Simponen 2011	Kartta 5f

KOTKA KYMINLINNA KYMIN KAPPELI

KOEJA 3

NE-PROFIILI

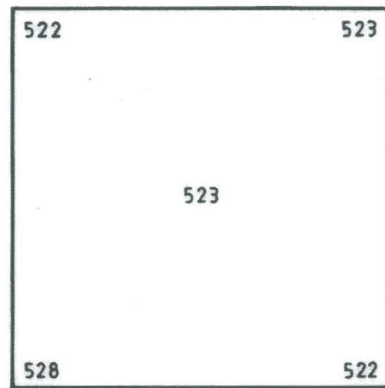

KOTKA Kyminlinna, Kymin kappeli	Koeja 3 NE-profiili
Marita Kykyri 2003	Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI Marita Kykyri 2003	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO
Puht. piirt. L. Simpsonen 2011	Kartta 5g

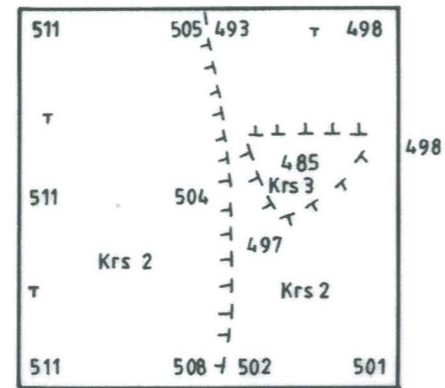
KOTKA KYMINLINNA KYMIN KAPPELI

KOEKUOPPA 1

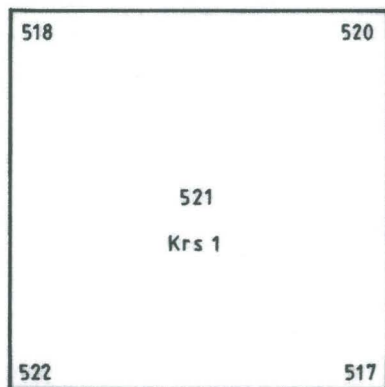
PINTA

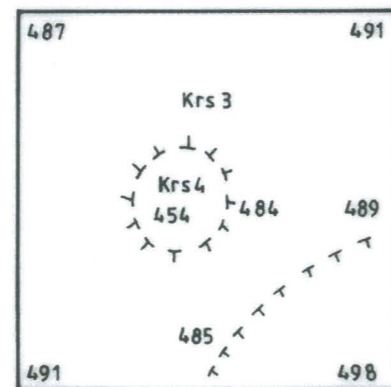
TASO 2

TASO 1

TASO 3, POHJA

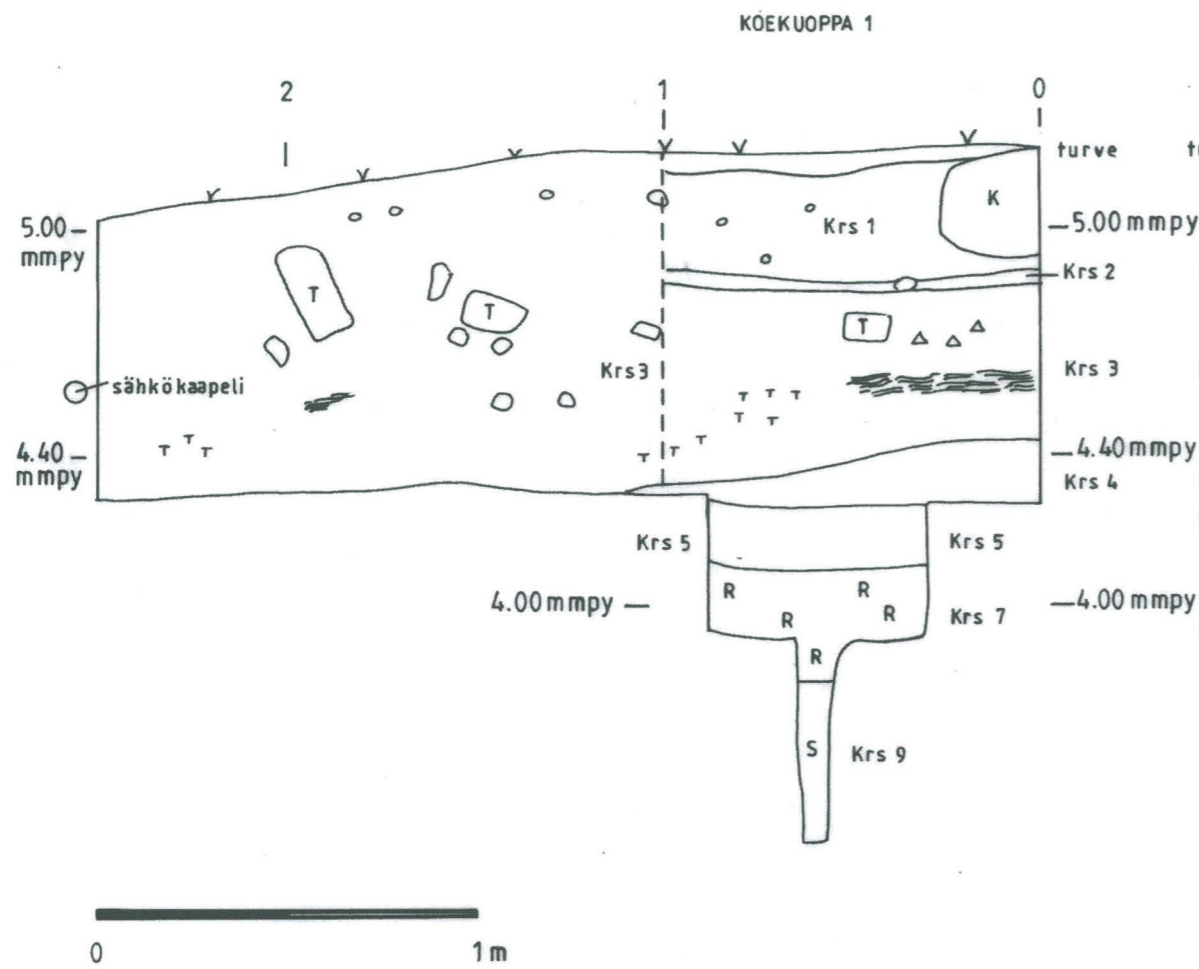

KOTKA Kyminlinna, Kymin kappeli	Koekuoppa 1 Tasot: pinta, 1-3
Marita Kykyri 2003	Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI Marita Kykyri 2003	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO
Puht. piirt. L. Simponen 2011	Kartta 6

KOTKA KYMINLINNA KYMIN KAPPELI

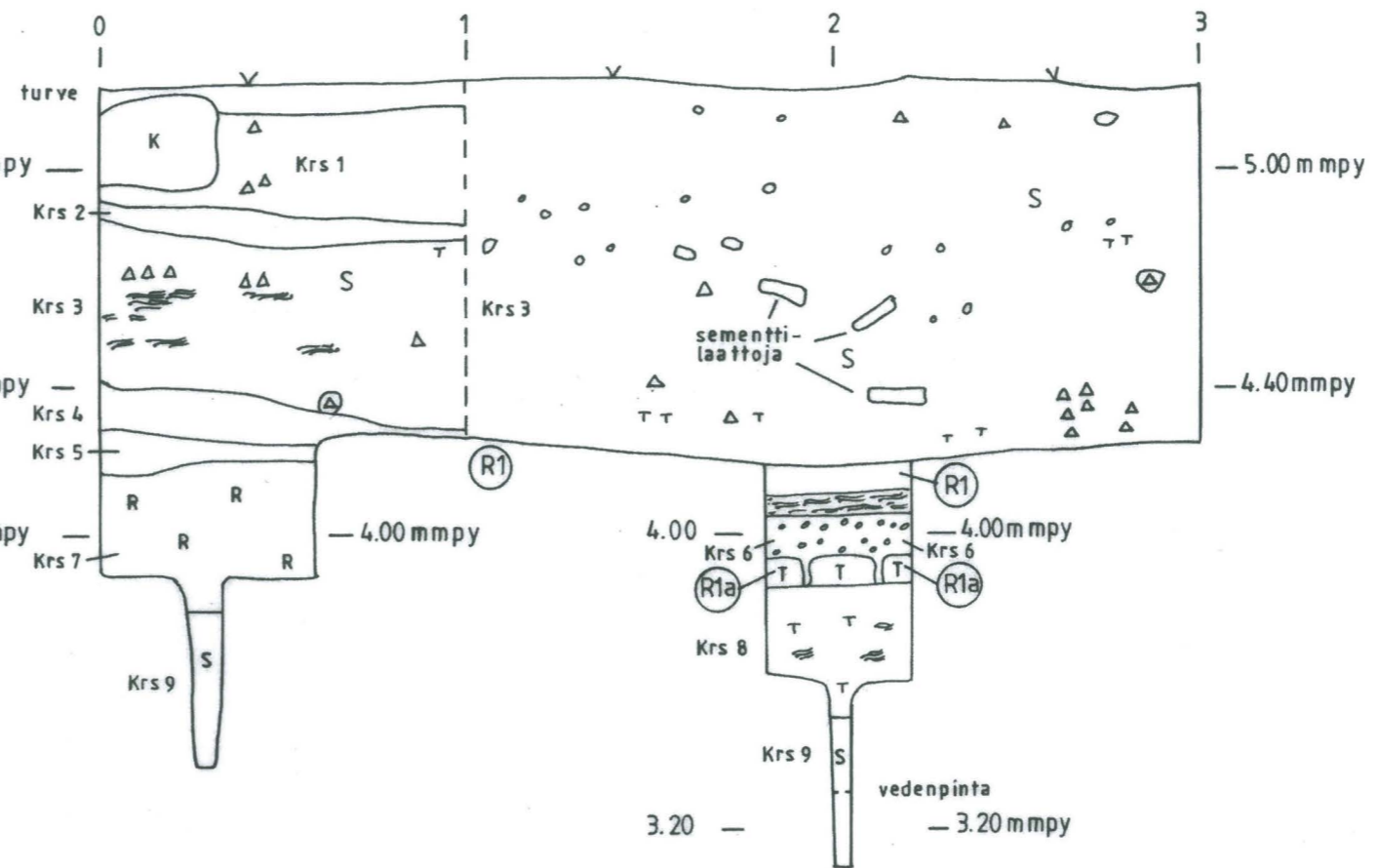
KOEKUOPPA 2

N-PROFIILI

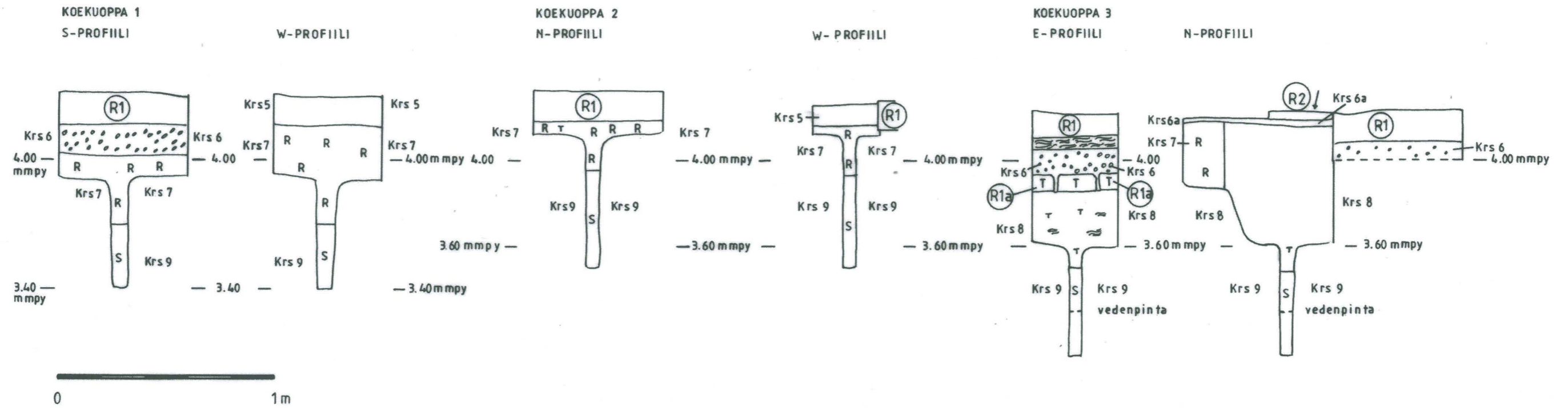

E-PROFIILI

KOEKUOPPA 1

KOTKA Kyminlinna, Kymin kappeli	Koekuoppa 2 N- ja E- profiili
Marita Kykyri 2003	Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI Ilkka Kaskinen & Marita Kykyri 2003	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO
Puht. piirt. L. Simponen 2011	Kartta 7b

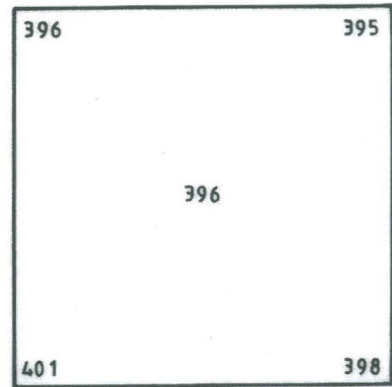
KOTKA Kyminlinna, Kymin kappeli	Koeuoppa 2 koeuoppa 1 S- ja W-profiili koeuoppa 2 N- ja W-profiili koeuoppa 3 E- ja N-profiili
Marita Kykyri 2003	Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI Marita Kykyri 2003	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO
Puht. piirt. L. Simponen 2011	Kartta 7c

KOTKA KYMINLINNA KYMIN KAPPELI

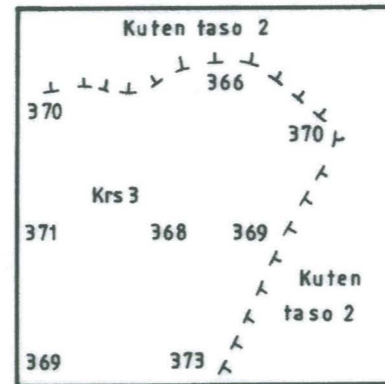
KOEKUOPPA 3

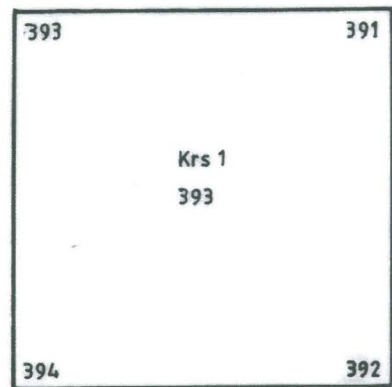
PINTA

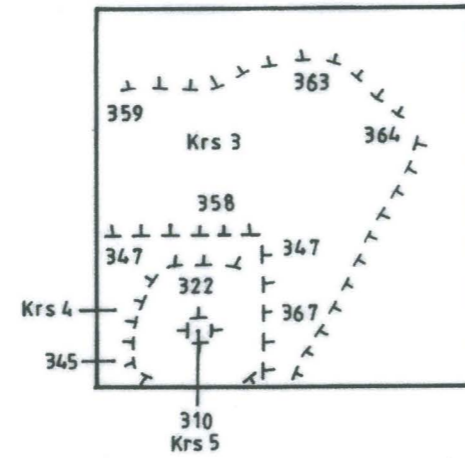
TASO 3

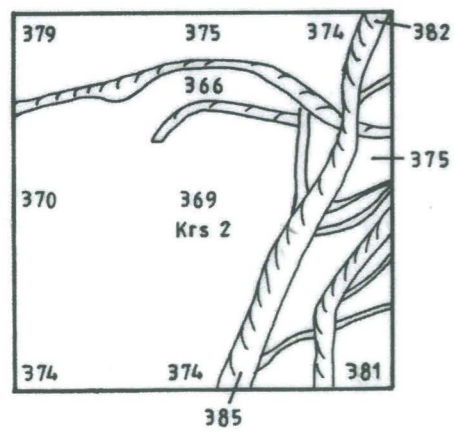
TASO 1

TASO 4

TASO 2

KOTKA Kyminlinna, Kymin kappeli	Koekuoppa 3 Tasot: pinta, 1-4
Marita Kykyri 2003	Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI Marita Kykyri 2003	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO
Puht. piirt. L. Simponen 2011	Kartta 8

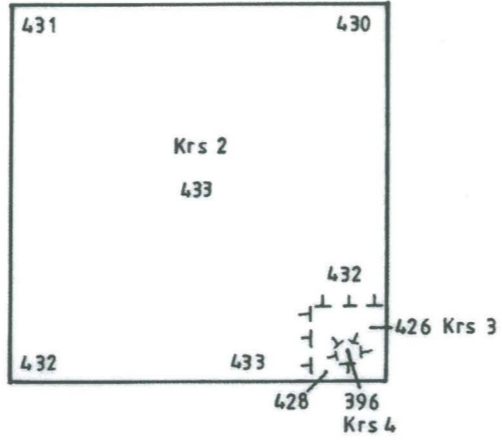
KOTKA KYMINLINNA KYMIN KAPPELI

KOEKUOPPA 4

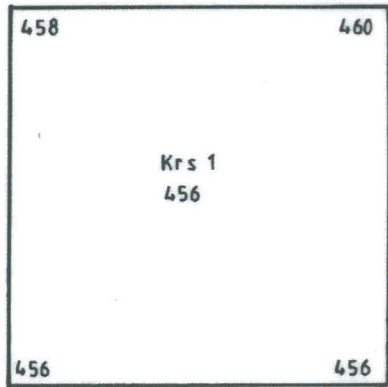
PINTA

TASO 3

TASO 1

TASO 2

KOTKA Kyminlinna, Kymin kappeli	Koekuoppa 4 Tasot: pinta, 1-3
Marita Kykyri 2003	Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI Marita Kykyri 2003	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO
Puht. piirt. L. Simponen 2011	Kartta 9

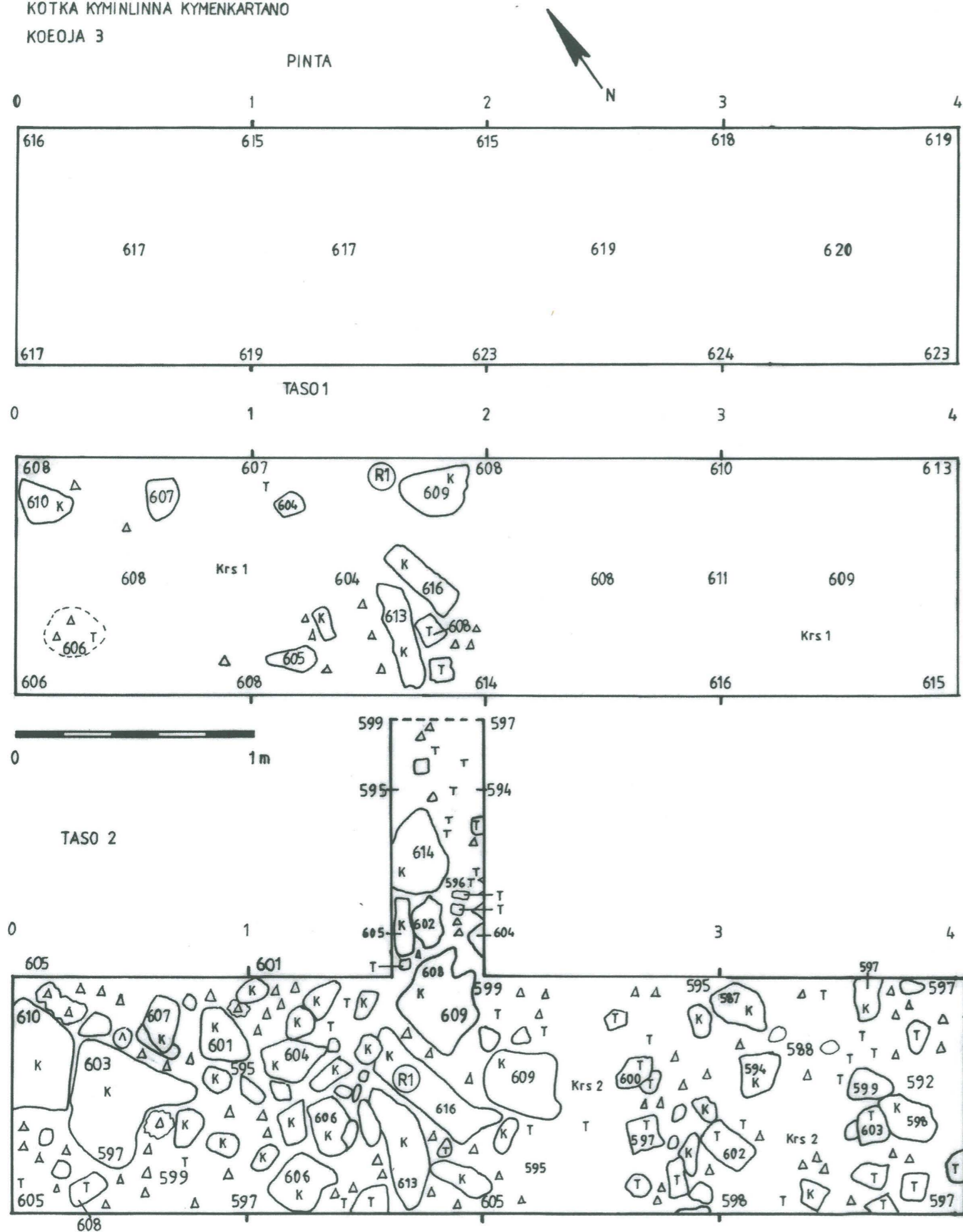
KOTKA KYMINLINNA KYMENKARTANO

KARTTAMERKKIEN SELITYKSET

	kivi		kerrosraja
	porausreikä kivessä		kannas/kuoppa
	tiili		hiekkä
	tiilimurska	4.80 mmpy	korkeus metriä merenpinnan yläpuolella
	ruosteinen maa	480	korkeus cm merenpinnan yläpuolella
	laasti		Rakenne 1
	savi		
	maatunut puu		
	juuri		
	Pohjoinen		
	hiili		

KOTKA Kymnlinna, Kymenkartano	Karttamerkkien selitykset Kartat 12-19
Marita Kykyri 2003	
	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO
Piirt. L. Simponen 2011	

KOTKA KYMINLINNA KYMENKARTANO
KOEJOJA 3

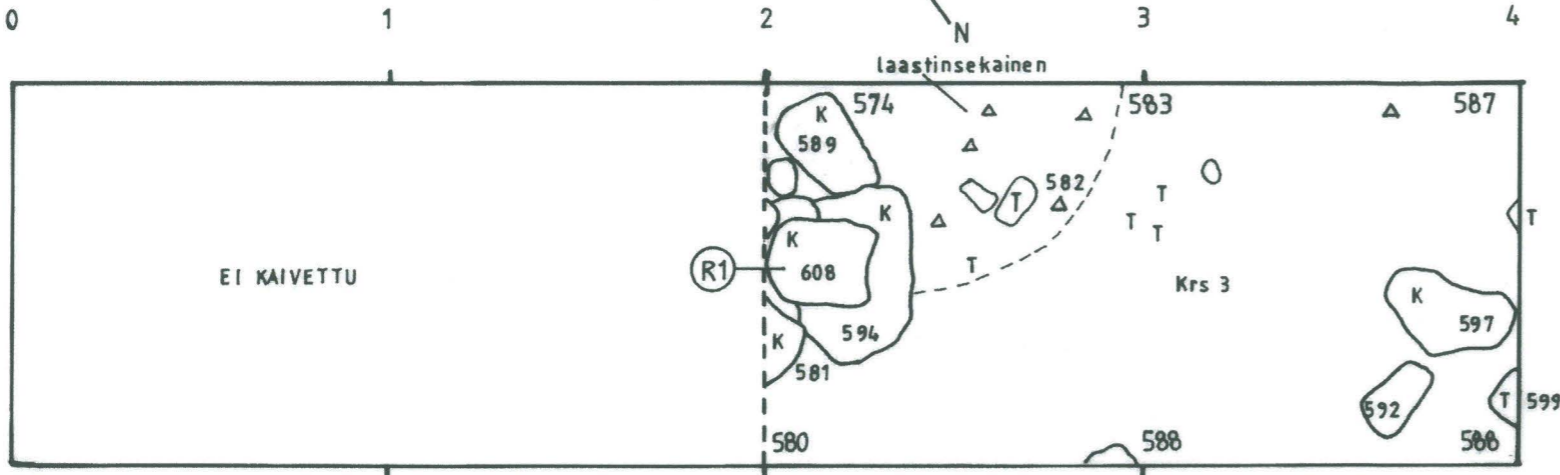

KOTKA Kyminlinna, Kymenkartano	Koeoja 3 Tasot: pinta, 1-2
Marita Kykyri 2003	Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI M. Kykyri, I. Kaskinen & S. Hietala 2003	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO
Puht. piirt. L. Simpsonen 2011	Kartta 12a

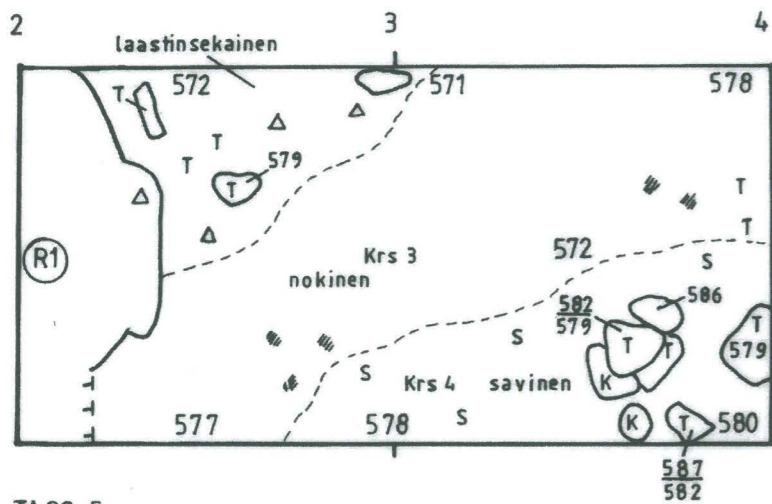
KOTKA KYMINLINNA KYMENKARTANO

KOEJOJA 3

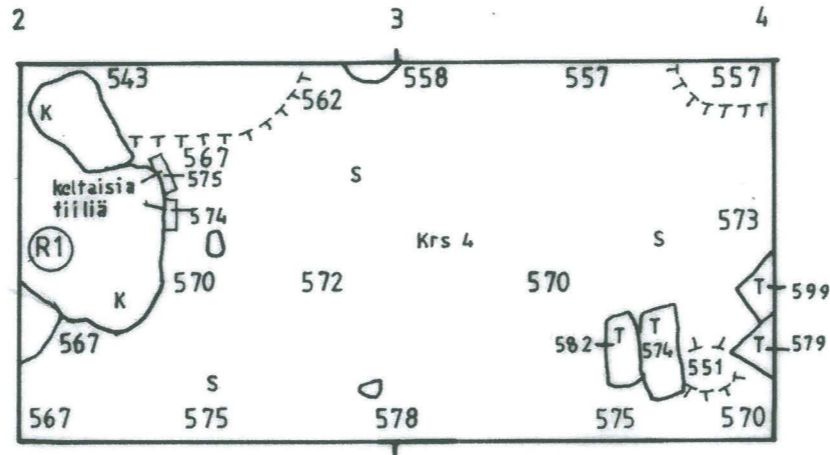
TASO 3

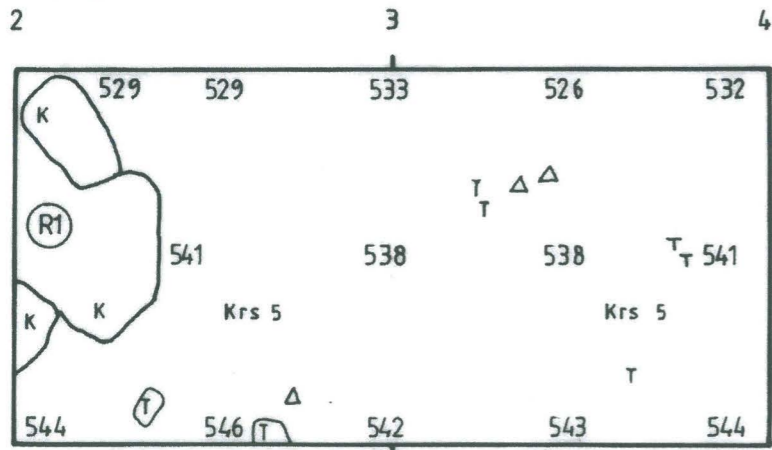
TASO 3/4

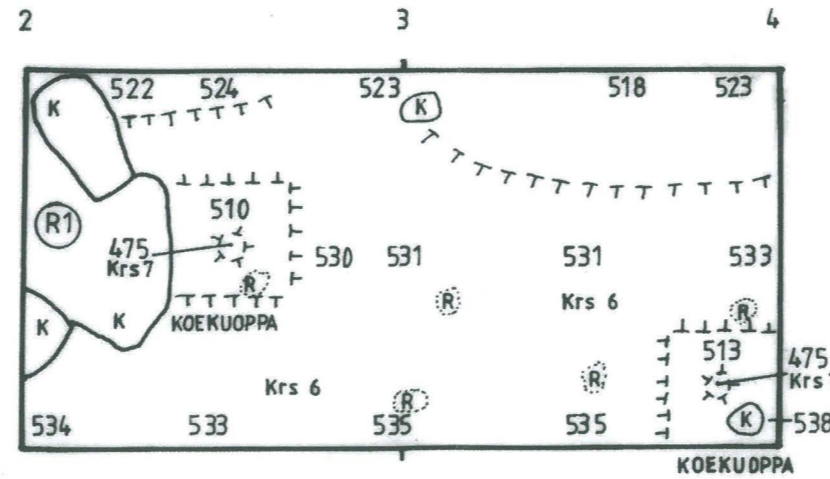
TASO 4

TASO 5

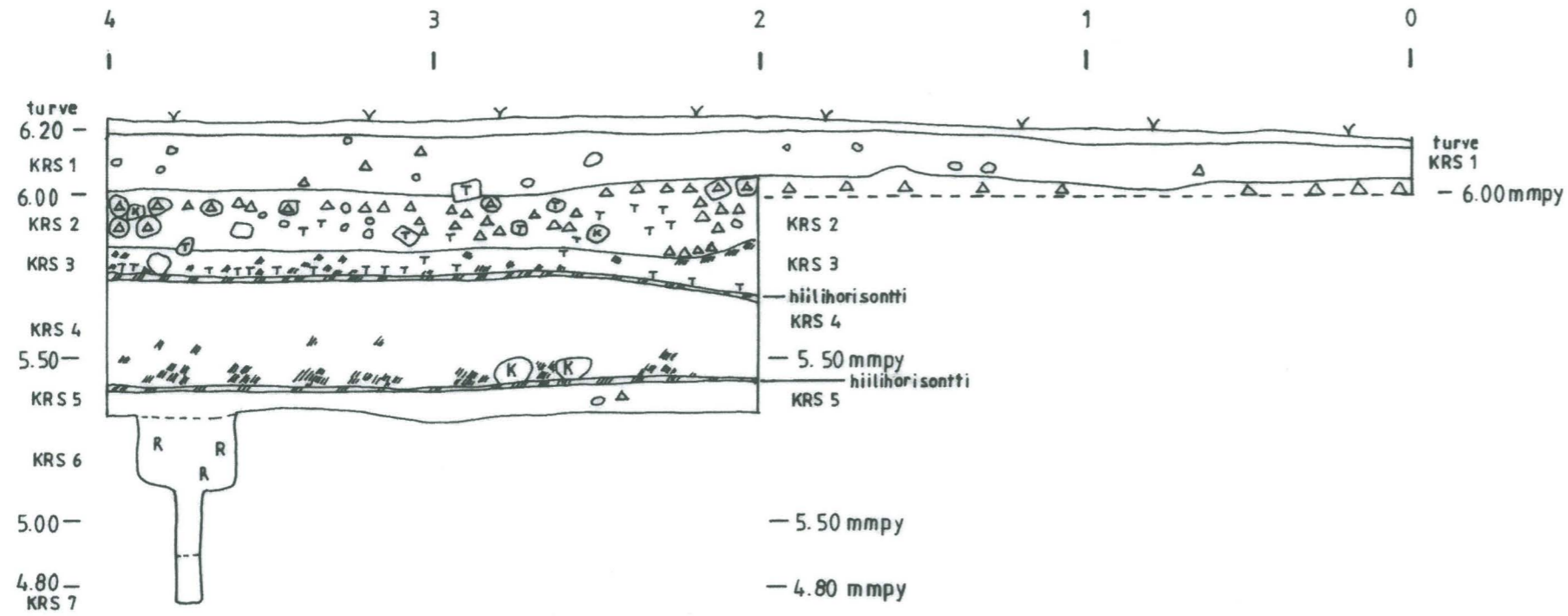
TASO 6

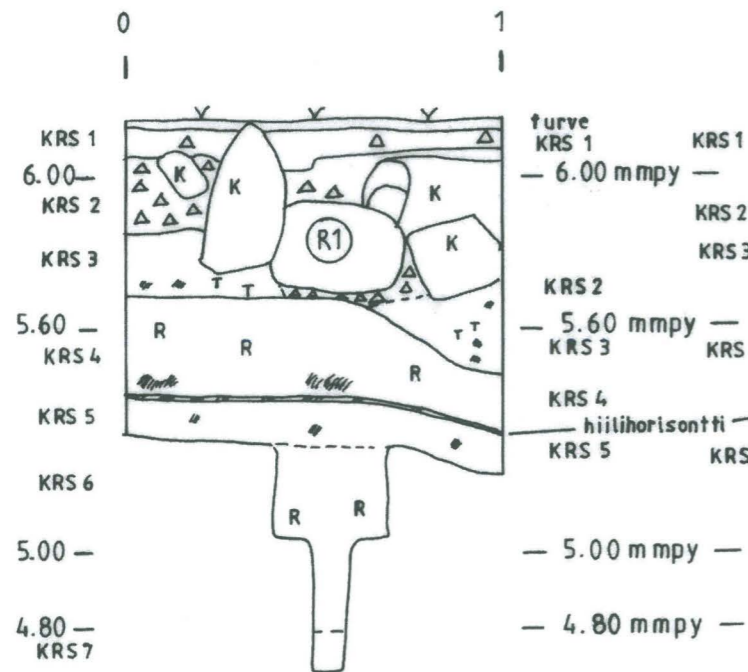
KOTKA Kyminlinna, Kymenkartano	Koejoja 3 Tasot: 3, 3/4, 4-6
Marita Kykyri 2003	Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI M. Kykyri & I. Kaskinen 2003	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO
Puht. piirt. L. Simpsonen 2011	Kartta 12b

KOTKA KYMINLINNA KYMENKARTANO
KOEJA 3

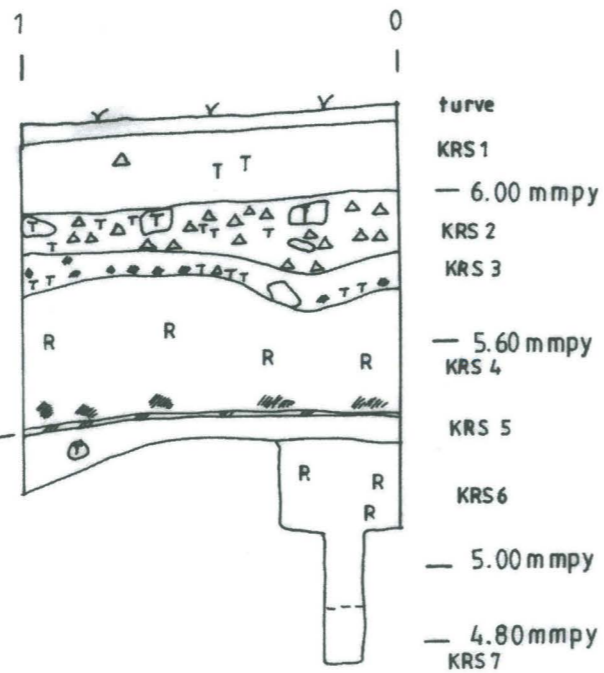
SW-PROFIILI

NW-PROFIILI

SE-PROFIILI

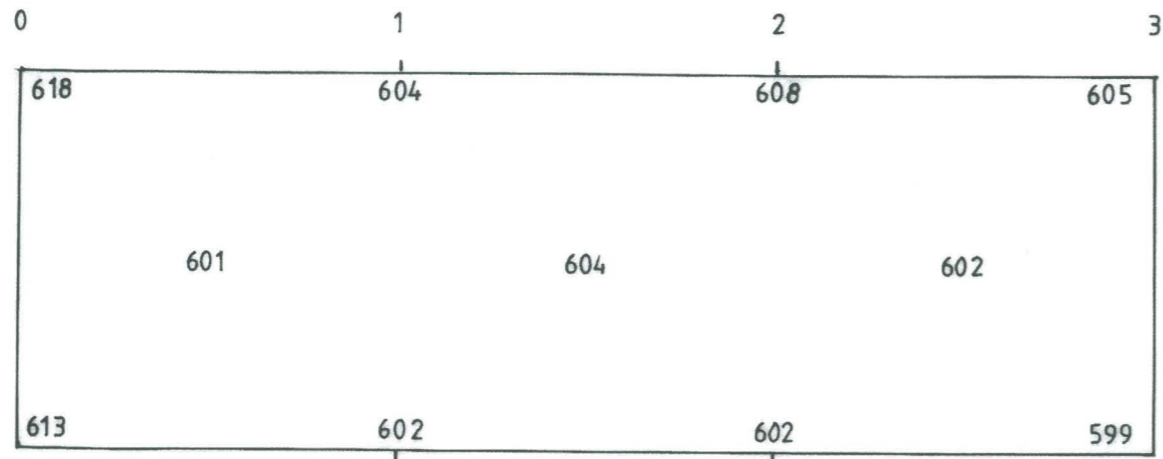

KOTKA Kyminlinna, Kymenkartano	Koeja 3 SW-, NW, ja SE-profiili
Marita Kykyri 2003	Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI Marita Kykyri 2003	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO
Puht. piirt. L. Simpsonen 2011	Kartta 12c

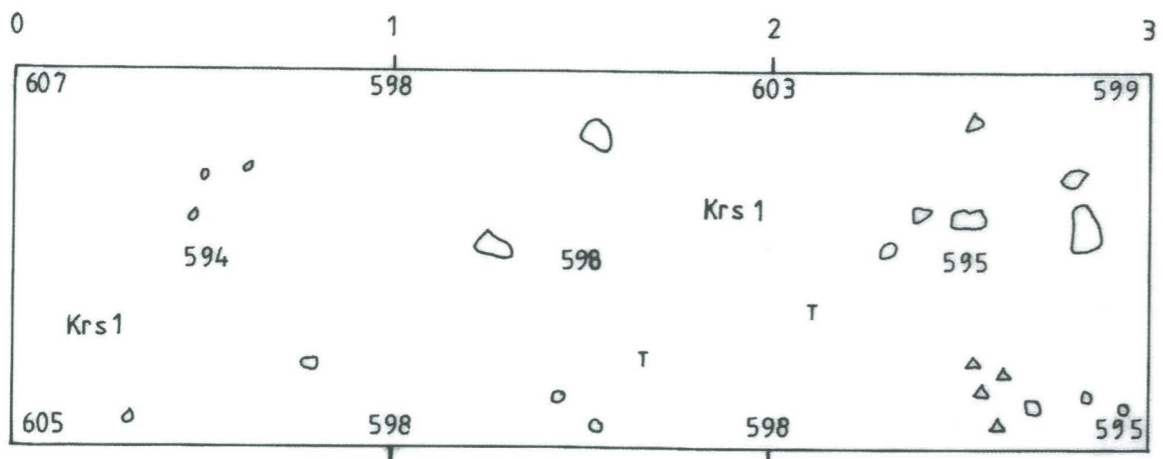
KOTKA KYMINLINNA KYMENKARTANO

KOEJOJA 4

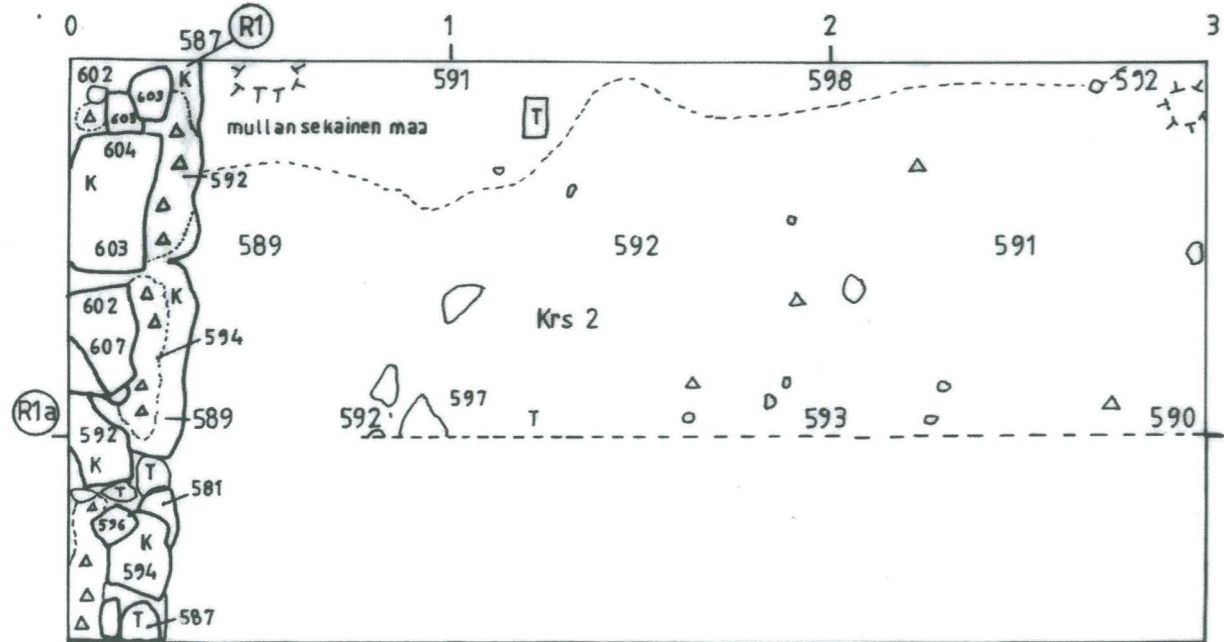
PINTA

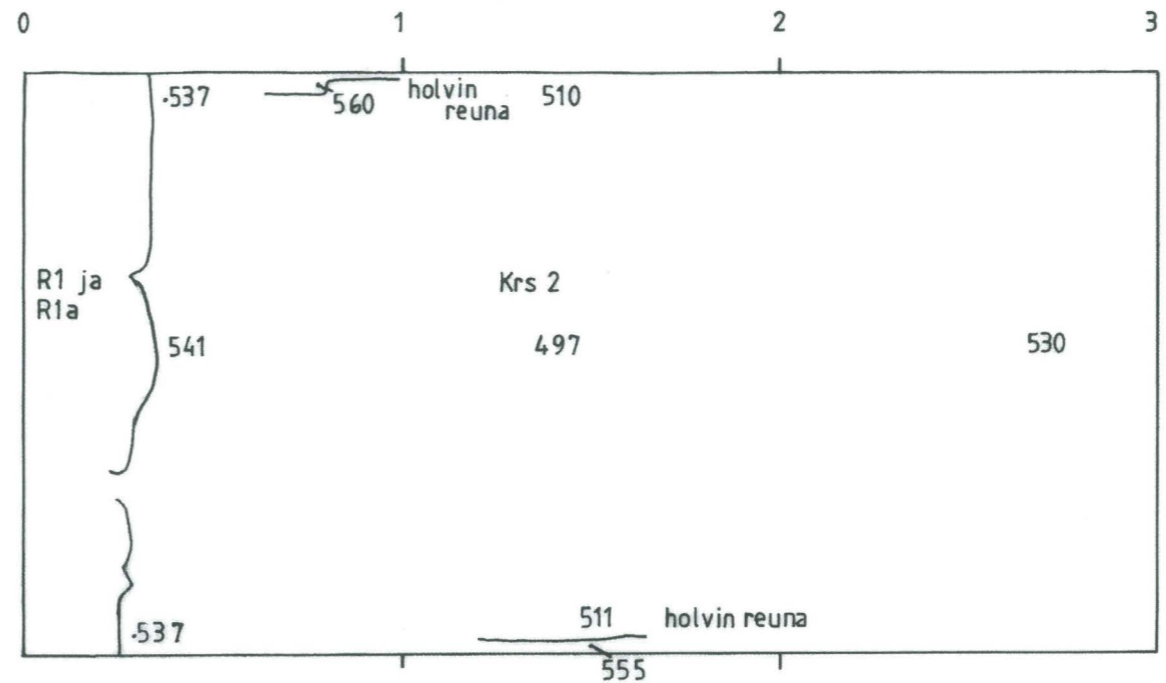
TASO 1

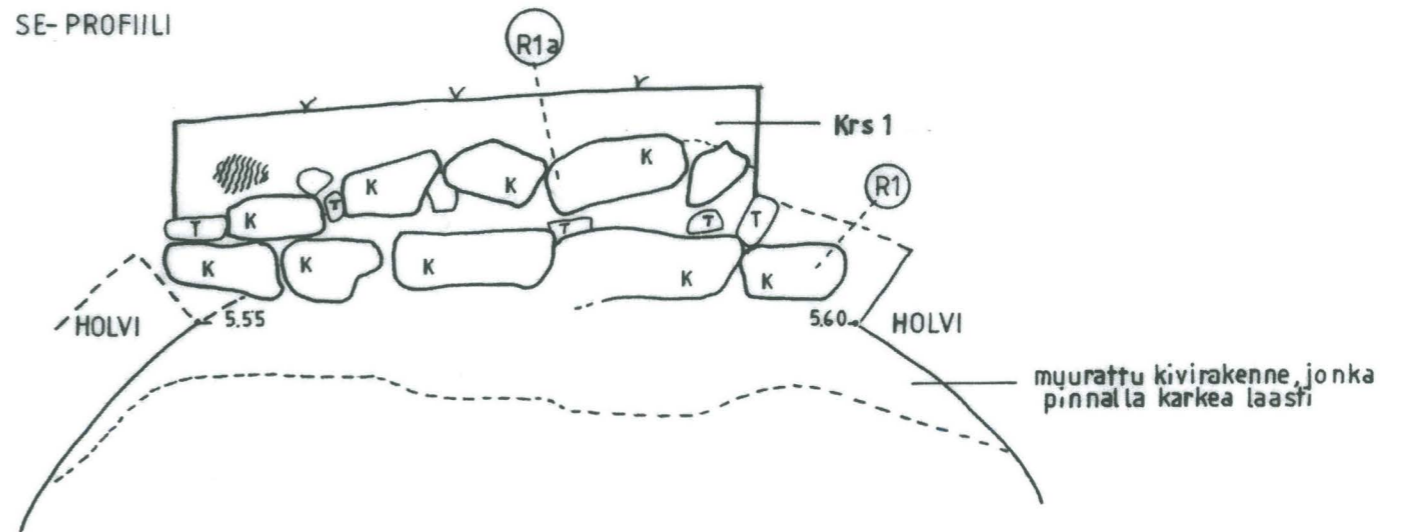
TASO 2

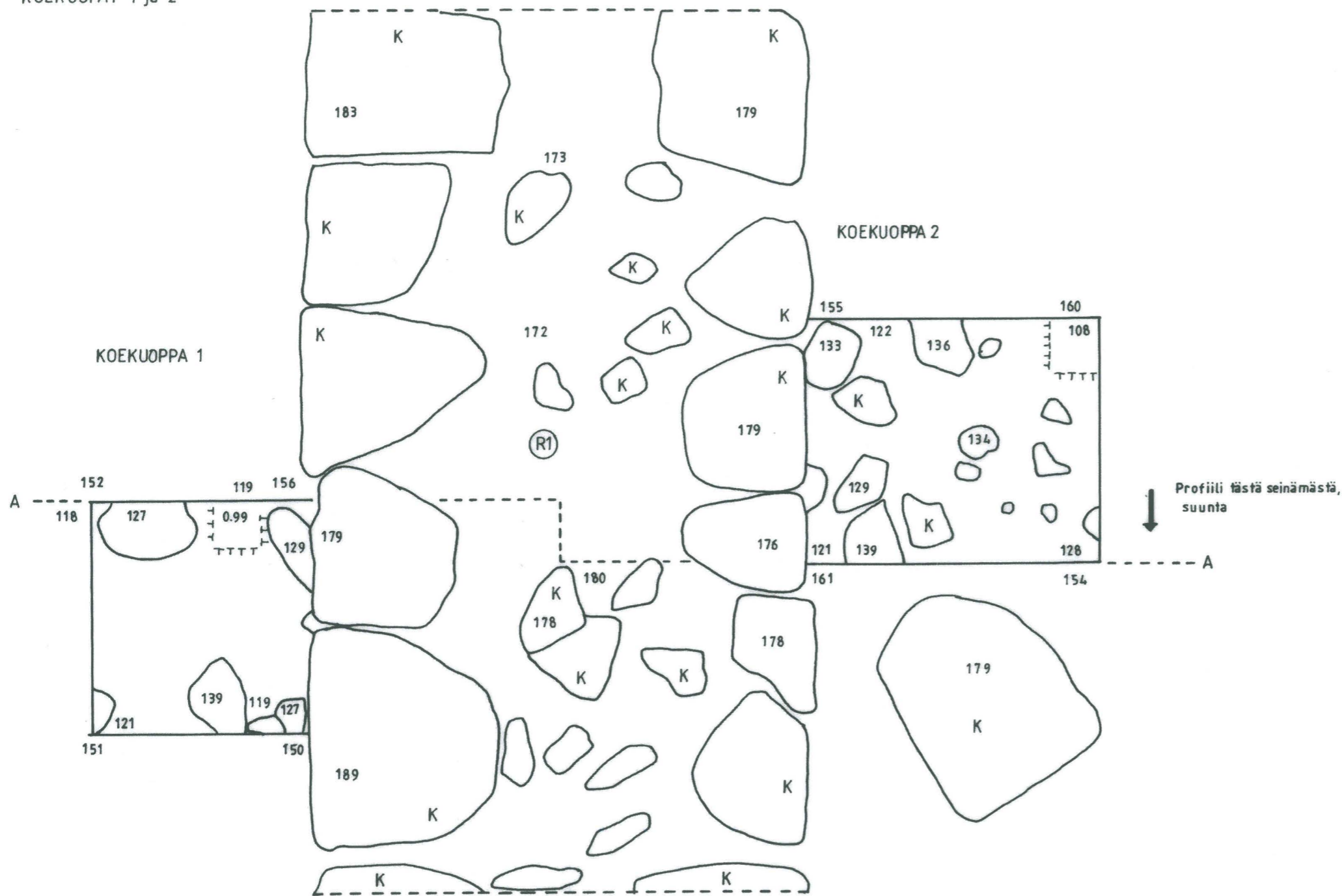
POHJA

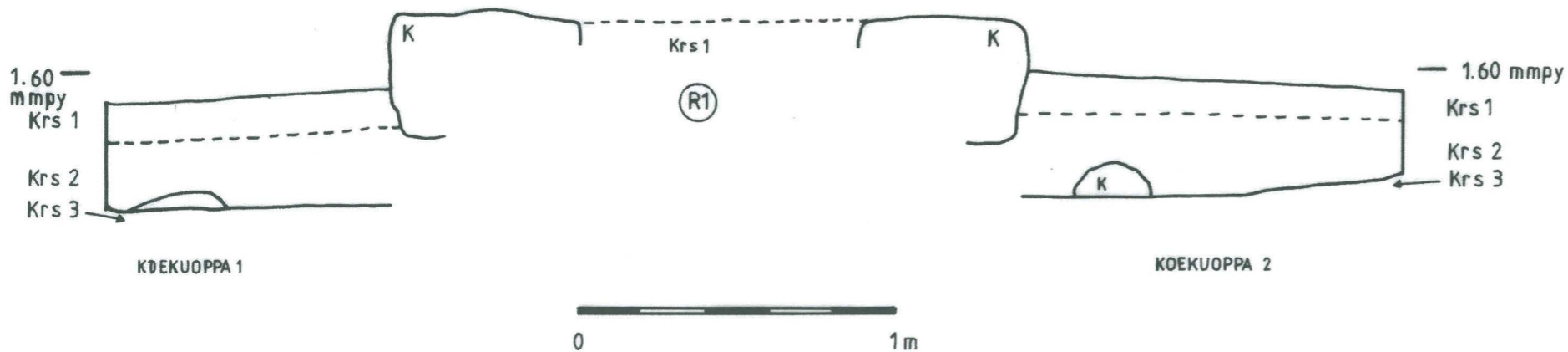
SE-PROFIILI

KOTKA Kyminlinna, Kymenkartano	Koejoja 4 Tasot: pinta, 1-3 SE-profiili
Marita Kykyri 2003	Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI M. Kykyri & I. Kaskinen 2003	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO
Puht. piirt. L. Simponen 2011	Kartta 13

PROFIILI A-A

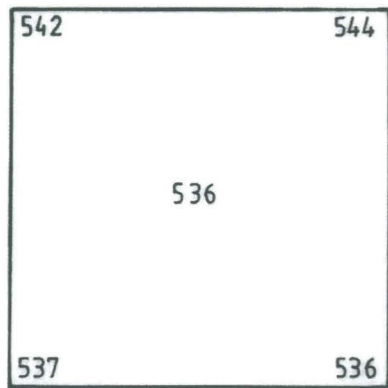

KOTKA Kymnlinna, Kymenkartano	Koekuoppa 1 ja 2
Marita Kykyri 2003	Tasot : 1 Profiili Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI Ilkka Kaskinen 2003	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO
Puht. piirt. L. Simponen 2011	Kartta 14

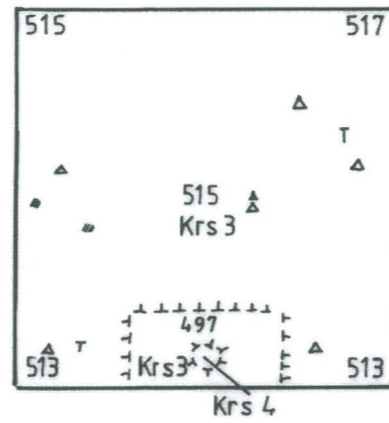
KOTKA KYMINLINNA KYMENKARTANO
KOEKUOPPA 3

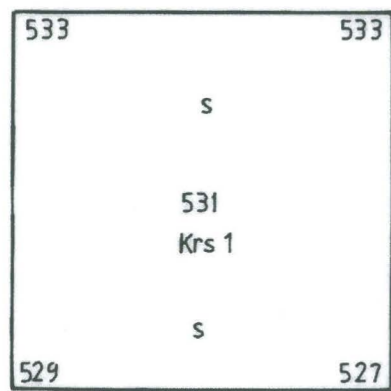
PINTA

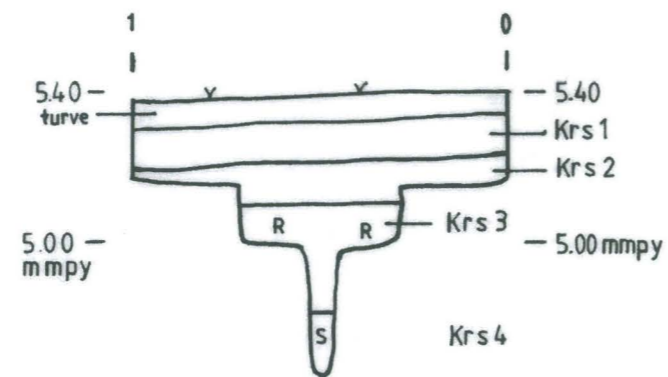
TASO 3

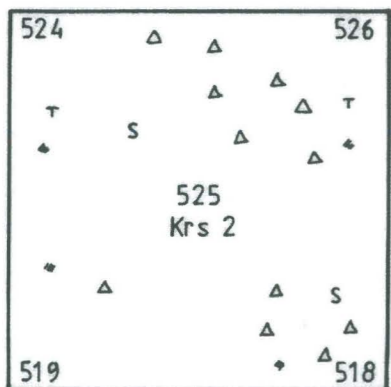
TASO 1

NW - PROFIIILI

TASO 2

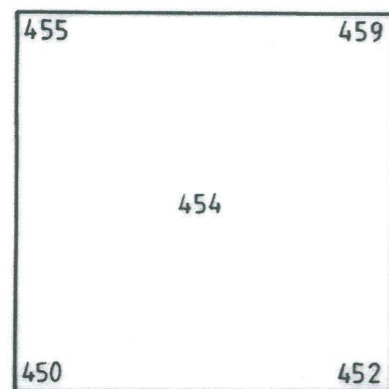

KOTKA Kyminlinna, Kymenkartano	Koekuoppa 3 Tasot: pinta, 1-3 NW-profiili
Marita Kykyri 2003	Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI M. Kykyri & I. Kaskinen 2003	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO
Puht. piirt. L. Simponen 2011	Kartta 15

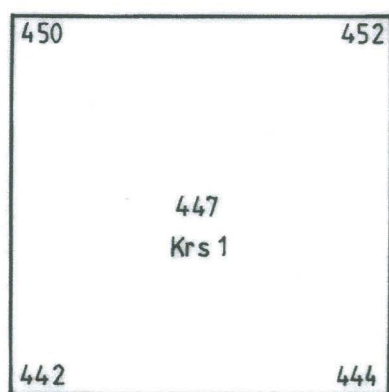
KOTKA KYMINLINNA KYMENKARTANO

KOEKUOPPA 4

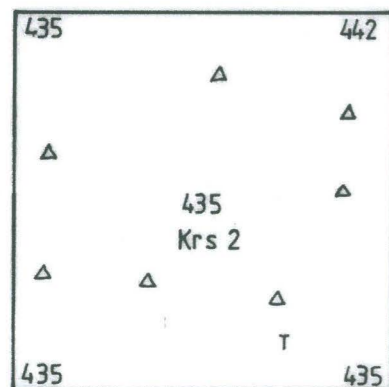
PINTA

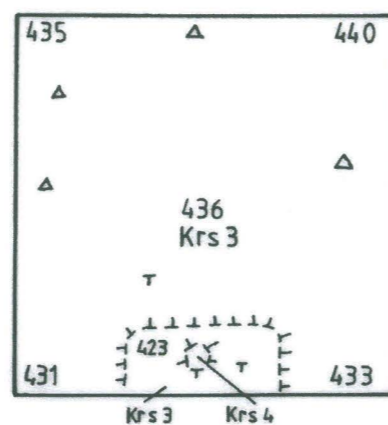
TASO 1

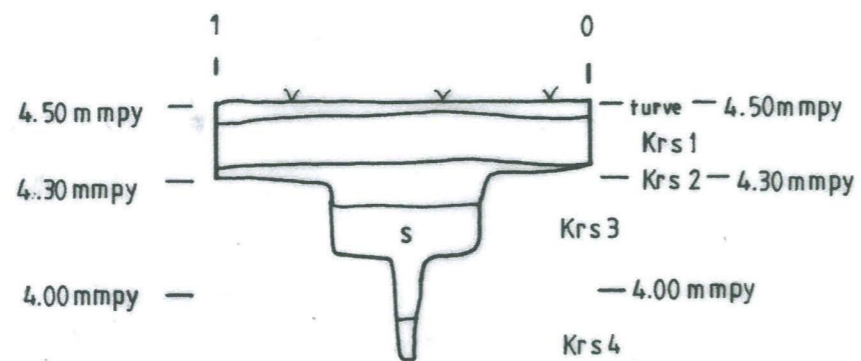
TASO 2

TASO 3

NW-PROFIILI

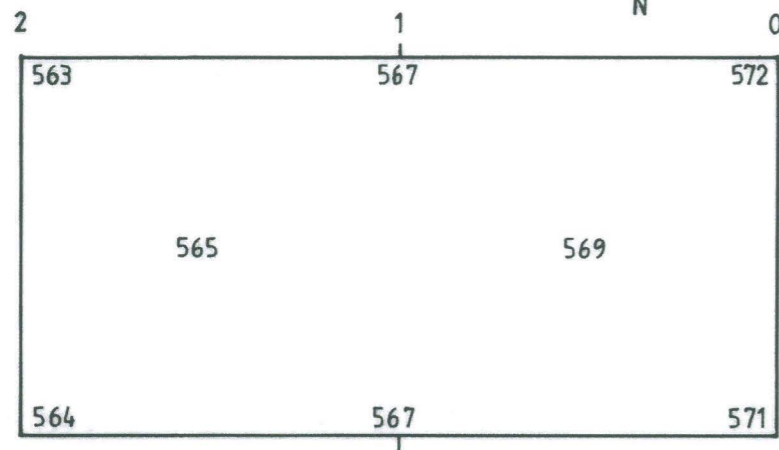

KOTKA Kyminlinna, Kymenkartano	Koekuoppa 4 Tasot: pinta, 1-3 NW-profiili
Marita Kykyri 2003	Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI M. Kykyri & I. Kaskinen 2003	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO
Puht. piirt. L. Simponen 2011	Kartta 16

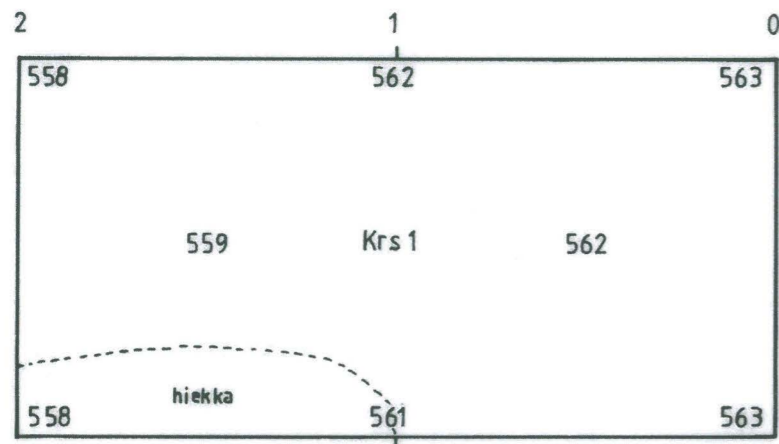
KOTKA KYMINLINNA KYMENKARTANO
KOEKUOPPA 5

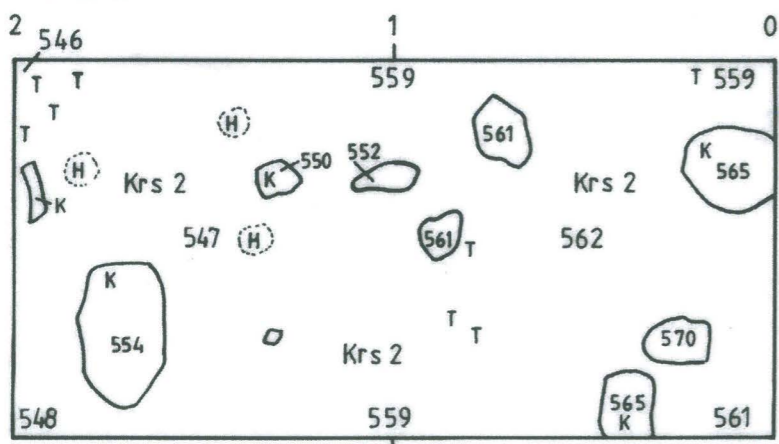
PINTA

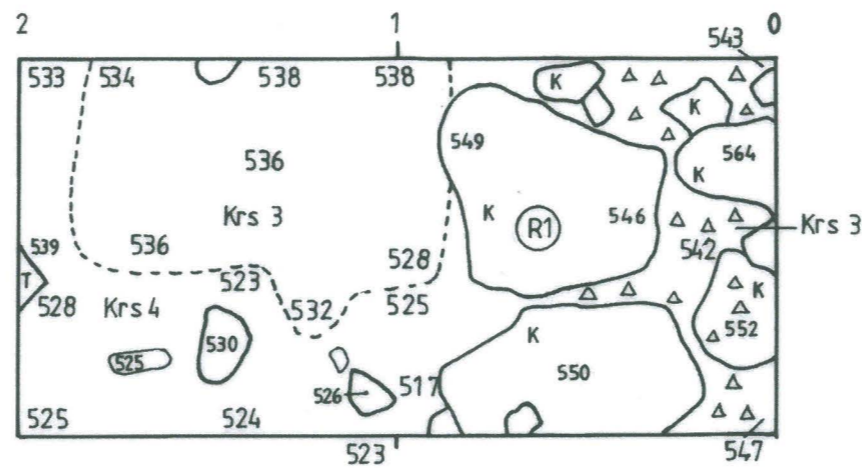
TASO 1

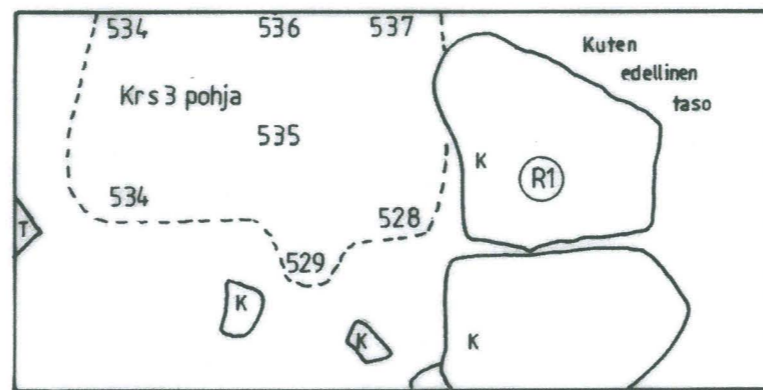
TASO 2

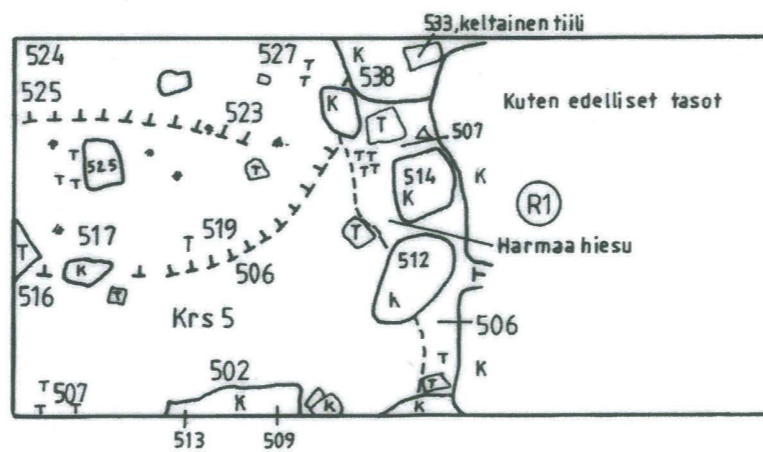
TASO 3

TASO 4

TASO 5

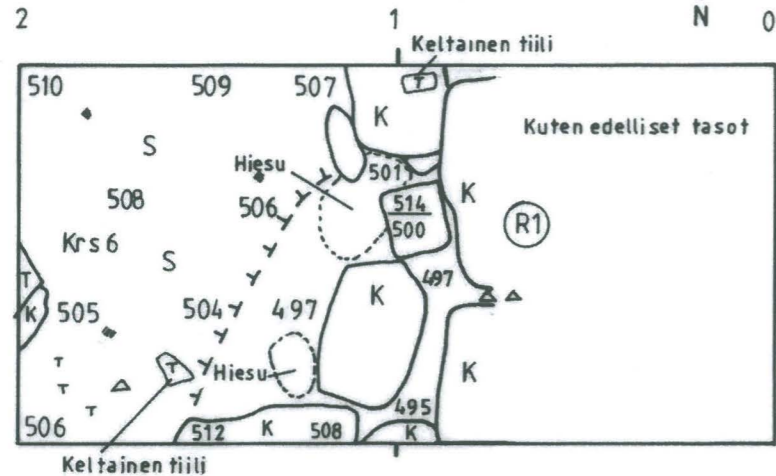

KOTKA	Koekuoppa 5
Kyminlinna, Kymenkartano	Tasot: pinta, 1-5
Marita Kykyri 2003	Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI M. Kykyri & I. Kaskinen 2003	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO
Puht. piirt. L. Simponen 2011	Kartta 17a

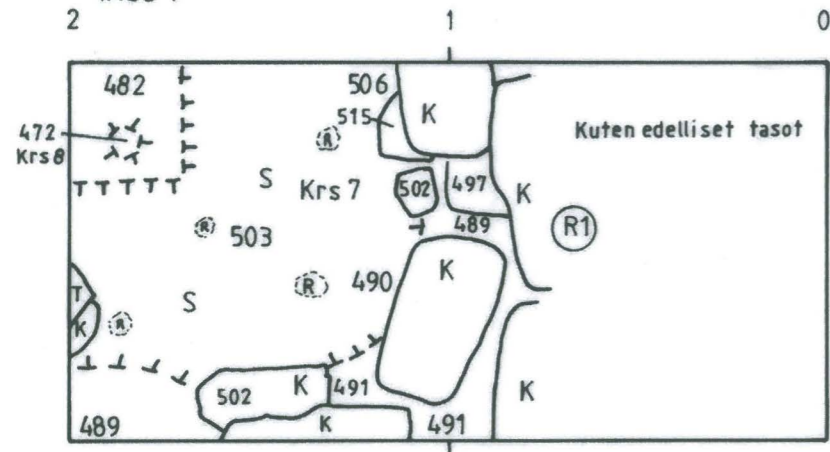
KOTKA KYMINLINNA KYMENKARTANO

KOEKUOPPA 5

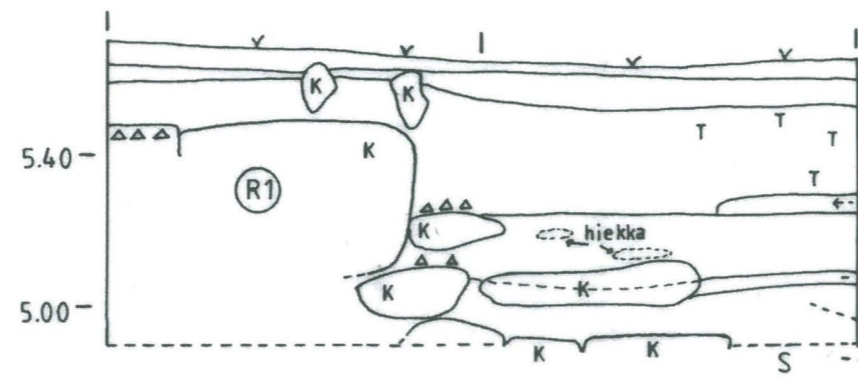
TASO 6

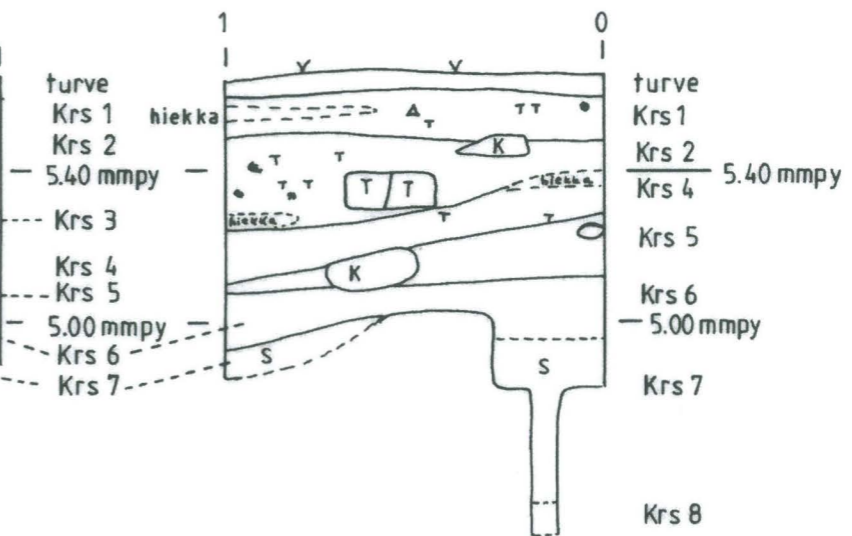
TASO 7

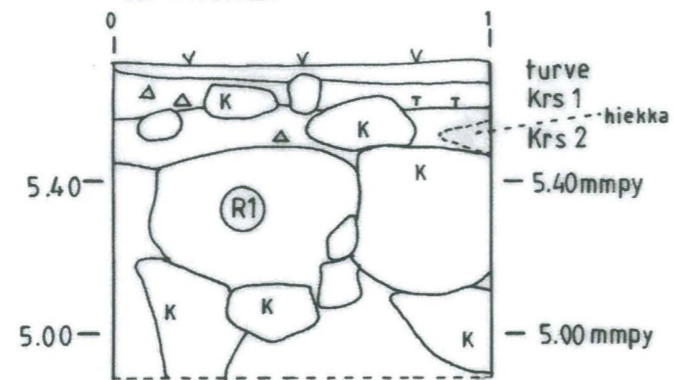
SW-PROFIILI

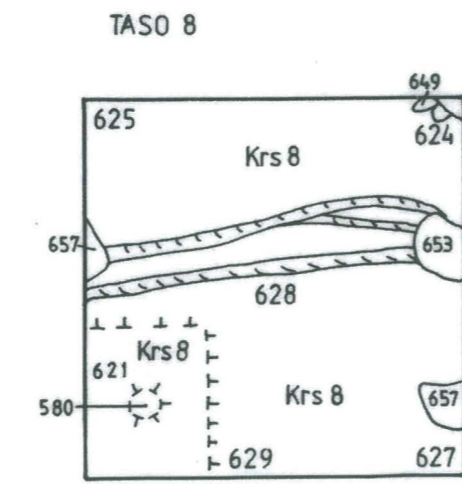
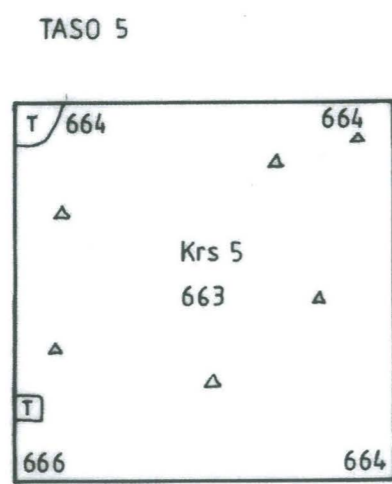
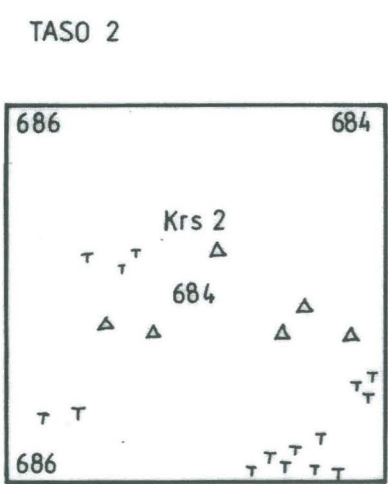
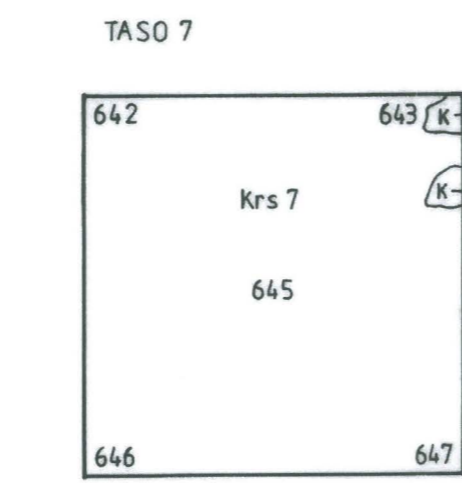
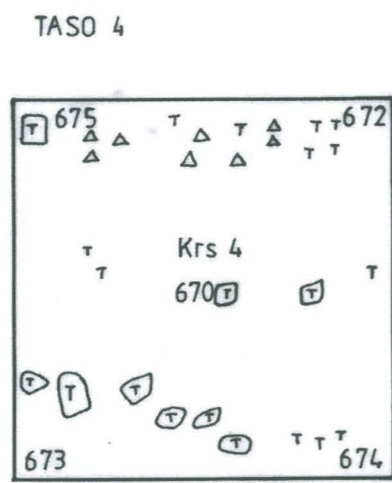
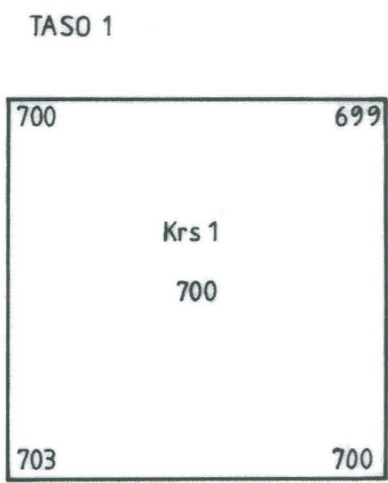
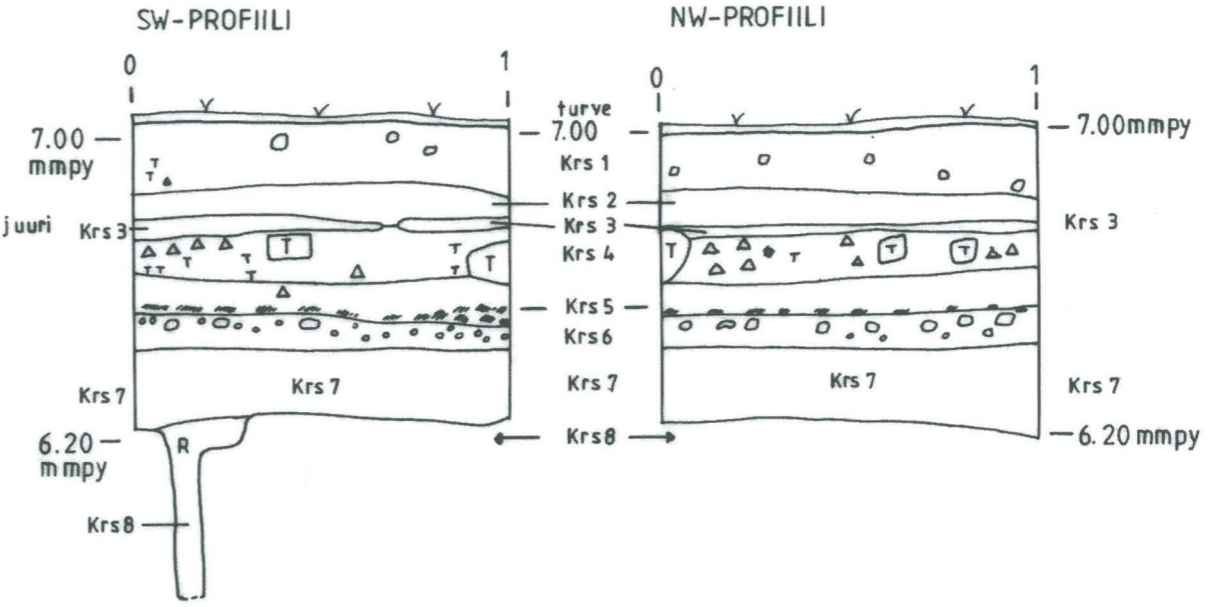
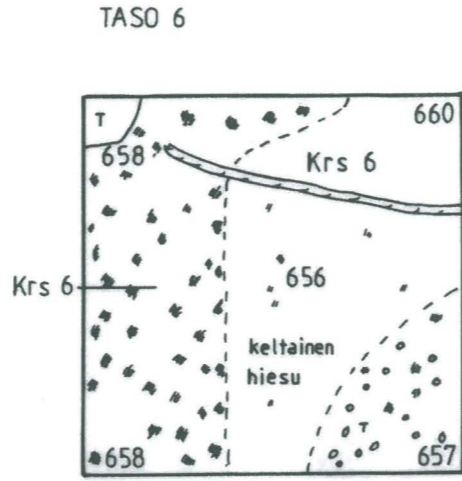
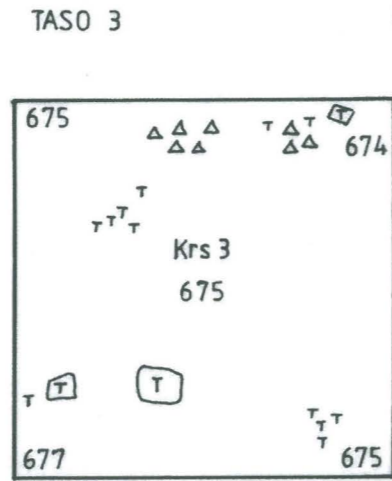
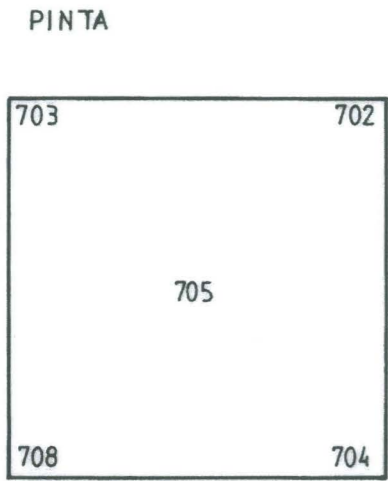
NW-PROFIILI

SE-PROFIILI

KOTKA Kyminlinna, Kymenkartano	Koekuoppa 5 Tasot: 6-7, SW-, NW-, ja SE-profiili
Marita Kykyri 2003	Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI M. Kykyri & I. Kaskinen 2003	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO
Puht. piirt. L. Simponen 2011	Kartta 17b

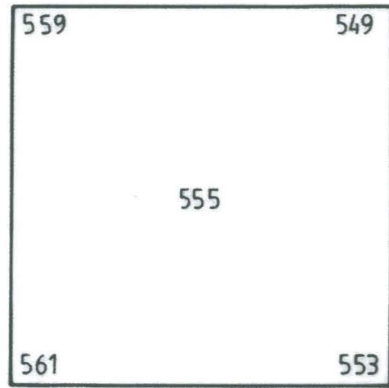

KOTKA Kyminlinna, Kymenkartano	Koekuoppa 6 Tasot: pinta, 1-8 SW- ja NW-profiili
Marita Kykyri 2003	Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI Marita Kykyri & Ilkka Kaskinen 2003	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO
Puht. piirt. L. Simpsonen 2011	Kartta 18

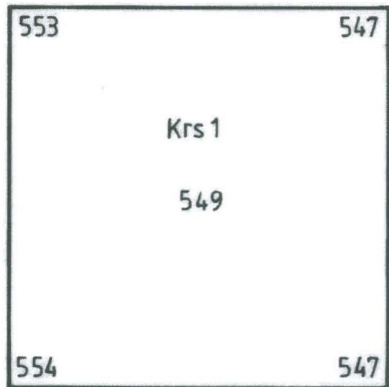
KOTKA KYMINLINNA KYMENKARTANO

KOEKUOPPA 7

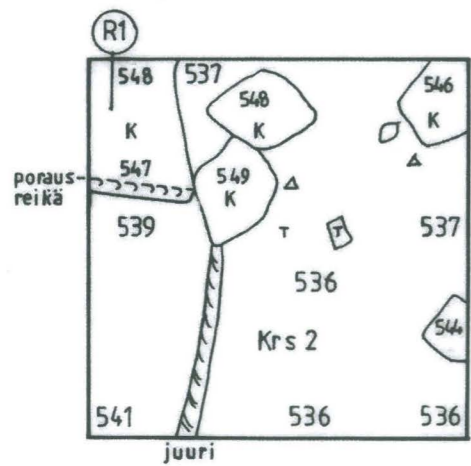
PINTA

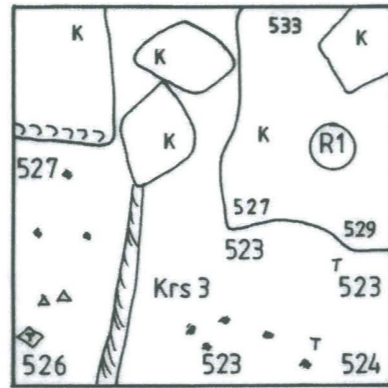
TASO 1

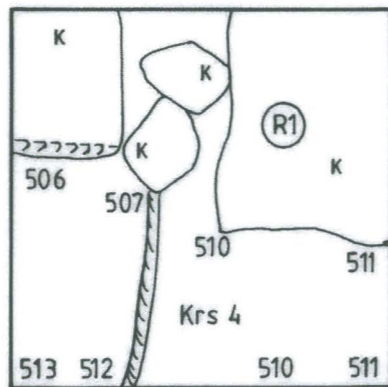
TASO 2

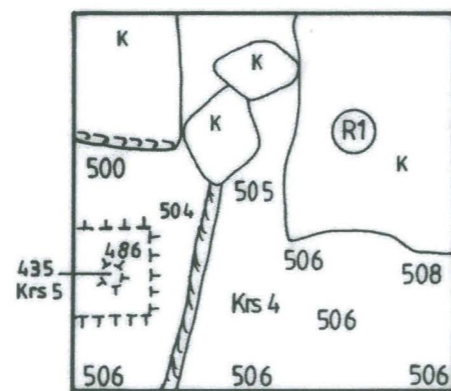
TASO 3

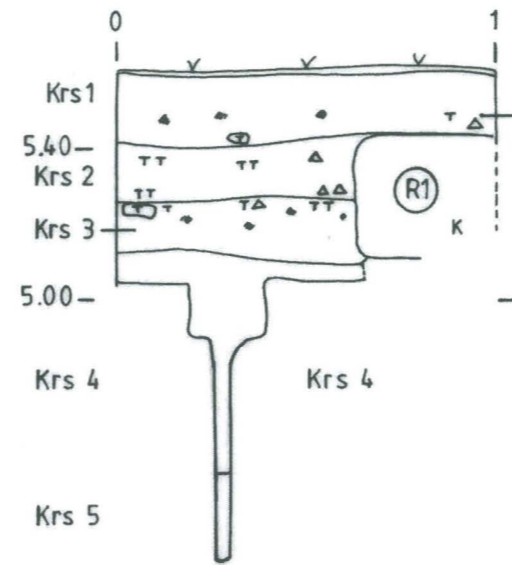
TASO 4

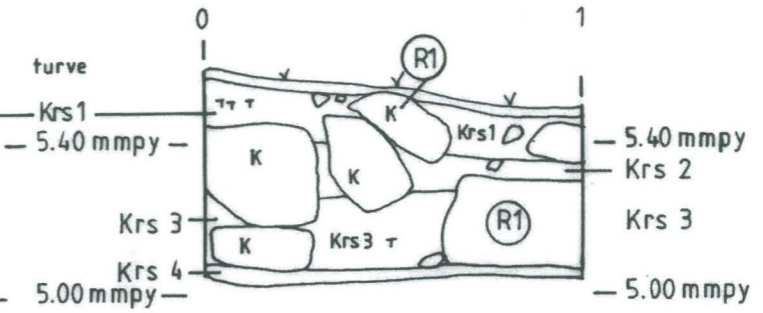
TASO 5

SW-PROFIILI

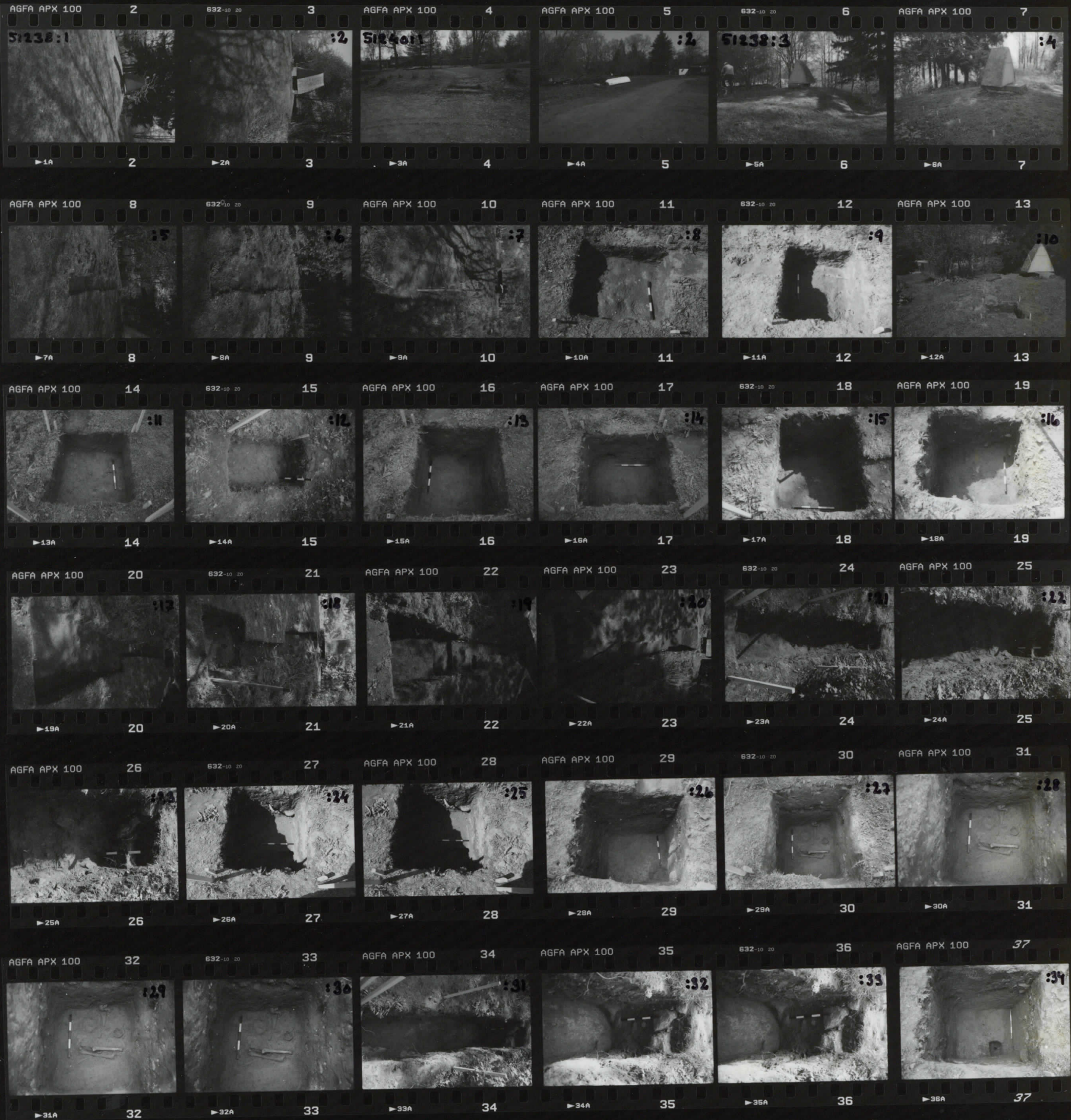
NW-PROFIILI

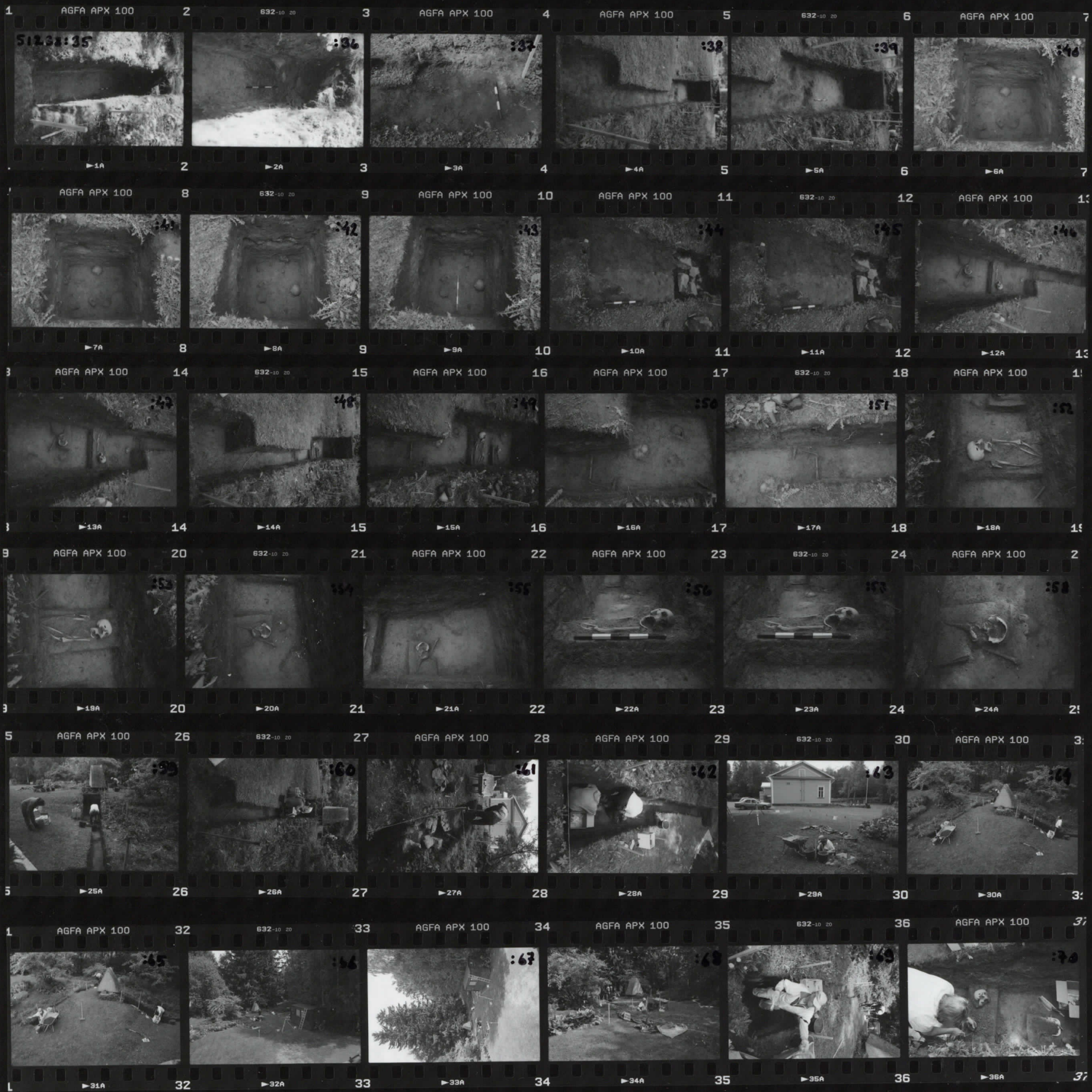
KOTKA Kyminlinna, Kymenkartano	Koekuoppa 7 Tasot: pinta, tasot 1-5 SW- ja NW-profiili
Marita Kykyri 2003	Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI M. Kykyri & I. Kaskinen 2003	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO
Puht. piirt. L. Simponen 2011	Kartta 19

Kymenlaakson maakuntamuseon arkistossa

KOTKA, KYMIN KAPPELI 2002 51238: 1-34 KOTKA, KYMIN VANHA KARTANO 2002 51240: 1-2

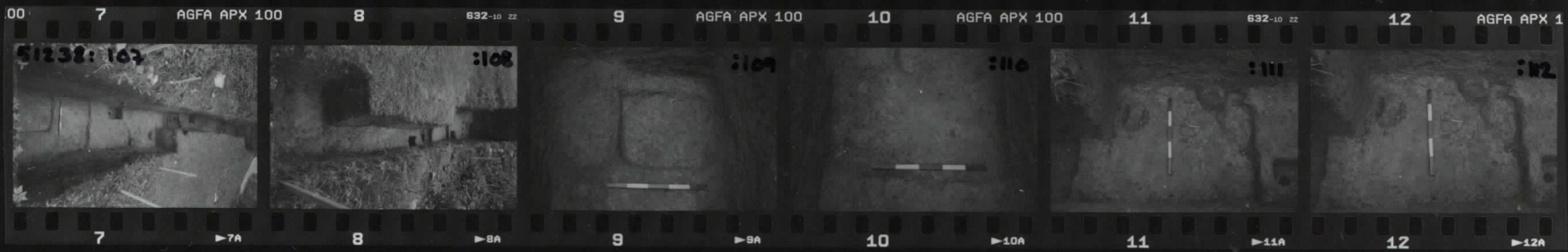

KOTKAN, KVMNIN KAPPELI 2003: 51238:35-70

KOTKA, KYMIN KAPPELI 2003 51238: 107-136

AGFA APX 100 2 632-10 20 3 AGFA APX 100 4 AGFA APX 100 5 632-10 20 6 AGFA APX 100 7

►1A 2 ►2A 3 ►3A 4 ►4A 5 ►5A 6 ►6A 7

AGFA APX 100 8 632-10 20 9 AGFA APX 100 10 AGFA APX 100 11 632-10 20 12 AGFA APX 100 13

►7A 8 ►8A 9 ►9A 10 ►10A 11 ►11A 12 ►12A 13

AGFA APX 100 14 632-10 20 15 AGFA APX 100 16 AGFA APX 100 17 632-10 20 18 AGFA APX 100 19

►13A 14 ►14A 15 ►15A 16 ►16A 17 ►17A 18 ►18A 19

AGFA APX 100 20 632-10 20 21 AGFA APX 100 22 AGFA APX 100 23 632-10 20 24 AGFA APX 100 25

►19A 20 ►20A 21 ►21A 22 ►22A 23 ►23A 24 ►24A 25

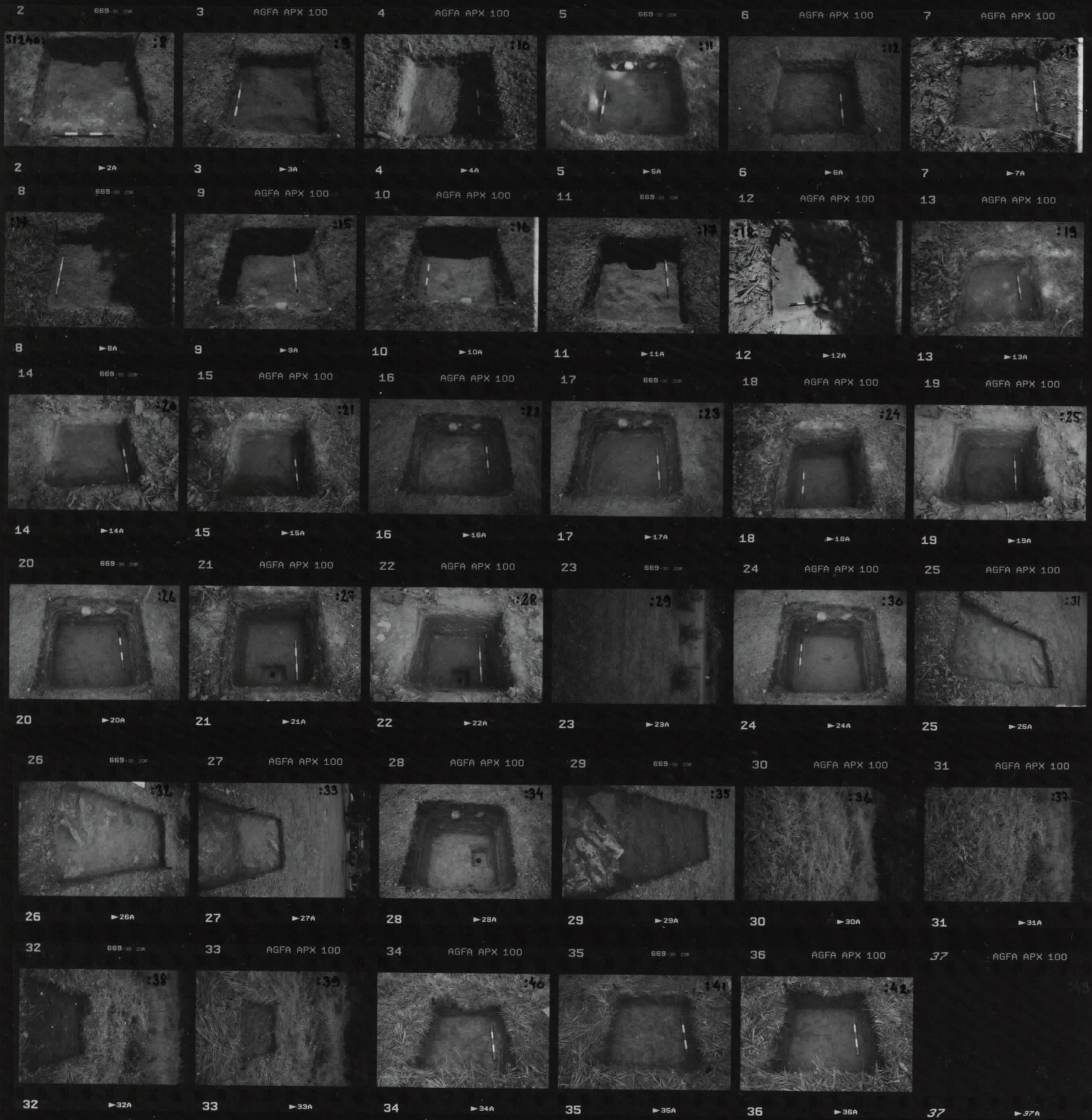
AGFA APX 100 26 632-10 20 27 AGFA APX 100 28 AGFA APX 100 29 632-10 20 30 AGFA APX 100 31

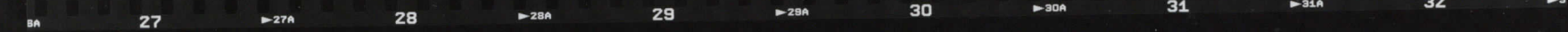
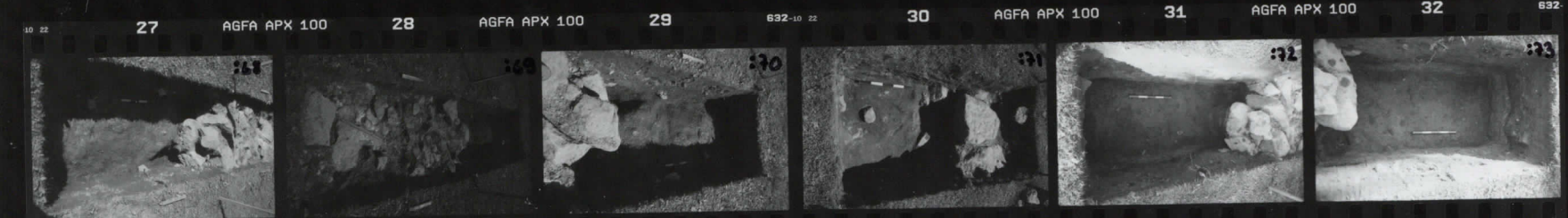
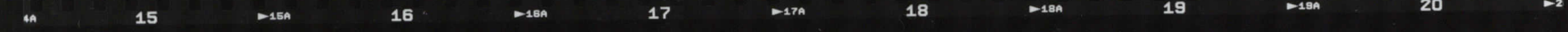
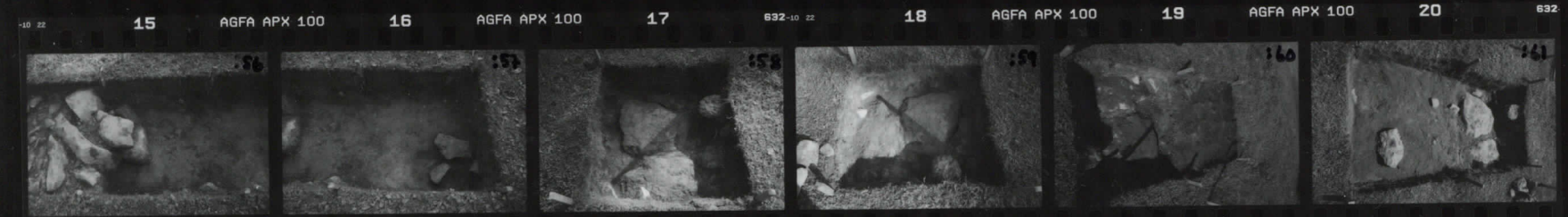
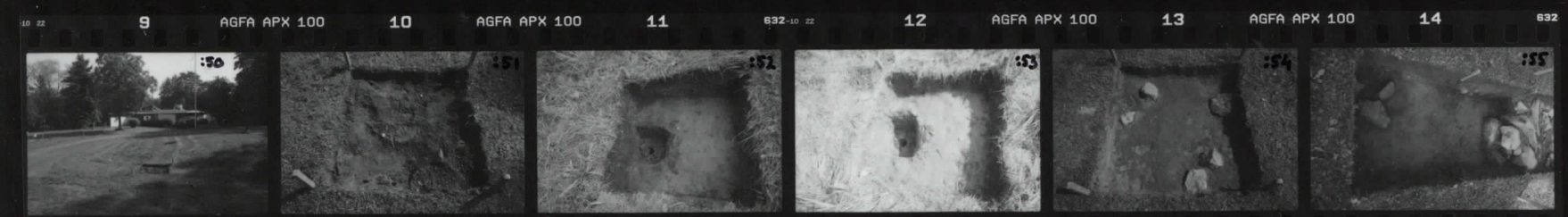
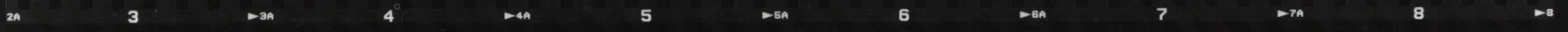
►25A 26 ►26A 27 ►27A 28 ►28A 29 ►29A 30 ►30A 31

AGFA APX 100 32 632-10 20 33 AGFA APX 100 34 AGFA APX 100 35 632-10 20 36 AGFA APX 100 37

►31A 32 ►32A 33 ►33A 34 ►34A 35 ►35A 36 ►36A 37

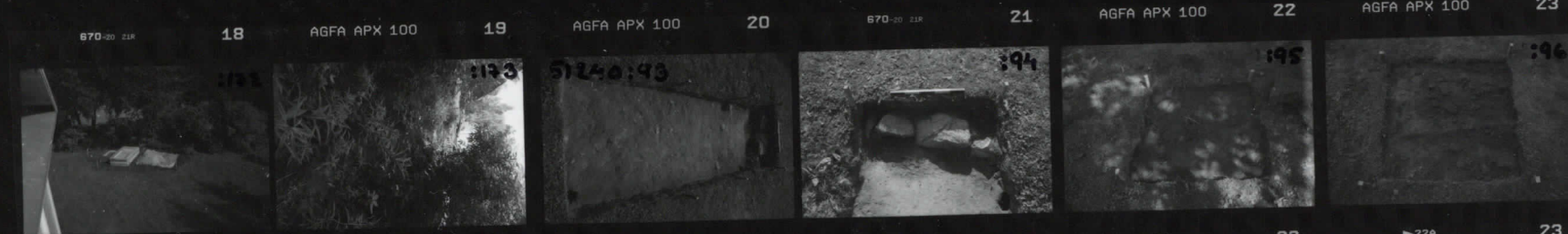
00A 0 0A 1 1A 2 2A 3 3A 4 4A 5

5A 6 6A 7 7A 8 8A 9 9A 10 10A 11

11A 12 12A 13 13A 14 14A 15 15A 16 16A 17

17A 18 18A 19 19A 20 20A 21 21A 22 22A 23

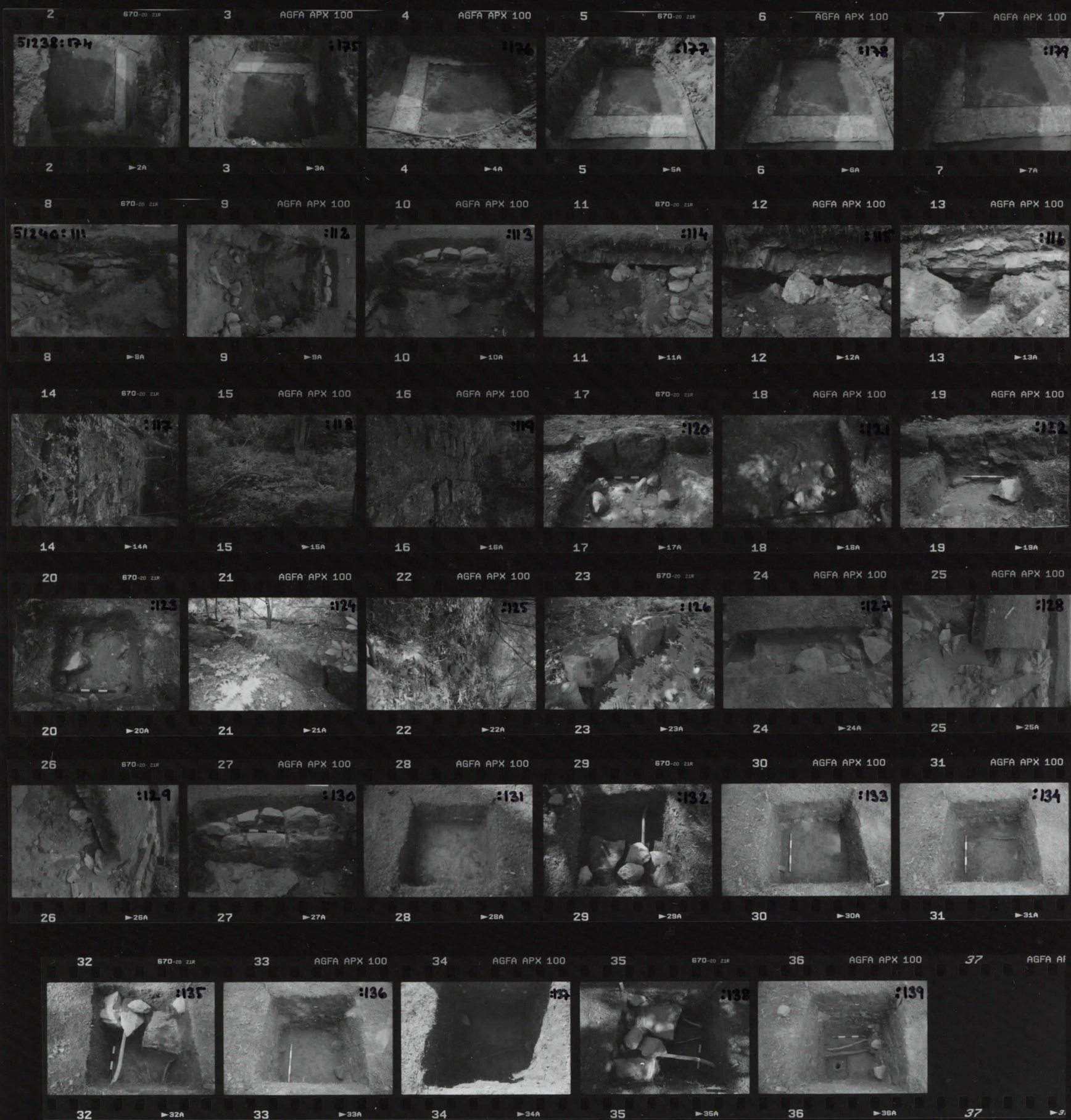
23A 24 24A 25 25A 26 26A 27 27A 28 28A 29

29A 30 30A 31 31A 32 32A 33 33A 34

34A 35 35A 36 36A 37 37A

**Osteologinen analyysi
Kotka Kyminkappeli
Marita Kykyri 2003**

Sisällysluettelo

Sisällysluettelo	1
1. Johdanto	2
2. Tavoitteet	2
3. Materiaali ja metodit	2
3.1 Materiaalin kuvaus	2
3.2 Minimiyksilömäärä ja anatominen jakauma	2
3.3 Ikämääritys	3
3.4 Sukupuolen määrittäminen	3
3.5 Pituusarviot	5
3.6 Havaitut poikkeavuudet luustossa	5
4. Tulokset	5
4.1 Suljetut löydöt	5
Koeja 1 Vainaja 1a	5
Koeja 1 Vainaja 1b	6
Koeja 1 Vainaja 2	6
Koeja 1 Vainaja 3	7
Koeja 1 Kallo A	7
Koeja 1 Kallo B	8
Koeja 3 Vainaja 1	8
Koeja 3 Vainaja 2	9
Koeja 3 Vainaja 3	10
Koeja 3 Vainaja 4	11
Koeja 3 Vainaja 5	11
Koeja 3 Vainaja 6	12
Koeja 3 Vainaja 7	12
Koeja 3 Vainaja 8	12
Koeja 3 Vainaja 9	12
Koeja 3 Vainaja 10	13
4.2 Ikämääritys	13
4.3 Sukupuolen määrittäminen	14
4.4 Pituusarviot	15
Minimiyksilömäärä ja anatominen jakauma	13
4.5 Havaitut poikkeavuudet luustossa	15
4.6 Eläinluut	16
5. Yhteenveto ja tulkinta	17
6. Latina-Suomi sanasto	18
7. Lähteet	19
7.1 Painetut lähteet	19
7.2 Painamattomat lähteet	19
Liite 1 Taulukko tunnistetuista luista	
Liite 2 Luiden anatominen jakauma ja MNI	
Liite 3 Morfologinen sukupuolimääritys	
Liite 4 Metrinen sukupuolimääritys	

1. Johdanto

Tässä raportissa käsitellään Marita Kykyrin koekaivauksilla 2003 Kotkan Kymin kappelin ympäristöstä löydettyjä palamattomia luuta. Luut ajoittuvat 1400-1700 luvuille. Kaivausten yhteydessä pystyttiin erottamaan 13 vainajaa (Vainaja 1-13), joita on tässä raportissa käsitelty suljettuina löytöinä. Myös kaksi hyvin säilynyttä kalloa (Cranium), joista toiseen kuului alaleuka (Mandibula) erotettiin analyysissä muista luista (Kallo A ja B), vaikka ne saattavat kuulua myös jollekin em. vainajista. Muita löydettyjä luuta käsitellään irtolöytöinä, sillä löytökontekstit olivat sekoittuneet, eikä voida olla varmoja, mitkä luista kuuluvat samalle yksilölle. Luut on luetteloitu Kansallismuseonumerolla KM 200113 ja/tai KM 200114. (Kykyri 2003)

2. Tavoitteet

Raportin tarkoituksena on tunnistaa luut anatomisesti, määrittää minimiyksilömäärä, tehdä ikä- ja sukupuolimäärityksiä, laskea pituusarvioita sekä tunnistaa mahdolliset luustossa näkyvät sairaudet ja muut poikkeavuudet (geneettiset merkkitekijät). Myös joukkoon eksyneet eläinluut tunnistettiin lajilleen niin tarkkaan kuin mahdollista. Raportin lopussa on lyhyt yhteenveto ja tulkinta.

3. Materiaali ja menetit

Luut tunnistettiin lajeittain anatomisesti ja määritettiin kummalta puolelta luustoa ne ovat. Apuna käytettiin eläinmuseon osteologisia vertailukokoelmia ja osteologista kirjallisuutta (Bass 1995, During 2000a, 2000b). Tunnistetut luut luettelointiin löytökonteksteittain. (ks. liite). Hampaat luettelointiin FDI systeemin mukaan, niin että yläleuan oikean puolen (Maxilla dx.) hampaat saivat numerot 11-18, yläleuan vasemman puolen (Maxilla sin.) hampaat saivat numerot 21-28, alaleuan vasemman puolen (Mandibula sin.) hampaat saivat numerot 31-38 ja alaleuan oikean (Mandibula dx.) puolen hampaat saivat numerot 41-48. Maitohampaat (Deciduous) saivat numerot 51-55 (Maxilla dx.), 61-65 (Maxilla sin.), 71-75 (Mandibula sin.) ja 81-85 (Mandibula dx.).

3.1 Materiaalin kuvaus

Kaikki luut olivat palamattomia. Suurin osa luista pystyttiin tunnistamaan anatomisesti ja vain joitain pieniä luun kappaleita ei pystytty tunnistamaan. Materiaalista tunnistettiin yhteensä 722 luufragmenttia. Suurin osa, 711 fragmenttia määritettiin kuuluvaksi ihmiselle (Homo sapiens). Yhteensä 11 tunnistetuista fragmenteista kuului muille eläimille kuin ihmiselle.

3.2 Minimiyksilömäärä ja anatominen jakauma

Minimiyksilömäärä (MNI) perustuu anatomisten osien vähimmäismäärään. Luiden anatominen jakauma koko aineistosta on esitetty taulukossa (liite 2-6). Sen lisäksi suurimman osan vainajista anatominen jakauma on esitetty graafisesti.

3.3 Ikämääritys

Ikämääritys perustuu keskenkasvuilla yksilöillä lähinnä hampaiden puhkeamiseen. Myös luun pään (epifyysi) kiinnikasvamista luun varteen (diafyysi) käytettiin apuna keskenkasvuisten ikämäärityksessä jos siihen tarvittavia luun osia oli säilynyt.

Aikuisten ikämääritykset perustuvat hampaiden kulumiseen (Buikstra et al. 1994:52-53) ja kallonsaumojen umpeutumiseen (Suturasynostosis). Aikuisten yksilöiden ikämääritys on vaikeaa ja olisi hyvä käyttää mahdollisimman monta menetelmää tarkempien tulosten saavuttamiseksi. Valitettavasti kuitenkin lantionluut (Coxae) ja solisluut (Clavicula) olivat liian fragmentaarisia, ettei niitä voitu käyttää apuna ikämäärityksissä.

Ikämäärityksissä käytettiin Sjøvoldin (1978) kehittämää luokitusta:

Infant	-1 vuotta
Infans I	0-7 vuotta
Infans II	5-14 vuotta
Juvenilis	10-24 vuotta
Adultus	18-44 vuotta
Maturus	35-64 vuotta
Senilis	50-79 vuotta
Adult	Sisältää ryhmät Adultus, Maturus ja Senilis

3.4 Sukupuolen määrittäminen

Morfologinen sukupuolenmäärittäminen perustuu kallossa (Cranium), alaeuassa (Mandibula) ja lantionluissa (Coxae) oleviin sukupuolen määrittämiseen soveltuviin kohtiin (During 2000:19-29, Buikstra et al. 1994 :18-20):

Kallo (Cranium):

- Glabella** Otsaluun osa silmäkuoppien yläpuolella on voimakkaammin ulostyöntynyt miehillä.
- Margo supraorbitalis** Silmäkuopan yläreuna on terävämpi naisilla
- Tuber frontalia** Otsaluun muoto on litteämpi miehillä, korkeampi naisilla
- Tuber parietalia** Päälaenluun muoto on litteämpi miehillä, korkeampi naisilla
- Processus mastoideus** Ohimoluun korvakäytävän takana oleva osa on voimakkaampi miehillä
- Protuberantia occipitalis externa** Takaraivonluun lihasten kiinnityskohta on voimakkaampi miehillä
- Orbita** Silmäkuopan muoto on pyöreämpi naisilla

Alaleuka (Mandibula):

Angulus mandibularis Alaleuan kulma on suurempi ja suuremmat lihasten kiinnityskohtat miehillä

Trigonum mandibularis Alaleuan etuosa on voimakkaampi miehillä

Margo inferior Toisen poskihampaan alla on miehillä voimakkaampi harjanne

Lantioluu (Coxae):

Arc composita (ks. During 2000:23)

Sulcus preauricularis (ks. During 2000:22)

Incisura ischiadica major (ks. During 2000:22)

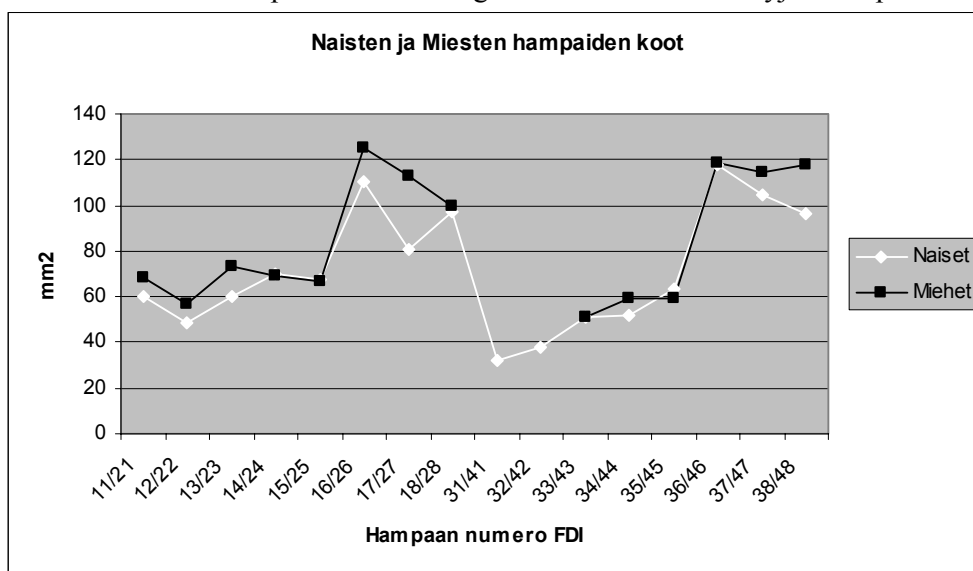
Facies auricularis Ristiluun kiinnityskohta lantioluussa on miehillä koholla, naisilla tasainen tai hieman kuopalla

Metrisen sukupuolenmääritykseen käytettiin pääasiassa hampaiden kokoa (Salo 2005).

Valitettavasti muut luut olivat liian rikkonaisia käytettäväksi metriseen sukupuolenmääritykseen.

Hampaiden koon mittaamisella pyrittiin pääasiassa arvioimaan morfologisen sukupuolenmäärityksen tuloksia, mutta myös tehtiin sukupuolimäärityksiä vainajista, joista ei muita sukupuolenmääritykseen käytettäviä osia ollut säilynyt.

Kuvaajasta 1 käy ilmi miten morfologisella sukupuolimäärityksellä miehiksi määritettyjen hampaat ovat keskimäärin isompia kuin morfologisesti naisiksi määritettyjen hampaat.

Sukupuolenmäärityksessä käytettiin luokitusta:

Hypermaskuliininen: M

Maskuliininen: M?

Allofyysi: ?

Feminiininen: F?

Hyperfeminiininen: F

3.5 Pituusarviot

Vainajien pituusarvioita pyrittiin tekemään mittaamalla pitkiä luita. Mittaustulokset ovat kuitenkin epävarmoja, sillä monet mitatut luut olivat kuluneet nivelpinnoiltaan ja mittaukset jouduttiin tekemään työntömitalla, koska osteometristä pöytää ei ollut käytettävissä. Siksi pituusarvioita on pidettävä ainoastaan suuntaa antavina.

Laskelmissa käytettiin sekä Trotter'in ja Gleser'in (Trotter et al. 1952, 1958) valkoihoisille miehille ja naisille kehittämiä pituuskaavoja että Sjøvold'in (1990) kaukaasialaiselle rodulle kehittämiä pituuskaavoja.

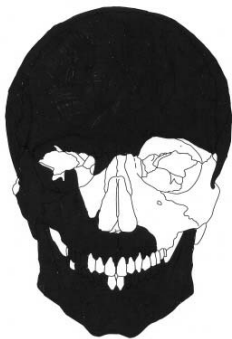
3.6 Havaitut poikkeavuudet luustossa

Patologiat, morfologiset ja geneettiset poikkeavuudet pyrittiin rekisteröimään, kun niitä havaittiin.

4. Tulokset

4.1 Suljetut löydöt

Koeja 1 Vainaja 1a

Ikämääritys: Maturus (vanhempi aikuinen)

Sukupuolenmääritys: Mies?

Patologia: Neljä hammasta on menetetty ennen kuolemaa (FDI18,27,28 ja 47). Leukaluu on kasvanut umpeen näiltä kohdin, eli hampaan menetykset ovat tapahtuneet vähintään puoli vuotta ennen kuolemaa. Vainajalla on vähän hammaskiveä (Calculus) ja leukaluu on vetäytynyt (Parodontitis) luultavasti jatkuvan ientulehduksen seurauksena. Se on paljastanut hammaskaulat (cervix) ja todennäköisesti aiheuttanut hampaiden vihlontaa. Myös pieni reiänalku (Caries) havaittiin oikeanpuoleisessa alaviisaudenhampaassa (FDI 38) purupinnalla (occlusalt). Alaposkihampaasta (FDI 36) oli myös lohjennut iso pala ennen kuolemaa.

Vainaja 1 a/b

Pituusarvio: n. 164 cm (ks. myös luku 4.5)

Patologia: Rinta- ja lannenikamissa (Vertebra thoracalis et vertebra lumbalis) exostooseja, jotka saattavat olla patologisia ja johtua liian raskaiden painolastien kantamisesta, mutta tässä tapauksessa luultavasti ovat iän mukanaan tuomia normaaleja muutoksia.

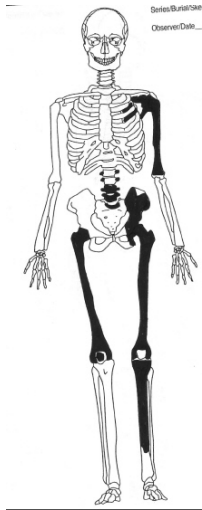
Koeja 1 Vainaja 1b

Ikämääritys: Adultus (nuorempi aikuinen)

Sukupuolenmääritys: Nainen?

Geneettiset merkkitekijät: Päälaenluun ja takaraivonluun välissä ylimääräisiä saumaluita (Apical bone, lambdoid bones). Vainaja saattaa olla läheistä sukua koejasta 3 löydetuille vainajille 1 ja 4.

Koeja 1 Vainaja 2

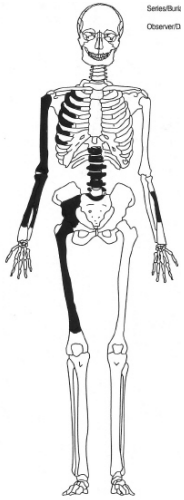
Ikämääritys: Adult (aikuinen)

Sukupuolenmääritys: Nainen?

Pituusarvio: n.161cm (ks. myös luku 4.5)

MNI=2

Koeja 1 Vainaja 3

Ikämääritys: Adult (aikuinen)

Sukupuolenmääritys: Mies

Pituusarvio: n.173 cm (ks. myös luku 4.5)

Patologia: Rintanikamissa (Vertebra thoracalis) exostooseja , jotka saattavat olla patologisia ja johtua liian raskaiden painolastien kantamisesta, mutta luultavasti ovat iän mukanaan tuomia normaaleja muutoksia.

Koeja 1 Kallo A

Ikämääritys: Adultus (nuorempi aikuinen)

Sukupuolenmääritys: Mies

Koeja 1 Kallo B

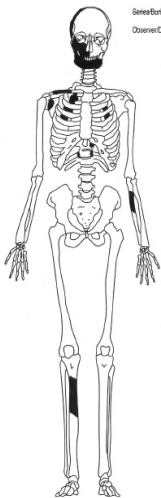

Ikämääritys: Adultus (nuorempi aikuinen)

Sukupuolenmääritys: Nainen?

Patologia: Yläposkihampaassa (FDI 27) on reikä (Caries) purupinnalla (Occlusalt) ja hampaissa on hammaskiveä (Calculus).

Koeja 3 Vainaja 1

Ikämääritys: Infans II (5-14v.)

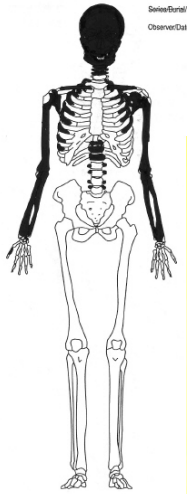
Sukupuolenmääritys: Mies? (Morfologinen sukupuolenmääritys kallosta viittaisi naiseen.

Kuitenkin koska sekundääriset sukupuoliominaisuudet kallossa kehittyvät aikaisintaan murrosiässä ja siihen asti kallossa on naismaisia piirteitä sekä tytöillä että pojilla, määritettiin tämän vainajan sukupuoli hampaiden koon perusteella.)

Patologia: Hampaissa on hammaskiveä. Hammaskiilteen kehityshäiriö (Hypoplasia), joka johtuu nuorempana koetusta ravintoainepuutoksesta tai vakavasta sairaudesta.

Geneettiset merkkitekijät: Päälaenluun ja takaraivonluun välissä ylimääräisiä saumaluita (Lambdoid bones). Vainaja saattaa olla läheistä sukua koejasta 1 löytyneelle vainaja 1b:lle ja koejasta 3 löytyneelle vainaja 4:lle.

Koeja 3 Vainaja 2

Ikämääritys: Maturus/Adultus (vanhempi aikuinen/nuorempi aikuinen)

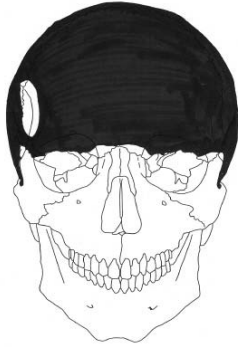
Sukupuolenmääritys: Mies?

Pituusarvio: n.166 cm (ks. myös luku 4.5)

Patologia: Alaposkihampaassa (FDI 36) iso reikä (Caries), jonka hoitamattomuus on todennäköisesti aiheuttanut leukaluussa olevan tulehduspesäkeen (Abscess). Oikeanpuoleinen yläviisaudenhammas (FDI 18) on jäänyt leukaluun sisään, koska leuoissa on ollut ahtautta ja se ei ole mahtunut puhkeamaan. Leukaluu on paikoitellen vetäytynyt (Parodontitis). Rinta- ja lannenikamissa (Vertebra thoracalis et vertebra lumbalis) exostooseja, jotka saattavat olla patologisia ja johtua liian raskaiden painolastien kantamisesta, mutta tässä tapauksessa luultavasti ovat iän mukanaan tuomia normaaleja muutoksia.

Geneettiset merkkitekijät: Alaleuan viisaudenhammaat (FDI 38,48) puuttuvat synnynnäisesti.

Koeja 3 Vainaja 3

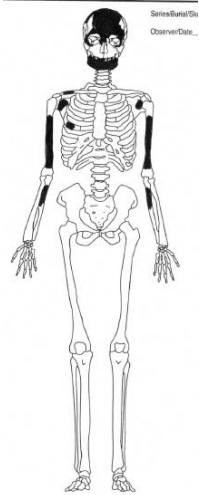

Ikämääritys: Adultus (nuorempi aikuinen)

Sukupuolenmääritys: Nainen

Patologia: Mahdollisia tulehduksen jälkiä (Osteomyelitis) kallon sisällä (endocranialt). Se voi aiheutua esimerkiksi aivokalvontulehduksesta (Meningitis). Tätä luuta kannattaisi näyttää kokeneelle paleopatologille.

Koeja 3 Vainaja 4

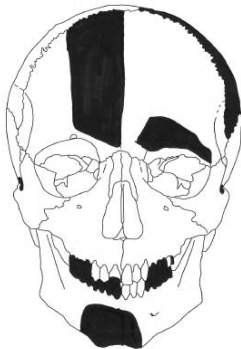
Ikämääritys: Juvenilis (10-24v.)

Sukupuolenmääritys: Nainen?

Patologia: Ahtautta (Crowding) leukaluussa.

Geneettiset merkkitekijät: Päälaenluun ja takaraivonluun välissä ylimääräisiä saumaluita (Apical bone, lambdoid bones). Vainaja saattaa olla läheistä sukua koejasta 1 löydetylle vainaja 1b:lle ja koejasta 3 löydetylle vainaja 1:lle.

Koeja 3 Vainaja 5

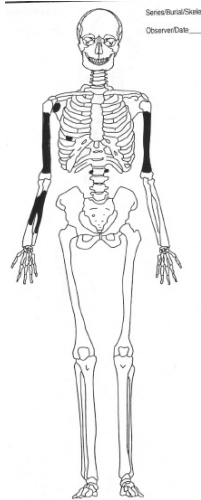
Ikämääritys: Adultus (nuorempi aikuinen)

Sukupuolenmääritys: Nainen?

Patologia: Mahdollinen tulehduspesäke korvakäytävän lähellä olevassa ohimoluun osassa (Pars petrosa). Se voi aiheutua esimerkiksi hoitamattomasta korvatulehduksesta. Tätä luuta kannattaisi näyttää kokeneelle paleopatologille.

Geneettiset merkkitekijät: Otsaluun keskisauma (Sutura metopica) ei ole kasvanut kiinni aikuisella vainajalla. Vainaja saattaa olla läheistä sukua irtolöytönä löydetyn otsaluun (Frontale) omistajalle (ks. kohta 4.7).

Koeja 3 Vainaja 6

Ikämääritys: Adult (aikuinen)

Koeja 3 Vainaja 7

Ikämääritys: Adult (aikuinen)

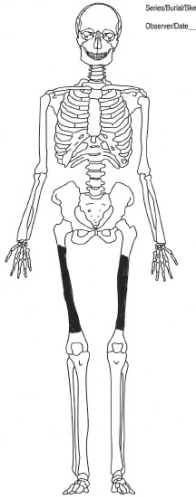
Koeja 3 Vainaja 8

Ikämääritys: Adult (aikuinen)
Sukupuolenmääritys: Nainen?

Koeja 3 Vainaja 9

Ikämääritys: Adult (aikuinen)

Koeja 3 Vainaja 10

Ikämääritys: Adult (aikuisen)

4.2 Minimiyksilömäärä ja anatominen jakauma

Aineistossa on vähimmäisyksilömäärä (MNI) laskujen mukaan osia vähintään yhdestätoista yksilöstä. Tarkempi anatominen jakauma on esitetty liitteenä olevissa taulukoissa 2-6. Koejasta 1 on tunnistettu jäänteitä vähintään neljästä vainajasta.

4.3 Ikämääritys irtolöydöistä

Irtolöydöistä tehdyt ikämääritykset on esitetty taulukossa 1.

Koeja	Ruutu	Krs	Hautaustaso	Luu	Peruste	Ikämääritys
1	0-1m	5	1	Coxae sin.	Metafyysi crista iliaca, alle 24 v	Infant-Juvenilis
1	0-1m	5	1	Maxilla sin.	Hampaiden puhkeaminen n. 7-8v	Infans II
1	0-1m	5	1	27	Puhkeamaton, 5-12 v.	Infans II
1	0-1m	5	2	13	Puhkeamaton, alle 3-11 v.	Infans I -Infans II
1	0-1m	5	2	14	Puhkeamaton, alle 3-10v.	Infans I -Infans II
1	0-1m	5	2	Mandibula	Hampaiden puhkeaminen n. 7-8v	Infans II
1	0-1m	5	2	Femur sin.	Koko	Infant-Juvenilis
3	1-2m	3	1	Occipitale	Metafyysit	Infant-Juvenilis
3	1-2m	3	1	Mandibula	Hampaiden puhkeamine, n. 4 v.	Infans I
3	1-2m	3	1	Maxilla sin.	Hampaiden puhkeaminen, n. 5 v.	Infans I
3	1-2m	3	1	37	Puhkeamaton, 4-12 v.	Infans I -Infans II
3	1-2m	3	1	26	Puhkemassa, n. 6 v.	Infans I -Infans II
3	2-3m	7	2	Femur	Metafyysi, alle 20	Infant-Juvenilis

4.4 Sukupuolen määrittäminen irtolöydöistä

Irtolöytöinä löydettyistä luista tehdyt morfologiset sukupuolimääritykset on koottu taulukkoon 2

Irtoluut	F	F?	?	M?	M
Glabella	1	2		1	
Margo supraorbitalis	3				
Tuber frontalia					
Tuber parietalia					
Proc. mastoideus	2				
Protuberantia occipitalis externa			1		
Angulus mandibularis				2	
Trigonum mandibularis		1		2	
Margo inferior				2	
Arc Compose		1			1
Sulcus preauricularis	1	1			
Facies auricularis	1		1		

Irtolöytöinä löydettyistä hampaista otetut mitat ja hampaiden koon perusteella tehdyt sukupuolimääritykset on esitetty taulukossa 3

Koeaja	Ruutu	Krs	Hautaustaso	FDI	MD	BL	MDxBL	Sukupuolimääritys
1	0-1m	5	2	32	6,8	5,3	36,04	F
1	0-1m	5	2	33	6,9	7,4	51,06	F?
1	0-1m	5		33	6,6	7	46,2	F
1	0-1m	5	2	34	6,3	8,8	55,44	?
1	0-1m	5		34	6	6,9	41,4	F
1	0-1m	5	2	35	7,5	8,7	65,25	?
1	0-1m	5		35	6,1	7,7	46,97	F
1	0-1m	5	1	36	11,5	9,9	113,85	F
1	0-1m	5	2	37	11,8	10,6	125,08	M
1	0-1m	5	2	37	9,9	10,3	101,97	F
1	0-1m	5		37	9,8	9,7	95,06	F
1	0-1m	5	2	38	10,4	9,5	98,8	?
3	1-2m	3		48	11,1	10	111	?
3	1-2m	3	1	11	9,1	7,3	66,43	M?
3	1-2m	3	1	21	8,9	7,5	66,75	M?
3	1-2m	3	1	26	11,1	11,3	125,43	M
3	1-2m	3	1	27	10,5	11	115,5	M

FDI	Hampaan numero FDI järjestelmän mukaan
MD	Hampaan Mesiodistaalinen mitta millimetreissä
BL	Hampaan Buccolinguaalinen mitta millimetreissä
MDxBL	Hampaan laskennallinen pinta-ala

4.5 Pituusarviot

Kaikki lasketut pituusarviot on koottu taulukkoon 4

Koeoja	Ruutu	Krs	Hautaustaso	Vainaja	Luu	Sukupuoli	Luun pituus	Sjøvold	T&G Mies	T&G Nainen
1	0-1m	5	2		Humerus sin.		29,8	156,5	164,2	158,1
1	0-1m	5	3	1	Humerus sin.		31,3	163,6	168,6	163,1
3	1-3m	3	1	2	Humerus dx.	Mies?	31,7	165,5	169,7	
1	0-1m		5	3	Humerus dx.	Mies	33,2	172,6	174,0	
1	0-1m	5	1		Femur dx.		40,7	146,0	160,0	154,6
1	0-1m	5	4		Femur sin.		45,2	156,6	170,4	165,7
1	0-1m	5	4	2	Femur sin	Nainen?	47,1	161,1		170,4

Luun pituus

Luun pituus cm

Sjøvold

Vainajan pituus (cm) laskettuna Sjøvoldin (1990) kaukaasialaiselle rodulle kehittämän laskukaavan mukaan

T&G Mies

Vainajan pituus (cm) laskettuna Trotter ja Gleserin (1952,1958) valkoihoiselle miehelle kehittämän kaavan mukaan.

T&G Nainen

Vainajan pituus (cm) laskettuna Trotter ja Gleserin (1952,1958) valkoihoiselle naiselle kehittämän kaavan mukaan.

4.6 Patologiset muutokset irtolöydöistä

Ainoastaan kolmessa irtolöytönä löydetyssä luussa havaittiin patologisia muutoksia. Kaksi näistä oli alaleuan (Mandibula) kappaleita. Toisesta oli viisaudenhammas lähtenyt ennen kuolemaa ja toisessa oli ahtautta (Crowding) leuassa. Nämä luut on löydetty koeojasta 1 ruudusta 0-1m, kerroksesta 5, hautaustasosta 2. Sen lisäksi koeojasta 3, ruudusta 1-2m, kerroksesta 3 löydetystä otsaluussa (Frontale) oli ns. Cibra orbitalia eli silmäkuopan (orbita) yläreunassa oli pieniä reikiä. Sitä pidetään merkinä raudanpuuteanemiasta (ks. alla oleva kuva)

4.7 Geneettiset merkkitekijät irtolöydöistä

Ainoastaan kahdesta irtolöytönä löydetyistä otsaluun (Frontale) kappaleesta havaittiin geneettinen merkkitekijä. Nämä kappaleet ovat samasta otsaluusta (Frontale). Ne on löydetty koejasta 1, ruudusta 0-1m, kerroksesta 5, hautausasosta 2. Otsaluun keskisauma (Sutura metopica) ei ole kasvanut kiinni aikuisella vainajalla. Vainaja saattaa olla läheistä sukua koejasta 3 löydetyille vainajalle 5.

4.8 Eläinluut

Ihmisluiden lisäksi tunnistettiin eläinten luita. Yhteensä 11 tunnistetuista fragmenteista kuului muille eläimille kuin ihmiselle. Kolme fragmenttia oli peräisin sialta (*Sus Domestica*), yksi naudalta (*Bos taurus*), kolme isolta kasvinsyöjältä (*Herbivora*) ja loput neljä tunnistettiin tarkemminmäärittämättömäksi nisäkkääksi (*Mammalia*), jotka kuitenkin esim. kokonsa puolesta eivät ole ihmiseltä (*Homo sapiens*).

Ison kasvinsyöjän (*Herbivora*) luut voivat olla myös peräisin naudalta (*Bos taurus*). Naudan (*Bos taurus*) luu ja yksi ison kasvinsyöjän (*Herbivora*) luu on keskenkasvuista eläimiltä. Molemmat luut ovat reisiluusta (*Femur*). Melkein kaikki löydetyt eläinluut ovat liharikkaista osista ainoastaan yksi sian (*Sus domestica*) luu on lihaköyhästä luuston osasta, mutta lihattomista luuston osista ei luita tunnistettu. Luut saattavat olla siis aterijätettä.

5. Yhteenvedo ja tulkinta

Suljettuina löytöinä käsitellyistä vainajista kaksi oli lapsia. Toinen lapsista oli 5-14 vuotta vanha (Infans II) ja toinen 10-24 vuotta vanha (Juvenilis). Viisi vainajista oli nuoria aikuisia (Adultus) ja kaksi vanhempia aikuisia (Maturus, Maturus/Adultus). Viisi vainajaa pystyttiin määrittämään ainoastaan aikuiseksi (Adult). Vainajista yksi määritettiin naiseksi ja viisi muuta epävarmemmin naisiksi ja yksi miehiksi ja kolme epävarmemmin miehiksi. Vanhimmat yksilöt määritettiin miehiksi. 5-14-vuotias oli määritettiin pojaksi ja 10-14-vuotias tytöksi. Sen lisäksi koeojasta 1 löydettiin jäänteitä 5-14 vuotiaasta vainajasta (Infans II) ja koeojasta 3 löydettiin jäänteitä 0-7 vuotiaasta vainajasta (Infans I). Irtolöytöinä löydettyjä luita määritettiin kuuluvaksi sekä naisille että miehille. Pituusarvioiden mukaan pisin on ollut noin 173 cm. pitkä mies ja lyhin noin 146 cm pitkä henkilö.

Suurin osa todetuista patologioista liittyi hammassairauksiin. Reikiä (Caries) hampaissa löytyi kolmelta vainajalta (yhdeksällä vainajalla oli enemmän kuin yksi hammas säilynyt). Reikä hampaassa oli aiheuttanut tulehduspesäkkeen leukaluussa (Abscess) koeojan 3 vanhemmalla miehellä (vainaja 2). Hampaiden menetys ennen kuolemaa (AMTL) voi sekin kertoa reikiintymisestä. Koeojasta 1 löydettyä vanhalla mieheltä (vainaja 1a) oli lähtenyt neljä hammasta ennen kuolemaa ja irtolöytönä löydetystä alaleuasta oli myös lähtenyt yksi hammas ennen kuolemaa. Koeojan 1 vanhalla miehellä (vainaja 1a) oli myös yksi hammas lohjennut, syytä siihen voi vaan arvailla. Pieniä määriä hammaskiveä (Calculus) esiintyi joillain vainajilla samoin joskus pitkällekin edennyttä leukaluun vetäytymistä (Parodontitis). Näitä esiintyi erityisesti aikuisilla vainajilla. Lasten hampaista löydettiin ainoastaan merkkejä lapsuudenaikaisesta ravintoainepuutoksesta tai vaikeasta sairaudesta (Hypoplasia). Joillain vainajilla oli ahtautta leuoissa (Crowding) ja yhdeltä vainajalta puuttui synnynnäisesti alaleuan viisaudenhampaat. Selkänikamissa oli ylimääräistä luun kasvua (Exostoosi), joka tosin johtuneen normaalista vanhenemisestä. Yhdessä irtolöytönä löydetyssä otsaluussa (Frontale) oli silmäkuopan yläreunassa oli pieniä reikiä (Cribralia orbitalia). Sitä pidetään merkinä raudanpuuteanemiasta. Yhden vainajan kallon sisäpinnalla (endocranial) havaittiin patologisia muutoksia ja yhden vainajan ohimoluussa (Temporale) epäiltiin olevan tulehduspesäke merkinä hoitamattomasta korvatulehduksesta. Näitä luita olisi hyvä näyttää kokeneelle paleopatologille diagnoosin toivossa.

Kolmella vainajalla oli samanlaisia geneettisiä merkkitekijöitä (Apical bone, lambdoid bones). Koeojan 1 aikuinen nainen (Vainaja 1b), koeojan 3 pikkupoika (Vainaja 1) ja koeojan 3 nuori tyttö ovat siis mahdollisesti sukua keskenään. Kahdella vainajalla otsaluun (Frontale) keskisauma (Sutura metopica) ei ollut kasvanut kiinni. Toinen luista löydettiin irtolöytönä koeojasta 1 ja toinen koeojasta 3 (vainaja 5). Nämäkin vainajat saattavat olla sukua keskenään. Sukulaisuussuhteita voi edelleen selvittää esimerkiksi hampaissa olevia geneettisiä merkkitekijöitä tutkimalla, valitettavasti siihen ei kuitenkaan ollut tämän tutkimuksen yhteydessä aikaa, tai DNA analyysillä.

Ihmisluiden lisäksi tunnistettiin sian (*Sus domestica*), naudnan (*Bos taurus*), ison kasvinsyöjän (Herbivora) ja tarkemmin määrittämättömän nisäkkään (Mammalia) luita. Yksi naudnan ja yksi ison kasvinsyöjän luu on keskenkasvuiselta eläimeltä.

6. Latina-Suomi sanasto

Abscess	tulehduspesäke
Alveolar	hampaiden juurien kolot leukaluussa
AMTL	ennen kuolemaa menetetty hammas (Ante Mortem Tooth Loss)
Atlas	atlasnikama
Axis	axisnikama
Bos taurus	lehmä
Calcaneus	kantaluu
Calculus	hammaskivi
Canin (C)	kulmahammas
Caries	karies eli reikä hampaassa
Clavicula	solisluu
Corpus	luun varsi
Costa	kylkiluu
Coxae	lantioluu
Cranium	pääkallo
Cuneiforme	yksi nilkan luista
Deciduous	maitohammas
Dentes	hampaat
Dexter (dx)	oikea
Diafyysi	luun varsi tai perusosa ks. myös epifyysi
Distaalinen (dist)	vrt. proksimaalinen, kauimpana kehosta
Epifyysi	luuhun kiinni kasvava osa esim. nivelpinta
Ethmoidale	yksi kallon luista
Femur	reisiluu
Fibula	pohjeluu
Frontale	otsaluu
Herbivora	kasvinsyöjä
Humerus	olkaluu
Mammalia	nisäkäs
Mandibula	alaleuka
Maxilla (max)	yläleuka
Metacarpus (Mc)	kämmenpöydän luu
Metafyysi	diafyysin ja epifyysin välissä oleva epätasainen pinta
Metatarsus (Mt)	jalkapöydän luu
MNI	vähimmäisyksilömäärä (Minimum Number of Individuals)
Molar (M)	poskihammas
Nasale	nenäluu
Naviculare	yksi nilkan luista
Occipitale	takaraivonluu
Orbita	silmäkuoppa
Palatinum	kitalaenluu
Parietale	päälaenluu
Patella	polvilumpio
Phalang	sormiluu
Postkraniaalinen	muu luusto paitsi pääkallo
Premolar (PM)	premolaari eli välihammas
Proksimaalinen (prox)	vrt. distaalinen, lähimpänä kehoa

Porosessus auditorius	kuulokanava
Radius	värttinäluu
Radix	hampaan juuri
Sacrum	ristiluu
Scaphoideum	yksi ranteen luista
Scapula	lapaluu
Sinister (sin)	vasen
Sphenoidale	yksi kallon luista
Sus domestica	sika
Sutura	kallon sauma
Talus	yksi nilkan luista
Temporale	ohimoluu
Tibia	sääriluu
Ulna	kyynärilu
Vertebra cervicalis	niskanikama
Vertebra lumbalis	lannenikama
Vertebra thoracalis	rintanikama
Zygomaticum	poskiluu

7. Lähteet

7.1 Painetut lähteet

Bass W. (1995): *Human Osteology: A Laboratory and Field Manual*. Missouri

Buikstra, J.E., Ubelaker D.H 1994: *Standards for Data Collection from Human Skeletal Remains*, Arkansas

Sjøvold T. (1990): Estimation of Stature from Long Bones Utilizing the Line of Organic Correlation, *Human Evolution* Vol. 5 No. 5:431-447

Trotter, M.,Gleser, G. (1952) Estimation of Stature from Long Bones of American Whites and Negroes, *American Journal of Physical Anthropology* 10:463-514

Trotter, M.,Gleser, G. (1958) a Re-evaluation of Estimation of Stature based on Measurements of Stature taken during Life and Long Bones after Death, *American Journal of Physical Anthropology* 16:79-123

7.2 Painamattomat lähteet

During E. (2000a+b): *Humanosteologi bildkompendium del 1 och 2*, Arkeo-osteologiska forskningslaboratoriet, Stockholms universitet

Kykyri M (2003): *Kotka Kymminlinna kaivauskertomus*, Museoviraston arkisto